

09.11.2020

Kokousaika 09.11.2020 16:00 - 17:10

Kokouspaikka Kaupungintalon terassikabinetti / sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan (etänä)	pormestari
Sinnemäki, Anni (etänä)	apulaispormestari kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Sevander, Tomi (etänä)	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Honkasalo, Veronika (etänä)	
Koulumies, Terhi (etänä)	
Pakarinen, Pia (etänä)	apulaispormestari
Raatikainen, Mika (etänä)	
Rantala, Marcus	
Razmyar, Nasima (etänä)	apulaispormestari
Rydman, Wille (etänä)	
Sazonov, Daniel	
Vanhanen, Reetta	
Vesikansa, Sanna (etänä)	apulaispormestari
Vuorjoki, Anna (etänä)	
Yanar, Ozan (etänä)	

Muut

Kivekäs, Otso (etänä)	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo (etänä)	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aho, Mikko (etänä)	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha (etänä)	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Laitio, Tommi (etänä)	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Pohjolainen, Liisa (etänä)	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Gros, Nina (etänä)	henkilöstöjohtaja
Kivelä, Liisa (etänä)	viestintäjohtaja

09.11.2020

Kühn, Markus (etänä)	strategiajohtaja
Rinkineva, Marja-Leena (etänä)	elinkeinojohtaja
Rope, Jenni (etänä)	esteellinen: 773 §
Saxholm, Tuula (etänä)	kaupunginlakimies
Summanen, Juha (etänä)	rahoitusjohtaja
Hopeakunnas, Maisa	hallintojohtaja
Ainola, Pilvi	viestintäasiantuntija
Vennelä, Asta	hallintoasiantuntija
Pudas, Kari (etänä)	hallintoasiantuntija
	tekninen johtaja
	asiantuntija
	saapui 16:23, poistui: 16:45, läsnä:
	osa 759 §:ää
Karvinen, Marko (etänä)	strategiapäällikkö
	asiantuntija
	saapui 16:23, poistui 16:45, läsnä:
	osa 759 §:ää
Rimpilä, Katja (etänä)	kaupunginsihteerin
	asiantuntija
	saapui 16:46, poistui 16:57, läsnä:
	osa 760 §:ää
Nelskylä, Maria (etänä)	kaupunginsihteerin
	asiantuntija
	saapui 17:04, poistui 17:06, läsnä:
	osa 772 §:ää
Puheenjohtaja	
Jan Vapaavuori	pormestari
	733 - 774 §
Esittelijät	
Jan Vapaavuori	pormestari
	733 §, 755 - 757 §
Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö
	734 - 754 §, 758 - 774 §
Pöytäkirjanpitäjä	
Asta Vennelä	hallintoasiantuntija
	733 - 774 §

09.11.2020

---

§	Asia	
733	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
734	Asia/2	V 25.11.2020, Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite eriarvoisuuden ja ilmastonmuutoksen torjunnan ottamisesta keskiöön koronakriisin jälkihoidossa
735	Asia/3	V 25.11.2020, Feministisen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite sosiaalisen jälleenrakentamisen ohjelman laatimiseksi koronan jälkeiseen aikaan
736	Asia/4	V 25.11.2020, Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloite pienyrityäjyyden edistämiseksi
737	Asia/5	F 25.11.2020, Den av Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp väckta gruppmotionen om en renare och trivsammare stadsmiljö
737	Asia/5	V 25.11.2020, Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite puhtaammasta ja viihtyisämmästä kaupunkiympäristöstä
738	Asia/6	V 25.11.2020, Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloite lasten ja nuorten turvallisuuden takaamisesta
739	Asia/7	V 25.11.2020 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite vapaaehtoistyön edistämiseksi Helsingissä
740	Asia/8	V 25.11.2020, Valtuutettu Otto Meren aloite haitallisten vieraslajien pyynnin tehostamiseksi
741	Asia/9	V 25.11.2020, Valtuutettu Otto Meren aloite valkoposkikihanhien aiheuttamien haittojen vähentämiseksi
742	Asia/10	V 25.11.2020, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien vahvistamisesta peruskorjausten ja uudisrakennusten suunnittelussa
743	Asia/11	V 25.11.2020, Valtuutettu Tapio Klemetin aloite autopaikkojen rakennuskustannusten huomioimisesta maankäyttömaksuissa
744	Asia/12	V 25.11.2020, Valtuutettu Mia Haglundin aloite Vaasankadun muuttamisesta pihakaduksi
745	Asia/13	V 25.11.2020, Valtuutettu Leo Straniuksen aloite henkilökohtaisen päästökaupan kokeilusta Helsingissä
746	Asia/14	V 25.11.2020, Valtuutettu Emma Karin aloite matalan kynnyksen pari-

09.11.2020

suhdetuen tuomisesta perhekeskuksiin

- 747 Asia/15 F 25.11.2020, Den av ledamoten Marcus Rantala väckta motionen om ett åtgärdsprogram för att trygga servicen på svenska för barn med särskilda behov
- 747 Asia/15 V 25.11.2020, Valtuutettu Marcus Rantalan aloite toimenpideohjelmasta ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi
- 748 Asia/16 V 25.11.2020, Valtuutettu Mia Haglundin aloite rasismikokemusten tutkimisesta sosiaali- ja terveyspalveluissa
- 749 Asia/17 V 25.11.2020, Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite lastenvalvojan toiminnan ja palvelun kehittämisestä
- 750 Asia/18 V 25.11.2020, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite puuston ja kasvilisuuden merkityksen selvittämisestä melu-, pöly- ja näkösuojana ennen harvennustöitä
- 751 Asia/19 V 25.11.2020, Valtuutettu Emma Karin aloite linjauksesta lintujen pesimäaikaisten hakkuiden lopettamiseksi
- 752 Asia/20 V 25.11.2020, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite uusista uimalaitureista
- 753 Asia/21 V 25.11.2020, Valtuutettu Mai Kivelän aloite melojien harrastusmahdollisuuksien parantamisesta
- 754 Asia/22 V 25.11.2020, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite tekonurmikenttien varaamisesta myös muille kuin urheiluseuroille
- 755 Asia/23 V 25.11.2020, Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelmavuosille 2021 - 2023
- 756 Asia/24 V 11.11.2020, Vuoden 2021 tuloveroprosentin määrääminen
- 757 Asia/25 V 11.11.2020, Vuoden 2021 kiinteistöveroprosenttien määrääminen
- 758 Asia/26 Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite koripallokentästä Vuosaareen
- 759 Asia/27 Teknisten palvelujen palvelustrategia ja Staran kehittäminen
- 760 Asia/28 Perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistaminen
- 761 Asia/29 Virkojen perustaminen kaupunkiympäristön toimialalle 1.1.2021 lukien
- 762 Asia/30 Virkojen perustaminen kaupunginkanslian strategiosaostolle 1.1.2021 alkaen

09.11.2020

763	Asia/31	Lainan myöntäminen Setlementtiasunnot Oy:lle
764	Asia/32	Lyhennysvapaan myöntäminen Jätkäsaaren Pysäköinti Oy:n lainoille
765	Asia/33	Lyhennysvapaan myöntäminen Koillis-Helsingin lähimmäistyö Milja ry:n lainoille
766	Asia/34	Erään valtionperinnön käyttötarkoituksen vahvistaminen
767	Asia/35	Oikaisuvaatimus elinkeinojohtajan päätöksestä 28.5.2020 § 65 koskien yksinyrittäjien toimintatukea
768	Asia/36	Oikaisuvaatimus vs. elinkeinojohtajan päätöksestä 29.7.2020 § 152 koskien yksinyrittäjien toimintatukea
769	Asia/37	Oikaisuvaatimus elinkeinojohtajan päätöksestä 13.10.2020 § 211 koskien yksinyrittäjien toimintatukea
770	Asia/38	Valtuutettu Alviina Alametsän toivomusponsi selvittää mahdollisuuksia toteuttaa sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöille suunnattu korttelitalo yhdessä sateenkaariyhteisöjen kanssa
771	Asia/39	Valtuutettu Pilvi Torstin toivomusponsi lähipäiväkotiperiaatteen valmistelun mahdollisuuksien selvittämisestä
772	Asia/40	Alueen varaaminen Eteläsatamasta laatu- ja konseptikilpailua varten (Kaartinkaupunki, Ullanlinna, Kaivopuisto)
773	Asia/41	Kaupunginvaltuuston 4.11.2020 tekemien päätösten täytäntöönpano
774	Asia/42	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

09.11.2020

Asia/1

§ 733

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Anna Vuorjoen ja Reetta Vanhasen sekä varatarkastajiksi Marcus Rantalan ja Anni Sinnemäen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

09.11.2020

Asia/2

§ 734

V 25.11.2020, Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite eriarvoisuuden ja ilmastonmuutoksen torjunnan ottamisesta keskiöön koronakriisin jälkihoidossa

HEL 2020-005563 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite VAS/ Vuorjoki, Eriarvoisuuden ja ilmastonmuutoksen torjunta keskiöön koronakriisin jälkihoidossa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo Vasemmistoliiton ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää 22.4.2020 tekemässään ryhmäaloitteessa, että koronapandemian jälkeisessä ajassa tarvitaan toimia, joiden painopisteinä ovat toisaalta eriarvoisuuden torjuntaan ja toisaalta ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyvät tavoitteet. Aloite on tämän asiakohdan liitteenä 1.

Aloitteessa todetaan koronaviruksen hoitotoimenpiteistä seuraavan ihmillisiä ja taloudellisia ongelmia, joiden hoitamiseen tarvitaan jälkihoidon

to-ohjelma. Koronan haavoittuville ryhmille aiheuttamia vaikutuksia tulee erityisesti selvittää. Epidemian taloudellisen taakan kohdistumisesta tulee huolehtia oikeudenmukaisuudesta. Pandemian rajoitustoimet vaikuttavat vähentävästi hiilidioksidipäästöihin, ja jälkihoito-ohjelmassa tulee hyödyntää kokemuksia tilanteesta ilmastopäästöjen pysyväksi vähentämiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa koronapandemiasta aiheutuneen maailmanlaajuisesti erittäin vakavia terveydellisiä, sosiaalisia ja taloudellisia haasteita. Näiden kielteisten vaikutusten torjumiseksi ja yhteiskunnan toiminnan uudelleenrakentamista silmällä pitäen käynnistettiin toimet keväällä 2020 kaikilla kaupungin toimialoilla ja koko konsernissa. Jo maaliskuussa tehtiin pandemian torjunnan kannalta tärkeitä päätöksiä kaupunginvaltuustossa ja kaupunginhallituksessa.

Toimenpiteitä palautumisen tukemiseksi on koordinoitu keskitetysti kaupungin johtoryhmässä sekä osin kriisijohtamismallin mukaisessa kaupungin korona-koordinaatioryhmässä. Helsingin koronakriisistä palautumisen valmistelu käynnistyi huhtikuussa 2020 ja palautumisen strategisia valintoja on esitelty kaupunginhallitukselle 14.5.2020. Tällöin on todettu, että kaupungin strategiaan perustuvan palautumisen toimenpano tapahtuu pääosin osana kaupungin normaalia toimintaa, edellyttäen samalla tiivistä yhteistyötä. Osa keskeisimmistä toimenpiteistä todettiin tarkoituksenmukaiseksi toteuttaa kaupunkiyhteisinä, kaupunginkanslian strategiaosaston koordinoimina kokonaisuuksina.

Koronapandemian torjumisen rinnalla käynnistynyt palautumisen suunnittelu vastaa kaikilta keskeisiltä osiltaan ryhmäaloitteessa esitettyä jälkihoito-ohjelmaa. Siinä vaikutuksia seurataan ja toimenpiteitä toteutetaan toisaalta noin puolen vuoden, toisaalta 1 – 4 vuoden aikajänteellä. Palautuminen kiihdyttää eri palveluiden integraatiota ja lisää palvelumuotoilun käyttöä tietopohjaisen toimintojen uudistumisen edistämiseksi.

Palautumiseen on kerätty tilanne- ja suunnittelutietoa kaikilta toimialoilta, liikelaitoksilta ja myös alueellisilta ja valtion viranomaisilta. Tiedon hankinnassa ja prosessoinnissa on tehty yhteistyötä myös korkeakoulujen ja muiden yhteisöjen kanssa. Pandemian jatkumiseen ja rajoitustoimien jatkumiseen liittyvät epävarmuudet pakottavat päivittämään palautumisen toimenpiteiden yksityiskohtia tarpeen mukaan.

Palautumisen suunnittelua on jatkettu syksyllä 2020 sekä kohdistettujen toimenpiteiden osalta että vuoden 2021 talousarvion laadinnan yhtenä keskeisenä lähtökohtana. Perustana olevat palautumisen suunnitteluperiaatteet tukevat joustavaa ja ajankohtaisiin painopisteisiin keskittävää lähestymistapaa.

Eriarvoisuuden torjunta

Kaupunki toteuttaa kriisitilanteessa ja sen jälkeen johdonmukaisesti strategiaansa ja tekee sen mahdollisuuksien mukaan normaalitilanteen organisaatiota ja resursseja käyttäen. Toimivaltaiset viranomaiset vastaavat tässäkin kriisitilanteessa niin koulujen oppimistilanteiden seuraamisesta ja oppijoiden hyvinvoinnin tukemisesta, mielenterveyspalveluiden tarpeen seurannasta ja palveluiden ylläpidosta, kansalaisten huono-osaisuuden lisääntymisen torjumisesta eri keinoin ja muista aloitteesta esille nostetuista tärkeistä kysymyksistä ja palveluiden haasteista.

Toimialoilla on tunnistettu riskejä monien kansalaisryhmien osalta. Lapsiperheisiin, nuoriin aikuisiin, ikääntyneisiin sekä vieraskielisiin ja ulkomaalaistaustaisiin kansalaisiin on koronatilanteessa kohdistunut monia erilaisia haasteita ja uhkia. Sekä kaupungin eri alueiden että eri väestöryhmien eriytymiskehityksen torjunta on tässä tilanteessa keskeinen tavoite. Helsingin palautumisen suunnittelussa on kolmen teeman (kaupunkilaisten aktiivisuus ja luottamus; yritysten ja yrittäjyyden vauhdittaminen; uudistuva ja kestävä kaupunkiorganisaatio) alle koottu kaupungin toimialojen ja eri organisaatioiden toimenpiteitä, jotka vastaavat laajasti koronakriisin esille nostamiin haasteisiin ja suuntaavat resursseja vaikuttaviin toimiin.

Esimerkiksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tunnistettu koronakriisin seurauksena syntynyt oppimisvaje, johon ovat vaikuttaneet monet tekijät eri koulutusmuodoissa. Kaupunginhallituksen käsittelyyn tullessa talousarvioehdotuksessa lasten ja nuorten hyvinvointia vahvistetaan tarjoamalla maksuton varhaiskasvatus 5-vuotiaille. Lisäksi myönteiseen erityiskohteluun osoitetaan määrärahoja. Edelleen peruskoulunsa päättävälle nuorille järjestetään jatkokoulutuspaikka koulutustakuun avulla. Kaupunkistrategian yksi kärkihanke, Mukana-ohjelma, keskittyy eriarvoisuuden vähentämiseen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn.

Sosiaali- ja terveystoimessa kiinnitetään palautumisen näkökulmasta huomiota syntyneen hoito- ja palveluvelan hallittuun purkamiseen, palveluketjujen kehittämiseen ja muun muassa digitaalisten palveluiden kehittämiseen. Eniten koronapandemiasta ovat kärsineet haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset, ja heihin kohdistetaan erityistä huomiota eri palveluissa. Koronapandemian mahdollisesti jatkuessa pitkään varaudutaan lisääntyvään akuutin tuen järjestämiseen ja myös täydentävän toimeentulotuen tarpeen kasvuun.

Vuoden 2021 alussa käynnistyväksi suunniteltu työllisyyden kuntako-keilu tekee Helsingille mahdolliseksi saada aiempaa tarkempi tietopoh-

ja kaupungissa vallitsevasta työllisyystilanteesta ja myös osoittaa vastuun työllisyystoimien hoitamisesta ja toimenpiteiden suuntaamisesta. Koronan kriisivaiheessa tehdyt rajoitustoimet ja kysynnän aleneminen ovat vaikuttaneet kielteisesti erityisesti Helsingissä tärkeisiin palvelulinkeihin.

Palautumistoimenpiteiden kautta kaupunki pyrkii minimoimaan pandemiasta seuranneet välittömät vaikutukset ja lisäksi ehkäisemään taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia, joita syntyy pitemmällä aikajänteellä. Palautumisen onnistumista ajatellen on päästävä lähivuosina taloudellisen kasvun uralle.

Palautumisen suunnittelussa kriisin sukupuolivaikutuksiin ja lapsiin kohdistuviin vaikutuksiin on välttämätöntä kiinnittää huomiota.

Myös kaupunkikonsernin työntekijöiden hyvinvoinnista on kannettu huolta koronapandemian aiheuttaman poikkeustilanteen jatkuessa, ja työsuojelullisia sekä kannustavia toimia tullaan jatkamaan tarvittavan ajan.

Kaikilla toimialoilla on koronan seurauksena otettu merkittävä loikka digitaalisten palvelujen käytön lisäämisessä. Toimialat tekevät tarkempia linjauksia mm. etätyön mahdollisuuksien lisääntymisestä eri palveluissa toimintasuunnitelmissaan. Lisääntynyt etätyöskentely korostaa hyvän esihenkilötyön merkitystä.

Koronasta aiheutuneiden talouden ja tuotannon häiriöihin on vastattu mm. tarjoamalla yrityksille maksuajan pidennyksiä ja tilavuokria on tarkistettu markkinatilanteen häiriön takia. Yksinyrittäjien tuen haku- ja maksatusmenettely luotiin nopeasti huhtikuussa, ja haettuja tukia maksettiin lähes 8000 yrittäjälle noin 14 miljoonaa euroa 30.9.2020 päättyneen hakuajan puitteissa.

Kaupunki kehittää yrityksille kohdistettua hautomotoimintaa sekä kierto-talouteen liittyvää liiketoimintaa. Tavoitteena on tukea vastavalmistuneiden työllistymistä ja yrittäjyyttä.

Helsingin vuoden 2021 talousarvion valmistelua on jouduttu tekemään poikkeuksellisten olojen vallitessa. Kaupunginvaltuusto kävi 17.6.2020 aloitteen jättämisen jälkeen lähetekeskustelun vuoden 2021 talousarvion valmistelua koskien. Tässä yhteydessä valtuusto antoi suuntaviivoja palautumisen taloudellisiin edellytyksiin ja toiminnallisiin painotuksiin. Ryhmäaloitteessa esitetyt näkökohdat tulivat tätä kautta valmistelun piiriin.

Pormestarin talousarvioehdotus vuodelle 2021 on laadittu painottaen koronakriisin vaikutuksia.

Ilmastopäästöjen vähentäminen

Kaupunginhallitus pitää kannatettavana, että koronapandemian aikana syntyneitä pitkäaikaisvaikutuksia ympäristöön selvitetään alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti ja että kaupungin toimialat mahdollisuuksien mukaan ovat aktiivisia ja osallistuvat tutkimus- ja selvityshankkeisiin, joista voidaan saada arvokasta tietoa poikkeuksellisen tilanteen vaikutuksista toimintaympäristöön.

Aloitteessa esitetään muun muassa Helsingin ilmanlaadun pandemia-aikaisten muutosten selvittämistä, joka on Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY:n) tehtäväalueeseen kuuluva asia. Kaupungin ilmastotavoitteiden kannalta on perusteltua, että kaupunkiympäristön toimiala ryhtyy toimiin yhdessä HSY:n kanssa aloitteessa kuvattujen vaikutusten selvittämiseksi.

Koronapandemian vaikutuksia liikennemuotojen välisiin osuuksiin on seurattu kaupunkiympäristön toimialalla. Tietoa tullaan hyödyntämään liikennejärjestelmän jatkuvasti käynnissä olevassa tarkastelussa. Kaupunkiliikenteen kestävyys on suunnittelussa tärkeä näkökohta. Koronakriisillä on muun muassa ollut ainakin tilapäisesti alentava vaikutus joukkoliikenteen käyttäjämääriin etätyöskentelyn ja monien elinkeinoalojen toiminnan voimakkaan supistumisen seurauksena. Sen sijaan yksityisautoilun volyyymi on lähes koronaa edeltävällä tasolla.

Tarkasteltava ajanjakso on liian lyhyt, jotta vielä kyettäisiin tekemään ilmastonmuutokseen kytkeytyviä päätelmiä liikenteen kehityksestä. Kaupunki pyrkii palautumisen suunnittelussa takaisin kohti kriisiä edeltänyttä normaalitilannetta ja kehityskuvaa, ja liikenteen kokonaisjärjestelmään liittyvät mahdolliset uudet tavoitteet tulevat keskusteluun uuden valtuustokauden strategiasta käynnistyvässä valmistelussa vuonna 2021.

Helsinki julisti ilmastohätätilan 25.9.2020 kaupunginvaltuuston hyväksyttyä 23.9.2020 tätä koskevan ehdotuksen. Julistuksessa todetaan, että Helsinki haluaa olla maailman johtavia kaupunkeja ilmastonmuutoksen vastaisessa taistelussa. Tavoitteena on vuoteen 2035 mennessä vähentää päästöjä 80 prosenttia vuoden 1990 tasosta.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ryhmäaloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä, ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

09.11.2020

Asia/2

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite VAS/ Vuorjoki, Eriarvoisuuden ja ilmastonmuutoksen torjunta keskiöön koronaviruksen jälkihoidossa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.11.2020

Asia/3

§ 735

V 25.11.2020, Feministisen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite sosiaalisen jälleenrakentamisen ohjelman laatimiseksi koronan jälkeiseen aikaan

HEL 2020-004824 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite FP/ Aro, Helsingille sosiaalisen jälleenrakentamisen ohjelma koronan jälkeiseen aikaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo Feministisen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Feministisen puolueen valtuustoryhmä esittää 8.4.2020 tekemässään ryhmäaloitteessa viisi toimenpidettä, joihin Helsingin tulisi ryhtyä, jotta koronaviruksen vaikutuksia voidaan vähentää ja korjata. Aloitteessa ehdotetaan: ohjausryhmän perustamista tiedeyhteisön kanssa tuottamaan asiantuntijatietoa jälleenrakentamisen tueksi; selvityksen laatimista sulkemistoimien ihmisoikeusvaikutuksista Helsingissä sisältäen lapsi- ja sukupuolivaikutukset ja vaikutukset marginalisoituihin ryhmiin; sosiaalisen jälleenrakentamisen ohjelman laatimista; hyvinvointia tuot-

tavien investointien aikaistamista ja lisäämistä sekä resurssien vahvistamista erityisesti lastensuojelussa ja aikuissosiaalityössä sekä järjestöjen tukemisessa; sosiaalisen jälleenrakentamisen ohjelman sisällyttämistä keskeisenä osana vuoden 2021 talousarvion valmisteluun.

Koronapandemiasta on aiheutunut maailmanlaajuisesti erittäin vakavia terveydellisiä, sosiaalisia ja taloudellisia haasteita. Näiden kielteisten vaikutusten torjumiseksi ja yhteiskunnan toiminnan uudelleenrakentamista silmällä pitäen käynnistettiin toimet keväällä 2020 kaikilla kaupungin toimialoilla ja koko konsernissa. Jo maaliskuussa tehtiin pandemian torjunnan kannalta tärkeitä päätöksiä kaupunginvaltuustossa ja kaupunginhallituksessa.

Toimenpiteitä koronakriisistä palautumisen tukemiseksi on koordinoitu keskitetysti kaupungin johtoryhmässä sekä osin kriisijohtamismallin mukaisessa kaupungin korona-koordinaatioryhmässä. Helsingissä koronakriisistä palautumisen valmistelu käynnistyi huhtikuussa 2020 ja palautumisen strategisia valintoja on esitelty kaupunginhallitukselle 14.5.2020. Tällöin on todettu, että kaupungin strategiaan perustuvan palautumisen toimeenpano tapahtuu pääosin osana kaupungin normaalia toimintaa ja edellyttää tiivistä yhteistyötä. Osa keskeisimmistä toimenpiteistä todettiin tarkoituksenmukaiseksi toteuttaa kaupunkiyhteisinä, kaupunginkanslian strategiaosaston koordinoimina kokonaisuuksina.

Aloitteessa ehdotettu sosiaalisen jälleenrakentamisen ohjelma voidaan katsoa sisältyväksi kaupunkiyhteiseen, kattavampaan palautumisen toimenpidekokonaisuuteen. Palautumisen suunnittelussa on kolmen teeman (kaupunkilaisten aktiivisuus ja luottamus; yritysten ja yrittäjyyden vauhdittaminen; uudistuva ja kestävä kaupunkiorganisaatio) alle koottu kaupungin toimialojen ja eri organisaatioiden toimenpiteitä, jotka vastaavat laajasti koronakriisin esille nostamiin haasteisiin ja suuntaavat resursseja vaikuttaviin toimiin.

Omassa koronatilanteen hallintaan liittyvässä päätöksenteossaan kaupunki pyrkii kohdistamaan rajoitukset ja suositukset yhteistyössä valtion, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin sekä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa mahdollisimman hyvin vastaamaan annettuja kansallisia ja alueellisia ohjeita sekä kaupungin terveysviranomaisen toteamaa epidemiatilannetta. Laajoja, kategorisia sulkemistilanteita pyritään välttämään, missä tämä on turvallisesti mahdollista. Kysymys valmiuslain nojalla koronakriisin alkuvaiheessa annettujen rajoitusmääräysten ja suositusten ihmisoi-keusvaikutuksista on käsiteltävä valtion tasolla. Valtioneuvosto on asettanut 3.9.2020 turvallisuustutkintalain nojalla tutkintaryhmän selvittämään koronaviruspandemian aiheuttaman poikkeuksellisen tapahtu-

man kulkua, syitä ja seurauksia sekä tehtyjä pelastustoimia ja viranomaisten toimintaa. Helsinki tarjoaa tukea ja osallistuu tutkimuksen suorittamiseen.

Kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä tiedeyhteisön kanssa ja on myös koronan torjunnassa hyödyntänyt tietoon pohjaavassa päätöksenteossa data-analytiikkaa ja ennustemalleja, joita on kehitetty Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston kanssa yhteistyössä. Yhteistyötä jatketaan kaupunginkanslian strategiasaston koordinoimana. Kaupungin kriisistä palautumisen suunnittelussa ajantasaiseen tietoon pohjautuva päätöksenteko on ja tulee olemaan tärkeässä osassa. Kaupunginkanslian strategiasaston uudelleenorganisoinnin kautta ja erityisesti sen kaupunkitieto- ja digitalisaatioyksiköiden yhteistyön avulla kyetään toimintaympäristön muutostilanteiden tarkempaan seurantaan yhdessä eri toimialojen kanssa määritettyjen tietotarpeiden pohjalta. Yhteistyömahdollisuuksia korkeakoulujen suuntaan ylläpidetään tässä jatkuvasti.

Vuoden 2021 talousarvion valmistelua on jouduttu tekemään poikkeuksellisten olojen vallitessa. Kaupunginvaltuusto kävi 17.6.2021 lähetekeskustelun vuoden 2021 talousarvion valmistelua koskien, ja tässä yhteydessä valtuusto antoi suuntaviivoja palautumisen taloudellisiin edellytyksiin ja toiminnallisiin painotuksiin. Ryhmäaloitteessa esitetyt näkökohdat tulivat tätä kautta valmistelun piiriin.

Helsinki on vuonna 2020 voinut ylläpitää muihin kuntiin nähden korkeaa investointitasoa ja siten tukea työllisyyttä ja kestävän kasvun edellytyksiä.

Palautumisen suunnittelua on jatkettu syksyllä 2020 sekä kohdistettujen toimenpiteiden osalta että vuoden 2021 talousarvion laadinnan yhtenä keskeisenä lähtökohtana. Pormestarin talousarvioehdotus vuodelle 2021 on laadittu painottaen koronakriisin vaikutuksia.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ryhmäaloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite FP/ Aro, Helsingille sosiaalisen jälleenrakentamisen oh-

09.11.2020

Asia/3

---

jelma koronan jälkeiseen aikaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.11.2020

Asia/4

§ 736

V 25.11.2020, Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloite pienyrittäjyyden edistämiseksi

HEL 2020-008031 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi
Mikael Neuvonen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi
Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi
Ruut Malmberg, tiimipäällikkö, puhelin: 310 31832
ruut.malmberg(a)hel.fi
Niina Lammi, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 20573
niina.lammi(a)hel.fi
Milla Härkönen, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43118
milla.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sininen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että Helsinki tekee periaatepäätöksen kotimaisuusasteen lisäämisestä kaupungin julkisissa hankinnoissa sekä pilkkoo suuret hankinnat pienempiin osiin niin, että pienyrityksillä on mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin. Yhtenä osana periaatepäätöstä tulisi myös linjata, että Helsingin kaupunki sitoutuu

edistämään kotimaista ja lähellä tuotettua ruokaa kaikissa kaupungin keittiöissä. Ryhmäaloite on tämän esityksen liitteenä.

Hankintamenettely, strategiat ja ohjeistus

Julkisissa hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (hankintalaki) ja lakia vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista (erityisalojen hankintalaki) sekä hankintaoikeudellisia periaatteita. Hankintaoikeudellisia periaatteita ovat syrjimättömyyden, yhdenvertaisuuden, avoimuuden ja suhteellisuuden periaatteet. Tarjoajia on hankinnoissa kohdeltava tasapuolisesti ja syrjimättömästi, ja menettelyiden tulee olla avoimia ja oikeasuhtaisia tavoitteisiin nähden. Myös pienhankinnoissa pyritään noudattamaan hankintaoikeudellisia periaatteita, vaikkei hankintalain menettelyllisiä säännöksiä tarvitse soveltaa. Pienhankinnoissa tulevat noudatettaviksi myös hallintolain yleiset hyvän hallinnon periaatteet, jotka vastaavat paljolti hankintalain mukaisia periaatteita.

Hankintalain tavoitteissa edellytetään, että hankinnat toteutetaan tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina. Hankinnat on pyrittävä järjestämään siten, että pienet ja keskiuuret yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin. Kansallisen kynnysarvon alittavissa pienhankinnoissa on pyrittävä huomioimaan hankinnan kokoon ja laajuuteen nähden riittävä avoimuus ja syrjimättömyys. Hankintalainsäädännön tavoitteiden mukaisesti kilpailutuksissa pyritään Helsingissä mahdollisuuksien mukaan sallimaan osatarjousten jättäminen.

Tavoitteena on helpottaa pienten yritysten osallistumista kilpailutuksiin. Jos hankintaa ei jaeta osiin, jakamatta jättämisen syyt on hankintalain mukaisesti EU-hankinnoissa aina perusteltava tarjouspyyntöasiakirjassa. Näin jokaisessa EU-kynnysarvon ylittävässä kilpailutuksessa kilpailuttajan on arvioitava hankinnan jakamisen mahdollisuutta. Helsingin suuret volyymitarpeet esimerkiksi elintarvikehankinnoissa on kuitenkin otettava huomioon. Suuret volyymitarpeet voivat toisinaan olla esteenä pienten yritysten osallistumiselle.

Palveluhankinnoissa voidaan hankinnan luonteen tai palvelun käyttäjien tarpeen niin edellyttäessä vaatia palvelun paikallisuutta, palvelun käyttäjille läheistä sijaintia. Esimerkiksi hoiva- tai terveyspalveluiden palveluntarjonnan etäisyyttä suhteessa palvelun käyttäjien sijaintiin voidaan käyttää kilpailutuksen kriteerinä. Kilpailutuksessa korostuu silloin luonnollisesti alueellinen tai paikallinen yrittäjäyys.

Hankittavalle tavaralle, palvelulle tai rakennusurakalle voidaan kilpailua rajoittamatta asettaa vähimmäisvaatimuksia tai kilpailutuksessa pistey-

tettäviä valintakriteereitä, jotka liittyvät tavaran tai palvelun ominaisuuksiin. Esimerkiksi elintarvikkeiden hankinnassa voidaan painottaa leivän tai vihannesten tuoreutta, ulkonäköä tai makua. Yhtenä laatuun ja tuoreuteen vaikuttavana määrittelykriteerinä voidaan käyttää vuodenkiertoa ja sitä mukailevia tuoretuotteita. Lähellä tuotettu elintarvike tai elintarvikkeen raaka-aine saattaa tällaista laadullisten ominaisuuksien puolesta menestyä kilpailutuksessa kaukaa tuotettua paremmin.

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaisesti Helsingin haluaa olla Suomen paras kaupunki yrityksille. Helsingin tavoitteena on olla Euroopan kiehtovimpia sijaintipaikkoja uutta luovalle startup-toiminnalle ja houkuttelevin osaamiskeskittymä yrityksille ja yksilöille, jotka haluavat tehdä maailmasta paremman paikan. Helsinki tukee yritysekosysteemejä ja -klustereita tarjoamalla monipuolisia sijaintimahdollisuuksia hyvin saavutettavilla alueilla. Helsinki arvioi miten se voi omassa hankintatoimissaan paremmin edistää innovatiivista yrittäjyyttä. Helsingissä on tehty paljon pienyrityksiä ja startup-yrityksiä tukevia toimia viime vuosina.

Jo vuonna 2011 kaupunginhallituksen hyväksymässä hankintastrategiassa yhtenä hankintastrategisena päävalintana oli huomioida hankintojen suunnittelussa ja toteuttamisessa pienten ja keskisuurten yritysten tarpeet. Paraikaa valmistellaan kaupungin uutta hankintastrategiaa. Valmistelussa on useassa strategisessa teemassa painotettu markkinoiden elinvoimaisuuteen ja toimivuuteen sekä toimittajayhteistyöhön liittyviä tavoitteita.

Helsingissä on kaupunkiyhteiset pienhankinnan ohjeet, joissa korostetaan kilpailuttamisen ensisijaisuutta. Kilpailuttamalla myös pienhankintoja edistetään tasapuolisuutta, avoimuutta ja uusien pienten yritysten osallistumista kaupungin kilpailutuksiin ja toimituksiin.

Palvelukeskusliikelaitos

Palvelukeskusliikelaitos (Palvelukeskus Helsinki) on paikallisuus- ja kotimaisuusasteen nostamiseksi käyttänyt hankinnoissaan muun muassa hyvin laadittuja hankinnan vastuullisuuskriteereitä, kuten ympäristövaikutuksia ja eläinten hyvinvointia korostavia kriteereitä, jotka ovat ohjanneet ja ohjaavat myös jatkossa hankintoja kotimaiseen tuotantoon. Tällaisia hankintoja ovat olleet muun muassa lihan hankinta, jossa kotimaisuus on jo noin 90 %. Palvelukeskusliikelaitos on kymmenen vuoden ajan hyödyntänyt reseptikassaan suomalaisia kalamassoja. Vuosittainen käyttömäärä (2019) on noin 37 000 kg. Hankkimalla kalamassoja näin suurina volyymeina työllistetään kalastajia Suomessa.

Kaikkia elintarvikkeita ei kuitenkaan ole mahdollista hankkia kotimaisina. Ruokalistasuunnittelussa otetaan huomioon eri vuodenaikojen se-

sonki- ja satokausituotteet mahdollisuuksien mukaan ja tehdään jatkuvaa yhteistyötä vastuullisten raaka-aineiden käytön edistämiseksi tuotekehityksessä.

Jakamalla hankinta mahdollisuuksien mukaan pienempiin osiin mahdollistetaan pienempien ja sitä kautta mahdollisesti myös paikallisten tarjoajien mukanaolo. Palvelukeskusliikelaitos toteuttaa hankintansa mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti sekä tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina hankintalain tavoitteen mukaisesti.

Kansallisessa hankintastrategiassa muun muassa kotimaisen ruoan osalta korostuu erityisesti ekologinen kestävyys ja vastuullisuus. Sama asia nousee vahvasti esiin myös Helsingin kaupunkistrategiassa ja sitä vahvasti tukevassa HNH 2035 -toimenpideohjelmassa, palvelukeskusliikelaitoksen omissa strategissa teemoissa ja tavoitteissa sekä hallituksen ohjelmassa ”Osallistava ja osaava Suomi” (valtioneuvoston julkaisu 2019:23), johon on kirjattu monia kohtia kotimaisuudesta ja vastuullisuudesta. Palvelukeskusliikelaitos on hankinnoissaan sitoutunut noudattamaan näitä linjauksia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on neljä eri ruokapalveluntuottajaa. Tilaaja-asiakkaana kasvatuksen ja koulutuksen toimiala edellyttää, että ruokapalveluntuottajat suosivat kotimaista tuotantoa ja tuotteita siinä määrin kuin on mahdollista. Vihanneksien, hedelmien ja marjojen kohdalla joudutaan kotimaisen lisäksi turvautumaan osin ulkomaisiin tuotteisiin. Kaikkia tuotteita ei ole mahdollista saada kotimaisena, esimerkiksi sitrushedelmät ovat kaikki tuontituotteita. Kaikki palveluntuottajat pyrkivät kuitenkin käyttämään sesongin mukaisia kotimaisia kasviksia, hedelmiä, marjoja ja vihanneksia aina kun se on mahdollista. Ruokapalveluntuottajat vastaavat omien elintarvikkeidensa kilpailuttamisesta ja hankintakanavista.

Vaikka kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on usea ruokapalveluntuottaja, ovat tarvittavat elintarvikemäärät volyymiltaan usein niin suuria, että pienyritykset eivät pysty välttämättä vastaamaan tarpeeseen. Samanlaista tuotetta tulisi olla saatavilla ruokalistakierrojen ajan koko sopimuskaudelle jokaisessa toimipaikassa samaan aikaan. Jokaisella ruokapalveluntuottajalla kotimaisuusaste on jo nykyisellään kuitenkin hyvin korkea, erityisesti lihan ja maitotuotteiden kohdalla.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimialan tavoitteena on mahdollistaa paikallisten yritysten osallistuminen toimialan kilpailutuksiin. Hankintalaissa tavoit-

teena on, että hankintayksiköt pyrkivät järjestämään hankintansa siten, että pienet ja keskisuuret yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin.

Pienten yritysten menestymisedellytyksiä tarjouskilpailuissa voidaan tehokkaimmin parantaa siten, että hankittavat kokonaisuudet muodostuvat mahdollisimman pieniksi. Puitesopimusten jakaminen osiin toteutuu kaupunkiympäristön toimialalla hyvin jo nyt. Nykyistä pienemmät hankintakokonaisuudet vaatisivat hankintatoimelta lisää resursseja, sillä mitä pienempiin osiin hankintoja jaetaan, sitä enemmän työntensiviisiä resursseja tarvitaan.

Paikallisuus voidaan huomioida hankinnan valmisteluvaiheessa esimerkiksi käymällä yritysten kanssa avointa vuoropuhelua, jonka pohjalta hankinnoissa voidaan ottaa paremmin huomioon paikallisesti tai alueellisesti toimivien yritysten mahdollisuudet jättää tarjous. Hankinnan kilpailuttamisessa paikallisuutta edistetään esimerkiksi hyödyntämällä osaavasti erilaisia hankintamenettelyjä, jotka mahdollistavat myös pienten paikallisten yritysten osallistumisen toimialan hankintoihin.

Jakamalla hankintoja osiin ja valitsemalla useampia toimittajia sopimuskaudelle mahdollistetaan myös pienten yritysten osallistuminen. Tämän toteutumiseen sekä hankintaosaamisen ja hankintaprosessien systemaattiseen kehittämiseen kaupunkiympäristön toimiala on sitoutunut, jotta toimiala voi entistä paremmin toteuttaa hankintalaissa asetettuja tavoitteita ja samalla edistää vielä suunnitelmallisemmin kaupungin strategioissa asetettuja kaupungin elinvoimaa lisääviä tavoitteita.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Hankintalain mukaan kotimaisuutta ei voida edellyttää, mutta kilpailutukseen on hankintalain puitteissa mahdollisuus tuoda suomalaisuutta ja paikallisuutta mahdollisesti tukevia kriteerejä ja hankintamenetelmiä. Tällaisia ovat esimerkiksi sosiaaliset ja eettiset kriteerit kuten työllistäminen ja vaikuttavuus, palvelun sujuvuus tai vaikkapa huollon määräajat. Keskeistä on, että hankintayksikkö käy vuoropuhelua yritysten kanssa, tiedottaa hankinnoista ajoissa ja avoimesti, jakaa hankinnan osiin ja valitsee usean sopimustoimittajan sopimuskaudelle.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala käyttää hankinnoissa eettisiin ja sosiaalisiin kriteereihin, muun muassa työllistämiseen, liittyviä ehtoja. Markkinavuoropuhelua käydään ennen hankinnan aloittamista aina kun se on mahdollista, ja puitesopimukseen pyritään valitsemaan useita toimittajia.

Hankintalain mukaan hankintayksikkö voi vaatia liikevaihdon suuruudeksi enintään kaksinkertaista liikevaihtoa verrattuna hankinnan arvoon. Tätä harkitaan aina tapauskohtaisesti siten, että liikevaihtovaatimus suhteutetaan hankittavaan kohteeseen. Liikevaihtovaatimus voi alittaa hankintalain mukaisen enimmäismäärän ja mahdollistaa siten paremmin pienyrittäjien osallistumisen hankintaan.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ei tee ruokaan liittyviä hankintoja.

Sosiaali- ja terveystoimiala

Sosiaali- ja terveystoimiala hankkii ruokapalveluja ja osa toimialan yksiköistä tekee elintarvikehankintoja kaupunginkanslian kilpailutusten pohjalta. Ruokapalveluhankinnat tehdään tällä hetkellä kohdekohtaisesti. Esimerkiksi viimeisimmässä palvelutalojen ja seniorikeskuksen ruokapalveluiden kilpailutuksessa tarjouksen pystyi tekemään kuhunkin kohteeseen erikseen. Tämä mahdollisti myös pienempien toimijoiden osallistumisen kilpailutukseen. Palveluntuottajat kilpailuttavat omat elintarvikehankintansa. Palveluntuottajia edellytetään palvelukuvauksissa suosimaan muun muassa raaka-aineiden kaudenmukaisuutta.

Päätelmä

Yritysten hyvinvoinnin vaikutus kaupungin elinvoimaisuuteen on merkittävä. Tavoitteena on kilpailutuksella saada aikaan säästöjä, mutta myös kasvattaa oman alueen elinvoimaa, työpaikkoja, verotuloja sekä kaupungin houkuttelevuutta. Nämä tekijät puolestaan syntyvät suurelta osin yritysten menestyksen kautta.

Julkisen hankkijan on kuitenkin kilpailutettava hankintansa siten, että kaikkia tarjoajia kohdellaan tasapuolisesti ja syrjimättömästi, eikä paikallisuutta tai kotimaisuutta voida sellaisenaan edellyttää. Näin pyritään edistämään kustannustehokkaita julkisia hankintoja olemassa olevia kilpailuolosuhteita käyttäen. Hankittavien tavaroiden ja palveluiden laadullisia ominaisuuksia ja loppukäyttäjien perusteltuja tarpeita painottaamalla sekä sallimalla osahankinnat aina kun se on mahdollista, voidaan kuitenkin osaltaan edistää paikallista yrittäjyyttä.

Myös huolellisen markkinakartoituksen ja markkinavuoropuhelun avulla hankinnan valmisteluvaiheessa voidaan huolehtia siitä, että pienet ja keskisuuret yritykset voivat halutessaan osallistua tarjouskilpailuihin. Hyödyntämällä monipuolisesti erilaisia hankintamenettelyjä, esimerkiksi käyttämällä jatkuvan tarjoamisen mahdollistavaa dynaamista hankintajärjestelmää, voidaan helpottaa pienten yritysten osallistumista kilpailutuksiin.

Helsingin strategioissa, kuten kaupunkistrategiassa 2017–2021, uudistettavassa hankintastrategiassa ja Helsingin hankintakäytänteissä, on useita ryhmäaloitetta edistäviä tavoitteita. Näin ollen kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kotimaisuutta ja pienyritystä tuetaan parhaiten kehittämällä elinvoimaisia ja innovatiivisia markkinoita käytössä olevien strategioiden, ohjelmien ja tavoitteiden avulla.

Ryhmäaloitteen normiperusta

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n mukaan valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Kaupunginhallituksen on esitettävä ryhmäaloite valtuuston käsiteltäväksi kahdeksan kuukauden kuluessa.

Yhteisvalmistelu

Esitys on valmisteltu kaupunginkanslian, palvelukeskusliikelaitoksen, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, kaupunkiympäristön toimialan, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan yhteistyönä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi
Mikael Neuvonen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi
Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi
Ruut Malmberg, tiimipäällikkö, puhelin: 310 31832
ruut.malmberg(a)hel.fi
Niina Lammi, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 20573
niina.lammi(a)hel.fi
Milla Härkönen, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43118
milla.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

09.11.2020

Asia/5

§ 737

F 25.11.2020, Den av Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp väckta gruppmotionen om en renare och trivsammare stadsmiljö

HEL 2020-008032 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade bordlägga ärendet.

Behandling

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt bordlägga ärendet på förslag av Marcus Rantala.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Svenska folkpartiets gruppmotion

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen föreslår stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp föreslår i sin motion 17.6.2020 att staden vidtar åtgärder för att begränsa nedskräpning i syfte att möjliggöra en renare och trivsammare stadsmiljö. Fullmäktigegruppen föreslår kartläggning av sopkärlens och de allmänna toaletternas skick, och att en bättre tillgång och funktionsduglighet försäkras.

I stadsmiljösektorn har det gjorts, och görs även i framtiden, en hel del arbete för en trivsam och ren stadsmiljö. Sektorn har bl.a. påbörjat en sammansättning av ett program för att begränsa nedskräpning i samarbete med flera olika grupper. Programmets mål är att samla de bästa idéerna om praktiska åtgärder för att begränsa nedskräpningen.

09.11.2020

Ett behov för större sopkärl har identifierats, och när de förnyas skaffas nästan alltid minst 100 liters kärl. Som det nämns i motionen finns det ett motiverat behov för större sopkärl speciellt på områden där det konsumeras mer hämtmat. Detta tas i beaktande i placeringen av sopkärl. Med återkoppling och nätverksgranskning som grund ska antalet allmänna toaletter ökas på ställen där placering är möjlig och kostnaderna rimliga inom ramen för det årliga anslaget

Utöver försäkring om renhållningsservice och tillräcklig utrustning ska användarens ansvar tillsammans med stadens ansvar framhävas när det gäller att begränsa nedskräpningen. Eftersom utomhusområden, parker, torg och andra allmänna platser är öppna för alla, förpliktas även användarna till att upprätthålla renheten.

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden har gett ett utlåtande om saken. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktigegruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Svenska folkpartiets gruppmotion

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Sektionen för byggnader och allmänna områden 17.09.2020 § 105

HEL 2020-008032 T 00 00 03

Utlåtande

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden gav följande utlåtande till stadsstyrelsen:

Program för minskad nedskräpning

Miljötjänsterna inom Helsingfors stadsmiljösektor har i samarbete med flera olika aktörer börjat utarbeta ett program för minskad nedskräpning. Arbetet omfattar utarbetande av ett åtgärdsprogram för att minska nedskräpningen och inrättande av ett skräpnätverk. Målet med programmet för minskad nedskräpning är att samla de bästa idéerna till praktiska åtgärder för att minska nedskräpningen.

Utarbetandet av åtgärdsprogrammet för minskad nedskräpning har inlett genom arbete i workshoppar. Idéer och åtgärder som kommit fram i dem sammanställs 2021 till ett åtgärdsprogram. Inom programmet genomförde Helsingfors stads miljötjänster sommaren 2020 en internationell enkät för att utreda genom vilka åtgärder andra städer har försökt minska nedskräpningen, hur åtgärderna upplevdes och hur framstegen följdes upp. Omkring en tredjedel av de städer som svarade på enkäten hade ett åtgärdsprogram eller en annan motsvarande plan. Hösten 2020 kommer en rapport om resultaten från enkäten att publiceras.

I Helsingfors har man redan i flera år arbetat för att minska nedskräpningen: det har funnits parkfaddrar sedan år 2005 och samordning av frivilligarbetet (talkon på stränder och i grönområden) sedan år 1986. Pågående och avslutade projekt i anknytning till nedskräpning är bland annat projektet Satakolkyt, snabba experiment inom Östersjötmaningen, talande skräpkorgar samt kampanjerna Roskavideo, Helli Helsinkiä och Tant Grön. Därtill bedrivs kontinuerlig verksamhet inom miljötillsynens uppgifter i enlighet med avfalls- och miljöskyddslagen.

Att minska nedskräpningen är även inkluderat i miljöledningen. En av åtgärderna i stadsmiljösektorns miljöprogram för 2019 - 2021 är att grunda ett skräpnätverk. Helsingfors stad deltar i Plastic Declaration och förbinder sig bland annat att utveckla strategier och åtgärdsprogram samt ställa upp tidsbundna mål för att avsevärt minska plastavfallet. Miljöpolitiken (utkast) tar ställning till främjandet av cirkulär ekonomi och delningsekonomi. Helsingfors deltar även i projektet Kaikki muovi kiertää (All plast återvinns), med fokus på följande teman: byggplast, rivningsavfall och återvinning av förpackningsplaster från byggarbetsplatser.

Sopkärl på allmänna områden

I initiativet föreslås att staden ska investera i större sopkärl med lock. Helsingfors stads anvisning för stadsrummet och anvisningen om stadsmöbler som ingår i den är faktorer som styr planeringen och anskaffningen av möbler, till exempel sopkärl. I anvisningen om stadsmöbler definieras Helsingfors visuella identitet, som förmedlas i det of-

fentliga utomhusrummet genom användning av gemensamt överenskomna material, möbler och utrustning samt typlösningar. Med lösningarna främjas områdenas funktion, säkerhet och höga kvalitetsnivå. Möbelkollektionen för Helsingfors offentliga utomhusrum ger staden ett enhetligt och identifierbart visuellt utseende. Identiteten utgörs av designen, materialen, ytbehandlingen och färgvalet. Den högkvalitativa möbelkollektionen förbättrar ändamålsenligheten och ekonomin när det gäller anskaffningen, användningen och underhållet av möblerna.

I Helsingfors ses placeringen av sopkärlen över som ett nätverk som omfattar hela staden. Placeringen av, avståndet mellan och storleken på sopkärlen på viktiga färdvägar, öppna platser, vistelseområden samt funktionella områden granskas. I park- och gatuplaneringsskedet påverkar man placeringen av och storleken på sopkärlen som ska placeras på allmänna områden mer i detalj. I planeringen undersöks människornas färdriktningar och knutpunkter samt placeringen av områden för utevistelse. I övrigt lägger underhållet till och avlägsnar sopkärl utifrån erhållen respons och erhållna önskemål samt utifrån responsen från de anställda som ansvarar för underhållet.

På placeringen av och valet av storleksklass på sopkärlen inverkar kärrens tömningssätt. Tömning av stora sopkärl kräver i allmänhet tyngre utrustning. Placeringen av underjordsbehållare och övriga sopkärl som töms med kran planeras med beaktande av bredden och bärförmågan hos gångvägarna som sopbilarna kräver. Dessutom kräver underjordsbehållare som namnet antyder ett djup på över 1,5 meter under jord, vilket begränsar placeringen av dem i stadsmiljö.

Storleken på sopkärlen har ökat under en lång tid. Ännu i början av millenniet användes ofta 30 liters kärl. Från dem har man övergått till 60 liters kärl, vilket fortfarande är en vanlig storlek, men som redan har visat sig vara för liten. Det här syns främst i områden, där folk äter hämtmat och liknande. När utrustningen förnyas skaffar man nästan aldrig kärl på under 100 liter längre. Den övre gränsen för storleken på kärren bestäms av det faktum att de i parkområden i huvudsak ska kunna tömmas för hand och att arbetarskyddsbestämmelserna tillåter lyft av laster endast upp till en viss vikt. I Helsingfors stad fanns det i våras (år 2020) 4 959 sopkärl i parkerna och 2 898 sopkärl i gatuområdena, totalt 7 857 stycken, för vilka underhållet av allmänna områden inom stadsmiljösektorn ansvarade för. Soptunnornas storlek varierar från 60 liters kärl till underjordsbehållare på 5 m³. Av sopkärlen är 750 stycken över 600 liter, och det finns totalt 305 underjordsbehållare. I Helsingfors finns det redan nästan 150 smarta sopkärl, som fungerar med solenergi och pressar samman avfallet till ett kompakt paket. I ett sådant sopkärl ryms fem gånger mer skräp än i ett vanligt sopkärl.

Stadsmiljösektorns underhåll använder 3,4 miljoner euro (år 2020) för renhållning av parkområden, och av det beloppet går cirka 700 000 euro till städning av olagliga soptippar och efter offentliga evenemang samt renhållning av strandvatten. För städning av gatuområden används 8,5 miljoner euro (år 2020). Gatorna städas i huvudsak maskinellt, och städningen består till största delen av tvätt och borstning av gatuområden, i samband med vilka skräpet på gatorna försvinner.

I områden som administreras av kultur- och fritidssektorn samt social- och hälsovårdssektorn finns det även många sopkärl som ingår i stadens renhållningsnätverk.

Allmänna toaletter

För tillfället finns det 46 City-toaletter på allmänna områden i Helsingfors, och av dessa är så gott som alla avgiftsfria och kan användas dygnet runt. I en fastighet på Sofiegatan finns även en allmän toalett. Stadsmiljösektorn ökar årligen antalet allmänna City-toaletter inom ramarna för anslagen. Antalet toaletter utökas utifrån respons och nätverksgranskningar på ställen, där det är möjligt att placera toaletter och kostnaderna för dem är rimliga. Tyvärr orsakar användningen av toaletterna på en del ställen även störande beteende, och boendetrivseln för invånarna i närheten minskar. Man har tvingats stänga några toaletter på grund av upprepade störningar nattetid. För City-toaletterna är underhållskostnaderna år 2020 1,47 miljoner euro och för toaletten på Sofiegatan 150 000 euro.

Helsinki Huussi är en förbränningstoalettmodell som pilottestas under de kommande åren. Helsinki Huussi-toaletterna skulle betjäna användare främst på utflyktsmål i naturen och på öar. I pilotfasen samlas även information om underhållskostnaderna för toaletterna in.

Stadsmiljösektorn har gjort och kommer även i framtiden att göra väldigt mycket för att skapa en trivsamt och ren stadsmiljö. Utöver säkerställande av tjänster och en tillräcklig mängd möbler behövs även en öppen dialog om principerna för användningen av allmänna områden. Utomhusområden, parker, öppna platser och övriga allmänna områden är platser som är öppna för alla, varvid även användarens ansvar bör framhävas vid sidan av stadens ansvar.

Föredragande

teknisk chef
Kari Pudas

Upplysningar

Katriina Arrakoski, teamchef, telefon: 310 64382
katriina.arrakoski(a)hel.fi

09.11.2020

Asia/5

§ 737

V 25.11.2020, Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite puhtaammasta ja viihtyisämmästä kaupunkiympäristöstä

HEL 2020-008032 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Ruotsalaisen kansanpuolueen ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä esittää 17.6.2020 teke-
mässä ryhmäaloitteessa, että kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin puh-
taamman ja viihtyisemmän kaupunkiympäristön puolesta roskaantumisen
hillitsemiseksi. Valtuustoryhmä esittää, että jäteastioiden ja yleisten
wc-tilojen kunto kartoitetaan, ja varmistetaan niiden parempi saatavuus
ja toimivuus.

Kaupunkiympäristön toimialalla on tehty ja tehdään tulevaisuudessakin
varsin paljon viihtyisän ja puhtaan kaupunkiympäristön puolesta. Toi-
miala on muun muassa käynnistänyt roskaantumisen hillinnän ohjel-
man laatimisen yhteistyössä useiden eri tahojen kanssa. Ohjelman ta-

voitteena on koota parhaat ideat käytännön toimenpiteiksi roskaantumisen hillitsemiseksi.

Tarve suuremmille roska-astioille on tunnistettu, ja niitä uusittaessa hankitaan lähes aina vähintään 100-litraisia astioita. Kuten aloitteessa todetaan, on erityisesti alueilla, joilla nautitaan enemmän takeaway-aterioita perusteltu tarve suuremmille roska-astioille. Tähän kiinnitetään huomiota jäteastioiden sijoittelussa. Yleisiä wc-tiloja lisätään palautteiden ja verkostotarkastelun perusteella kohteisiin, joihin niiden sijoittaminen on mahdollista ja kustannuksiltaan kohtuullista vuosittain määrärahan puitteissa.

Puhtaanapitopalveluiden ja riittävän kalustemäärän varmistamisen lisäksi roskaantumisen hillinnässä tulee korostaa käyttäjän vastuuta kaupungin vastuun lisäksi. Koska ulkoalueet, puistot, aukiot ja muut yleiset alueet ovat kaikille avoimia paikkoja, niiden siisteyden ylläpitäminen velvoittaa myös alueiden käyttäjiä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ryhmäaloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä, ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Ruotsalaisen kansanpuolueen ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 17.09.2020
§ 105

HEL 2020-008032 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Roskaantumisen hillinnän ohjelma

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelut on käynnistänyt roskaantumisen hillinnän ohjelman laatimisen yhteistyössä useiden eri tahojen kanssa. Työ kattaa roskaantumisen hillinnän toimenpideohjelman laatimisen sekä roskaverkoston perustamisen. Roskaantumisen hillinnän ohjelman tavoitteena on koota parhaat ideat käytännön toimenpiteiksi roskaantumisen hillitsemiseksi.

Roskaantumisen hillinnän toimenpideohjelman laatiminen on aloitettu työpajatyöskentelyllä ja niistä saadut ideat ja toimenpiteet kootaan yhteen toimenpideohjelmaksi vuoden 2021 aikana. Osana ohjelmaa Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut toteutti kesällä 2020 kansainvälisen kyselyn, jossa selvitettiin, millä toimenpiteillä muut kaupungit ovat pyrkineet hillitsemään roskaantumista, miten toimenpiteet koettiin ja miten onnistumista seurattiin. Noin kolmanneksella vastanneista kaupungeista oli toimenpideohjelma tai vastaava suunnitelma. Kyselyn tuloksista julkaistaan raportti syksyllä 2020.

Helsingissä on toimittu roskaantumisen hillinnän eteen jo vuosia: puistokummit ovat toimineet vuodesta 2005 ja vapaaehtoistyön koordinointi (talkoot rannoilla ja viheralueilla) vuodesta 1986. Tällä hetkellä ja aiemmin toimivia, roskaantumiseen liittyviä hankkeita ovat mm. Satakolkyt-hanke, Itämerihaasteen Nopeat kokeilut, Puhuva roskis, Roskavideo, Helli Helsinkiä ja Täti vihreä. Lisäksi jatkuvaa toimintaa ovat ympäristövalvonnan jäte- ja ympäristönsuojelulain mukaiset tehtävät.

Roskaantumisen hillintä on mukana myös ympäristöjohtamisessa. Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelmassa 2019 - 2021 on yhtenä toimenpiteenä roskaverkoston perustaminen. Helsinki on mukana Plastic Declaration -julistuksessa ja sitoutuu mm. kehittämään strategioita ja toimenpideohjelmaa sekä asettamaan aikataulutettuja tavoitteita muoviroskan merkittävälle vähentämiselle. Ympäristöpolitiikka (luonnos) ottaa kantaa kierto- ja jakamistalouden edistämiseen. Helsinki on myös mukana Kaikki muovi kiertää -projektissa, jossa keskitytään seuraaviin teemoihin: rakennusmuovi, purkujäte, rakennustyömaiden pakkausmuovin kierrätys.

Roska-astiat yleisillä alueilla

Aloitteessa ehdotetaan, että kaupunki voisi investoida suurempiin ja kannellisiin jäteastioihin. Helsingin kaupungin kaupunkitilaohje ja sen

---

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

sisältämä kaupunkikalusteohje toimii kalusteiden, kuten roska-astiat, osalta suunnittelua ja hankintoja ohjaavana tekijänä. Kaupunkitilaohjeessa on määritelty Helsinki-ilme, joka välittyy julkisessa ulkotilassa yhteisesti sovittujen materiaalien, kalusteiden ja varusteiden sekä tyyppiratkaisujen käytön myötä. Ratkaisuilla tuetaan alueiden toiminnallisuutta, turvallisuutta ja korkeaa laatutasoa. Helsingin julkisen ulkotilan kalustemallisto tuo kaupunkiin yhtenäisen ja tunnistettavan Helsinki-ilmeen. Ilmettä luovat muotoilu, materiaalit ja pintakäsittely sekä väritys. Laadukas kalustevalikoima parantaa kalusteiden hankinnan, käytön sekä ylläpidon tarkoituksenmukaisuutta ja taloudellisuutta.

Helsingissä roska-astioiden sijoittelu tarkastellaan koko kaupungin osalta verkostotarkasteluna. Tällöin tarkistetaan keskeisten kulkuväylien, aukkioiden, oleskelualueiden ja toiminnallisten alueiden roska-astioiden sijoittelu, niiden etäisyys toisistaan sekä astioiden koko. Tarkemmin yleisille alueille sijoitettavien roska-astioiden sijoitteluun ja kokoon vaikutetaan puisto- ja katusuunnitteluvaiheessa. Tällöin suunnitelmassa tarkastellaan ihmisten kulkusuuntia, solmukohtia ja oleskeluun tarkoitettujen alueiden sijaintia. Muilta osin ylläpito lisää ja poistaa roska-astioita saatujen palautteiden ja toiveiden sekä ylläpidosta vastaavien työntekijöiden näkemysten perustella.

Roska-astioiden sijoitteluun ja kokoluokan valintaan vaikuttaa astioiden vaatima tyhjennystapa. Suurikokoisten roska-astioiden tyhjentäminen vaatii yleensä raskaampaa kalustoa. Syväsäiliöiden ja muiden nostimella tyhjennettävien roska-astioiden sijoittelu mietitään jäteautojen edellyttämien käytävien leveys ja kantavuudet huomioiden. Lisäksi syväsäiliöt vaativat nimensä mukaisesti maanalaista syvyyttä yli 1,5 m, mikä rajoittaa niiden sijoittelua kaupunkiympäristössä.

Roska-astioiden koko on pitkään ollut kasvusuunnassa. Vielä vuosituhanen alussa oli käytössä paljon 30 litraisia astioita. Niistä on siirretty 60 litraisiin, joka on edelleen yleinen koko, mutta osoittautunut jo pieneksi. Tämä näkyy erityisesti alueilla, joilla nautitaan take away-aterioita tms. Varusteita uusittaessa ei juuri koskaan enää hankita alle 100 litraisia astioita. Astian suuruuden yläraja tulee vastaan siinä, että puistoalueilla niiden tulee pääasiassa olla käsin tyhjennettävissä ja työsuojelumääräykset sallivat vain tietyn painoisen taakan noston. Helsingissä oli keväällä (v. 2020) kaupungin kaupunkiympäristön toimialan yleisten alueiden ylläpidon vastuulla olevia roska-astioita puistoissa 4 959 kpl ja katualueilla 2 898 kpl, yhteensä 7 857 kpl. Roska-astioiden koot vaihtelevat 60 l astiasta aina 5 m³:n syväsäiliöön. Näistä roska-astioista 750 kpl on yli 600 l astioita ja syväkeräyssäiliöitä on yhteensä 305 kpl. Helsingissä on jo lähes 150 kpl aurinkoenergialla toimivaa älyroskiksia, jotka puristavat jätteen tiiviiksi paketiksi. Yhteen roskikseen mahtuu viisi kertaa enemmän irtoroskaa tavalliseen verrattuna.

Kaupunkiympäristön toimialan ylläpito käyttää puistoalueiden puhtaanapitoon (v. 2020) 3,4 miljoonaa euroa, josta noin 700 000 euroa menee laittomien kaatopaikkojen, yleisötapahtumien siivoukseen sekä merivesialueiden puhtaanapitoon. Katualueiden puhtaanapitoon käytetään (v. 2020) 8,5 miljoonaa euroa. Katujen puhtaanapito tehdään pääosin koneellisesti ja se käsittää suurelta osin katualueiden pesut sekä harjauksen, jonka yhteydessä kaduilla oleva irtoroska poistuu.

Kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan hallinnoimilla alueilla on myös lukuisia roska-astioita, jotka ovat osa kaupungin puhtaanapidon verkostoa.

Yleiset wc-tilat

Tällä hetkellä Helsingissä on yleisillä alueilla käytössä 46 City-käymälää, jotka muutamaa lukuun ottamatta ovat käytettävissä ympäri vuorokauden ja joiden käyttö on maksutonta. Sofiankadun kiinteistössä on myös yksi yleinen WC. Kaupunkiympäristön toimiala lisää vuosittain määrärahan puitteissa yleisiä City-käymälöitä. WC-palveluja lisätään palautteiden ja verkostotarkastelun perusteella kohteisiin, joihin niiden sijoittaminen on mahdollista ja kustannuksiltaan kohtuullista. Valitettavasti WC-palvelujen käyttö aiheuttaa paikoin myös häiriökäytöstä ja lähiasukkaiden asumisviihtyisyyden laskua. Muutama WC on jouduttu sulkemaan yöksi toistuvien häiriöiden takia. City-käymälöiden ylläpito-kustannukset vuonna 2020 ovat 1,47 miljoonaa euroa ja Sofiankadun wc:n 150 000 euroa.

Helsinki Huussi on pilotointivaiheessa oleva kuivakäymälämalli, jonka toimivuutta testataan lähivuosina. Helsinki Huussi palvelisi käyttäjiä erityisesti luontokohteissa ja saarissa. Pilotointivaiheessa kerätään myös tieto huussin ylläpitokustannuksista.

Kaupunkiympäristön toimialalla on tehty ja tehdään tulevaisuudessakin varsin paljon viihtyisän ja puhtaan kaupunkiympäristön puolesta. Palveluiden ja riittävän kalustemäärän varmistamisen lisäksi tarvitaan avointa keskustelua yleisten alueiden käytön periaatteista. Ulkoalueet, puistot, aukiot ja muut yleiset alueet ovat kaikille avoimia paikkoja, jolloin myös käyttäjän vastuuta tulee nostaa esiin kaupungin vastuun lisäksi.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Katriina Arrakoski, tiimipäällikkö, puhelin: 310 64382
katriina.arrakoski(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.11.2020

Asia/6

§ 738

V 25.11.2020, Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloite lasten ja nuorten turvallisuuden takaamisesta

HEL 2020-008030 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sininen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että kaupunki toteuttaa laaja-alaisen ohjelman lasten ja nuorten turvallisuuden edistämiseksi. Aloitteessa esitetään toimenpiteitä mm. koulukiusaamisen, perheväkivallan ja nuoriin kohdistuvan ahdistelun estämiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa mainittujen ilmiöiden torjumiseksi ja niihin puuttumiseksi tehdään Helsingissä jo laajamittaista työtä ja useita toimenpiteitä. Näitä ovat muun muassa kouluissa ja oppilaitoksissa toteutettava kiusaamisen vastainen KVO13-ohjelma, lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevät palveluketjut sekä lastensuojelulain mukainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Aloitteessa ehdotetun erillisen ohjelman käynnistämiseksi ei tämän vuoksi ole tarvetta.

Sosiaali- ja terveysministeriö on julkaissut kattavan toimenpidesuunnitelman lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisystä vuosille 2020–2025.

Toimenpidesuunnitelman toimeenpano on aloitettu ja kaupunki huomioi sen suositukset laajasti kehittämistoiminnassaan.

Kaikissa perhe- ja sosiaalipalveluissa työskennellään lähisuhdeväkivaltaan liittyvien ilmiöiden kanssa. Äitiys- ja lastenneuvolatoiminnassa on kehitetty toimintamalleja ja koulutettu henkilöstöä perheväkivallan tunnistamiseen ja puheeksiottamiseen. Myös kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa huomioidaan koko perheen hyvinvointi ja perheen sisäinen vuorovaikutus. Perheneuvola tarjoaa apua perheen vuorovaikutukseen sekä lasta tai perhettä kohdanneisiin kriiseihin. Perhekeskustoimintamalli tarjoaa monialaista tukea ja asiantuntija-apua väkivaltaa kohdanneelle lapselle, nuorelle ja perheelle sekä mahdollistaa henkilöstön väliset konsultaatiot ja moniammatillisen työskentelyn.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on käynnistetty lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevä palveluketjuhanke, joka on laaja-alainen ja useita konkreettisia kehittämistoimenpiteitä ja -kokeiluja sisältävä kokonaisuus. Tavoitteena on varmistaa, että lapset, nuoret ja perheet saavat tarvitsemansa tuen saumattomasti yhteen sovitettuna.

Nuorten sosiaalityössä sekä opiskeluterveydenhuollossa nuorten turvallisuuden tukeminen ja avun hakemisen helpottaminen ovat keskeisiä kehittämiskohteita. Uusilla sähköisillä palveluilla, kuten Nuorten Chat, sekä viestinnällä pyritään tavoittamaan etenkin niitä nuoria, joilla on korkea kynnyksellä avun hakemiseen. Kesäterkkäritavoittaa nuoria matalalla kynnyksellä oppilaitosten ollessa kiinni. Tarvittaessa nuori ohjataan palveluihin kuten esimerkiksi nuorten sosiaalityöhön. Alueellisissa toimipisteissä ja jälkihuollossa toimii virka-aikainen päivitys, johon nuori voi hakeutua mahdollisissa kriisitilanteissa. Jo väkivaltaa kokeneiden nuorten aikuisten parissa työskentelyssä hyödynnetään esimerkiksi henkilökohtaista turvasuunnitelmaa, jonka tekemisessä nuorta tarvittaessa autetaan.

Helsingin kouluissa ja oppilaitoksissa on otettu lokakuussa 2019 käyttöön kiusaamisen vastainen ohjelma (KVO13). Ohjelma on työkalupakki kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, puuttumiseen ja jälkihoitoon. Sen tarkoituksena on auttaa tunnistamaan kiusaaminen ja opettaa reagoimaan siihen oikein. Ohjelma on suunnattu lapsille, nuorille ja heidän huoltajilleen, opettajille sekä koulujen muulle henkilökunnalle.

Kiusaamisen vastaisen ohjelman toimenpiteitä ovat

1. Hyvinvoinnin mittarit. Kouluissa ja oppilaitoksissa seurataan hyvinvointia jatkuvasti muun muassa kouluterveyskyselyn ja hyvinvointiprofiilin avulla.

2. Sosiaalisia ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävät ohjelmat. Jokaisella päiväkodilla, koululla ja oppilaitoksella on käytössä työkalupakki sosiaalisten tilanteiden ja tunteiden tunnistamista ja uusien taitojen oppimista varten.
3. Jokaisen päiväkodin, koulun ja oppilaitoksen yhteisöt, ryhmät ja luokat laativat yhdessä säännöt, jotka auttavat sekä ennaltaehkäisemään kiusaamista että puuttumaan siihen.
4. Jatkuva ryhmäyttäminen ja sosiaalisen kiinnittymisen edistäminen. Jokainen päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa huolehtii, etteivät uudet tulokkaat putoa joukosta.
5. Opiskeluhuollon edustajat tapaavat pienryhmissä 7. luokkien ja toisen asteen aloittavat oppilaat. Lukuvuoden alussa on opiskeluhuollon henkilöstön vetämä pienryhmäkeskustelu mielenterveydestä ja sitä vaarantavista asioista.
6. Luodaan sähköinen palautekanava mahdollisuudeksi kertoa kiusaamisesta.
7. Kiusaamistilanteiden selvittely kirjataan oppilas- ja oppilashallintajärjestelmään.
8. Kouluissa valitaan kiusaamisen vastaisten toimien vastuhenkilöt, jotka erityisesti huolehtivat kiusaamiseen puuttumiseen liittyvien toimien edistämisestä.
9. Restoratiivisten eli ihmissuhteita korjaavien lähestymistapojen systemaattinen käyttöönotto, johon oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstö koulutetaan.
10. Nimikkoaikuinen paljon kiusatuksi tullee. Nimitetään turvallinen aikuinen, joka auttaa ja tukee.
11. Kiusaaminen on rikos. K-0-toiminta kaikki koulut kattavaksi. Pitkään jatkuneen koulukiusaamisen katkaisemiseen tarvitaan kaikki mahdollinen apu. Joskus ulkopuolinen taho voi tuoda puuttuvan palasen ongelmatilanteeseen.
12. Tukioppilastoiminnan kehittäminen. Tukioppilas- ja tutoropiskelijoille järjestetään yhtenäinen koulutus, jota opiskeluhoito on tukemassa.
13. Vertaistukitoiminta. Kaupunkiin perustetaan Mannerheimin Lastensuojeluliiton tuella vertaistukiryhmä, jossa kiusatut voivat turvallisesti jakaa kokemuksiaan. Erilaisia vertaisryhmiä järjestetään myös kouluissa ja oppilaitoksissa.

Kaupungilla on lisäksi käytössä nuorille suunnattu Minun silmin, sinun silmin -toimintamalli, jonka tavoitteena on vähentää konflikteja, jotka

syntyvät erilaisuuden pelosta tai ryhmien välisistä ennakkoluuloista. Toimintamallin avulla vahvistetaan nuorten vuorovaikutus-, tunne- ja empatiataitoja. Ohjelma antaa konkreettisia ajattelun ja toiminnan välineitä arjen tilanteiden ja konfliktien kohtaamiseen ja ratkaisemiseen väkivallattomasti.

Kaupungin nuorisopalvelut on viime vuosina tehnyt useita toimenpiteitä nuorten seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä. Kaupungin nuorisotyöntekijöille järjestettiin viime vuonna useita koulutuksia yhteistyössä Nuorten Exitin, poliisin, Väestöliiton ja Pelastakaa Lapset ry:n kanssa. Nuorisotyöntekijöiden työn tueksi julkaistiin Helsinkiin räätälöity opas "EI seksuaaliselle kaltoinkohtelulle - Opas seksuaalisen kaltoinkohtelun ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä", jossa muun muassa autetaan ja kannustetaan ohjaajia keskustelemaan aiheesta nuorten kanssa. Lisäksi nuorisotiloilla toteutettiin teeman liittyvä julistekampanja suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kampanjalla muistutettiin nuoria niin omien rajojen kuin toisten koskemattomuuden tärkeydestä.

Nuorisopalvelut on toiminut vuosina 2019–2020 kumppanina valtakunnallisessa nuorisoalan kehittämiskeskus Koordinaatin "Groomingin tunnistaminen ja ennaltaehkäisy nuorisotyössä" -hankkeessa. Sen kautta nuorisotyöntekijät ovat saaneet koulutusta ja monipuolista ajankohtaista materiaalia työnsä tueksi. Tänä vuonna hankkeen tiimoilta ilmestyi yhteistyössä rakennettu julkaisu "Kysy, kohtaa ja kuuntele: opas seksuaalisen houkuttelun ja seksuaaliväkivallan ennaltaehkäisyyn nuorisotyössä.", joka sisältää kattavan paketin nuorisotyöntekijöiden osaamisen vahvistamiseksi.

Kaupungin nuorisopalvelut koordinoi valtakunnallista digitaalisen nuorisotyön osaamiskeskusta, jonka tehtävänä on vuosina 2020–2023 muun muassa vahvistaa nuorisotyöntekijöiden osaamista ja tietoisuutta digitaalisen median mahdollisuuksista ja riskeistä sekä tukea hallinnonalojen välistä koordinaatiota nuorten somehoukuttelun ehkäisemiseksi. Aihe tulee näin olemaan esillä kaupungin nuorisotyössä myös jatkossa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on käynnissä groomingin vastainen "Turvallisesti mediassa ja maailmalla – lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisy" -hanke, jota Opetushallitus tukee ja rahoittaa. Se sisältää kolme osaamisen kehittämisen kokonaisuutta perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitosjohdolle sekä opetus- ja opiskeluhuollon henkilöstölle. Hankkeen tavoitteena on ehkäistä seksuaaliväkivaltaa ja groomingia turvallisuusjohtamisen kautta. Hanke kouluttaa lukuvuoden 2020–2021 aikana kasvatuksen ja koulutuksen ammattilai-

sia ehkäisemään, tunnistamaan ja kohtaamaan lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy on keskeisenä painopisteenä Helsingin kaupunkistrategiassa. Hyvinvointia tulee tukea jo ennen ongelmien ilmaantumista ja lapsuudessa ilmeneviin signaaleihin reagoida ennen vaikeiden oireiden ilmestymistä. Tällä strategiakaudella on otettu käyttöön uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) toimintamalli ja ohjausrakenne, joka kokoaa toimialat edistämään yhdessä väestön hyvinvointia ja terveyttä. Osana tätä kokonaisuutta toimivat muun muassa strateginen lasten ja nuorten verkosto sekä palvelujen integraatiota vahvistava verkosto. Kaupunkitasoisen lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmän jatkokausi on valmistelussa.

Lastensuojelulakiin perustuva lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on osa Helsingin kaupungin toimialojen yhteistä hyvinvointisuunnitelmaa, jonka avulla ohjataan, johdetaan ja kehitetään lasten ja nuorten hyvinvointia. Suunnitelma on konkreettinen toimintaohjelma, jonka tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, tukea lasten ja nuorten terveellisiä ja turvallisia elinympäristöjä sekä vahvistaa vanhemmuutta. Se ehkäisee lasten ja nuorten syrjäytymistä, vähentää kiusaamista ja yksinäisyyden kokemuksia ja vahvistaa tietoperustaisuutta nuorten palvelujen suuntaamisessa ja kehittämisessä. Sen toimenpiteet vastaavat hyvin aloitteessa esitettyihin tavoitteisiin. Myös eriarvoisuuden ja nuorten ylisukupolvisen syrjäytymisen vähentämiseen tähtäävä kaupunkistrategian kärkihanke Mukana-ohjelma sisältää konkreettisia ja laaja-alaisia kehittämistoimenpiteitä lasten ja nuorten turvallisuuden takaamiseksi.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ryhmäaloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä, ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

09.11.2020

Asia/6

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 177

HEL 2020-008030 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien Sinisten valtuustoryhmän aloitetta koulukiusaamisen, perheväkivallan ja nuoriin kohdistuvan ahdistelun estämisestä:

”Ryhmäaloitteessa esitetään laaja-alaisen toimintaohjelman toteuttamista lasten ja nuorten turvallisuuden edistämiseksi ja koulukiusaamisen, perheväkivallan ja nuoriin kohdistuvan ahdistelun ehkäisemiseksi. Kaupungissa ja sosiaali- ja terveystoimialalla on jo toteutettu toimenpiteitä aloitteessa mainittujen ilmiöiden torjumiseksi ja niihin puuttumiseksi. Näitä ovat muun muassa kouluissa ja oppilaitoksissa toteutettava kiusaamisen vastainen KVO13-ohjelma, lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevät palveluketjut sekä lastensuojelulain mukainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Aloitteessa ehdotetun erillisen ohjelman valmistelun käynnistämiseksi ei tämän vuoksi ole tarvetta.

Lasten ja nuorten väkivaltakokemukset ovat valitettavan yleisiä. Kokemuksia on selvitetty muun muassa osana THL:n kouluterveyskyselyjä. Vuonna 2019 kouluterveyskyselyssä painotettiin lasten väkivaltakokemuksia. Kyselyvastauksiin pohjautuvan selvityksen mukaan noin joka kymmenes helsinkiläislapsi tai -nuori on kokenut fyysistä väkivaltaa perheessä edeltävän vuoden aikana. Henkisen väkivallan kokemukset ovat vielä yleisempiä. Häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua kokevat erityisesti tytöt ja Helsingissä enemmän koko maahan verrattuna

Vuonna 2019 tehtiin 1 176 lastensuojeluilmoitusta, jonka syynä oli lapsen kohdistuva väkivalta ja 1 289 lastensuojeluilmoitusta, jonka syynä oli aikuisten välinen väkivalta. Lähisuhdeväkivaltakokemukset voivat näkyä lapsessa monenlaisena oirehdintana ja on tavallista, että lapsen eri tavoin lähisuhteissaan kokema väkivalta tulee esille myös muusta syystä käynnistyneen asiakkuuden yhteydessä. Helsingin kaupungin lastensuojelun tekemässä selvityksessä ilmeni, että alle 13-vuotiaana vaativaan laitoshoitoon sijoitetuista 73 prosentin kohdalla oli maininta epäilyistä tai todennetusta väkivallasta perheessä. Asiakirjojen perusteella tehty selvitys tukee muissa tutkimuksissa tehtyä havaintoa lähisuhdeväkivallan ylisukupolvisuudesta.

Positiivista on, että koulukiusaaminen on kouluterveyskyselyn mukaan vähentynyt peruskoulun yläluokilla ja ammatillisessa koulutuksessa Helsingissä. Yleisintä kiusaaminen on alakoulussa, jossa vajaa kahdeksan prosenttia on ollut kiusattuna vähintään kerran viikossa lukukauden aikana. Noin 64 prosenttia alakoululaisista on kertonut koulussa tapahtuneesta kiusaamisesta koulun aikuiselle ja yli 60 prosentilla kiusaaminen oli loppunut tai vähentynyt. Yläkoululaisista noin viisi prosenttia on ollut koulukiusattuna vähintään kerran viikossa lukukauden aikana. Lukiossa ja ammattioppilaitoksissa kiusaaminen on hyvin harvinaista.

Kiusaamista, ahdistelua ja lähisuhdeväkivaltaa koskevia toimenpiteitä Helsingin sosiaali- ja terveystoimialalla

Sosiaali- ja terveysministeriö on 26.11.2019 julkaissut kattavan toimenpidesuunnitelman lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisystä vuosille 2020–2025. Toimenpidesuunnitelman toimeenpano on aloitettu Terveystoimen- ja hyvinvoinnin laitoksen koordinoimana ja Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala huomioi toimenpidesuunnitelman suositukset laajasti kehittämistoiminnassaan.

Kaikissa perhe- ja sosiaalipalveluissa työskennellään lähisuhdeväkivaltaan liittyvien ilmiöiden kanssa. Äitiys- ja lastenneuvolatoiminnassa on kehitetty toimintamalleja ja koulutettu henkilöstöä perheväkivallan tunnistamiseen ja puheeksiottamiseen. Voimavaralomakkeella kartoitetaan mm. perhettä kuormittavia tekijöitä ja mahdollisia väkivaltakokemuksia. Myös kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa huomioidaan koko perheen hyvinvointi ja perheen sisäinen vuorovaikutus. Perheneuvola tarjoaa apua perheen vuorovaikutukseen sekä lasta tai perhettä kohdanneisiin kriiseihin. Perhekeskustoimintamalli tarjoaa monialaista tukea ja asiantuntija-apua väkivaltaa kohdanneelle lapselle, nuorelle ja perheelle sekä mahdollistaa henkilöstön väliset konsultaatiot ja moniammatillisen työskentelyn.

Lastensuojelussa tehdyn selvityksen perusteella on sosiaali- ja terveystoimialalla käynnistetty lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevä palveluketjuhanke. Palveluketju on laaja-alainen, useita konkreettisia kehittämistoimenpiteitä ja -kokeiluja sisältävä kokonaisuus. Tavoitteena on varmistaa, että lapset, nuoret ja perheet saavat tarvitsemansa tuen saumattomasti yhteen sovitettuna. Palveluketjun ohjaavia ydinperiaatteita ja tavoitteita ovat systeminen ja ylisukupolvisuutta huomioiva lähestymistapa, asiakkaille kohdennettavan ja asiointeja tukevan tiedon lisääminen muun muassa lähisuhdeväkivallan vaikutuksista, ennakoiva puheeksiotto, varhainen tunnistaminen sekä viiveetön palveluun ohjaus. Palveluketjun kehittämisellä tähdätään pitkällä aikavälillä näyttöön ja tutkimukseen perustuvan tuen ja hoidollisten interventioiden saata-

vuuden lisäämiseen perhekeskuksissa sekä muissa sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa. Kehittämishanke on sisällytetty osaksi Helsingin Tulevaisuuden Sote-keskus hankesuunnitelmaa. Valmisteilla on palveluketjun toimeenpanoa tukeva koulutuskokonaisuus. Koulutus kohdennetaan laajasti palveluketjuun osallistuvien palveluiden henkilöstölle. Koulutus taltioidaan moduuleina, jotta sitä voidaan hyödyntää suunnitelmallisesti henkilöstön perehdyttämisessä lähisuuhdeväkivalta-työhön palveluketjussa määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti.

Nuorten sosiaalityössä sekä opiskeluterveydenhuollossa nuorten turvallisuuden tukeminen ja avun hakemisen helpottaminen ovat keskeisiä kehittämiskohteita. Uusilla sähköisillä palveluilla, kuten Nuorten Chat, sekä viestinnällä pyritään tavoittamaan etenkin niitä nuoria, joilla on korkea kynnyks avun hakemiseen. Kesäterkkärit toiminta tavoittaa oppilaitoksien ollessa kiinni nuoria matalalla kynnyksellä, eri puolilla Helsinkiä. Tarvittaessa nuori ohjataan palveluihin kuten esimerkiksi nuorten sosiaalityöhön. Alueellisissa toimipisteissä ja jälkihuollossa toimii virkaaikainen päivystys, johon nuori voi hakeutua mahdollisissa kriisitilanteissa.

Jo väkivaltaa kokeneiden nuorten aikuisten parissa työskentelyssä hyödynnetään esimerkiksi henkilökohtaista turvasuunnitelmaa, jonka tekemisessä nuorta autetaan tarvittaessa. Yhteistyötä ja kehittämistä tehdään järjestöjen, HUS (esimerkiksi Seri-keskus), kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan ja kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan kanssa. Nuorten syrjäytymisen ehkäisyn 2ME-hankkeessa vuosina 2018–2020 on sekä kehitetty muun muassa ajanvarauksettomia palveluita että tehostettu nuorille kohdennettua viestintää.

Helsingin kouluissa ja oppilaitoksissa on otettu lokakuussa 2019 käyttöön kiusaamisen vastainen ohjelma (KVO13). Ohjelma sisältää työkälpäkin kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, tunnistamiseen, puuttumiseen ja jälkihoitoon. Kiusaamisen vastainen ohjelma koskee laajasti eri toimijoita. Se on suunnattu lapsille, nuorille ja heidän huoltajilleen, opettajille sekä koulujen muulle henkilökunnalle. Sosiaali- ja terveystoimialan koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto toteuttavat ohjelmaa koulun muiden ammattilaisten ohella. Kouluterveydenhuolto osallistuu myös Turvallisesti mediassa ja maailmalla- hankkeen lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten tunnistamista ja ehkäisyä koskeviin koulutuksiin ja työpajoihin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla.

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävät verkostot ja ohjausrakenteet

Helsingin kaupunkistrategiassa keskeisenä painopisteenä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy. Helsingissä on tällä strategiakaudella otettu käyttöön uusi hyvinvoinnin ja terveyden

edistämisen (HYTE) toimintamalli ja ohjausrakenne, joka kokoaa toimialat edistämään yhdessä väestön hyvinvointia ja terveyttä. Osana tätä kokonaisuutta toimivat muun muassa strateginen lasten ja nuorten verkosto sekä palvelujen integraatiota vahvistava verkosto. Kaupunkitasoisen lähisuuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmän toimikausi päättyi 30.6.2020 ja sen jatkokausi on valmistelussa. Työryhmä on monialainen ja se tekee esityksiä lähisuuhdeväkivaltaa ehkäisevistä toimenpiteistä, tiedotuksesta ja koulutuksesta. Lastensuojelulakiin perustuva lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on osa Helsingin kaupungin toimialojen yhteistä hyvinvointisuunnitelmaa, jonka avulla ohjataan, johdetaan ja kehitetään lasten ja nuorten hyvinvointia.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa lapsiin liittyviä asioita säätelevät terveydenhuoltolaki ja sosiaalihuoltolaki sekä erityislainsäädäntö, joilla pyritään järjestämään lapsen terveellinen ja turvallinen kasvu ympäristö, huolehtimaan fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta kasvusta sekä palveluista eri ikäryhmille.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lähisuuhdeväkivallan, ahdistelun ja koulukiusaamisen ehkäisyllä on merkittäviä terveys- ja hyvinvointivaikutuksia. Väkivalta ja hoidon laiminlyönti voivat aiheuttaa lapselle ja nuorelle vakavia ruumiillisia ja henkisiä vammoja sekä syrjäytymistä sosiaalisista suhteista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Haitallisilla lapsuuden aikaisilla kokemuksilla on yhteys sairastuvuuteen kansanterveys sairauksiin ja ne lisäävät riskiä myös erilaisiin mielenterveyden häiriöihin, riskikäyttäytymiseen ja syrjäytymiseen sekä väkivallan kierteen ylisukupolvisuuteen. Sosiaali- ja terveystoimiala tarjoaa ja kehittää edelleen palveluita lasten ja nuorten terveellisen ja turvallisen kasvu ympäristön vahvistamiseksi.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 210

HEL 2020-008030 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Sinisten ryhmäaloitteesta lasten ja nuorten turvallisuuden takaamiseksi:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kasvatuksen ja koulutuksen ensisijainen tavoite on lasten ja nuorten hyvän kasvun, kehityksen ja oppimisen edistäminen ja turvaaminen. Päiväkoti, koulu tai oppilaitos voi parhaimmillaan tarjota yhteisön, jonka lapsi tai nuori voi kokea itselleen merkitykselliseksi, ja joka auttaa jäsentämään sekä omaa kehitystä että ympäröivää maailmaa.

Opiskeluympäristöllä ja -yhteisöllä on suuri merkitys oppijan terveydelle ja hyvinvoinnille sekä mahdollisuuksille oppia omien kykyjen mukaisesti. Terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö sekä hyvinvoiva yhteisö muodostuvat hyvistä fyysisistä, psyykkisistä ja sosiaalista olosuhteista. Erilaisten oppimisympäristöjen tulee tukea yksilön ja yhteisön kasvua, oppimista ja vuorovaikutusta. Sosiaalisesti turvallinen ja salliva oppimisympäristö mahdollistaa oppijoiden jatkuvan vuorovaikutustaitojen kehityksen sekä sen, että he kokevat voivansa tehdä vuorovaikutusaloitteita ja toimia osallisena ryhmässä.

Varhaiskasvatussuunnitelman, eri koulutusasteiden opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteissa sekä muissa Opetushallituksen määräyksissä on oppilaitoksen turvallisuuteen ja tarkastuksen yhteistyöhön liittyviä velvoitteita. Myös lasten ja nuorten hyvinvointiverkosto on käsitellyt ja hyväksynyt kesäkuussa 2020 työryhmän esityksen koulu- ja oppilaitosympäristön tarkastusten periaatteista Helsingin kouluissa ja oppilaitoksissa.

Kouluterveyskyselyn 2019 tulokset

Lasten ja nuorten hyvinvointia seurataan kouluterveyskyselyn ja hyvinvointiprofiilin avulla. Kouluterveyskyselyn 2019 tulosten mukaan suurin osa helsinkiläislapsista ja -nuorista on tyytyväisiä elämäänsä ja kokee terveytensä hyväksi. Lapset ja nuoret viihtyvät koulussa ja oppilaitoksissa. Tulokset nostivat esiin myös huolenaiheita. Erityisesti helsinkiläiset nuoret tytöt kokevat seksuaalista ehdottelua ja häirintää julkisissa tiloissa. Moni myös jättää kertomatta asiasta luotettavalle aikuiselle.

Kiusaaminen on vähentynyt peruskoulun yläluokilla ja ammatillisessa koulutuksessa verrattuna aiempiin mittauskertoihin. Yleisintä kiusaaminen on alakoulussa, jossa vajaa kahdeksan prosenttia on ollut kiusattuna vähintään kerran viikossa lukukauden aikana. Noin 64 prosenttia alakoululaisista on kertonut koulussa tapahtuneesta kiusaamisesta koulun aikuiselle. Kertomisen jälkeen noin 61 prosentilla kiusaaminen oli loppunut tai vähentynyt. Yläkoululaisista noin viisi prosenttia on ollut koulukiusattuna vähintään kerran viikossa lukukauden aikana. Lukiossa ja ammattioppilaitoksissa kiusaaminen on hyvin harvinaista.

Suurin piirtein joka kymmenes helsinkiläislapsi tai -nuori on kokenut fyysistä väkivaltaa perheessä edeltävän vuoden aikana. Henkinen vä-

kivalta on perheissä yleisempää. Suuri osa jättää kertomatta kokemastaan henkisestä tai fyysisestä väkivallasta luotettavalle aikuiselle.

Hyvinvointi ja turvallisuus kasvatusta ja opetusta ohjaavissa suunnitelmissa

Vastuu hyvinvoinnin ja turvallisuuden toteutumisesta kuuluu kaikille päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten työntekijöille. Jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa yhteiseen toimintaan rakentavalla sekä koko yhteisön hyvinvointia edistävällä tavalla. Kasvatustyössä pyritään ennakoitavuuteen ja arjen hallintaan. Turvallinen ja ilmapiiriltään ystävällinen toimintakulttuuri tukee opettajan ja oppijan välistä sekä oppijoiden keskinäistä vuorovaikutusta ja edistää oppijan pystyvyyttä, osallisuutta ja hyvinvointia. Rauhallinen ja hyväksyvä ilmapiiri, hyvät sosiaaliset suhteet sekä ympäristön viihtyisyys edistävät työrauhaa. Kiusaamista, väkivaltaa, rasismia tai muuta syrjintää ei hyväksytä ja epäasialliseen käytökseen puututaan.

Aikuisten keskinäinen yhteistyö sekä vuorovaikutus kotien ja ympäröivän yhteiskunnan kanssa tukevat oppijoiden kasvua hyvään vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön. Yhdessä tekeminen edistää omaa taitoa työskennellä rakentavasti monenlaisten ihmisten kanssa.

Varhaiskasvatussuunnitelman, opetussuunnitelmien sekä tutkinnon perusteiden tavoitteena on laaja-alainen osaaminen, jolla tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Siihen, miten oppijat käyttävät tietojaan ja taitojaan, vaikuttavat heidän omaksumansa arvot ja asenteet sekä tahto toimia. Laaja-alaisen osaamisen lisääntynyt tarve nousee ympäröivän maailman muutoksista. Ihmisenä kasvamisen, opiskelun, työnteon sekä kansalaisena toimiminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät tiedon- ja taidonalat ylittävää ja yhdistävää osaamista.

Osaamisen kehittymiseen vaikuttavat sekä ne sisällöt, joiden parissa työskennellään sekä erityisesti se, miten työskennellään ja miten oppijan ja ympäristön vuorovaikutus toimii. Oppijoille annettava palaute sekä oppimisen ohjaus ja tuki vaikuttavat etenkin asenteisiin, motivaatioon ja tahtoon toimia. Laaja-alaisen osaamiskokonaisuuksien yhteisenä tavoitteena on oppijoiden ikäkauden huomioon ottaen tukea ihmisenä kasvamista sekä edistää demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyden ja kestävän elämäntavan edellyttämää osaamista. Erityisen tärkeää on rohkaista oppijoita tunnistamaan oma erityislaatunsa, omat vahvuutensa ja kehittymismahdollisuutensa sekä arvostamaan itseään.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain tavoitteena on edistää oppijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä huolehtia yhteisön hyvinvoinnista sekä oppimisympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Opiskeluhoolto on osa yhteisön toimintakulttuuria, ja sen toiminta vahvistaa Helsingin kaupungin koulujen arvoja: osallisuus ja toimijuus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, hyvinvointi, keskeinen elämäntapa sekä tieto ja eettisyys.

Yhteisöllinen opiskeluhooltotyö kuuluu kaikille koulun ja oppilaitoksen toimijoille. Jokaisen oppijan kanssa työskentelevän sekä opiskeluhoitopalveluista vastaavan työntekijän on tehtävissään edistettävä oppijoiden ja koko yhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä huoltajien kanssa. Yhteisöllistä opiskeluhoiltoa toteutetaan esiopetus-, koulu- tai oppilaitoskohtaisen opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti. Yhteisöllisen työn suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa esiopetuksen alueellinen sekä koulu- tai oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä, jossa asioita käsitellään yleisellä ja yhteisöllisellä tasolla. Ryhmistä, luokista, oppimisympäristöstä ja yhteisöistä keskustellaan esimerkiksi ilmapiirin, työrauhan, kiusaamisen, hyvinvoinnin, terveyden tai osallisuuden näkökulmista.

Yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon sisältyvät koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Siihen kuuluu myös monialainen asiantuntijaryhmä, joka kootaan tapauskohtaisesti oppilaan tueksi. Yksilökohtainen opiskeluhoolto perustuu aina vapaaehtoisuuteen ja sen toteuttaminen edellyttää suostumusta.

Kiusaamisen vastainen ohjelma KVO13

Kiusaamisen vastainen ohjelma on 13-kohtainen ohjelma, johon on kehitetty keinoja kiusaamista vastaan. Se on työkalupakki kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, puuttumiseen ja jälkihoitoon. Sen tarkoituksena on auttaa tunnistamaan kiusaaminen ja opettaa reagoimaan siihen oikein. Tavoite on tehdä kiusaamisen vastaisesta ohjelmasta koko kaupungin yhteinen asia. Toimenpiteisiin kuuluu sosiaalisia ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävien ohjelmien systemaattinen käyttö jokaisessa päiväkodissa, koulussa ja oppilaitoksessa. Opiskeluhoollon ammattilaiset ovat näiden edistämässä keskeisessä asemassa.

Kiusaamisen vastaisen ohjelman toimenpiteitä ovat

1. Hyvinvoinnin mittarit. Kouluissa ja oppilaitoksissa seurataan hyvinvointia jatkuvasti muun muassa kouluterveyskyselyn ja hyvinvointiprofiilin avulla.
2. Sosiaalisia ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävät ohjelmat. Jokaisella päiväkodilla, koululla ja oppilaitoksella on

- käytössä työkalupakki sosiaalisten tilanteiden ja tunteiden tunnistamista sekä uusien taitojen oppimista varten.
3. Ryhmien, luokkien ja yhteisöjen yhdessä sovitut säännöt. Jokaisen päiväkodin, koulun ja oppilaitoksen yhteisöt, ryhmät ja luokat laativat yhdessä säännöt, jotka auttavat sekä ennaltaehkäisemään kiusaamista että puuttumaan siihen.
  4. Jatkuva ryhmäyttäminen ja sosiaalisen kiinnittymisen edistäminen. Jokainen päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa huolehtii, etteivät uudet tulokkaat putoa joukosta.
  5. Opiskeluhuollon edustajat tapaavat pienryhmissä 7. luokkien ja toisen asteen aloittavat oppilaat. Lukuvuoden alussa on opiskeluhuollon henkilöstön vetämä pienryhmäkeskustelu mielenterveydestä ja sitä vaarantavista asioista, kuten kiusaamisesta.
  6. Sähköiset palautekanavat. Luodaan sähköinen palautekanava lisämahdollisuudeksi kertoa kiusaamisesta, koska kiusaaminen voi tapahtua myös piilossa, esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.
  7. Kiusaamisen selvittämisen kirjaaminen. Kiusaamistilanteiden selvittely kirjataan oppilas- ja oppilashallintajärjestelmään.
  8. Kiusaamisen vastaisten toimien vastuuhenkilöt. Kouluissa valitaan vastuuhenkilöt, jotka erityisesti huolehtivat kiusaamiseen puuttumiseen liittyvien toimien edistämisestä.
  9. Restoratiivisten lähestymistapojen käyttö. Restoratiivisten eli ihmisuhteita korjaavien menetelmien systemaattinen käyttöönotto, johon oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstö koulutetaan.
  10. Nimikkoaikainen paljon kiusatuksi tulleelle. Nimitetään turvallinen aikuinen, joka auttaa ja tukee.
  11. Kiusaaminen on rikos. K-0 toiminta kaikki koulut kattavaksi. Pitkään jatkuneen koulukiusaamisen katkaisemiseen tarvitaan kaikki mahdollinen apu. Joskus ulkopuolinen taho voi tuoda puuttuvan palasen ongelmatilanteeseen.
  12. Tukioppilastoiminnan kehittäminen. Tukioppilas- ja tutoropiskelijoille järjestetään yhtenäinen koulutus, jota opiskeluhuolto on osaltaan tukemassa.
  13. Vertaistukitoiminta. Helsinkiin perustetaan Mannerheimin Lastensuojeluliiton tuella vertaistukiryhmä, jossa kiusatut voivat turvallisesti jakaa kokemuksiaan. Erilaisia vertaisryhmiä järjestetään myös kouluissa ja oppilaitoksissa.

Muut turvallisuutta ja hyvinvointia edistävät toimenpiteet

Minun silmin, Sinun silmin on Helsingin kaupungin toimintamalli, jonka tavoitteena on torjua mustavalkoista maailmankuvaa, josta erilaiset ääriajattelua ja näköalattomuutta suosivat ajattelutavat kumpuavat sekä vähentää konflikteja, jotka syntyvät esimerkiksi erilaisuuden pelosta tai ryhmien välisistä ennakkoluuloista. Toimintamallin avulla vahvistetaan nuorten vuorovaikutus-, tunne- ja empatiataitoja. Ohjelma antaa konk-

reettisiä ajattelun ja toiminnan välineitä arjen tilanteiden ja konfliktien kohtaamiseen ja ratkaisemiseen väkivallattomasti. Lisäksi se tukee demokratiakasvatusta, neuvottelutaitojen kehitystä sekä lisää valmiuksia yhteiseen päätöksentekoon. Minun Silmin, Sinun Silmin -ohjelma tukee ja vahvistaa myös yksilön ja yhteisöjen hyvinvointia antamalla valmiuksia omien arvojen ja mielipiteiden esille tuomiseen tehokkaalla ja muita huomioivalla tavalla. Ohjelma on syrjäytymisen ehkäisyä ja ennaltaehkäisevää turvallisuustyötä ja se on toimenpiteenä muun muassa eriarvoisuuden vähentämisen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn kaupunkistrategiahankkeessa, Mukana-ohjelmassa sekä kiusaamisen vastaisessa KVO-13 ohjelmassa.

Opetushallituksen rahoittama ja tukema hanke Turvallisesti mediassa ja maailmalla – lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisy (ml.grooming) sisältää kolme osaamisen kehittämisen kokonaisuutta perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitosjohdolle, opetushenkilöstölle ja opiskeluhuollon henkilöstölle. Hankkeen tavoitteena on lisätä ehkäistä seksuaaliväkivaltaa ja groomingia turvallisuusjohtamisen kautta. Hanke kouluttaa lukuvuoden 2020-2021 aikana kasvatuksen ja koulutuksen ammattilaisia ehkäisemään, tunnistamaan ja kohtaamaan lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa.

Yhteenveto

Helsingin kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2019-2021 kokoa ja ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaupungin eri toimialojen yhteistyössä toteuttamaa yksilöön, perheeseen, yhteisöihin, väestöön ja näiden elinympäristöihin kohdistuvaa toimintaa. Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Hyvinvointia tulee tukea jo ennen ongelmien ilmaantumista, ja lapsuudessa ilmeneviin signaaleihin reagoida ennen vaikeiden oireiden ilmestymistä

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä henkilöstön osaamisen vahvistamista turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämisen taidoissa ja riskitilanteiden tunnistamisessa, jotta jokaisen turvallinen perusarki toteutuu. Turvallisuussuunnittelussa huomioidaan sosiaali- ja terveysministeriön julkaisema Väkivallaton lapsuus –toimenpidesuunnitelma.

Lautakunta toteaa, että erityisesti kiusaamisen vastainen ohjelma KVO13 sisältää toimenpiteitä, joita aloitteessa esitetään. Kiusaamisen vastaista ohjelmaa toteutetaan yhteistyössä muiden tahojen kuten Aseman lapset, Mannerheimin lastensuojeluliitto, Helsingin seurakuntayhtymä ja Helsingin poliisin ennalta estävän toiminnan kanssa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan turvallisuuden edistämiseksi ja kiusaamisen ehkäisemiseksi tehdään Helsingissä jo laajamittaisesti työtä eikä näin ollen kannata uusien ohjelmien käynnistämistä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Niclas Rönnholm, chef för den grundläggande utbildningen, puhelin: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2020 § 139

HEL 2020-008030 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että aloitteessa tunnistetut toimenpidetarpeet ovat erityisen tärkeitä ja ajankohtaisia, joihin Helsingin kaupungilla on parhaillaan meneillään useita laajoja kehittämissuunnitelmia ja hankkeita. Tästä syystä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei näe uudelle erilliselle lasten ja nuorten turvallisuuden edistämisen ohjelmalle tarvetta tällä hetkellä.

Lasten ja nuorten hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy ovat Helsingin strategisia päämääriä, jotka näkyvät Helsingin hyvinvointisuunnitelman 2019–2021 painopisteenä. Painopisteen sisältö muodostaa kaupungin lakisääteisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman (lastensuojelulaki 12 §), jonka avulla ohjataan, johdetaan ja kehitetään kaupunkiyhteisöissä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistävää työtä. Suunnitelma on konkreettinen toimintaohjelma, jonka tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, tukea lasten ja nuorten terveellisiä ja turvallisia elinympäristöjä sekä vahvistaa vanhemmuutta, ehkäistä lasten ja nuorten syrjäytymistä, ehkäistä ylisukupolvista ja alueellista syrjäytymistä, vähentää kiusaamista ja yksinäisyyden kokemuksia sekä vahvistaa tietoperustaisuutta nuorten palvelujen suuntaamisessa ja kehittämisessä. (hel.fi)

”Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan on valittu sellaisia keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä, jotka olemassa olevan tiedon perusteella

on arvioitu kaikkein vaikuttavimmiksi ja tärkeimmiksi. Useat toimenpiteet toteutetaan kaupunkitasoisesti, eli johdetaan usean toimialan yhteistyönä. Yksittäisten verkostojen ja työryhmien toiminnasta on muodostettu toimintakokonaisuus, jossa huomioidaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden tarpeita, elämäntilanteita ja hyvinvoinnin kasvattamista sekä henkilöstön moniammatillisen osaamisen lisäämistä.” (hel.fi)

Helsingissä on parhaillaan menossa lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden laaja-alainen kehittämistyö, jossa myös kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden nuorisopalvelukokonaisuus on tiiviisti mukana. Kehittämistyössä on muodostettu useita toimenpide-ehdotuksia aloitteessakin mainittuihin asioihin, joiden konkreettista työstä ja toimeenpanoa tehdään parhaillaan. Perheväkivallan ehkäisyn ja hoidon osalta sosiaali- ja terveyspalveluissa on myös menossa mittava kehittämistyö.

Kaupunkistrategian kärkihanke Mukana-ohjelma (eriarvoisuuden vähentämisen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kaupunkistrategiahanke vuosille 2017-2021) sisältää myös konkreettisia ja laaja-alaisia kehittämistoimenpiteitä aloitteessa mainittuihin haasteisiin. Mukana-ohjelmalla tavoitellaan systeemistä muutosta, jonka myötä lasten ja nuorten syrjäytyminen, ylisukupolvisen syrjäytymisen periytyminen ja alueellinen eriytyminen vähenevät Helsingissä.

Kiusaamisen estämiseksi ja siihen puuttumiseksi on kaupungilla parhaillaan käynnissä KV013 - kiusaamisen vastainen ohjelma. KVO13 on 13-kohtainen ohjelma, johon on kerätty keinoja kiusaamista vastaan. Se on työkalupakki kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, puuttumiseen ja jälkihoitoon. Sen tarkoituksena on auttaa tunnistamaan kiusaaminen ja opettaa reagoimaan siihen oikein. Tavoite on tehdä kiusaamisen vastaisesta ohjelmasta koko kaupungin yhteinen asia.

Nuoriin kohdistuvan ahdistelun ja seksuaaliväkivallan estäminen

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelut on viime vuosina tehnyt useita toimenpiteitä nuorten seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä. Vuonna 2019 Helsingin kaupungin nuorisotyöntekijöille järjestettiin teemasta useita koulutuksia yhteistyössä Nuorten Exitin, poliisin, Väestöliiton sekä Pelastakaa Lapset ry:n kanssa. Nuorisotyöntekijöiden työn tueksi julkaistiin Helsinkiin räätälöity opas ”El seksuaaliselle kaltoinkohtelulle - Opas seksuaalisen kaltoinkohtelun ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä”, jossa muun muassa autetaan ja kannustetaan ohjaajia keskustelemaan aiheesta nuorten kanssa. Lisäksi nuorisotiloilla toteutettiin teeman liittyvä julistekampanja suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kampanjalla muistutettiin nuoria niin omien rajojen kuin toisten koskemattomuuden tärkeydestä.

Nuorisopalvelut on toiminut vuosina 2019–2020 kumppanina valtakunnallisessa nuorisoalan kehittämiskeskus Koordinaatin Groomingin tunnistaminen ja ennaltaehkäisy nuorisotyössä –hankkeessa. Hankkeen kautta nuorisotyöntekijät ovat myös saaneet koulutusta ja monipuolista ajankohtaista materiaalia työnsä tueksi. Koulutusta ja materiaaleja on saatavilla avoimena verkosta Koordinaatin verkkosivuilta. Vuonna 2020 hankkeen tiimoilta ilmestyi yhteistyössä rakennettu julkaisu: ”Kysy, kohtaa ja kuuntele: opas seksuaalisen houkuttelun ja seksuaaliväkivallan ennaltaehkäisyyn nuorisotyössä.”, joka sisältää kattavan paketin nuorisotyöntekijöiden osaamisen vahvistamiseksi.

Helsingin kaupungin nuorisopalvelut koordinoi valtakunnallista digitaalisen nuorisotyön osaamiskeskusta, jonka tehtävänä on vuosina 2020–23 muun muassa vahvistaa nuorisotyöntekijöiden osaamista ja tietoisuutta digitaalisen median mahdollisuuksista ja riskeistä sekä tukea hallinnonalojen välistä koordinaatiota nuorten somehoukuttelun ehkäisemiseksi. Aihe tulee näin olemaan esillä Helsingin kaupungin nuorisotyössä myös jatkossa.

Nuorisopalvelut on ollut yhteistyössä myös Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan groomingin vastaisessa ”Turvallisesti mediassa ja maailmalla – lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisy (ml. grooming)”- hankkeessa, jonka tiimoilta on tulossa saataville virtuaalivalmennusta nuorten parissa työskenteleville kaupungin työntekijöille.

Verkkomaailmassa tapahtuvan kiusaamisen ja häirinnän estämiseen paneudutaan myös Helsingin kaupungin nuorisopalveluiden koordinoimassa valtakunnallista Non-toxic –syrjimätön pelikulttuuri -hankkeessa (2017-2021). Non-toxic -hankkeessa nuorten pelikulttuuria ja pelitoimintaa kehitetään kaikille avoimeksi ja turvalliseksi, vihapuheesta ja häirinnästä vapaaksi harrastukseksi.

Nuoret ovat itse nostaneet kiusaamiseen puuttumisen ja häirinnän estämisen viime vuosina esiin yläkoululaisille suunnatussa Helsingin osallistavan budjetoinnin mallissa – RuutiBudjetissa. Vuoden 2018 Ruuti-budjetissa nuorten koulukiusaamiseen puuttuminen oli yksi toivotuimmista toimenpide-ehdotuksista. Nuorten ideoinnin pohjalta syntyi nuorten oma #sydän- niminen kampanja kiusaamisen vähentämiseksi, jolle myönnettiin rahoitus vuodelle 2019. Kampanjan avulla nuoret halusivat kertoa, että tarvitsemme parempia menetelmiä kiusaamisen vähentämiseksi, sekä vaikuttaa asenteisiin ja taitoihin siten, että nuoret ja aikuiset, erityisesti koulun henkilökunta, pystyvät ehkäisemään kiusaamista ja syrjintää. Lisäksi nuoret halusivat herättää keskustelua aiheesta, koota ajankohtaista tietoa ratkaisuisista ja madaltaa kynnystä hakea apua, sekä näin vähentää kiusaamista. Kampanjaan kuului ”Maailman

09.11.2020

onnellisin maa” -lyhytelokuvan tekeminen sekä tapahtumia Malmitalolla ja kouluissa. Lisätietoja: <http://munstadi.fi/sydan/>

Nuorten Omat Rajat ja Turvallisuus -kampanja on syksyllä 2020 toteutettava nuorten aloitteesta lähtenyt Ruuti-toimenpide, jolle myönnettiin rahoitus vuoden 2019 RuutiBudjetista. Kampanjan tavoitteena on antaa nuorille tietoa ja turvataitoja nuorten kokeman häirinnän sekä väkivallan ehkäisyyn. Tämän lisäksi kampanjalla halutaan vahvistaa nuorten sosiaalisia taitoja sekä antaa heille voimavaroja ja selviytymiskeinoja puolustaa itseään sekä pitää huolta omista rajoistaan. Idea kampanjasta on alun perin lähtöisin kahdelta Laajasaloiselta nuorelta, joiden kokemusten mukaan seksuaalisesta häirinnästä ei puhuta tarpeeksi. Lisätietoja: <http://nuortenymparistotila.munstadi.fi/nuorten-turvataitokampanja/>

Lasten ja nuorten turvallisuuteen tulee kiinnittää huomiota kaikessa kaupungin toiminnassa. Nuorisotyön yhtenä tehtävänä on yhdessä nuorten kanssa tehdä kestävämpää, turvallisempaa ja toimivampaa Helsinkiä. Nuorisopalveluissa kohdennetaan voimavaroja heikommissa olevien nuorten tueksi ja työtä tehdään siellä, missä sitä eniten tarvitaan. Enemmän tukea tarvitseville nuorille tarjotaan yksilöllistä tukea, monipuolista kunkin nuoren tilannetta tukevaa toimintaa sekä tarvittaessa ohjausta sopivan avun piiriin. Viime vuosina nuorisopalveluissa on lisätty resursseja etsivään ja jalkautuvaan nuorisotyöhön, jotka osaltaan ehkäisevät syrjäytymistä ja lisäävät turvallisuutta Helsingissä. Jalkautuva nuorisotyö jalkautuu päivittäin puistoihin, kauppakeskuksiin, rautatieasemalle sekä muihin nuorten suosimiin ajanviettopaikkoihin ja on näin läsnä nuorten keskuudessa ja heidän tukena. Jalkautuva nuorisotyö havainnoi nuorten liikehdintää ja ajankohtaisia ilmiöitä yhteistyössä poliisin ja muiden toimijoiden kanssa.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121
[tiina.nurmi\(a\)hel.fi](mailto:tiina.nurmi(a)hel.fi)

§ 739

V 25.11.2020 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite vapaaehtoistyön edistämiseksi Helsingissä

HEL 2020-007764 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

likka Avela, johtava työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 09 310 28669
iikka.avela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutetun aloite 10062020 Stranius Leo, Valtuustoaloite vapaaehtoistyön edistämiseksi Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki käynnistää kokeilun, jossa se tarjoaa työntekijöilleen mahdollisuutta kokeilla vapaaehtoistoimintaa työajalla. Aloitteessa on todettu, että useassa yrityksessä ja organisaatiossa tarjotaan työntekijöille mahdollisuutta kokeilla vapaaehtoistoimintaa työajalla esimerkiksi 1–2 päivää vuodessa.

Työajalla tapahtuvaa vapaaehtoistoimintaa tai vapaaehtoistoimintaa varten myönnettävistä työ- tai virkavapaista ei ole määräyksiä Helsingissä

sitovissa virka- tai työehtosopimuksissa. Mahdollisuus osallistua vapaaehtoistoimintaan työajalla olisi siten kaupungin työntelijänä päättämä erillinen harkinnanvarainen ratkaisu.

Helsingin kaupunki on yksi työnantaja, joten työnantajan velvollisuus tasapuoliseen ja yhdenvertaiseen kohteluun ulottuu kaikkiin työntekijöihin ja viranhaltijoihin siitä riippumatta, missä kaupungin toiminnossa henkilö työskentelee. Työajalla tapahtuvan vapaaehtoistoiminnan käyttöönotto edellyttäisi siten, että sama mahdollisuus pitäisi pystyä järjestämään tasapuolisesti kaikille. Kokeilun aloittaminen on epätarkoituksenmukaista, jos etukäteen on tiedossa, että tasapuolista kohtelua ei voida taata.

Varsinkin tietyissä kaupungin tehtävissä on työvoimapula ja haasteita saada riittävästi sijaisia. Useat työt edellyttävät sitä, että myös yhden päivän poissaoloa varten tarvitaan sijainen. Erityisesti sosiaali- ja terveystoimialalla sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksessa on tehtäviä, joihin olisi välttämätöntä saada sijainen myös lyhyiden poissaolojen ajaksi. Käytännössä henkilöstön vapauttaminen 1–2 päiväksi vapaaehtoistoimintaan tarkoittaisi, että kyseisten toimintojen esihenkilöiden pitäisi pystyä järjestämään vuosittain yhteensä useita tuhansia lyhyitä sijaisuuksia. Tämä kasvattaisi esihenkilöiden työkuormaa entisestään. Monet kaupungin tehtävät ovat lisäksi lakisääteisiä, joten olisi välttämätöntä varmistaa, että palvelutoiminta saadaan varmasti turvattua myös tällaisten poissaolojen aikana. Lisäksi sijaisten palkkaaminen aiheuttaa lisäkustannuksia.

Vapaaehtoistoimintaan osallistuminen on hyvin riippuvainen yksilön subjektiivisista arvoista. Mikäli vapaaehtoistoimintaa varten annettaisiin julkisin varoin palkallista vapaata, olisi syytä arvioida vastaako toiminta myös Helsingin kaupungin arvoja. Tällainen rajanveto kaupungin arvoihin soveltuvan vapaaehtoistoiminnan välillä olisi kuitenkin hyvin hankalaa.

Henkilöstön tasapuolinen kohtelu, sijaisten rekrytointiin liittyvät haasteet ja kasvavat kustannukset sekä Helsingin arvoja vastaavan vapaaehtoistoiminnan määrittämisen haasteet huomioon ottaen työajalla tapahtuvan vapaaehtoistoiminnan kokeilua ei olisi näin ollen tarkoituksenmukaista toteuttaa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

09.11.2020

Lisätiedot

likka Avela, johtava työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 09 310 28669
iikka.avela(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutetun aloite 10062020 Stranius Leo, Valtuustoaloite vapaaehtoistyön edistämiseksi Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.11.2020

Asia/8

§ 740

V 25.11.2020, Valtuutettu Otto Meren aloite haitallisten vieraslajien pyynnin tehostamiseksi

HEL 2020-006337 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginhallitus katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuutettu Otto Meri ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki selvittää keinoja tehostaa kaupungin alueella tapahtuvaa haitallisten vieraslajien pyyntiä, jotta alkuperäisten luonnonvaraisten eläinlajien elinolosuhteet paranisivat.

Rakentamispalveluliikelaitos Stara tekee pienpetokantojen rajoittamiseen tähtäävää työtä luonnonsuojelualueilla. Työ keskittyy Viikin Vanhankaupunginlahden, Östersundomin lintuvesien sekä Harakan saaren luonnonsuojelualueiden linnuston suojelemiseen. Pyyntiä on laajennettu myös linnustollisesti arvokkaille saarille. Haitallisten vieraslajien pyyntialueet suunnitellaan yhdessä ympäristöpalvelujen kanssa.

Viikin akateemisilla metsästäjillä (VAM) ollut merkittävä rooli pienpetokantojen rajoittamistyössä Viikin Vanhankaupunginlahden kansainvälistikin merkittävällä linnuston suojelualueella. Stara tekee pyyntityötä kaupungin omistamalla maa-alueella ja VAM valtion omistamalla alueella. Sipoon Kaunissaareen on myönnetty metsästyslupa paikalliselle Sibbo Skärgårds Jaktförening -metsästysseuralle pienpetojen pyyntiin. Östersundomin alueelta on vuokrattu alueita sekä hirvieläinten että pienriistan metsästykseseen paikalliselle Östersundom Jaktförening -metsästysseuralle.

Kaupunkiympäristön toimialan ylläpito on myöntänyt joitakin metsästyslupia yksityishenkilöille yksittäiseen ongelmakohteeseen tai alueille, joilla pyynti tukee luonnonsuojelun tavoitteita. Linjausten ja tavoitteiden kannalta erityisen merkittävässä kohteissa on annettu pyyntityöhön käytettäväksi loukkuja ja rautoja. Myös kanin pyynnissä on kaupungin organisoima ja ohjeistama metsästysjousiryhmä, joka pyytää kaneja aidatuilla siirtolapuutarha-alueilla metsästyslupalla.

Tiheästi asuttu kaupunkialue soveltuu huonosti perinteisen vapaa-ajan metsästykseseen. Kaikki metsästys metsästysseuroille vuokraamattomilla alueilla liittyy linnustonsuojeluun, kaupungin omaisuuden suojelemiseen tai sairaiden ja merkittävää häiriötä julkisilla alueilla aiheuttavien eläinyksilöiden pyydystämiseen. Kaupunkiympäristön haastavat olosuhteet edellyttää metsästäjältä osaamista, joka kyetään parhaiten varmistamaan myöntämällä pyyntilupia yksittäisille metsästäjille.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 20.10.2020 § 611

HEL 2020-006337 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin omistamilla maa-alueilla tapahtuvan metsästyksen linjauksista päättää kaupunkiympäristön toimialan ylläpito -yksikkö. Tiheästi asuttu kaupunkialue soveltuu huonosti perinteisen vapaa-ajan metsästyksen harrastusalueeksi. Tästä syystä kaikki metsästys metsästyssseuroille vuokraamattomilla alueilla liittyy linnustonsuojeluun, kaupungin omaisuuden suojelemiseen tai sairaiden ja merkittävää häiriötä julkisilla alueilla aiheuttavien eläinyksilöiden pyydystämiseen.

Kaupunkiympäristön toimialan ylläpito tilaa Staralta pienpetokantojen rajoittamiseen tähtävästä työstä luonnonsuojelualueiden ylläpitotyönä. Tämä työ keskittyy Viikin Vanhankaupunginlahden, Östersundomin lintuvesien sekä Harakan saaren luonnonsuojelualueiden linnuston suojelemiseen. Muiden saarien pyyntiä on laajennettu kahden viime vuoden aikana linnustollisesti arvokkaille Helsingin saarille. Haitallisten vieraslajien pyyntialueet suunnitellaan yhdessä ympäristöpalvelujen kanssa. Luonnonsuojelualueiden ylläpitotyön lisäksi muilta alueilta pyydytetään vuosittain eläinsuojelullisista syistä muutamia sairaita eläimiä, lähinnä kapisia supikoiria ja kettuja.

Kaupungin lisäksi on Viikin akateemisilla metsästäjillä, VAM, ollut merkittävä rooli pienpetokantojen rajoittamistyössä Viikin Vanhankaupunginlahden kansainvälisestäkin merkittävällä linnuston suojelualueella. Stara tuottaa pyyntityön kaupungin omistamalle maa-alueelle ja Viikin akateemiset metsästäjät tuottavat samaa työtä valtion omistamalla alueella. VAM:n metsästäjien työpanos valtion alueella tukee luonnollisesti kaupungin alueen pienpetopyyntiä. Tästä syystä pyyntityön jatkuvuuden ja pyyntipaineen tason säilyttämiseksi on sovittu Akateemisten metsästäjien kanssa, että pyyntityöstä maksetaan heille tulokseen pohjaava korvaus 30 euroa / pienpeto. Vuosittain maksettavan korvauksen keskiarvo vuosille 2011–2017 on ollut 750 euroa. Kaupungin yhteistyö Viikin akateemisten metsästäjien kanssa on jatkunut vuodesta 2001 saakka. Vuoteen 2010 saakka oli voimassa sopimus, jossa VAM teki pyyntiä ja kaupunki maksoi siitä kiinteän summan 800 euroa keväällä ja 800 euroa syksyllä. Innostus pyyntityöhön VAM:n keskuudessa kuitenkin hiipui ja siksi sopimus vaihdettiin työn tuloksellisuuteen pohjaavaan sopimukseen. Tämän tulokseen pohjaavan korvauksen lisäksi kaupun-

kiympäristön ylläpito on hankkinut Staran kautta VAM:lle joitakin pienpetopyyntiin tarkoitettuja loukkuja sekä rakennusmateriaalia petojen vahtimiskopin rakentamiseen vuonna 2017 noin 900 euron arvosta. Siipoon Kaunissaareen on myönnetty metsästyslupa paikalliselle Sibbo Skärgårds Jaktförening -metsästysseuralle pienpetojen pyyntiin. Östersundomin alueelta on vuokrattu alueita sekä hirvieläinten että pienriistan metsästyksen paikalliselle Östersundom Jaktförening -metsästysseuralle. He tekevät aktiivista pienpetojen metsästystä omilla alueillaan ja siten tukevat omalla toiminnallaan myös Östersundomin lintuvesien pyynnin kokonaisvaikutusta.

Kaupungin oman tuotannon lisäksi kaupunkiympäristön toimialan ylläpito myöntää joitakin metsästyslupia yksityishenkilöille, jotka haluavat tehdä pienpetojen pyyntiä linjauksia tukevissa kohteissa. Nämä luvat myönnetään joko tiettyyn paikalliseen ongelmakohteeseen tai sitten alueille, joilla pyynti tukee luonnonsuojelun tavoitteita. Yksittäiset luvat valmistellaan Starassa ja päätös luvasta tehdään kaupunkiympäristön ylläpidossa. Linjausten ja tavoitteiden kannalta erityisen merkittävässä kohteissa kaupunki on antanut pyyntityöhön loukkuja ja rautoja käyttöön. Myös kanin pyynnissä on kaupungin organisoima ja ohjeistama metsästysjousiryhmä, joka pyytää kaneja aidatuilla siirtolapuutarha-alueilla metsästysluvalla. Ryhmän koko on rajattu noin 20 henkilöön. Ryhmä on periaatteessa avoin, mutta ryhmän jäsenenä pysyminen edellyttää todennettua aktiivisuutta pyynnissä.

Kaikkialla luonnonsuojelualueiden pyynnissä on siirretty tai siirtymässä kohti palkkatyönä tehtävää vieraslajipoistoa. Työtä on kuitenkin niin paljon, vaikeissa paikoissa ja pyynti tapahtuu haastavaan aikaan, jolloin sitä ei saada mitenkään hoidettua vapaaehtoisella harrastustoiminnalla. Harrastustoimintaan pohjaavissa projekteissa jatkuvuus on iso ongelma, johon myös Helsingin kaupunki on törmännyt linnustonsuojelualueiden vieraspetopyynnin organisoinnissa. Vuosien arvokas työ vaaluu hukkaa, kun esimerkiksi metsästysseuran pari aktiivisinta jäsentä vaihtaa harrastusta tai asuinpaikkaa.

Usein harrastustoiminnassa sen isoin merkitys on harrastajien henkilölle hyvinvoinnille ja sosiaaliselle yhdessäololle. Jo metsästyseurojen säännöt usein aiheuttavat sen, että kaikkia jäseniä pitää kohdella tasapuolisesti ja kaikki pitää päästää mukaan. Valitettavasti etenkin Helsingin kaupungin alueen kaltaisessa ympäristössä tämä aiheuttaa isoja haasteita pyyntiolosuhteiden, pyyntiporukan osaamisen sekä motivaation puolesta.

Vapaaehtoisuuteen pohjaavasta työstä on saatu parempia kokemuksia yksittäisten vapaaehtoisten henkilöiden työstä. Luopumalla seuratoiminnasta olemme saaneet laadullisesti ja määrällisesti parempia tulok-

09.11.2020

sia. Ylläpito käyttää vuosittain 70 000 euroa haitallisten vieraslajien pyyntiin.

Liitteenä kolme karttaa Viikin Vanhankaupunginlahden, Östersundomin ja Kaivopuiston edustan saarten pienpetoloukuista ja minkkirautoista. Harmaat ovat minkkirautoja ja värilliset pienpetoloukkuja.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Vesa Koskikallio, metsävastaava, puhelin: 310 38452
vesa.koskikallio(a)hel.fi

09.11.2020

Asia/9

§ 741

V 25.11.2020, Valtuutettu Otto Meren aloite valkoposkihanhien aiheuttamien haittojen vähentämiseksi

HEL 2020-007752 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Otto Meri ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki ryhtyy tehokkaiisiin toimenpiteisiin valkoposkihanhien määrän ja niiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi.

Kaupunkiympäristön toimiala tutkii parhaillaan pysyviä ja tehokkaita ratkaisuja valkoposkihanhien torjumiseksi keskeisimmillä puistoalueilla.

Kaivopuistossa käynnistyy kokeilu, jossa matalaa aitaa rakennetaan lisää ja kunnostetaan jo olemassa olevaa. Ensi keväänä aidan viereen jätetään leikkaamaton nurmivyöhyke. Kokeilun tavoitteena on, että hanhiemot poikasineen pystyttäisiin ohjaamaan muualle kuin juhlaken-

tälle. Tämän lisäksi juhlakentällä kokeillaan ruohonleikkuuta isolla ro-bottileikkurilla ja samalla seurataan, onko sillä vaikutusta hanhien käyt-täytymiseen.

Selvitysten mukaan hanhet pysyvät poissa alueilta, joissa on pitkäksi kasvanutta heinää tai nurmea. Hanhien lentokyvyttömät poikaset eivät pääse myöskään umpinaisella aidalla rajatulle nurmialueelle, joten ai-doilla rajatut nurmikot pysyvät melko siisteinä. Pitkä heinä tai umpinai-set aidatut alueet eivät kuitenkaan sovi kaikkiin valkoposkihanhien val-taamiin kohteisiin.

Kaupunkiympäristön toimiala suunnittelee toimenpiteitä ensi kesäksi. Hanhien torjumiseksi toimenpiteitä kohdistetaan erityisesti Kaivopuis-toon, Arabianrantaan, Munkkiniemen rantapuistoon sekä Töölönlahden puistoon.

Tutustutaan Espoon ELY-keskukselle toimittamaan raporttiin ja hyö-dynnetään näitä tietoja omassa toiminnassa. Asiantuntijayhteistyötä on lisätty Helsingin ja Espoon välillä.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoit-tanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 20.10.2020 § 612

§ 742

V 25.11.2020, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien vahvistamisesta peruskorjausten ja uudisrakennusten suunnittelussa

HEL 2020-007759 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Nuorteva ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki vahvistaisi henkilöstön vaikutusmahdollisuuksia julkisten rakennusten peruskorjausten ja uudisrakentamisen suunnittelussa ja toteutuksessa siten, että heidän osaamisensa ja näkemyksensä tilojen tarpeista otettaisiin nykyistä paremmin huomioon kaikissa hankkeen vaiheissa.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston lausuntoon viitaten, että julkisten rakennusten peruskorjausten ja uudisrakennushankkeiden toteuttamista määrittävät toimialakohtaiset suunnitteluohjeet ja laatuvaatimukset valmistellaan yhteistyössä palvelutoimintojen kanssa. Niitä muokataan kunkin toimialan palvelukokonaisuuksista saadun käyttäjäpalautteen ja -tarpeiden perusteella.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan henkilöstöä on osallistettu rakennushankkeiden suunnitteluvaiheisiin eri keinoin. Hankesuunnittelua tehdään yhteistyössä käyttäjätoimialojen henkilökunnan kanssa käyttäen hyväksi mm. palautekyselyjä, suunnittelijoiden ja käyttäjien tiedon vaihtoon perustuvia käyttäjäkokouksia, työpajoja ja projektiryhmätyöskentelyä toimialasta riippuen. Käytössä olevilla osallistamiskeinoilla varmistetaan, että tilat vastaavat toimialakohtaisia toiminnallisia tavoitteita, laatuvaatimuksia ja varustelutarpeita, ja tukevat näin henkilöstön työtä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan koulu- ja päiväkotihankkeissa tilapalvelut laatii pedagogisen suunnitelman yhdessä käyttäjätoimialan henkilökunnan kanssa. Suunnitelma toimii tilasuunnittelun ja toiminnan kehittämisen lähtökohtana jo hankkeiden tarvekuvausta laadittaessa.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on viimeisimmissä hankkeissa käytetty henkilöstön kuulemiseen myös avointa Kerro kantasi -kyselyä varmistamaan, että mahdollisimman monen henkilöstöön kuuluvan näkemykset tulevat huomioonotetuksi. Lisäksi on hyödynnetty Crowstmielipidekyselyä, johon ovat voineet vastata niin kaupunkilaiset kuin henkilöstökin. Kyselyt ovat tuottaneet laadukkaita vastauksia suunnittelutyön tueksi. Niistä saadut kokemukset ovat positiivisia, ja kyselyiden tekemistä aiotaan jatkaa.

Kaupunkiympäristön toimialalle Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuuteen perustettu pysyvä Toimivuuden varmistamisen työryhmä kerää ja analysoi rakennusajalta ja takuuajalta saadut palautteet osana hankkeiden toimivuuden varmistamista. Palaute käydään läpi hankkeen henkilöstön kanssa oppimisen vuoksi ja kiinteistönhoidon kanssa kiinteistönhoidon toiminnan kehittämiseksi. Tätä uutta palautejärjestelmää ehdittiin pilotoida Jätkäsaaren peruskoulussa helmikuussa 2020 ennen koronapandemian aiheuttamaa poikkeustilaa. Lähiopetuksen jälleen käynnistyttyä on palautejärjestelmällä tarkoitus selvittää myös muun muassa Resson lukion henkilökunnan kokemuksia koulurakennuksen perusparannuksesta.

Kaikkien käyttäjätoimialojen tavoitteena on tarjota henkilöstölle vaikutusmahdollisuuksia rakennusten peruskorjausten ja uudisrakentamisen suunnitteluun ja toteutukseen resurssitehokkaasti sellaisissa asioissa, joihin henkilöstöllä on tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa. Kaupunkiympäristötoimialan tehtävänä on toteuttaa käyttäjätoimialojen määrittelemät tilatarpeet kokonaistaloudellisesti ja kestävästi.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 29.10.2020
§ 121

HEL 2020-007759 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Henkilöstön osallistaminen rakennushankkeiden suunnitteluvaiheessa

Koulu- ja päiväkotihankkeissa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilapalvelut tekee yhteistyössä palveluiden kanssa linjaukset ja laatii suunnitteluohjeet. Suunnitteluohjeita muokataan kentältä saadun palautteen perusteella vahvistamaan varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmien toiminnallisia tavoitteita.

Käyttäjätöimiala laatii pedagogisen suunnitelman yhdessä henkilökunnan kanssa. Suunnitelma toimii tilasuunnittelun ja toiminnan kehittämisen lähtökohtana tarvekuvausta laadittaessa.

Hankkeiden yhteydessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilahankesuikön projektiarkkitehdit järjestävät hankekohtaisia käyttäjäkokouksia. Käyttäjäkokouksissa suunnittelijat saavat lisätietoja toiminnasta ja tilojen toiminnallisuudesta. Käyttäjäkokouksiin osallistuu yksikön johtaja ja tämän kutsumana muuta henkilökuntaa. Yksikön johtaja välittää tie-

toa henkilökunnalle ja on vastuussa henkilökunnan osallistamisesta. Käyttäjäkoukousia järjestetään eri aihepiireistä kuten aineopetusluokkien kalustuksesta, ICT-ratkaisuista ja tilojen varustuksesta.

Lisäksi henkilökunta osallistuu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan irtokalustesuunnitteluun. Lasten ikä huomioiden lapsia osallistetaan pihan ja irtokalusteiden suunnitteluun.

Myöskään kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla uusien rakennusten suunnittelua ei tehdä pelkästään hallinnon puolella vaan suunnittelun yhteydessä kootaan palautetta ja tarpeita yksikön henkilöstöltä.

Nuorisotilojen suunnitteluohjeet valmistuivat viime vuonna. Ne laadittiin yhteistyössä nuorisopalveluiden henkilökunnan kanssa.

Sosiaali- ja terveystoimialan isojen keskusten - terveys- ja hyvinvointi-, perhe- ja seniorikeskusten - laatuvaatimukset valmistuivat tänä vuonna. Niitä laatimassa olivat myös palvelutoimintojen edustajat, lähinnä sellaisia esimiehiä, jotka olivat aikaisemmin olleet mukana useammassa hankkeessa ja saaneet sitä kautta kokemusta.

Toimialan erillisissä hankkeissa on kohteeseen muuttavien esimiesten muodostama projektiryhmä, joka kohteittain tarkastaa, että tilat vastaavat laatuvaatimuksia. Näin varmistetaan, että tilat varustetaan oikein tukemaan henkilöstön työtä.

Hankkeiden työpajoissa on aina mukana henkilöstön edustajia. Viimeisimmissä hankkeissa on käytetty henkilöstön kuulemiseen myös avointa Kerro kantasi -kyselyä. Kokemukset ovat positiivisia ja kyselyjen tekemistä aiotaan jatkaa. Tavoitteena on saada jokaisen henkilöstöön kuuluvan näkemys. Mielipiteet saattavat olla hyvinkin ristiriidassa keskenään, ja hiljaisten ääni jää kuulematta, mikäli asioita käsitellään ainoastaan työpajoissa tai kokouksissa.

Myös crowd-kyselystä on saatu hyviä kokemuksia ja laadukkaita vastauksia. Siihen voivat liittyä niin kaupunkilaiset kuin henkilöstökin. Palautteita on käsitelty asukaspalautteina, mutta henkilöstölle on kerrottu, että heillä on yhtä lailla mahdollisuus osallistua.

Kaikkien käyttäjätoimialojen tavoitteena on henkilöstön - ja muidenkin käyttäjien ja yhteistyötahojen - osallistaminen tavalla, joka ei käytä resursseja turhaan eikä luo katteettomia odotuksia, ts. osallistamalla sellaisiin asioihin, joihin henkilöstöllä on tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa.

Kaupunkiympäristötoimialan tehtävä on toteuttaa käyttäjätoimialojen määrittelemät tilatarpeet kokonaistaloudellisesti ja kestävästi.

Palautejärjestelmä

Helsingin kaupungin kiinteistöpoliittisen ohjelman toteutusohjelmassa on kohta 3.2.3.f Rakennusajalta ja takuuajalta saadut palautteet: ”Kerätään ja analysoidaan rakennusajalta ja takuuajalta saadut palautteet. Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuteen on perustettu pysyvä Toimivuuden varmistamisen työryhmä. Työryhmä kerää ja analysoi rakennusajalta ja takuuajalta saadut palautteet osana toimivuuden varmistamista. Palaute käydään läpi hankkeen henkilöstön kanssa hankkeissa oppimisen vuoksi ja kiinteistönhoidon kanssa kiinteistönhoidon toiminnan kehittämiseksi.”

Edellä mainittu Toimivuuden varmistamisen työryhmä on laatinut RALAr:n palautejärjestelmään viisi kysymyskokonaisuutta palautteen saamiseksi rakentamishankkeen onnistumisesta sekä rakennuksen tilojen toimivuudesta, työn laadusta ja sisäympäristöolosuhteista sekä kiinteistönhoidon toimivuudesta. RALA-palautejärjestelmä on ollut rakennuttamispalvelulla aktiivisessa käytössä jo HKR-Rakennuttajan ajoista saakka rakentamishankkeen suunnittelijoiden, urakoitsijoiden ja tilaajan välisten kokemusten kartoittamiseksi. Nyt samaan palautejärjestelmään on lisätty hallintokunnan tilahallinnolle ja loppukäyttäjälle mahdollisuudet palautteenantoon omilla kysymyskokonaisuuksillaan.

Palautekyselyn kysymyskokonaisuudet ovat:

- 1 Hankkeen suunnittelu
- 2 Rakennusaika - toteutus
- 3 Tilojen ja pihan toimivuus ja työn laatu
- 4 Tilojen olosuhteet
- 5 Kiinteistönhoidon toimivuus

Osat 1 ja 2 lähetetään hallintokunnan tilahallinnolle, osat 3 ja 4 lähetetään loppukäyttäjälle eli rakennuksen henkilökunnalle ja osa 5 lähetetään rakennuksen kiinteistöhoitajalle.

Uutta palautejärjestelmää ehdittiin helmikuussa 2020 pilotoida ainoastaan Jätkäsaaren peruskoulussa ennen koronapandemian aiheuttamaa poikkeustilaa. Lähiopetuksen jälleen käynnistyttyä on palautejärjestelmällä tarkoitus selvittää esim. Ressun lukion ja/tai Botby grundskolanin henkilökunnan kokemuksia.

Käsittely

29.10.2020 Ehdotuksen mukaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.11.2020

Asia/10

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Reetta Amper. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Reetta Amper, projektinjohtaja, puhelin: 310 38283
reetta.amper(a)hel.fi

§ 743

V 25.11.2020, Valtuutettu Tapio Klemetin aloite autopaikkojen rakennuskustannusten huomioimisesta maankäyttömaksuissa

HEL 2020-008034 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tapio Klemetin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Varavaltuutettu Tapio Klemetti ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että autopaikkojen rakentamiskustannuksia kompensoitaisiin nykyistä enemmän määritettäessä maankäyttömaksuja ja täydennysrakentamiskorvauksia vapaaehtoisena täydennysrakentamisen edistämiseksi. Aloitteessa esitetään huoli siitä, että asemakaavamuutoksen tuoma nettoarvonnousu yksityisille maanomistajille ja kaupungin asuntotonttien vuokralaisille maksettavat täydennysrakentamiskorvaukset usein jäävät kannustavuudeltaan heikoiksi ja hankkeet toteutumatta, jos täydennysrakentaminen vaatii nykyisten maantasossa sijaitsevien autopaikkojen uudelleen rakentamista pysäköintilaitoksina.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että merkittävien uusien alennusten myöntäminen maankäyttökorvauksiin vaatisi joko korvausten perustason nostamisen kustannusvastaavuuden säilyttämiseksi tai suoran, kaupungin vero- tai muista

tuloista maksettavan erillisen tuen myöntämistä yksityisten kerros- ja rivitalotonttien omistajille kaavoitettavan täydennysrakentamisen toteuttamiseksi. Vastaavasti merkittävä lisätuki kaupungin vuokratonttien haltijoille vaatisi nykyisen määrärahatason nostamista. Vuokratontin haltijan saama korvaustaso ei tasapuolisuussyistä kuitenkaan voi vastavassa kaavamuutoksessa ylittää yksityisen maanomistajan saaman nettoarvonnousun tasoa.

Kaupunkiympäristötoimialalla viimeistelyvaiheessa olevassa maapoliittisten linjausten toisessa osassa on haettu parannusta aloitteentekijöiden kuvaamiin tilanteisiin, jotka korostuvat asuntorakennusoikeuksien alhaisen tason alueilla. Koska alennusten tai lisätuen tarpeen arviointi ja niiden kaupungille aiheuttamien lisäkustannusten määrän arviointi on erittäin vaikeaa, linjauksissa esitetään määräaikaista alueellista kokeilua alueilla, joiden täydennysrakentamisen edistäminen on katsottu erityisen tärkeäksi. Kokeilun jälkeen kaupunki analysoi toimenpiteiden vaikuttavuutta, kustannuksia ja palautetta, jotka antavat hyvän pohjan mahdollisten jatkotoimenpiteiden valmisteluun.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukainen maankäyttökorvausmenettely perustuu kustannusvastaavuuteen. Maanomistaja maksaa maankäyttökorvauksena vain asemakaavan toteuttamisen kaupungilta vaatimat keskimääräiset infrainvestoinnit. Ilman katu- ja muiden yleisten alueiden hankkimista ja rakentamista, niillä tehtäviä johtosiirtoja ja melusuojauksia jne. maanomistaja ei voisi uutta rakennusoikeuttaan hyödyntää. Teknisesti maankäyttökorvaus on sidottu asemakaavan tuomaan markkinaperusteiseen arvonnousuun.

Maankäyttösopimusmenettely

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 12 a –lukuun sisältyvät säännökset maankäyttösopimusmenettelystä on säädetty kannustamaan kuntia yhdyskuntarakenteensa mielekkääseen kehittämiseen tilanteissa, joissa kunnilla ei ole omistuksessaan siihen soveltuvaa maata. Menettely mahdollistaa kaavan toteuttamisen kunnille aiheuttamien investointien perimistä niiltä maanomistajilta, jotka saavat asemakaavoituksen myötä merkittävää taloudellista hyötyä.

Kaupunginhallitus hyväksyi nykyisen menettelyn 9.6.2014 (§ 685). Merkittäväksi taloudelliseksi hyödyksi se määrittä kerros- ja rivitalotonttien asemakaavojen muutoksissa 1 000 000 euroa ja muulle maalle 700 000 euroa. Kaupungille aiheutuvat keskimääräiset yhdyskuntarakentamisen kustannukset arvioitiin MRL:n pohjalta, ottamatta kuitenkaan huomioon kaavan toteuttamisesta ennalta suoritettuja toimenpiteitä. Asemakaavamuutoksissa keskimääräisiksi kaupungin kustannuksiksi arvioidaan 155 euroa/k-m² uutta rakennusoikeutta. Kaupunki teki

vuosina 2015-2019 yhteensä 87 maankäyttösopimusta. Ne koskivat yhteensä 850 000 k-m² uutta rakennusoikeutta, josta asumiseen 700 000 k-m². Korvaukset olivat yhteensä 150 milj. euroa eli keskimäärin 175 euroa/k-m².

Maankäyttökorvausta määritettäessä kaupunki ottaa huomioon kaikki rakennusoikeuden markkina-arvoon vaikuttavat tekijät, mukaan lukien asemakaavan autopaikkaratkaisut. Siten esimerkiksi edullinen autopaikkaratkaisu nostaa ja kallis laskee rakennusoikeuden arvoa, mikä vaikuttaa arvonnousun määrään ja maankäyttökorvauksen suuruuteen. Autopaikoitusratkaisuja otetaan siis jo nykyisellään huomioon maankäyttökorvauksissa. Lisäksi kerros- ja rivitalotonttien korvauskynnys on 300 000 euroa yleistä korvauskynnystä korkeampi.

Täydennysrakentamiskorvaus

Kaupunki pyrkii edistämään vanhojen alueiden täydennysrakentamista maksamalla täydennysrakentamiskorvausta ensisijaisesti sellaisissa asemakaavanmuutoshankkeissa, joissa vuokratontin haltija luovuttaa asemakaavamuutoksen myötä syntyvän uuden rakennusoikeuden kaupungin vapaaseen hallintaan. Kaupunki teki vuosina 2015–2019 yhteensä 11 sopimusta, jotka mahdollistivat uutta asuntorakentamista yhteensä 30 000 k-m². Maksetut korvaukset olivat yhteensä 6,3 milj. euroa, joten kaupunki maksoi saamastaan vuokraoikeudesta keskimäärin 215 euroa/k-m², eli noin 33 % asemakaavoituksen tuomasta markkinaarvoperusteisesta arvonnoususta. Kaupunki on talousarvioissaan viime vuosina osoittanut 3,5 miljoonan euron suuruisen määrärahan täydennysrakentamiskorvauksia varten. Maapoliittisten linjausten toisessa osassa menettelyä esitetään muutettavaksi maankäyttösopimusmenettelyn kaltaiseksi, jotta vuokralaisen kannusteita ja toteuttamisen sitovuutta voidaan lisätä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

1 Valtuutettu Tapio Klemetin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 27.10.2020 § 634

HEL 2020-008034 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Varavaltuutettu Tapio Klemetti ja 16 muuta allekirjoittajaa ehdottavat valtuustoaloitteessaan, että vapaaehtoista täydennysrakentamista edistetään kompensoimalla autopaikkojen rakentamiskustannuksia nykyistä voimakkaammin määrättäessä maankäyttömaksuja ja täydennysrakentamiskorvauksia. Aloitteessa esitetään huoli siitä, että asemakaava-muutoksen tuoma nettoarvonnousu yksityisille maanomistajille ja kaupungin asuntotonttien vuokralaisille maksettavat täydennysrakentamiskorvaukset usein jäävät kannustavuudeltaan heikoiksi ja hankkeet toteutumatta, jos täydennysrakentaminen vaatii nykyisten maantasossa sijaitsevien autopaikkojen uudelleen rakentamista pysäköintilaitoksina.

Lautakunta toteaa, että Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukainen maankäyttökorvausmenettely perustuu kustannusvastaavuuteen. Maanomistaja maksaa maankäyttökorvauksena vain asemakaavan toteuttamisen kaupungilta vaatimat keskimääräiset infrainvestoinnit. Ilman katu- ja muiden yleisten alueiden hankkimista ja rakentamista, niillä tehtäviä johtosiirtoja ja melusuojuuksia jne. maanomistaja ei voisi uutta rakennusoikeuttaan hyödyntää. Teknisesti maankäyttökorvaus on sidottu asemakaavan tuomaan markkinaperusteiseen arvonnousuun.

Merkittävien uusien alennusten myöntäminen maankäyttökorvauksiin vaatisi joko korvausten perustason nostamisen kustannusvastaavuuden säilyttämiseksi tai suoran, kaupungin vero- tai muista tuloista maksettavan erillisen tuen myöntämistä yksityisten kerros- ja rivitalotonttien omistajille kaavoitettavan täydennysrakentamisen toteuttamiseksi.

Vastaavasti merkittävä lisätuki kaupungin vuokratonttien haltijoille vaatisi nykyisen määrärahatason nostamista. Vuokratontin haltijan samaa korvaustaso ei tasapuolisuussyistä kuitenkaan voi vastaavassa kaa-

vamuutoksessa ylittää yksityisen maanomistajan saaman nettoarvon-
nousun tasoa.

Viimeistelyvaiheessa olevassa maapoliittisten linjausten toisessa osas-
sa on haettu parannusta aloitteentekijöiden kuvaamiin tilanteisiin, jotka
korostuvat asuntorakennusoikeuksien alhaisen tason alueilla. Koska
alennusten tai lisätuen tarpeen arviointi ja niiden kaupungille aiheutta-
mien lisäkustannusten määrän arviointi on erittäin vaikeaa, linjauksissa
esitetään määräaikaista alueellista kokeilua alueilla, joiden täydennys-
rakentamisen edistäminen on katsottu erityisen tärkeäksi. Kokeilun jäl-
keen kaupunki analysoi toimenpiteiden vaikuttavuutta, kustannuksia ja
palautetta, jotka antavat hyvän pohjan mahdollisten jatkotoimenpiteiden
valmisteluun.

Maankäyttösopimusmenettelystä

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 12 a –lukuun sisältyvät säännökset
maankäyttösopimusmenettelystä on säädetty kannustamaan kuntia
yhdyskuntarakenteensa mielekkääseen kehittämiseen tilanteissa, jois-
sa kunnilla ei ole omistuksessaan siihen soveltuvaa maata. Menettely
mahdollistaa kaavan toteuttamisen kunnille aiheuttamien investointien
perimistä niiltä maanomistajilta, jotka saavat asemakaavoituksen myötä
merkittävää taloudellista hyötyä.

Kaupunginhallitus hyväksyi nykyisen menettelyn 9.6.2014 (§ 685).
Merkittäväksi taloudelliseksi hyödyksi se määrittä kerros- ja rivitalotont-
tien asemakaavojen muutoksissa 1 000 000 euroa ja muulle maalle
700 000 euroa. Kaupungille aiheutuvat keskimääräiset yhdyskuntara-
kentamisen kustannukset arvioitiin MRL:n pohjalta, ottamatta kuiten-
kaan huomioon kaavan toteuttamisesta ennalta suoritettuja toimenpitei-
tä. Asemakaavamuutoksissa keskimääräisiksi kaupungin kustannuk-
siksi arvioidaan 155 euroa/k-m² uutta rakennusoikeutta.

Kaupunki teki vuosina 2015-2019 yhteensä 87 maankäyttösopimusta.
Ne koskivat yhteensä 850 000 k-m² uutta rakennusoikeutta, josta asu-
miseen 700 000 k-m². Korvaukset olivat yhteensä 150 milj. euroa eli
keskimäärin 175 euroa/k-m².

Maankäyttökorvausta määritettäessä kaupunki ottaa huomioon kaikki
rakennusoikeuden markkina-arvoon vaikuttavat tekijät, myös asema-
kaavan autopaikkaratkaisut. Siten esimerkiksi edullinen autopaikkarat-
kaisu nostaa ja kallis laskee rakennusoikeuden arvoa, mikä vaikuttaa
arvon nousun määrään ja maankäyttökorvauksen suuruuteen. Autopai-
koitusratkaisuja otetaan siis jo nykyään huomioon maankäyttökorvauk-
sissa. Lisäksi kerros- ja rivitalotonttien korvauskynnys on 300 000 eu-
roa yleistä korvauskynnystä korkeampi.

Täydennysrakentamiskorvauksista

Menettely on kaupungin itse luoma. Erillislainsäädäntöä ei ole säädetty.

Kaupunki teki vuosina 2015–2019 yhteensä 11 sopimusta, jotka mahdollistivat uutta asuntorakentamista yhteensä 30 000 k-m². Maksetut korvaukset olivat yhteensä 6,3 milj. euroa, joten kaupunki maksoi saamastaan vuokraoikeudesta keskimäärin 215 euroa/k-m², eli noin 33 % asemakaavoituksen tuomasta markkina-arvoperusteisesta arvonnousta. Kaupunki on talousarvioissaan viime vuosina osoittanut 3,5 miljoonan euron suuruisen määrärahan täydennysrakentamiskorvauksia varten.

Maapoliittisten linjausten toisessa osassa menettelyä esitetään muutettavaksi maankäytösopimusmenettelyn kaltaiseksi, jotta vuokralaisen kannusteita ja toteuttamisen sitovuutta voidaan lisätä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Peter Haaparinne, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi

09.11.2020

Asia/12

§ 744

V 25.11.2020, Valtuutettu Mia Haglundin aloite Vaasankadun muuttamisesta pihakaduksi

HEL 2020-008039 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Haglund ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki aloittaa suunnittelun Vaasankadun muuttamisesta pihakaduksi. Aloitteen tekijöiden mukaan Vaasankatua tulee kehittää katutilaksi, jossa kulku tapahtuisi kävelyn ja pyöräilyn ehdoilla, kuitenkin sallien myös autoliikenteen. Lisäksi puistomaisella pihakadulla liikkeet voisivat avautua enemmän kadulle luoden elävämpää kaupunkitilaa.

Kaupunginhallitus katsoo asiasta saatuun kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että Vaasankadun muuttaminen pysyvästi pihakaduksi ei ole välttämätöntä aloitteessa esitettyjen tavoitteiden saa-

vuttamiseksi. Sen sijaan kaupunki jatkaa viihtyisämmän kaupunkitilan kehittämistä mahdollistamalla tulevaisuudessa kevyin järjestelyin toteutettavia kokeiluja katualueiden järjestelyjen muuttamisesta jalankulki- ja ystäväisemmiksi, vihreämmiksi ja viihtyisämmiksi. Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Kokeiluja väliaikaisista katujärjestelyistä suunniteltaessa liikenne- ja katusuunnittelu sekä vuorovaikutus ovat keskeisessä roolissa. Kaupunginhallitus pitääkin tärkeänä, että myös mahdollisten kokeilujen toteutuksessa edellytetään laajaa vuorovaikuttamista asukkaiden kanssa ja yhteistyötä kaupungin eri asiantuntijoiden kanssa. Lisäksi ennen piha- katu- tai muidenkaan katutilaan kohdistuvien suunnitelmien laatimista kadun ja sen poikkikatujen yritysten suhtautuminen mahdollisiin kehittämisehdotuksiin tulee selvittää yhteistyössä yritysluotsien kanssa.

Katuympäristön parantamisen resurssit ovat lähivuosina vähäiset Vaasankadun kaltaisissa kohteissa, jotka eivät tue joukkoliikennettä tai asuntotuotantoa tai eivät lisää yleistä turvallisuutta. Vaasankadulle ei kohdistu lähivuosina perusparannustarpeita eikä sille ole osoitettu investointimäärärahaa.

Edellisen kerran Vaasankadun liikennejärjestelyjä käsiteltiin valtuustoa- loitteen käynnistämänä vuonna 2013. Tuolloin Vaasankatua esitettiin muutettavaksi kävelykaduksi. Aloitteen johdosta Vaasankadulla toteutettiin kesäkaudella 2013 kaupunginvaltuuston edellyttämällä tavalla kävelykatukokeilu väliaikaisjärjestelyin. Vaasankadun kävelykatukokei- lun jälkeen kadulle on myönnetty lupia Parklet-terasseille korvaamaan pysäköintipaikkoja. Vaasanpuistikkoa on voinut varata tapahtumiin sähköisen Varaamo -palvelun kautta ja se on varustettu tapahtuma- sähköllä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoit- tanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 29.09.2020 § 562

HEL 2020-008039 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuusto päätti 27.2.2013, että Vaasankadulla kokeillaan kesäaikaista kävelykatua, sillä määrärahojen niukkuuden vuoksi katua ei ollut mahdollista muuttaa kävelykaduksi rakenteellisesti. Liikennesuunnittelupäällikön päätöksen 26.4.2013 mukaisesti Vaasankatu muutettiin kävelykaduksi 1.6. - 30.9.2013 väliseksi ajaksi. Kokeilu toteutettiin kevyesti tilapäisillä liikennemerkkeillä. Kaupunki järjesti puitteet kokeilulle, toimi lupaviranomaisena muun muassa terassien laajentamiselle sekä vastasi kokeilun vuorovaikutuksesta ja seurannasta. Kävelykatukokeilusta raportoitiin lautakunnalle 26.11.2013 lähinnä uusien toimintatapojen ja vuorovaikuttamisen näkökulmasta. Kävelykatukokeilu poisti kadulta 80 asukaspysäköintipaikkaa ja huoltoajo kadulla oli edelleen mahdollista kello 5 – 11 välisenä aikana.

Pihakadulla tarkoitetaan jalankululle ja ajoneuvoliikenteelle yhteisesti tarkoitettua katua. Pihakadun yleisvaikutelman tulee olla sellainen, että autoilija tai muu ajoneuvon kuljettaja huomaa liikkuvansa hänelle itselleen ja jalankulkijoille yhteisesti tarkoitettulla alueella, jossa hänen tulee ajaa hitaasti ja väistää jalankulkijoita. Tieliikennelaissa pihakadulle on määritelty omat liikennesäännöt:

- Pysäköinti on sallittu vain merkityillä pysäköintipaikoilla.
- Ajonopeus on sovitettava jalankulun mukaiseksi eikä se saa ylittää 20 km/h.
- Ajoneuvon kuljettajan on annettava jalankulkijalle esteetön kulku.
- Jalankulkija saa kulkea sen kaikilla osilla ajoneuvoliikennettä kuitenkaan tarpeettomasti estämättä.
- Risteyksessä pihakadulta tulevan kuljettajan on aina väistettävä muuta liikennettä.

Vaasankatu on tonttikatu, jonka molemmin puolin on kadunvarsipysäköinti sallittu. Nopeusrajoitus on 30 km/h. Ajoradan leveys on 5 metriä ja jalkakäytävien perusleveydet 4 metriä. Liittymien kohdat on kaven-

nettu kadunylitysten kohdalla. Suojateitä on merkitty vain risteysalueille. Kinaporinkadun ja Vaasankadun liittymiskohta on varustettu korotetulla suojiella. Pyöräilijät käyttävät ajorataa. Fleminginkadun ja Kinaporinkadun välisellä katuosuudella on tasa-arvoisia katuliittymiä 125 - 160 metrin välein. Kaupungin liikennemäärätiedot ovat Vaasankadulla 27 vuotta vanhoja, joten katu on lisätty liikenne- ja katusuunnittelupalvelun moottoriajoneuvoliikenteen liikennemäärien laskentaohjelmaan keväälle 2021. Samassa yhteydessä on tarkoitus laskea myös jalankulkijamääriä. Vuoden 1993 laskentojen mukaan liikennemäärät ovat olleet keskimäärin 1800 - 4100 ajoneuvoa arkivuorokaudessa. Vuosina 2009 – 2020 kadulla tapahtui 22 poliisin tietoon tullutta onnettomuutta, joista yksi johti henkilöauton kuljettajan ja yksi jalankulkijan loukkaantumiseen. Muut onnettomuudet ovat olleet pääosin moottoriajoneuvoihin kohdistuneita omaisuusvahinkoja. Kadun pinnoitteet ovat luonnonkiveä erotuskaistoilla, joilla on paikoin pyörätelineitä. Kadun pohjoisreunassa on puurivi. Katutilassa on siten useita erilaisia jalankulkijoiden viihtyisyyttä ja liikenneturvallisuutta lisääviä elementtejä.

Jotta Vaasankadun pihakaduksi muuttaminen olisi tarkoituksenmukaista ja tukisi tieliikennelain säännöksiä toteutumista, kadun liikennemäärien tulisi olla alhaiset, enintään 500 ajoneuvoa vuorokaudessa. Pihakadulla ei saa olla jalankulkua ja muuta liikennettä toisistaan erottavia jalkakäytäviä. Myös suoria yli 50 metriä pitkiä katuosuuksia tulee välttää. Autojen läpiajoliikenne tulee estää rakenteellisesti. Pihakadun sisään- ja ulosajokohdan tulee myös erottua reunakivijärjestelyiltään muista normaaleista katuliittymistä eikä pihakatu saisi olla yksi nelihääraristeyksen haaroista. Kadun huoltoliikenteen tulee olla vähäistä. Pihakaduilla panostetaan muun muassa päällysteiden, valaistuksen ja kalusteiden yksityiskohtaiseen suunnitteluun siten, että niillä voidaan turvata pihakadun toiminnallisuus ja kunnossapito.

Vaasankadun katutilan muuttaminen kokonaan tai osittain pihakaduksi edellyttää liikenne- ja katusuunnittelua, huoltoliikenteen tarpeiden ja reittien selvittämistä, kadunvarsipaikkojen poiston vaikutusten ja yritysvaikutusten arviointia, laajaa vuorovaikuttamista asukkaiden kanssa ja yhteistyötä kaupungin eri asiantuntijoiden kanssa. Liikennesuunnittelun ja vuorovaikutuksen tarve koskee myös kokeiluja. Kadulle ei kohdistu lähivuosina perusparannustarpeita eikä sille ole osoitettu investointimäärärahaa. Katua on kunnostettu hiljattain. Olemassa olevan ympäristön, kuten Vaasankadun, parantamisen resurssit ovat vähäiset seuraavina vuosina niissä kohteissa, jotka eivät tue joukkoliikennettä tai asuntotuotantoa tai eivät lisää yleistä turvallisuutta, ellei hankkeelle ole järjestettävissä erillismäärärahaa.

Vaasankadun kävelykatukokeilun jälkeen kadulle on myönnetty lupia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Parklet -terasseille korvaamaan pysäköintipaikkoja. Vaasanpuistikkoa on voinut varata tapahtumiin sähköisen Varaamo -palvelun, joka on luotu helpottamaan tapahtumien ja vuokrauksien organisointia, kautta. Aukion kehittämistyö jatkuu, mikä antaa suuntaviivoja myös alueen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Tähän mennessä aukiolle on rakennettu jo tapahtumasähkö. Vaasankadun elävöittämiseksi asukkaat voivat hyödyntää myös kaupungin yritysluotseja. Pihakaduksi muuttaminen ei siten ole välttämätöntä aloitteessa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kaupunki jatkaa viihtyisämmän kaupunkitilan kehittämistä kokoamalla pakin toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tulevaisuudessa kevyin järjestelyin kokeilla katualueiden järjestelyjen muuttamista jalankulkijaystävällisemmiksi, vihreämmiksi ja viihtyisämmiksi.

Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Käsittely

29.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lisäys lausunnon loppuun:

Kaupunki jatkaa viihtyisämmän kaupunkitilan kehittämistä kokoamalla pakin toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tulevaisuudessa kevyin järjestelyin kokeilla katualueiden järjestelyjen muuttamista jalankulkijaystävällisemmiksi, vihreämmiksi ja viihtyisämmiksi.

Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Kannattaja: Laura Rissanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisäys lausunnon loppuun: Kaupunki jatkaa viihtyisämmän kaupunkitilan kehittämistä kokoamalla pakin toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tulevaisuudessa kevyin järjestelyin kokeilla katualueiden järjestelyjen muuttamista jalankulkijaystävällisemmiksi, vihreämmiksi ja viihtyisämmiksi.

Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

09.11.2020

Jaa-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Antti Koskela, Jape Lovén

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Noora Laak, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 1

Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mia Haglundin vastaehdotuksen äänin 7-5 (1 tyhjä).

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Inga Valjakka, tiimipäällikkö: 310 37087
inga.valjakka(a)hel.fi

§ 745

V 25.11.2020, Valtuutettu Leo Straniuksen aloite henkilökohtaisen päästökaupan kokeilusta Helsingissä

HEL 2020-008044 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki selvittää mahdollisuudet kokeilla henkilökohtaista päästökauppaa esimerkiksi Lahden kehittämällä mallilla tai muulla Helsingin sopivalla tavalla.

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma sisältää henkilökohtaisen päästökaupan selvittämistä koskevan toimenpiteen. Toimenpideohjelman 101. toimenpiteen mukaan: Selvitetään ja hyödynnetään eri kaupungeissa käyttöön otettavia henkilökohtaisen päästökaupan menetelmiä. Toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu tutustumalla Lahden henkilökohtaiseen päästökauppaan.

Tällä hetkellä käynnissä on taustaselvitystyö mahdolliseen hankkeeseen liittyen. Selvitystyössä käydään läpi mahdollisia rahoituskanavia ja tutustutaan jo kehitettyihin henkilökohtaisten kasvihuonekaasupääs-

töjen seurannan sovelluksiin sekä etsitään potentiaalisia kumppaneita myös julkisen sektorin ulkopuolelta.

Lahden kanssa selvitetään yhteisen kehittämishankkeen mahdollisuutta. Hankkeessa voidaan hyödyntää Lahden kokemuksia ja laajentaa päästökauppaa myös jollekin liikenteen ulkopuoliselle sektorille. Yhteishankkeesta on kiinnostunut myös Vantaan kaupunki ja tiedossa on myös muitakin hankkeesta mahdollisesti kiinnostuneita kaupunkeja Suomessa ja ulkomailla.

Helsingin hiilineutraaliustoimenpiteitä vahtiva vapaaehtoisten kaupunkilaisten toimintaryhmä "Ilmastovahtikoirat" on myös alusta alkaen ollut mukana ideoimassa henkilökohtainen päästökauppa -toimenpiteen toteutusta.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 489

HEL 2020-008044 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että henkilökohtainen päästökauppa on kirjattu toimenpiteeksi numero 101 Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelmaan. Toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu tutustumalla Lahden henkilökohtaiseen päästökauppaan.

Henkilökohtaisen päästökaupan toteuttamisen on todettu vaativan kaupungin ulkopuolisten resurssien hakemista ja kumppanuuksia useiden toimijoiden kesken. Yhteistyöpalaverissa Lahden kanssa pohdittiinkin yhteisen kehittämishankkeen mahdollisuutta. Hankkeessa voitaisiin hyödyntää Lahden kokemuksia ja laajentaa päästökauppaa myös jollekin liikenteen ulkopuoliselle sektorille. Yhteishankkeesta on kiinnostunut myös Vantaan kaupunki ja tiedossa on myös muitakin hankkeesta mahdollisesti kiinnostuneita kaupunkeja Suomessa ja ulkomailla.

Tällä hetkellä käynnissä on taustaselvitystyö mahdolliseen hankkeeseen liittyen. Selvitystyössä käydään läpi mahdollisia rahoituskanavia ja tutustutaan jo kehitettyihin henkilökohtaisten kasvihuonekaasupäästöjen seurannan sovelluksiin sekä etsitään potentiaalisia partnereita myös julkisen sektorin ulkopuolelta.

Helsingin hiilineutraaliustoimenpiteitä vahtiva vapaaehtoisten kaupunkilaisten toimintaryhmä ”Ilmastovahtikoirat” on myös alusta alkaen ollut mukana ideoimassa henkilökohtainen päästökauppa -toimenpiteen toteutusta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pirita Kuikka, ympäristösuunnittelija: 310 32045
pirita.kuikka(a)hel.fi

§ 746

V 25.11.2020, Valtuutettu Emma Karin aloite matalan kynnyksen parisuhdetuen tuomisesta perhekeskuksiin

HEL 2020-006338 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan matalan kynnyksen parisuhdetuen tarjoamista perhekeskuksissa ja parisuhdepalvelujen piiriin pääsemisen lisäämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotettua perhekeskusten parisuhdetukea tarjoavat osana omaa perustehtäväänsä äitiys- ja lastenneuvola, kasvatus- ja perheneuvonta, lapsiperheiden sosiaaliohjaus sekä lapsiperheiden palvelutarpeen arviointiyksikkö, erityisen tuen perhesosiaalityö ja lastensuojelu sekä pariterapian yksikkö, joka tarjoaa paripsykoterapiaa. Yhteistyötä on tarkoitus vahvistaa kolmannen sekto-

rin toimijoiden kanssa. Myös päihde- ja psykiatrian palvelut tarjoavat apua lapsiperheiden parisuhteisiin.

Kaupunkistrategian 2017-2021 linjauksiin kuuluu mm. perustason palvelujen parantaminen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Vuosittain toimialojen käyttösuunnitelmissa on ohjattu ja on jatkossakin mahdollista ohjata resursseja aloitteessa esille nostettuihin perheiden oikea-aikaisen tuen palveluihin. Sosiaali- ja terveystoimen vuoden 2020 käyttösuunnitelmassa lapsiperheiden parisuhteiden tukeminen on mukana vanhemmuuden tukemisen kautta lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämisessä. Parisuhteiden tukeminen huomioidaan ennaltaehkäisevästi myös lähisuhdeväkivallan palveluketjun sekä päihteiden käyttö lapsiperheissä -palveluketjun kehittämisessä.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.09.2020 § 138

HEL 2020-006338 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin sekä 18 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta:

"Aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut tuovat esiin koronatilanteen aiheuttamaa parisuhdeongelmien lisääntymistä ja tämän negatiivisia vaikutuksia lasten hyvinvointiin. Valtuutetut ovat huolissaan, ettei perhekeskusten ammattilaisilla ole tarpeeksi aikaa ja osaamista parisuhdeasioiden käsittelyyn ja ettei kaupungin oma pariterapiayksikkö pysty vastaamaan ja saavuttamaan kaikkia pariterapian tarpeessa olevia vanhempia. Valtuutetut ehdottavat, että Helsingissä tarjottaisiin matalan kynnyksen parisuhdetukea perhekeskuksissa sekä useammalle vanhemmalle mahdollisuuksia saada parisuhdeterapiaa.

Koronatilanteen vaikutuksista

Koronakriisi on samanaikaisesti sekä lisännyt perheiden yhdessäoloaika että vähentänyt perheiden kasvatustyön tukirakenteita (etäkoulu, päivähoiton vähentyminen). Tämä on lisännyt poliisin ja lastensuojelun tietojen mukaan myös parisuhteisiin liittyviä ongelmia (vuorovaikutusongelmat, päihteiden käyttö, riidat). Näiden ongelmien ratkaisuihin tarvitaan kaikkia lapsiperheiden kanssa työtä tekeviä toimijoita sekä näiden toimijoiden välistä yhteistyötä.

Nykyiset palvelut parisuhteita tukemassa

Parisuhdetukea tarjoavat perhekeskuksissa jo tällä hetkellä useat eri toimijat (äitiys- ja lastenneuvola, kasvatus- ja perheneuvonta, lapsiperheiden sosiaaliohjaus sekä lapsiperheiden palvelutarpeen arviointiyksiköt, erityistä tukea tarvitsevan perhesosiaalityö, lastensuojelu) osana omaa perustehtävää. Suoraa tietoa ei ole siitä, miten moni asiakas saa parisuhteeseen liittyvää tukea eri perhekeskuspalveluissa.

Perhekeskusten henkilöstöllä on koulutusten ja työkokemusten perusteella hyvät perusvalmiudet tarjota vanhemmille ammatillista tukea parisuhteisiin. Perhekeskuksissa on myös tarjolla keskitetty pariterapian yksikkö, joka tarjoaa pariopsykiatriaa. Pariterapian kiirehoitoa (5–7 tapaamista), joka on tarkoitettu kaikista kiireellisistä apua tarvitseville pareille, saa noin 120 asiakasparia vuodessa. Kokonaisuudessaan pariterapiassa hoidetaan noin 700 paria vuodessa. Heistä valtaosa on pikkulapsiperheitä. Pariterapiaa odottaa tällä hetkellä 415 perhettä ja jonotusaika on noin 10 kuukautta. Keväällä osa pariskunnista ei halunnut tarjottua etävastaanottoaika ja osa perheistä sai ajan nopeammin. Keväällä tarjottiin tavanomaista enemmän myös kiireaikoja.

Peruspalveluissa keskitytään tunnistamaan ne parit ja perheet, jotka tulevat autetuksi kevyemmän tason palveluissa ja jotka tarvitsevat pariopsykiatriaa parisuhteen vuorovaikutuspulmien ratkaisemiseksi. Peruspalveluissa resursseja pyritään myös kohdentamaan siten, että yhä useampi saa riittävästi tukea peruspalveluissa. Pariopsykiatriaa ei ole kaikkien vanhempien kohdalla tarkoituksenmukaisin palvelu parisuhte-

den tukemiseen. Parisuhteiden tukemisen palveluvalikoimaa on lisätty perhekeskuksien kasvatus- ja perheneuvoloissa, joissa on lisätty ryhmämuotoista toimintaa ja avoimia teemailtoja, jotta yhä useampi saisi palveluja. Järjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä on hyviä kokemuksia ja sitä aiotaan lisätä. Lapsiperheiden parisuhteet pyritään huomioimaan myös esimerkiksi päihde- ja psykiatrian palveluissa. Parisuhteiden tukemiseksi kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön vahvistaminen on myös keskeistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea koronasta seuranneiden ongelmien ratkaisemiseksi matalalla kynnyksellä ja ilman kohtuuttomia odotusaikoja. Lautakunta toivoo, että lapsiperheiden lisääntynyt tuen tarve otetaan huomioon talousarviota laadittaessa.

Perhekeskusten palvelujen toimijoiden hyvää parisuhteiden tukemisen osaamista on tärkeää kehittää entisestään. Laajan verkostomaisen työotteen lisäksi tarvitaan kouluttautumista turvaamaan hyvä osaamisen taso. Tätä kouluttautumista huomioidaan ja toteutetaan talousarvion puitteissa.

Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan

Toteutetut ja suunnitellut toimet lapsiperheiden parisuhteiden tukemiseksi ovat linjassa Helsingin kaupunkistrategian hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden kanssa. Peruspalveluissa on strategian mukaisesti kehitetty yhteistyömalleja riskiryhmien etsimiseksi ja tunnistamiseksi sekä ohjaamiseksi sopivaan palveluun. Strategian lasten ja nuoren syrjäytymisen ehkäisyn mukaisesti parisuhteiden tukemisella on vahvistettu vanhemmuutta sekä tätä kautta edistetty lasten ja nuorten hyvinvointia.

Vuoden 2020 käyttösuunnitelmassa lapsiperheiden parisuhteiden tukeminen on mukana vanhemmuuden tukemisen kautta lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämisessä. Parisuhteiden tukeminen huomioidaan ennaltaehkäisevästi myös käyttösuunnitelman mukaisissa lähisuhdeväkivallan palveluketjun sekä päihdeiden käyttö lapsiperheissä -palveluketjun kehittämisessä.

Yhteenveto

Peruspalvelujen henkilöstön nykyinen osaaminen ja resursointi ovat riittävät parisuhteiden ammatilliseksi tukemiseksi perhekeskuksissa. Lisäksi pariterapiayksikkö tarjoaa tukea terapeuttisempaa palvelua tarvitseville pareille. Perhekeskuksissa on perusteltua jatkaa toimintamallien kehittämistä nykyisillä resursseilla lapsiperheiden vanhempien parisuhteiden tukemiseksi. Olemassa olevien toimien ja suunnitelmien lisäksi

voidaan talousarvion puitteissa ohjata asiakkaita muun muassa järjestöjen tuottamien parisuhdepalvelujen piiriin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupungin nykyiset palvelut pystyvät tarjoamaan riittävässä määrin palveluja lapsiperheiden vanhempien parisuhteiden tukemiseksi. Maksuttomat julkisin varoin tuotetut matalan kynnyksen parisuhteen palvelut mahdollistavat myös pienituloisten käyttää palveluja. Palvelut ovat saatavilla kaikille helsinkiläisille lapsiperheille."

Käsittely

01.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esityksen kohdan "Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan" toisen kappaleen viimeisen virkkeen kuulumaan seuraavasti: "Parisuhteiden tukeminen huomioidaan ennaltaehkäisevästi myös käyttösuunnitelman mukaisissa lähisuuhdeväkivalan palveluketjun sekä päihteiden käyttö lapsiperheissä -palveluketjun kehittämisessä."

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään kappaleen 6 jälkeen seuraavaa: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea koronasta seuranneiden ongelmien ratkaisemiseksi matalalla kynnyksellä ja ilman kohtuuttomia odotusaikoja. Lautakunta toivoo, että lapsiperheiden lisääntynyt tuen tarve otetaan huomioon talousarviota laadittaessa."

Kannattaja: jäsen Kati Juva

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 4

Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen

Ei-äännet: 9

Katju Aro, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Touko Niinimäki, Alekski Niskanen, Sanna-Mari Oranen, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän muutetusta ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

18.08.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

09.11.2020

Asia/15

§ 747

F 25.11.2020, Den av ledamoten Marcus Rantala väckta motionen om ett åtgärdsprogram för att trygga servicen på svenska för barn med särskilda behov

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade bordlägga ärendet.

Behandling

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt bordlägga ärendet på förslag av Marcus Rantala.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Ledamoten Marcus Rantalas motion

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen föreslår stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Marcus Rantala och 20 andra ledamöter föreslår i sin motion ett åtgärdsprogram för att trygga servicen på svenska för barn med särskilda behov.

Till riktlinjerna i stadsstrategin 2017–2021 hör minskning av ojämlikhet och förebyggande av utslagning bland barn och unga. Till Helsingfors stads resurser hör en yrkeskunnig personal som ger invånarna service på både finska och svenska. Social- och hälsovårdssektorn, fostrans- och utbildningssektorn, Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt samt andra aktörer samarbetar intensivt i tjänsterna för barn och unga med

särskilt stödbehov. Frågorna som lyfts fram i motionen och utlåtandena hör till sektorernas prioriteringar och utvecklingsobjekt utan ett särskilt program. Nödvändiga rapporter och utredningar om tillgång till tjänster och fullbordan av utvecklingsåtgärder går att sammanställa för social- och hälsovårdsnämnden och fostrans- och utbildningsnämnden.

Social- och hälsovårdsnämnden samt fostrans- och utbildningsnämnden har gett utlåtanden i ärendet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Ledamoten Marcus Rantalas motion

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Nämnden för fostran- och utbildning 15.09.2020 § 213

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Utlåtande

Fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande till stadsfullmäktige gällande ledamoten Marcus Rantalas motion om åtgärdsprogram för att trygga svenskspråkig service för barn med särskilda behov:

Särskilt stöd inom den svenska servicehelheten inom fostran och utbildning

Inom sektorn för fostran och utbildning i Helsingfors stöds barnet och den unga utifrån hens individuella behov. Stödet diskuteras och planeras i samarbete med vårdnadshavare. Inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen fattas beslut om särskilt stöd för de barn och unga som är i behov av detta. Stödet planeras mångprofessionellt och nätverksmöten hålls. I nätverksmöten deltar de personer

som är involverade i barnets eller den ungas vård, omsorg samt fostran och utbildning. Stödet som ges inom småbarnspedagogiken och inom den grundläggande utbildningen följer samma lagstiftning och linjdragningar för båda språkgrupperna, det vill säga att stödet utgår från barnets eller den ungas individuella behov.

Mötesstrukturer, stadiövergångar och nätverkssamarbete

Den svenska servicehelheten vid fostran och utbildning har under många års tid satsat på en enhetlig lärtig för stadens svenskspråkiga barn och unga. Senaste läsår utvecklades mötesstrukturer och processer för elevvård och stöd för lärandet. Som en del av utvecklingsarbetet En förskola och skola för alla har också samarbetet mellan förskola och skola utvecklats. Även andra övergångar ses över och processbeskrivningar utarbetas både gemensamt inom den svenska servicehelheten men också områdesvis. Vikten av nätverksmöten har betonats och möteskulturen har utvecklats. Samtidigt som den svenska servicehelheten vid fostrans- och utbildningssektorn utvecklat sina processer för barn och unga i behov av särskilt stöd har även Berghälls familjecenter utvecklat sina processer och sin mötesstruktur. Flera av processerna och strukturerna innefattar samma personal och kundkrets. Här behövs ett sektorsövergripande arbete för att utveckla och förtydliga processer och strukturer för att servicen ska bli smidigare för såväl personal som kunderna. I detta utvecklingsarbete är det viktigt att också övriga samarbetsparter så som till exempel HUS och Kärkulla samkommun deltar.

Specialpedagogisk kompetens bland lärare inom den grundläggande undervisningen

Inom fostrans- och utbildningssektorn i Helsingfors arbetar vi för att förverkliga närskoleprincipen. I närskolan ska eleven få det stöd hen behöver i den miljö och bland de människor som är bekanta. Genom pedagogiska arrangemang och metoder förverkligas stödet inom allmän undervisning. I varje skola finns speciallärare som kan ge specialundervisning i grupp, individuellt eller genom samundervisning med ämnes- och klasslärare. Då eleven behöver mer stöd än vad som är möjligt inom allmän undervisning får eleven stöd i specialklass. Våra svenskspråkiga områdesvisa specialklasser finns i Botby grundskola (åk 1-6), i Minervaskolan (åk 1-6) och i Grundskolan Norsen (åk 7-9). Specialklasser för elever med förlängd läroplikt finns i Zacharias Topeliuskolan (åk 1-9). I samma skola finns också Eva-klasserna, som är specialklasser med stöd och främst ämnade för elever med psykiska symtom och vårdkontakt. Zacharias Topeliuskolan ansvarar också för sjukhusundervisningen som är till för sjukhuspatienter. Specialklasserna undervisas av specialklasslärare. Målet med all undervisning är att

ge eleverna färdigheter att klara sig i samhället därför integreras eleverna i specialklasserna i mån av möjlighet i allmän undervisning.

För att en inkluderande skola och närskoleprincipen ska kunna förverkligas behöver skolans personal arbeta mångprofessionellt och det behöver finnas specialpedagogiskt kunnande bland personalen. I så väl ämnes- som klasslärarutbildningen ingår det specialpedagogiska studier. I möten med Helsingfors universitets svenskspråkiga lärarutbildning och med Åbo Akademis pedagogiska fakultet har behovet av lärarnas specialpedagogiska kompetens lyfts fram. De svenskspråkiga direktörerna, cheferna och sakkunniga i huvudstadsregionen har påtalat att fler speciallärare och specialklasslärare utbildas vid båda universiteten, men också att klass- och ämneslärare får tillräcklig specialpedagogiskt kunnande i sin grundutbildning.

Fostrans- och utbildningssektorn arbetar för tillfället med att förverkliga en inkluderande skola. Utvecklingsarbetet görs gemensamt för den finska och den svenska verksamheten, med beaktande av de båda gruppernas särdrag. Processer och strukturer ses över på administrativ nivå för att bättre kunna stöda den verksamhet som ska förverkligas på enheterna. Skolornas ledning och övrig personal fortbildas och stödmaterial produceras för att skolorna ska ha bättre förutsättningar stöda alla elever utifrån deras individuella behov.

Trots ökade rekryteringsinsatser och diskussioner med universiteten är behörigheten bland specialklasslärarna låg. Enligt vårens statistik är 10 av de 24 lärare som jobbar med specialklassläraruppdrag behöriga. Behörigheten är högre bland speciallärarna där 19 av 27 speciallärare är behöriga. Sektorn fortsätter att satsa på rekryteringen och göra Helsingfors stads skolor till attraktiva arbetsplatser, men insatser på nationell nivå behövs också för att behörigheten och tillgången av specialklasslärare och speciallärare ska öka.

Sjukhusundervisning och undervisning av elever med vårdkontakt

Grundskolelever som är sjukhuspatienter har rätt till sjukhusundervisning. Skolan som erbjuder undervisningen beslutar tillsammans med vårdpersonalen och patientens vårdnadshavare när undervisningen kan inledas. Av hälsoskäl kan utbildningen delvis ordnas på ett annat sätt än det som föreskrivs i lagen om grundläggande utbildning. Målet är att eleven flyttar tillbaka till sin egen skola efter vården på sjukhus. Zacharias Topeliuskolans ansvarar för sjukhusundervisning för svenskspråkiga elever i Helsingfors stad, men erbjuder i enlighet med lagstiftningen tjänsten även till utsocknes elever som vårdas på sjukhus i Helsingfors.

Elever som på grund av sin mentala hälsa inte kan delta i allmän undervisning i närskola eller i områdets specialklass kan få sin undervisning i specialklass med stöd i Zacharias Topeliusskolan. Dessa klasser går under benämningen EVA-klasser. De yngre eleverna arbetar i skolans utrymmen, medan de äldre eleverna är utlokaliserade i Arbis utrymmen på Dagmarsgatan. Alla elever har en vårdkontakt och skolgången samt vården planeras och utvärderas på nätverksmöten där vårdnadshavare och ibland även eleven deltar. Denna skolform erbjuds endast till stadens egna elever. Det finns dock efterfrågan och önskan av tvåspråkiga elever som deltar i finskspråkig undervisning, och utsocknes elever att få plats i EVA-klassen. Helsingfors stad har inte avtal för denna undervisningsform med andra kommuner och tar därför inte emot utsocknes elever. EVA-klasserna har ett gott rykte och får god respons av bland annat vårdande enheter. Målet är att eleven går i EVA-klassen så länge behovet av denna stödform finns, men att eleven återgår till sin närskola när hen klarar av det.

Ledamoten Marcus Rantala efterlyser i sin motion en utredning av en svenskspråkig motsvarighet till Sofia Mannerheimin koulu och Jorvs sjukhuskola. Den verksamhetsform och den service som erbjuds via Zacharias Topeliusskolans olika undervisningsformer motsvarar verksamheten i de två skolor Rantala lyfter fram i sin motion. Stödformer, specialklassverksamheten och samarbetet med vårdande enheter utvärderas och utvecklas konstant. De finska skolorna har genom sitt breda elevunderlag möjlighet att erbjuda specifika klasser och undervisningsformer för sina elever. Inom den svenska servicehelheten behöver arrangemangen och linjedragningarna vara betydligt mer flexibla och elevunderlaget i allmän undervisning och specialklass blir därför mer heterogent. Detta har sina fördelar och nackdelar. Elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och som t.ex. har högekänslighet för sinnesintryck kan ha svårt att klara av en skolgång i de skolbyggnader vi har i Helsingfors. Detta är viktigt att ta i beaktande då nya skolbyggnader planeras och specialklasstrukturen samt inkluderande skola utvärderas och utvecklas.

Studier efter den grundläggande utbildningen för elever i behov av krävande särskilt stöd

Elever i behov av krävande särskilt stöd har oftast förlängd läroplikt och studerar enligt verksamhetsområden eller med individuella planer i alla skolans läroämnen. För dessa elever är fortsatta studier efter grundskolan begränsade. Vid Optima finns TELMA, en utbildning som handleder för arbete och självständigt liv, och VALMA, en utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildningen och förbättrar möjligheter att avlägga en yrkesinriktad grundexamen. De senaste tre åren har alla elever som gått ut med förlängd läroplikt från Zacharias Topelius-

skolan fått studieplats vid Optima. År 2017 fick fyra av sju elever studieplats vid Optima. De tre som inte fick plats studerade vid Kårkulla. År 2016 fick alla elever studieplats, medan fyra av sex elever fick plats år 2015.

Trots att nästan alla elever med krävande särskilt stöd i Helsingfors fått studieplats de senaste fem åren så finns det en oro bland de familjer som berörs varje år. Informationen om antagningen kommer i slutet av juni. För dessa unga finns det inte så många alternativ ifall de inte får studieplats, eftersom de flesta utbildningar i t.ex. folkhögskolor inte är lämpliga för dem. Detta kan innebära att vårdnadshavarna med kort varsel ska ordna vården och kvalitativ verksamhet för sina unga ifall de inte får en studieplats. För dessa unga och deras familjer skulle det också vara viktigt att kunna hinna förbereda sig för skolstarten genom besök och träffar. Zacharias Topeliuskolans lärare upplever att det skulle gynna de ungas start i den nya skolan om lärarna på våren kunde föra över information om sina elever till följande skola.

Eftermiddagsverksamhet för elever i behov av särskilt stöd

Fostrans- och utbildningssektorn ordnar eftermiddagsverksamhet i grupp för elever i årskurserna 1-2 och för elever som får särskilt stöd, till exempel elever med intellektuell funktionsnedsättning och autism. Elevgruppens stödbehov beaktas i eftermiddagsverksamheten. För att verksamheten ska vara kvalitativ behövs tillräcklig, behörig, kompetent och motiverad personal. Elever i behov av assistentresurs i skolan behöver ofta stödet också i eftermiddagsverksamheten.

Bland elever i behov av särskilt stöd finns det elever som har utmaningar av att klara av en hel skoldag och därmed även eftermiddagsverksamhet i grupp. Dessa elever skulle gynnas av vuxenstöd hemma efter skoldagen. Bland de svenska eleverna i Helsingfors handlar det om en handfull elever i året som skulle behöva det här stödet. Kring dessa frågor har social- och hälsovårdssektorn samt fostrans- och utbildningssektorn diskuterat, men utan att nå fram till någon lösning eftersom det finns oenigheter gällande vem som ansvarar för servicen. På individnivå har man försökt lösa problemet genom att anställa stödpersoner till eleven, men rekryteringen på svenska har ofta inte lyckats eller tagit lång tid. Samarbetet mellan sektorerna behöver fortsätta och nya verksamheter utvecklas.

Svenskspråkig korttidsvård, intervallvård och avlastning

Social- och hälsovårdssektorns svenskspråkiga tjänster för barnfamiljer i Helsingfors ges vid Berghälls familjecenter. Klienter inom handikappservicen ska erbjudas bl.a. korttidsvård, intervallvård och avlastning. Det finns dock ett bristfälligt antal platser för svenskspråkiga barn och

unga i behov av korttidsvård och intervallvård. Precis som ledamöterna beskriver är det ofta barn och unga med mångfacetterat stöd- och vårdbehov som är mest utsatta. Ändamålsenliga vårdplatser med svensk service finns inte för alla barn och unga, varken i Helsingfors eller i övriga Finland.

Svenskspråkig service och resurser inom barn- och ungdomspsykiatri

I social- och hälsovårdssektorns utredning till Rantalas motion redogörs det för den svenskspråkiga servicen och dess resurser inom barn- och ungdomspsykiatri. Under de senaste åren har de svenskspråkiga direktörerna och cheferna inom fostran och utbildning i huvudstadsregionen deltagit i diskussioner och utvecklingsarbeten för att förbättra samarbetet och servicen gällande mentalvård till våra barn och unga. I dessa arbetsgrupper har man lyft fram de svenska behoven och i de dokument som utarbetats har det skrivits in att servicen som beskrivs bör garanteras även på svenska. Exempel på arbetsgrupper är social- och hälsovårdssektorns samt fostrans- och utbildningssektorns gemensamma arbetsgrupp Palvelujen integraatioryhmä som utarbetat en beskrivning av servicekedjan för barn och ungdomar med mentala problem (Lasten ja nuorten mielenterveysongelmien palveluketjumallinnus). I VIP-nätverket (Utveckling av styr- och servicenätverken för krävande särskilt stöd) som fostran- och utbildningssektorn i Helsingfors deltagit i har också de svenska behoven inom barn- och ungdomspsykiatri lyfts fram. Utvecklingsarbetet är alltså på gång och behöver också fortsätta för att den svenska servicen ska kunna garanteras både genom tillräckliga resurser och genom ett välfungerande samarbete mellan servicegivarna.

Åtgärdernas koppling till stadens och sektorns strategi

De åtgärder som lyfts fram i motionen för att stöda svenskspråkiga barn i behov av särskilt stöd är i enlighet med stadens strategi och fostrans- och utbildningssektorns målsättningar. Förbättring av social- och hälsovårdssektorns, fostrans- och utbildningssektorns och HUS samt andra berörda aktörers samarbete hör till Helsingfors stadsstrategi att minska ojämlikhet och barn/ungas marginalisering. Styrande principer för Mukana-programmet är samarbete mellan väsentliga aktörer, att ge stödet vid rätt tid, att kunna identifiera de som befinner sig i särskilt sårbar position och att erbjuda tjänster som är lättillgängliga för klienten. Därmed kan konstateras att utvecklingsarbetet redan är på gång och många åtgärder som nämns i motionen redan vidtagits.

Sammanfattning

I denna utredning framkommer det att ett åtgärdsprogram utifrån motionens alla elva punkter inte är nödvändig att utarbetas i Helsingfors

stad eftersom vissa punkter bör åtgärdas på nationell nivå och andra redan är åtgärdade eller under arbete. De utvecklingsområden inom svenskspråkig service som kräver sektorsöverskridande arbete och för tillfället är problematiska och bristfälliga är följande: 1) ändamålsenlig svenskspråkig kort- och långtidsvård 2) sektorsöverskridande utveckling av eftermiddagsverksamhet för elever i behov av krävande särskilt stöd 3) en gemensam processbeskrivning för den svenskspråkiga servicen inom social- och hälsovårdssektorn, fostrans- och utbildningssektorn och HUS samt andra berörda aktörer. Fostrans- och utbildningsnämnden förordar därmed inte ledamöternas motion för att utarbeta ett åtgärdsprogram, men förordar åtgärder för de ovannämnda tre punkterna gällande vård, eftermiddagsverksamhet och processbeskrivning för sektors överskridande samarbete.

Nämnden konstaterar att det i utredningen klart formulerats specifika problemområden som förutsätter åtgärder och samarbeten. Nämnden föreslår att det görs en plan för åtgärder på basen av utredningen och att åtgärdernas verkställighet rapporteras till nämnden under 2021.

Bedömning av hur det påverkar barnen

Genom att utveckla den svenskspråkiga verksamheten inom kort- och långtidsvården, eftermiddagsverksamheten och det sektors överskridande samarbetet kan de barn som är särskilt utsatta på grund av sin ålder, sin funktionsförmåga, sin funktionsvariation och sin mentala hälsa ges möjlighet till bättre vård och service i rätt tid. Dessa barn behöver många av de tjänster som samhället erbjuder. Genom dessa åtgärder främjar vi likabehandlingen av språkgrupperna. Då vi utvecklar servicen kan vi indirekt påverka barnens och familjernas funktionsförmåga och förmåga att klara sig i vardagen.

Behandling

15.09.2020 Med avvikelse från föredragandens förslag

Motförslag:

Martina Harms-Aalto: Tillägg:

Nämnden konstaterar att det i utredningen klart formulerats specifika problemområden som förutsätter åtgärder och samarbeten. Nämnden föreslår att det görs en plan för åtgärder på basen av utredningen och att åtgärdernas verkställighet rapporteras till nämnden under 2021.

Understödd av: Petra Malin

Fostrans- och utbildningsnämnden godkände enhälligt det förslag som ändrats enligt Martina Harms-Aaltos motförslag.

Föredragande

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637
Alv.nro
FI02012566

09.11.2020

sektorchef i fostrans- och utbildningssektorn
Liisa Pohjolainen

Upplysningar

Agneta Lundmark, pedagogiskt sakkunnig, telefon: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.09.2020 § 159

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Marcus Rantalan sekä 20 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta liittyen toimenpideohjelmaan erityislasten palvelujen turvaamiseksi:

"Aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut tuovat esille ruotsinkielisten erityislasten ja heidän perheidensä vaikeuden saada ruotsin kielellä tarvitsemiaan palveluja. Valtuutettujen mukaan palveluiden saatavuus on erityisen hankalaa, jos lapsella on yhtäaikaista tuen tarpeita kehitysvamman ja mielenterveysongelmien vuoksi tai lapsella on neuropsykiatrisen diagnoosi. Valtuutetut ehdottavat ratkaisuna 11 kohdan toimenpideohjelmaa ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi ja havaittujen ongelmien ja puutteiden ratkaisemiseksi.

Toimenpideohjelman tavoitteena olisi 1) saada erityislapsille ja heidän perheille tarvittavat ympärivuorokautiset palvelut ruotsin kielellä, 2) luoda ruotsinkieliset tilapäishoidot ja intervallihoidot sekä kotiin vietävät palvelut, 3) turvata riittävä ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden määrä, 4) parantaa eri toimialojen välistä yhteistyötä, 5) lisätä ruotsinkielisten erityisopettajien määrää, 6) vaikuttaa ruotsinkielisten erityisopettajien koulutuksen lisäämiseen, 7) kehittää eri koulutusasteiden välistä yhteistyötä, 8) parantaa perusopetuksen jälkeisiä opintopolkuja erityistukea tarvitsevien nuorille, 9) turvata riittävät resurssit ruotsinkielisille lapsi- ja nuorisopsykiatrian palveluille, 10) selvittää mahdollisuus tarjota ruotsinkielinen vastine Sofia Mannerheimin koululle ja Jorvin sairaalakoululle sekä luodaan mahdollisuudet koulutuksen ja laitoshoidon yhdistämiselle, sekä 11) turvata erityislasten ruotsinkielinen iltapäivähoito.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten ruotsinkieliset palvelut sosiaali- ja terveystoimialalla

Perusopetuslaissa ja sosiaalihuoltolaissa erityistä tukea tarvitsevalla lapsella tarkoitetaan eri asiakasryhmiä. Sosiaalihuoltolain mukainen määritelmä on suppeampi kuin perusopetuslain mukainen määritelmä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Sosiaalihuoltolain mukaan erityistä tukea tarvitsevilla lapsilla on erityisiä vaikeuksia hakea ja saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveystalvvelu- ja kognitiivisen tai psyykkisen vammnan tai sairauden, päihteiden ongelmakäytön, usean yhtäaikaisen tuen tarpeen tai muun syyn vuoksi tai siksi, että lapsen terveys tai kehitys vaarantuu lapsen kasvuolosuhteiden tai oman käyttäytymisen vuoksi. Tarkoituksena on, että mahdollisimman moni lapsi ja nuori saisi tarvitsemansa palvelut peruspalveluissa. Perusopetuslaissa erityistä tukea tarvitseva lapsi tarvitsee tehostetun tuen (säännöllistä tukea oppimisessa ja koulunkäynnissä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja) lisäksi enemmän tukea.

Helsingissä sosiaali- ja terveystoimialalla ruotsinkielistä erityistä tukea tarvitsevien palvelut on integroitu samaan organisaatioon suomenkielisten palvelujen kanssa. Näitä palveluja on keskitetty ruotsinkielisten osalta Kallion perhekeskukseen palvelemaan kaikkia ruotsinkielisiä helsinkiläisiä perheitä. Tunnistamisen ja varhaisen tuen tarjoamisen helpottamiseksi ruotsinkielisillä peruspalveluilla on yhteistyö- ja konsultaattiorakenteet varhaiskasvatuksen ja perhekeskuksen välillä.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten sosiaalityön palveluja annetaan suunnitelmallisen sosiaalityön keinoin perhesosiaalityön palveluissa (perhesosiaalityön yksikössä, kasvatus- ja perheneuvolassa sekä nuorten sosiaalityössä), lastensuojelussa sekä vammaispalvelussa. Asiakkaaksi perhesosiaalityöhön ja vammaispalveluun tullaan sosiaalityöntekijän tekemän palvelutarpeen arvioinnin perusteella, jonka pohjalta asiakkaalle tarjotaan hänen ja hänen perheensä tarvitsemia palveluja. Erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille tarjotaan omana tuotantona ruotsinkielistä lapsiperheiden kotipalvelua ja perhesosiaalityön perheille sosiaaliohjausta ja perhetyötä.

Lastensuojelulain perusteella järjestetään tuki niille erityistä tukea tarvitseville lapsille, jotka tarvitsevat lastensuojelulain mukaisia palveluja, esimerkiksi tehostettua perhetyötä, ympärivuorokautista perhekuntoutusta tai huostaanottoa ja sijoitusta kodin ulkopuolelle. Ruotsinkielistä lastensuojelun sosiaalityötä ja tehostettua perhetyötä tuotetaan omana palveluna. Ruotsinkielisen ympärivuorokautisen perhekuntoutuksen ja sijaishuollon palvelut hankitaan pääsääntöisesti ostopalveluna.

Ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden määrä on pieni. Siksi myös ruotsinkielisten työntekijöiden määrä on pieni ja palvelut ovat haavoittuvia niin sosiaali- ja terveystoimessa kuin muissakin palveluissa.

Vammaispalvelun ruotsinkielinen lyhytaikais- ja tilapäishoito sekä intervallihoidot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Vammaispalvelun asiakkaille tarjotaan tarvittaessa lyhytaikais- ja tilapäishoitoa sekä intervallihoidon jaksoja. Ruotsinkielisten vammaispalvelujen haasteena on suomenkielisiin palveluihin verrattuna vähäisempi tai puuttuva palvelutarjonta. Taustalla on määrällisesti huomattavasti pienimuotoisempi palvelujen tarve sekä ruotsinkielisten osajien ja toimijoiden puuttuminen. Tämä tuottaa suuria haasteita palvelujen tuottamiselle sekä omana että ostopalveluna. Ruotsinkielisiä vammaispalveluja tuotetaan lähes täysin ostopalveluna: kaikki päivätoiminta- ja asumispalvelut sekä tilapäishoidon ja intervallihoidon jaksot ostetaan. Helsingillä on omana tuotantona vammaispalvelussa sosiaalityön lisäksi lyhytaikaishoitoa tarjoava kotiin vietävä lapsiperheiden kotipalvelu sekä Kärkullan kuntayhtymän kanssa yhteistyössä tuotetut palvelut.

Ruotsinkielisten vammaispalvelun ostopalvelujen kanssa tehtävä yhteistyö sujuu pääsääntöisesti hyvin, ja asiakkaat ovat perheineen tyytyväisiä saamansa palveluun. Asiakkaat saavat myös pääsääntöisesti hyvin sekä tilapäishoitoa että intervallihoidon vähäisestä palvelutarjonnasta huolimatta. Osassa ostopalveluja on haastavaa saada mukautettua palveluja asiakkaiden tarpeiden mukaisesti esimerkiksi asiakkaiden vaikeahoitoisuuden tai väkivaltaisuuden vuoksi. Tällöin ostopalvelut voivat myös valikoida, keitä asiakkaita he vastaanottavat. Sama haaste on ostopalveluissa myös suomenkielisissä palveluissa. Palveluista puuttuvat myös ruotsinkielinen kotiin vietävä lyhytaikainen hoito erityisen haastavasti käyttäytyville lapsille sekä lasten pitkäaikaisen asumisen palvelut. Pitkäaikaisen asumisen ruotsinkieliset palvelut puuttuvat täysin koko Suomesta. Palvelujen puuttuminen johtaa joko kyseisten palvelujen saamattomuuteen tai sellaiseen palvelujen muotoiluun, joka ei aina vastaa asiakkaiden tarvetta parhaalla mahdollisella tavalla.

Ruotsinkieliset lasten- ja nuorisopsykiatriset palvelut ja resurssit

HUSin ruotsinkielisen lasten- ja nuortenpsykiatrian toiminta vastaa diagnostiikan ja hoidon tarpeen arvioinnin suhteen suomenkielisiä palveluja. Työssä hyödynnetään keskitetyn neuropsykiatrisen yksikön osamista aivan kuten suomenkielisillä poliklinikoillakin. Suomenkielisten palvelujen tavoin erikoissairaanhoidossa tehdään diagnostiikka ja suunnitellaan hoito, joka saatetaan ostaa yksityisiltä palveluntarjoajilta. Tilanteen ja oireilun vakaavuusasteen helpottuessa tai ollessa lievää tai keskivaikeata asiakas voidaan ohjata perustasolle jatkohoitoon. Lapsi- ja nuorisopsykiatrian ostopalvelut ovat kuitenkin suomenkielisiä rajoitetumpia ostopalvelujen rajallisuuden (neuropsykiatrinen valmennus) tai täydellisen puuttumisen vuoksi (esimerkiksi Kelan sopeutumisvalmennukset ja LAKU-kuntoutus). Tämän vuoksi ruotsinkielisessä työryhmässä hoidetaan neuropsykiatristen lasten hoitoa omana työnä. Ruotsinkielisten palvelujen resursseissa ei ole HUSin puolelta huomautetta-

vaa. Ongelmana on sen sijaan jo aiemmin mainittu tiettyjen palvelujen puuttuminen ruotsin kielellä.

Ruotsinkielisten palvelujen ja toimijoiden välinen yhteistyö

Ruotsinkielisissä sosiaali- ja terveys- sekä kasvatuksen ja koulutuksen palveluissa tehdään suomenkielisiä palveluja enemmän yhteistyötä. Yhteistyö on hyvin usein myös suomenkielisiä palveluja toimivampaa pienemmän toimijajoukon vuoksi. Toimijat tuntevat toisensa ja palvelunsa, ja tätä kautta yhteistyön tekeminen on suomenkielisiä palveluja helpompaa ja toimivampaa. Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyötä on myös kehitetty systemaattisesti viime vuosina. Yhteistyön kriittisiä kohtia parannetaan niin sosiaali- ja terveystoimialan sisällä kuin yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa.

Palvelujen rajapinnoilla ja monia palveluja tarvitsevien lasten ja nuorten palvelujen järjestämisessä on Helsingissä haasteita niin suomenkielisten kuin ruotsinkielisten palvelujen osalta. Taustalla on usein toimintakäytänteiden kankeus, liian tiukat asiakasrajaukset sekä työntekijöiden taitamattomuus räätälöidä palveluja asiakkaille sopiviksi. Tarvitaan laajempaa sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuspalvelujen palvelumuotoilua, jotta asiakkaiden palveluihin voitaisiin vastata mahdollisimman asiakaslähtöisesti. Muiden palvelujen puutteellisuus ja toimimattomuus voivat johtaa yksittäisissä tilanteissa lastensuojelun asiakkuuteen, jos erityistä tukea tarvitseva lapsi ja hänen perheensä eivät saa tarvitsemaansa tukea.

Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyön parantamiseksi sosiaali- ja terveystoimialalla on ruotsinkielisten palvelujen työryhmä, jossa on edustajia eri palveluista. Työryhmän painopisteet ovat ruotsinkielisten palvelujen kehittäminen ja palvelut ylittävä yhteistyö. Työryhmällä on palvelukeskuksittain kolme alatyöryhmää (perhekeskustoiminta, terveys- ja hyvinvointipalvelut sekä senioripalvelut), joiden tehtävänä on kehittää ja vahvistaa ruotsinkielisiä palvelu- ja konsultaatiomalleja omissa toiminnoissaan sekä kehittää asiakastarpeiden mukaisia eri palvelujen uudistamisen toimintamalleja alatyöryhmien välillä. Tärkeänä tehtävänä on tunnistaa erityisiä teemoja, jossa on tarpeellista toimia monitoimijaisesti ja myös samanaikaisesti tunnistaa yhteisen työn mahdollisuudet. Perhekeskustoiminnan alatyöryhmä toimii samalla ruotsinkielisten perheiden palvelujen esimiesfoorumina. Ruotsinkielisten palvelujen monitoimijaista kehittämistä on tehty myös lasten ja nuorten matalankynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä.

Ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden määrä

Helsingissä ruotsinkielisiä sosiaalityöntekijöitä työskentelee erityistä tukea tarvitsevien lasten ja heidän perheiden kanssa lapsiperheiden pal-

velutarpeen arvioinnissa, perheneuvolassa, perhesosiaalityössä, lastensuojelun avo- ja sijaishuollossa, vammaispalvelussa sekä nuorten sosiaalityössä. Sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on ollut Helsingissä välillä haasteita, mutta ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnissa ei ole ollut sellaisia haasteita kuin suomenkielisten sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa.

Ruotsinkielisten erityislasten iltapäivähoito, kasvatus ja koulutus

Kasvatuksen- ja koulutuksen toimiala vastaa ruotsinkielisestä iltapäivähoidon järjestämisestä (myös erityistä tukea tarvitseville lapsille), erityisopetuksen riittävydestä, koulutusasteiden välisestä yhteistyöstä, peruskoulun jälkeiseen koulutukseen vaikuttamisesta sekä sairaalakoulu toiminnan organisoimisesta. Perhe- ja sosiaalipalvelujen ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kesken ollaan työstämässä iltapäivähoitoon liittyviä ongelmia ja etsimässä niihin ratkaisuja.

Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan

Sosiaali- ja terveystoimialalla on tehty strategian ja käyttösuunnitelman mukaisesti yhteistyötä kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan, HUSin ja muiden aiheeseen liittyvien toimijoiden kanssa, jotta parannetaan yhteistyötä ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluissa. Strategian tavoitteiden mukaisesti yhteistyön parantamisella on kehitetty oikea-aikaisia ja oireidenmukaisia hoitoja sekä pyritty vähentämään mielenterveysongelmien vuoksi sijoitettujen lasten määrää. Ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien palvelujen integroiminen näiden lasten koulutukseen on vahvistanut strategian mukaisesti oppilas- ja koulukohtaista opiskeluhuoltoa. Vuoden 2020 käyttösuunnitelman mukaisesti meneillään olevassa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä on myös huomioitu erikseen ruotsinkieliset matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut.

Yhteenveto

Sosiaali- ja terveystoimialalla on hyvä tilannekuva ja ymmärrys ruotsinkielisistä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluista. Palvelut toimivat suurimmaksi osaksi hyvin ja asiakkaat ovat pääosin tyytyväisiä saamaansa palveluun. Vaikutettavissa oleviin kriittisiin kohteisiin on pyritty puuttumaan ja palveluja on pyritty muotoilemaan paremmin asiakkaille sopivaksi. Sosiaali- ja terveystoimialalla jatketaan ruotsinkielisten vammaispalvelujen ja psykiatrisen ostopalvelujen kehittämistä yhdessä eri toimijoiden välillä. On tärkeää, että ruotsinkielisten palvelut huomioidaan osana kaikissa palveluissa ja niiden saatavuutta kartoitetaan ja kehitetään nykyistä tiiviimmässä yhteistyössä järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Erityistä tukea tarvitsevat lapset ovat ikänsä, heikon toimintakykynsä, vammaisuuden ja mielenterveysongelmien vuoksi erityisen haavoittuvassa asemassa. Nämä lapset ja heidän perheensä käyttävät myös paljon sosiaali- ja terveystalvveluja. Olemassa olevilla ja suunnitelluilla toimilla edistetään näiden asiakkaiden palvelujen saatavuutta ja yhdenvertaisuutta. Palvelujen tuottamisella ja kehittämislä edistetään myös välillisesti asiakkaiden ja heidän perheidensä toimintakykyä ja arjessa selviytymistä.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Cecilia Ehrnrooth: Lausunnon viimeinen lause ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia muutetaan muotoon: On tärkeää, että ruotsinkielisten palvelut huomioidaan osana kaikissa palveluissa ja niiden saatavuutta kartoitetaan ja kehitetään nykyistä tiiviimmässä yhteistyössä järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa.

Kannattaja: jäsen Hannu Tuominen

Sosiaali- ja terveystalvutakunta hyväksyi jäsen Cecilia Ehrnroothin vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveystalvutakunta antoi hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

01.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalveluiden päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

Monica Lindberg, neuvola- ja perhetyön päällikkö, puhelin: 310 58352
monica.lindberg(a)hel.fi

Riitta Vartio, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 09 310 56309
riitta.vartio(a)hel.fi

§ 747

V 25.11.2020, Valtuutettu Marcus Rantalan aloite toimenpideohjelmasta ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Marcus Rantala ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan toimenpideohjelmalla ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi.

Kaupunkistrategian 2017-2021 linjauksiin kuuluu eriarvoisuuden vähentäminen sekä lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Helsingin kaupungin voimavara on ammattitaitoinen henkilöstö, joka palvelee kuntalaisia suomen ja ruotsin kielellä. Sosiaali- ja terveystoimiala, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ja muut toimijat tekevät tiivistä yhteistyötä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluissa. Aloitteessa ja lausunnoissa esille nostetut

asiat kuuluvat toimialojen painopisteisiin ja kehittämiskohteisiin ilman erillistä ohjelmaa. Palvelujen saatavuudesta ja kehittämistoimien toteutumisesta on koottavissa tarvittavat selvitykset ja raportit sosiaali- ja terveyslautakunnalle sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnalle.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnot. Vastaus on saatujen lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 213

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Marcus Rantalan erityislasten ruotsinkielisten palveluiden turvaamisen toimintaohjelmaa koskevasta valtuustoaloitteesta:

Erityinen tuki kasvatuksen ja koulutuksen ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa

Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tuetaan lapsia ja nuoria heidän yksilöllisten tarpeidensa pohjalta. Tuesta keskustellaan ja sitä suunnitellaan yhdessä huoltajan kanssa. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa tehdään erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten kohdalla päätöksiä kyseisestä tuesta. Tuki suunnitellaan moniammatillisesti ja siihen kuuluu verkostotapaamisia, joihin osallistuvat lapsen tai

nuoren hoitoon, hoivaan, kasvatukseen ja koulutukseen liittyvät henkilöt. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa seurataan samaa lainsäädäntöä ja linjauksia molemmissa kieliryhmissä, eli tuki perustuu lapsen tai nuoren yksilöllisiin tarpeisiin.

Tapaamisrakenteet, kouluasteelta toiselle siirtyminen ja verkostoyhteistyö

Kasvatuksen ja koulutuksen ruotsinkielinen palvelukokonaisuus on monien vuosien ajan panostanut yhtenäisen oppimisen polun luomiseen kaupungin ruotsinkielisille lapsille ja nuorille. Menneenä lukuvuonna on kehitetty oppilashuollon ja oppimisen tuen tapaamisrakenteita ja prosesseja. Esikoulun ja koulun välistä yhteistyötä on myös kehitetty osana Kaikille sopiva esikoulu ja koulu -kehitystyötä. Myös muita siirtymiä tarkkaillaan, ja prosessikuvauksia valmistellaan sekä yhteisesti ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden sisällä että alueittain. Verkostotapaamisten roolia on korostettu ja tapaamiskulttuuria kehitetty. Kun kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ruotsinkielinen palvelukokonaisuus on kehittänyt erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten prosesseja, on myös Kallion ruotsinkielinen perhekeskus samalla kehittänyt prosessejaan ja tapaamisrakennettaan. Sama henkilökunta ja asiakas- kunta on mukana useissa eri prosesseissa ja rakenteissa. Tässä tarvitaan toimialan ylittävää työtä, jotta prosesseja ja rakenteita voidaan kehittää ja selkeyttää palveluiden sujuvoittamiseksi sekä työntekijöiden että asiakkaiden näkökulmasta. On tärkeää, että myös muut yhteistyökumppanit, kuten HUS ja Kärkulla samkommun, osallistuvat kyseiseen kehitystyöhön.

Erytispedagoginen osaaminen perusopetuksen opettajakunnassa

Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla pyritään toteuttamaan lähikouluperiaatetta. Oppilaan on lähikoulussa saatava tarvitsemaansa tukea tutussa ympäristössä ja tuttuun ihmisten parissa. Pedagogisten järjestelyiden ja menetelmien avulla tukea toteutetaan yleisopetuksessa. Kaikissa kouluissa on erityisopettaja, joka ryhmässä, yksilöllisesti tai yhteisopetuksena aineen- tai luokanopettajan kanssa voi antaa erityisopetusta. Kun oppilas tarvitsee lisää tukea kuin mitä yleisopetuksessa on mahdollista tarjota, hän saa tukea erityisluokassa. Ruotsinkieliset alueelliset erityisluokkamme ovat kouluissa Botby grundskola (luokat 1–6), Minervaskolan (luokat 1–6) ja Grundskolan Norsen (luokat 7–9). Zacharias Topeliuskolanissa (luokat 1–9) on erityisluokkia oppilaille, joiden oppivelvollisuutta on pidennetty. Samassa koulussa on myös EVA-luokkia. Nämä ovat tuettu erityisluokkia, jotka ensisijaisesti ovat suunnattuja oppilaille, joilla on psyykkisiä oireita ja hoitokontakti. Zacharias Topeliuskolan vastaa myös potilaiden sairaalaopetuksesta. Erytisluokkia opettavat erityisluokanopettajat. Kaiken opetuksen tavoitteena on antaa oppilaille valmiuksia pärjätä yhteiskunnassa, minkä

vuoksi erityisluokkien oppilaita integroidaan mahdollisuuksien mukaan yleisopetukseen.

Jotta inklusiivisen koulun ja lähikoulun periaatteita voidaan toteuttaa, on työntekijöiden työskenneltävä moniammatillisesti ja henkilökunnan joukossa on oltava erityispedagogiikan osaamista. Niin aineen- kuin luokanopettajakoulutukseen sisältyy erityispedagogiikan opintoja. Tarve opettajien erityispedagogiikan osaamiselle on nostettu esiin tapamisissa Helsingin yliopiston ruotsinkielisen opettajankoulutuksen ja Åbo Akademin kasvatustieteen laitoksen kanssa. Pääkaupunkiseudun ruotsinkieliset johtajat ja asiantuntijat ovat vaatineet, että erityisopettajia ja erityisluokanopettajia koulutetaan enemmän molemmissa yliopistoissa, mutta myös, että luokan- ja aineenopettajat saavat riittävästi erityispedagogiikan osaamista peruskoulutuksessaan.

Tällä hetkellä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala työskentelee inklusiivisen koulun toteuttamiseksi. Kehitystyötä tehdään yhteisesti suomen- ja ruotsinkieliselle toiminnalle, molempien ryhmien erityispiirteet huomioiden. Prosesseja ja rakenteita tarkastellaan hallinnon tasolla, jotta yksiköiden toteuttamaa toimintaa voidaan tukea paremmin. Koulujen johtoa ja muuta henkilöstöä koulutetaan ja kouluille tuotetaan tukimateriaalia, jotta niillä olisi paremmat edellytykset tukea kaikkia oppilaita näiden yksilöllisten tarpeiden mukaan.

Lisääntyneistä rekrytointipanostuksista ja yliopistojen kanssa käydyistä keskusteluista huolimatta erityisluokanopettajien pätevyystaso ruotsinkielisissä kouluissa on matala. Kevään tilastojen mukaan erityisluokanopettajan tehtävissä työskentelevistä kymmenen 24:stä on muodollisesti päteviä. Erityisopettajien pätevyystaso on korkeampi: 19 erityisopettajaa 27:stä on muodollisesti päteviä. Toimiala jatkaa rekrytointiin ja Helsingin kaupungin koulujen vetovoimaan panostamista, mutta tarvitaan myös kansallisen tason panostuksia pätevyiden ja erityisluokanopettajien ja erityisopettajien saatavuuden lisäämiseksi.

Sairaalaopetus ja hoitokontaktissa olevien oppilaiden opetus

Sairaalassa olevilla peruskoululaisilla on oikeus sairaalaopetukseen. Opetusta tarjoava koulu päättää yhdessä hoitohenkilöstön ja potilaan huoltajien kanssa opetuksen aloituksesta. Terveysyistä opetus voidaan osittain järjestää muulla kuin perusopetuslaissa määrättyllä tavalla. Tavoitteena on, että oppilas siirtyy takaisin omaan kouluunsa sairaalajakson jälkeen. Helsingin kaupungissa Zacharias Topeliuskolon vastaa ruotsinkielisten oppilaiden sairaalaopetuksesta, mutta tarjoaa lainsäädännön mukaisesti palvelua myös ulkopaikkakuntalaisille oppilaille, joita hoidetaan helsinkiläisessä sairaalassa.

Oppilaat, jotka eivät psyykkisen terveytensä vuoksi voi osallistua yleisopetukseen lähikoulussa tai alueensa erityisluokalla, voivat saada opetusta Zacharias Topeliuskolanin tuetussa erityisluokassa. Näitä luokkia kutsutaan EVA-luokiksi. Nuoremmat oppilaat opiskelevat koulun tiloissa, mutta vanhemmat oppilaat on sijoitettu Dagmarinkadun Arbis-tiloihin. Kaikilla oppilailla on hoitokontakti, ja sekä koulunkäynti että hoito suunnitellaan ja arvioidaan verkostotapaamisissa, joihin huoltaja ja joskus myös oppilas itse osallistuu. Tätä koulumuotoa tarjotaan vain kaupungin omille oppilaille. Kysyntää on myös sille, että suomenkieliseen opetukseen osallistuvat kaksikieliset oppilaat ja ulkopaikkakuntalaiset voisivat myös saada paikan EVA-opetuksesta. Helsingin kaupungilla ei ole sopimusta tästä opetusmuodosta muiden kuntien kanssa, minkä vuoksi ulkopaikkakuntalaisia ei voida ottaa opetukseen. EVA-luokilla on hyvä maine muun muassa hoitavien yksiköiden keskuudessa. Tavoitteena on, että oppilas käy EVA-luokkaa niin kauan kuin tätä tukimuotoa tarvitaan, mutta voinnin salliessa palaa lähikouluun.

Valtuutettu Marcus Rantala vaatii aloitteessaan selvitystä Sofia Mannerheimin koulua ja Jorvin sairaalakoulua vastaavasta ruotsinkielisestä koulusta. Nykyinen toimintamuoto ja Zacharias Topeliuskolanin eri opetusmuodoissa tarjottava palvelu vastaa näiden Rantalan aloitteessa esiin nostettujen koulujen toimintaa. Tukimuotoja, erityisluokkatoimintaa ja yhteistyötä hoitavien yksiköiden kanssa arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti. Suomenkielisillä kouluilla on laajan oppilaspohjansa ansiosta mahdollisuus tarjota tiettyjä luokkia ja opetusmuotoja oppilailleen. Ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa järjestelyjen ja linjausten on oltava huomattavasti joustavampia, minkä vuoksi yleisopetuksen ja erityisluokkien oppilaspohjasta tulee heterogeenisempi. Tässä on hyvät ja huonot puolensa. Oppilaiden, joilla on neuropsykiatrien häiriö ja esimerkiksi aistiyliherkkyyttä, voi olla vaikea selvitä koulunkäynnistä Helsingin nykyisissä koulurakennuksissa. Tämä tulee ottaa huomioon, kun uusia koulurakennuksia suunnitellaan ja erityisluokkarakennetta sekä inklusiivista koulua arvioidaan ja kehitetään.

Peruskoulun jälkeiset opinnot vaativaa erityistä tukea tarvitseville oppilaille

Vaativaa erityistä tukea tarvitsevat oppilaat ovat useimmiten pidentetyn oppivelvollisuuden piirissä ja opiskelevat toiminta-alueen mukaan tai yksilöllisten suunnitelmien mukaan kaikissa koulun oppiaineissa. Näille oppilaille on tarjolla rajallisesti peruskoulun jälkeisiä opintoja. Optima tarjoaa työhän ja itsenäiseen elämään valmentavaa TELMA-koulutusta sekä ammatilliseen koulutukseen valmentavaa ja ammatillisen perustutkinnon suorittamisen mahdollisuuksia parantavaa VALMA-koulutusta. Viimeisten kolmen vuoden aikana kaikki Zacharias Topeliuskolanin pidentetyn oppivelvollisuuden oppilaat ovat saaneet opiskelupaikan Optimasta. Seitsemästä oppilasta neljä sai opiskelupaikan

Optimasta vuonna 2017. Kolme ilman paikkaa jäänyttä opiskeli Kärkylässä. Vuonna 2016 kaikki oppilaat saivat opiskelupaikan, kun taas neljä kuudesta sai paikan vuonna 2015.

Vaikka lähes kaikki Helsingin vaativaa erityistä tukea tarvitsevat oppilaat ovat saaneet opiskelupaikan viimeisten viiden vuoden aikana, herättää aihe vuosittain huolta perheissä. Tieto valinnoista julkistetaan kesäkuun lopussa. Näille nuorille ei ole tarjolla montaa vaihtoehtoa, mikäli he jäävät ilman opiskelupaikkaa, sillä useimmat esimerkiksi kansanopistoissa tarjottavista koulutuksista eivät ole heille sopivia. Tämä voi tarkoittaa, että huoltajien on lyhyellä varoitusaikalla järjestettävä opiskelupaikatta jääneille nuorillensa hoitoa ja laadukasta toimintaa. Näille nuorille ja heidän perheilleen olisi myös tärkeää ehtiä vierailuiden ja tapaamisien kautta valmistautua koulun alkuun. Zacharias Topeliuskoulun opettajat kokevat, että nuorten uuden koulun aloitusta helpottaisi, jos opettajat voisivat keväällä välittää tietoa oppilaistaan seuraavalle koululle.

Iltapäivätoimintaa erityistä tukea tarvitseville oppilaille

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää ryhmämuotoista iltapäivätoimintaa luokkien 1–2 oppilaille ja erityistä tukea tarvitseville oppilaille, joilla on esimerkiksi kehitysvamma ja autismitilanteita. Oppilasryhmän tukitarpeet otetaan huomioon iltapäivätoiminnassa. Laadukkaan toiminnan takaamiseksi tarvitaan riittävästi pätevää, osaavaa ja motivoitunutta henkilökuntaa. Koulussa avustajaresursseja tarvitsevat oppilaat vaativat usein tukea myös iltapäivätoiminnassa.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden joukossa on oppilaita, joille kokonaisesta koulupäivästä ja lisäksi ryhmämuotoisesta iltapäivätoiminnasta selviäminen on haastavaa. Nämä oppilaat hyötyisivät aikuisen tuesta kotona koulupäivän jälkeen. Tällaista tukea tarvitsevia oppilaita on Helsingin ruotsinkielisten oppilaiden joukossa vain kourallinen vuodessa. Sosiaali- ja terveystoimiala on keskustellut näistä kysymyksistä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa, mutta ratkaisuihin ei ole päädytty, koska palveluvastuista on eriäviä näkemyksiä. Yksilötasolla on pyritty ratkaisemaan ongelmaa palkkaamalla oppilaille tukihenkilöitä. Usein ruotsinkielinen rekrytointi ei kuitenkaan ole onnistunut, tai se on kestänyt kauan. Toimialojen välistä yhteistyötä on jatkettava ja uutta toimintaa kehitettävä.

Ruotsinkielinen lyhytaikaishoito, vuoroahoito ja sijaishoito

Helsingissä ruotsinkielisiä sosiaali- ja terveystoimen palveluita tarjotaan lapsiperheille Kallion ruotsinkielisessä perhekeskuksessa. Vammais- palvelujen asiakkaille on tarjottava mm. lyhytaikaishoitoa, vuoroahoitoa ja sijaishoitoa. Lyhytaikais- ja vuoroahoitoa tarvitseville ruotsinkielisille

lapsille ja nuorille on kuitenkin riittämättömästi paikkoja. Kuten valtuutetut kuvaavat, usein haastavimmassa asemassa ovat lapset ja nuoret, joilla on laaja tuen ja hoidon tarve. Helsingissä tai muuallakaan Suomessa ei ole kaikille lapsille ja nuorille sopivia ruotsinkielisiä palveluita tarjoavia hoitopaikkoja.

Ruotsinkieliset palvelut ja resurssit lasten- ja nuorisopsykiatriassa

Sosiaali- ja terveystoimialan selvityksessä Rantalan aloitteesta on kuvattu ruotsinkielisiä lasten- ja nuorisopsykiatrian palveluita ja näiden resursseja. Viime vuosina pääkaupunkiseudun kasvatuksen ja koulutuksen johtajat ovat osallistuneet keskusteluihin ja kehitystyöhön lasten ja nuorten mielenterveyden hoidon yhteistyön ja palveluiden parantamiseksi. Näissä työryhmissä on nostettu esille ruotsinkielisen väestön tarpeita ja laadittuihin asiakirjoihin on kirjattu, että kuvatut palvelut on taattava myös ruotsiksi. Esimerkki työryhmästä on sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteinen Palvelujen integraatioryhmä, joka on laatinut Lasten ja nuorten mielenterveysongelmien palveluketjumallinnuksen. VIP-verkostossa (Vaativan erityisen tuen ohjaus- ja palveluverkostojen kehittäminen), johon Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala osallistuu, on myös nostettu esiin ruotsinkielisen lasten- ja nuorisopsykiatrian tarpeita. Kehitystyö on siis käynnissä, ja sen on myös jatkuttava, jotta ruotsinkieliset palvelut voidaan taata riittävien resurssien ja toimivan palveluntarjoajien välisen yhteistyön avulla.

Toimenpiteiden suhde kaupungin ja toimialan strategiaan

Aloitteessa kuvatut toimenpiteet ruotsinkielisten erityislasten tukemiseksi ovat kaupungin strategian ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tavoitteiden mukaisia. Sosiaali- ja terveystoimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä HUS:n ja muiden toimijoiden välisen yhteistyön parantaminen kuuluu Helsingin kaupungin strategiaan eriarvoisuuden ja lasten ja nuorten syrjäytymisen vähentämiseksi. Mukanaohjelman ohjaavia periaatteita ovat keskeisten toimijoiden yhteistyö, oikea-aikainen tuki, erityisen haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten tunnistaminen ja helposti saavutettavien palveluiden tarjoaminen asiakkaille. Lisäksi voidaan todeta, että kehitystyö on jo käynnissä, ja moniin aloitteessa mainittuihin toimenpiteisiin on jo ryhdytty.

Yhteenveto

Tässä selvityksessä todetaan, että aloitteen kaikki 11 kohtaa sisältävää toimenpideohjelmaa ei ole tarpeen valmistella Helsingin kaupungissa, sillä joitakin kohtia tulee toteuttaa kansallisella tasolla ja joitakin on jo toteutettu tai ne ovat työn alla. Seuraavilla ruotsinkielisten palveluiden kehitysalueilla on tällä hetkellä ongelmia ja puutteita. Kyseiset kehitysa-

lueet vaativat toimialarajat ylittävää työtä: 1) tarkoituksenmukainen ruotsinkielinen lyhyt- ja pitkäaikaishoito 2) erityislasten iltapäivätoiminnan toimialarajat ylittävä kehittäminen 3) yhteinen ruotsinkielisten palveluiden prosessikuvaus sosiaali- ja terveystoimialalle, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle ja HUS:lle sekä muille toimijoille. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei täten puolla valtuutettujen aloitetta toimenpideohjelman valmistelusta, mutta puoltaa kolmea yllä mainittua kohtaa, eli hoitoa, iltapäivätoimintaa ja toimialarajat ylittävän yhteistyön prosessikuvausta koskevia toimenpiteitä.

Lautakunta toteaa että selvitys selkeästi näyttää, että on olemassa ongelmia, jotka edellyttävät toimia ja sektorien yhteistyötä. Lautakunta esittää, että tehdään suunnitelma selvityksen pohjalta ja että toimista raportoidaan lautakunnalle vuoden 2021 aikana.

Lapsiin kohdistuvien vaikutusten arviointi

Kun ruotsinkielistä toimintaa kehitetään lyhyt- ja pitkäaikaishoidossa, iltapäivätoiminnassa ja toimialarajat ylittävässä yhteistyössä, voidaan ikänsä, toimintakykynsä, toimintakyvyn variaation tai psyykkisen terveytensä vuoksi erityisen herkässä asemassa oleville lapsille tarjota mahdollisuus parempaan hoitoon ja oikea-aikaiseen palveluun. Nämä lapset tarvitsevat monia yhteiskunnan tarjoamia palveluita. Näiden toimenpiteiden avulla varmistamme kieliryhmien yhdenvertaisen kohtelun. Palveluja kehittämällä voimme epäsuorasti vaikuttaa lasten ja perheiden toimintakykyyn ja arjenhallintaan.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Martina Harms-Aalto: Lisäys:

Lautakunta toteaa, että selvitys selkeästi näyttää, että on olemassa ongelmia, jotka edellyttävät toimia ja sektorien yhteistyötä. Lautakunta esittää, että tehdään suunnitelma selvityksen pohjalta ja että toimista raportoidaan lautakunnalle vuoden 2021 aikana.

Kannattaja: Petra Malin

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Martina Harms-Aallon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Agneta Lundmark, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 84031

agneta.lundmark(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.09.2020 § 159

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Marcus Rantalan sekä 20 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta liittyen toimenpideohjelmaan erityislasten palvelujen turvaamiseksi:

"Aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut tuovat esille ruotsinkielisten erityislasten ja heidän perheidensä vaikeuden saada ruotsin kielellä tarvitsemiaan palveluja. Valtuutettujen mukaan palveluiden saatavuus on erityisen hankalaa, jos lapsella on yhtäaikaista tuen tarpeita kehitysvamman ja mielenterveysongelmien vuoksi tai lapsella on neuropsykiatrinen diagnoosi. Valtuutetut ehdottavat ratkaisuna 11 kohdan toimenpideohjelmaa ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi ja havaittujen ongelmien ja puutteiden ratkaisemiseksi.

Toimenpideohjelman tavoitteena olisi 1) saada erityislapsille ja heidän perheille tarvittavat ympärivuorokautiset palvelut ruotsin kielellä, 2) luoda ruotsinkieliset tilapäishoidot ja intervallihoidot sekä kotiin vietävät palvelut, 3) turvata riittävä ruotsinkielisten sosiaaliryöntekijöiden määrä, 4) parantaa eri toimialojen välistä yhteistyötä, 5) lisätä ruotsinkielisten erityisopettajien määrää, 6) vaikuttaa ruotsinkielisten erityisopettajien koulutuksen lisäämiseen, 7) kehittää eri koulutusasteiden välistä yhteistyötä, 8) parantaa perusopetuksen jälkeisiä opintopolkuja erityistukea tarvitsevien nuorille, 9) turvata riittävät resurssit ruotsinkielisille lapsi- ja nuorisopsykiatrian palveluille, 10) selvittää mahdollisuus tarjota ruotsinkielinen vastine Sofia Mannerheimin koululle ja Jorvin sairaalakoululle sekä luodaan mahdollisuudet koulutuksen ja laitoshoidon yhdistämiselle, sekä 11) turvata erityislasten ruotsinkielinen iltapäivähoito.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten ruotsinkieliset palvelut sosiaali- ja terveystoimialalla

Perusopetuslaissa ja sosiaalihuoltolaissa erityistä tukea tarvitsevilla lapsella tarkoitetaan eri asiakasryhmiä. Sosiaalihuoltolain mukainen määritelmä on suppeampi kuin perusopetuslain mukainen määritelmä. Sosiaalihuoltolain mukaan erityistä tukea tarvitsevilla lapsilla on erityisiä vaikeuksia hakea ja saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveystoimialalla ja kognitiivisen tai psyykkisen vamman tai sairauden, päihteiden ongelmakäytön, usean yhtäaikaisten tuen tarpeen tai muun syyn vuoksi tai siksi, että lapsen terveys tai kehitys vaarantuu lapsen kasvuolosuhteiden vuoksi.

den tai oman käyttäytymisen vuoksi. Tarkoituksena on, että mahdollisimman moni lapsi ja nuori saisi tarvitsemansa palvelut peruspalveluissa. Perusopetuslaissa erityistä tukea tarvitseva lapsi tarvitsee tehostetun tuen (säännöllistä tukea oppimisessa ja koulunkäynnissä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja) lisäksi enemmän tukea.

Helsingissä sosiaali- ja terveystoimialalla ruotsinkielistä erityistä tukea tarvitsevien palvelut on integroitu samaan organisaatioon suomenkielisten palvelujen kanssa. Näitä palveluja on keskitetty ruotsinkielisten osalta Kallion perhekeskukseen palvelemaan kaikkia ruotsinkielisiä helsinkiläisiä perheitä. Tunnistamisen ja varhaisen tuen tarjoamisen helpottamiseksi ruotsinkielisillä peruspalveluilla on yhteistyö- ja konsultaatorakenteet varhaiskasvatuksen ja perhekeskuksen välillä.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten sosiaalityön palveluja annetaan suunnitelmallisen sosiaalityön keinoin perhesosiaalityön palveluissa (perhesosiaalityön yksikössä, kasvatusta- ja perheneuvolassa sekä nuorten sosiaalityössä), lastensuojelussa sekä vammaispalvelussa. Asiakkaaksi perhesosiaalityöhön ja vammaispalveluun tullaan sosiaalityöntekijän tekemän palvelutarpeen arvioinnin perusteella, jonka pohjalta asiakkaalle tarjotaan hänen ja hänen perheensä tarvitsemia palveluja. Erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille tarjotaan omana tuotantona ruotsinkielistä lapsiperheiden kotipalvelua ja perhesosiaalityön perheille sosiaaliohjausta ja perhetyötä.

Lastensuojelulain perusteella järjestetään tuki niille erityistä tukea tarvitseville lapsille, jotka tarvitsevat lastensuojelulain mukaisia palveluja, esimerkiksi tehostettua perhetyötä, ympärivuorokautista perhekuntoutusta tai huostaanottoa ja sijoitusta kodin ulkopuolelle. Ruotsinkielistä lastensuojelun sosiaalityötä ja tehostettua perhetyötä tuotetaan omana palveluna. Ruotsinkielisen ympärivuorokautisen perhekuntoutuksen ja sijaishuollon palvelut hankitaan pääsääntöisesti ostopalveluna.

Ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden määrä on pieni. Siksi myös ruotsinkielisten työntekijöiden määrä on pieni ja palvelut ovat haavoittuvia niin sosiaali- ja terveystoimessa kuin muissakin palveluissa.

Vammaispalvelun ruotsinkielinen lyhytaikais- ja tilapäishoito sekä intervallihoitojakso

Vammaispalvelun asiakkaille tarjotaan tarvittaessa lyhytaikais- ja tilapäishoitoa sekä intervallihoidon jaksoja. Ruotsinkielisten vammaispalvelujen haasteena on suomenkielisiin palveluihin verrattuna vähäisempi tai puuttuva palvelutarjonta. Taustalla on määrällisesti huomattavasti pienimuotoisempi palvelujen tarve sekä ruotsinkielisten osaajien ja toimijoiden puuttuminen. Tämä tuottaa suuria haasteita palvelujen tuot-

tamiselle sekä omana että ostopalveluna. Ruotsinkielisiä vammais- palveluja tuotetaan lähes täysin ostopalveluna: kaikki päivätoiminta- ja asumispalvelut sekä tilapäishoidon ja intervallihoidon jaksot ostetaan. Helsingillä on omana tuotantona vammaispalvelussa sosiaalityön lisäksi lyhytaikaishoitoa tarjoava kotiin vietävä lapsiperheiden kotipalvelu sekä Kärkullan kuntayhtymän kanssa yhteistyössä tuotetut palvelut.

Ruotsinkielisten vammaispalvelun ostopalvelujen kanssa tehtävä yhteistyö sujuu pääsääntöisesti hyvin, ja asiakkaat ovat perheineen tyytyväisiä saamansa palveluun. Asiakkaat saavat myös pääsääntöisesti hyvin sekä tilapäishoitoa että intervallihoidon vähäisestä palvelutarjonnasta huolimatta. Osassa ostopalveluja on haastavaa saada mukautettua palveluja asiakkaiden tarpeiden mukaisesti esimerkiksi asiakkaiden vaikeahoitoisuuden tai väkivaltaisuuden vuoksi. Tällöin ostopalvelut voivat myös valikoida, keitä asiakkaita he vastaanottavat. Sama haaste on ostopalveluissa myös suomenkielisissä palveluissa. Palveluista puuttuvat myös ruotsinkielinen kotiin vietävä lyhytaikainen hoito erityisen haastavasti käyttäytyville lapsille sekä lasten pitkäaikaisen asumisen palvelut. Pitkäaikaisen asumisen ruotsinkieliset palvelut puuttuvat täysin koko Suomesta. Palvelujen puuttuminen johtaa joko kyseisten palvelujen saamattomuuteen tai sellaiseen palvelujen muotoiluun, joka ei aina vastaa asiakkaiden tarvetta parhaalla mahdollisella tavalla.

Ruotsinkieliset lasten- ja nuorisopsykiatriset palvelut ja resurssit

HUSin ruotsinkielisen lasten- ja nuortenpsykiatrian toiminta vastaa diagnostiikan ja hoidon tarpeen arvioinnin suhteen suomenkielisiä palveluja. Työssä hyödynnetään keskitetyn neuropsykiatrisen yksikön osaamista aivan kuten suomenkielisillä poliklinikoillakin. Suomenkielisten palvelujen tavoin erikoissairaanhoidossa tehdään diagnostiikka ja suunnitellaan hoito, joka saatetaan ostaa yksityisiltä palveluntarjoajilta. Tilanteen ja oireilun vakaavuusasteen helpottuessa tai ollessa lievää tai keskivaikeata asiakas voidaan ohjata perustasolle jatkohoitoon. Lapsi- ja nuorisopsykiatrian ostopalvelut ovat kuitenkin suomenkielisiä rajoitetumpia ostopalvelujen rajallisuuden (neuropsykiatrisen valmennus) tai täydellisen puuttumisen vuoksi (esimerkiksi Kelan sopeutusvalmennukset ja LAKU-kuntoutus). Tämän vuoksi ruotsinkielisessä työryhmässä hoidetaan neuropsykiatristen lasten hoitoa omana työnä. Ruotsinkielisten palvelujen resursseissa ei ole HUSin puolelta huomautettavaa. Ongelmana on sen sijaan jo aiemmin mainittu tiettyjen palvelujen puuttuminen ruotsin kielellä.

Ruotsinkielisten palvelujen ja toimijoiden välinen yhteistyö

Ruotsinkielisissä sosiaali- ja terveys- sekä kasvatuksen ja koulutuksen palveluissa tehdään suomenkielisiä palveluja enemmän yhteistyötä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Yhteistyö on hyvin usein myös suomenkielisiä palveluja toimivampaa pienemmän toimijajoukon vuoksi. Toimijat tuntevat toisensa ja palvelunsa, ja tätä kautta yhteistyön tekeminen on suomenkielisiä palveluja helpompaa ja toimivampaa. Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyötä on myös kehitetty systemaattisesti viime vuosina. Yhteistyön kriittisiä kohtia parannetaan niin sosiaali- ja terveystoimialan sisällä kuin yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa.

Palvelujen rajapinnoilla ja monia palveluja tarvitsevien lasten ja nuorten palvelujen järjestämisessä on Helsingissä haasteita niin suomenkielisten kuin ruotsinkielisten palvelujen osalta. Taustalla on usein toimintakäytänteiden kankeus, liian tiukat asiakasrajaukset sekä työntekijöiden taitamattomuus räätälöidä palveluja asiakkaille sopiviksi. Tarvitaan laajempaa sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuspalvelujen palvelumuotoilua, jotta asiakkaiden palveluihin voitaisiin vastata mahdollisimman asiakaslähtöisesti. Muiden palvelujen puutteellisuus ja toimimattomuus voivat johtaa yksittäisissä tilanteissa lastensuojelun asiakkuuteen, jos erityistä tukea tarvitseva lapsi ja hänen perheensä eivät saa tarvitsemaansa tukea.

Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyön parantamiseksi sosiaali- ja terveystoimialalla on ruotsinkielisten palvelujen työryhmä, jossa on edustajia eri palveluista. Työryhmän painopisteet ovat ruotsinkielisten palvelujen kehittäminen ja palvelut ylittävä yhteistyö. Työryhmällä on palvelukeskuksittain kolme alatyöryhmää (perhekeskustoiminta, terveys- ja hyvinvointipalvelut sekä senioripalvelut), joiden tehtävänä on kehittää ja vahvistaa ruotsinkielisiä palvelu- ja konsultaatiomalleja omissa toimintomoissaan sekä kehittää asiakastarpeiden mukaisia eri palvelujen uudistamisen toimintamalleja alatyöryhmien välillä. Tärkeänä tehtävänä on tunnistaa erityisiä teemoja, jossa on tarpeellista toimia monitoimijaisesti ja myös samanaikaisesti tunnistaa yhteisen työn mahdollisuudet. Perhekeskustoiminnan alatyöryhmä toimii samalla ruotsinkielisten perheiden palvelujen esimiesfoorumina. Ruotsinkielisten palvelujen monitoimijaisista kehittämisestä on tehty myös lasten ja nuorten matalankynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä.

Ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden määrä

Helsingissä ruotsinkielisiä sosiaalityöntekijöitä työskentelee erityistä tukea tarvitsevien lasten ja heidän perheiden kanssa lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnissa, perheneuvolassa, perhesosiaalityössä, lastensuojelun avo- ja sijaishuollossa, vammaispalvelussa sekä nuorten sosiaalityössä. Sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on ollut Helsingissä välillä haasteita, mutta ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnissa ei ole ollut sellaisia haasteita kuin suomenkielisten sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa.

Ruotsinkielisten erityislasten iltapäivähoito, kasvatust ja koulutus

Kasvatustust- ja koulutustust toimiala vastaa ruotsinkielisest iltapäivähoidon järjestämisest (myös erityist uestä tukea tarvitseville lapsille), erityisopetuksen riittävydestä, koulutusasteiden välisest yhteistyöstä, peruskoulun jälkeiseen koulutukseen vaikuttamisesta sekä sairaalakoulu-toiminnan organisoimisesta. Perhe- ja sosiaalipalvelujen ja kasvatustust- ja koulutustust toimialan kesken ollaan työstämässä iltapäivähoitoon liittyviä ongelmia ja etsimässä niihin ratkaisuja.

Toimien yhteyst strategiaan ja käyttösuunnitelmaan

Sosiaali- ja terveystoimialalla on tehty strategian ja käyttösuunnitelman mukaisesti yhteistyötä kasvatustust- ja koulutustust toimialan, HUSin ja muiden aiheeseen liittyvien toimijoiden kanssa, jotta parannetaan yhteistyötä ruotsinkielisten erityist uestä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluissa. Strategian tavoitteiden mukaisesti yhteistyön parantamisella on kehitetty oikea-aikaisia ja oireidenmukaisia hoitoja sekä pyritty vähentämään mielenterveysongelmien vuoksi sijoitettujen lasten määrää. Ruotsinkielisten erityist uestä tukea tarvitsevien palvelujen integroiminen näiden lasten koulutukseen on vahvistanut strategian mukaisesti oppilas- ja koulukohtaista opiskeluhoitoa. Vuoden 2020 käyttösuunnitelman mukaisesti meneillään olevassa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä on myös huomioitu erikseen ruotsinkieliset matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut.

Yhteenveto

Sosiaali- ja terveystoimialalla on hyvä tilannekuva ja ymmärrys ruotsinkielisistä erityist uestä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluista. Palvelut toimivat suurimmaksi osaksi hyvin ja asiakkaat ovat pääosin tyytyväisiä saamaansa palveluun. Vaikutettavissa oleviin kriittisiin kohteisiin on pyritty puuttumaan ja palveluja on pyritty muotoilemaan paremmin asiakkaille sopivaksi. Sosiaali- ja terveystoimialalla jatketaan ruotsinkielisten vammaispalvelujen ja psykiatrisen ostopalvelujen kehittämistä yhdessä eri toimijoiden välillä. On tärkeää, että ruotsinkielisten palvelut huomioidaan osana kaikissa palveluissa ja niiden saatavuutta kartoitetaan ja kehitetään nykyistä tiiviimmässä yhteistyössä järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa.

Terveystust- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Erityist uestä tukea tarvitsevat lapset ovat ikänsä, heikon toimintakykynsä, vammaisuuden ja mielenterveysongelmien vuoksi erityisen haavoittuvassa asemassa. Nämä lapset ja heidän perheensä käyttävät myös paljon sosiaali- ja terveystustust palveluja. Olemassa olevilla ja suunnitelluilla toimilla edistetään näiden asiakkaiden palvelujen saatavuutta ja yhden-

09.11.2020

vertaisuutta. Palvelujen tuottamisella ja kehittämisellä edistetään myös välillisesti asiakkaiden ja heidän perheidensä toimintakykyä ja arjessa selviytymistä.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Cecilia Ehrnrooth: Lausunnon viimeinen lause ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia muutetaan muotoon: On tärkeää, että ruotsinkielisten palvelut huomioidaan osana kaikissa palveluissa ja niiden saatavuutta kartoitetaan ja kehitetään nykyistä tiiviimmässä yhteistyössä järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa.

Kannattaja: jäsen Hannu Tuominen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Cecilia Ehrnroothin vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

01.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalveluiden päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

Monica Lindberg, neuvola- ja perhetyön päällikkö, puhelin: 310 58352
monica.lindberg(a)hel.fi

Riitta Vartio, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 09 310 56309
riitta.vartio(a)hel.fi

09.11.2020

Asia/16

§ 748

V 25.11.2020, Valtuutettu Mia Haglundin aloite rasismikokemusten tutkimisesta sosiaali- ja terveystalveluissa

HEL 2020-008038 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
- 2 Yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Haglund ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan rasismikokemusten tutkimista sosiaali- ja terveystalveluissa, rasismien torjuntakäytäntöjä ja syrjintätapausten raportointia.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotetun toiminnan valmistelu on parhaillaan käynnissä. Seuraavan strategiakauden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun pohjaksi tehdään kuntalaiskysely, jolla selvitetään mm. syrjinnän ja epäasiallisen kohtelun kokemuksia eri syrjintäperusteilla, mukaan lukien etninen tausta. Kysely koskee kaupungin toimintaa eri palvelukokonaisuuksissa, myös sosiaali- ja terveystalveluissa.

veluissa. Johtopäätökset ja mahdollisten lisätutkimusten tilaukset tehdään kuntalaiskyselyn valmistuttua.

Hyvän asiakaskokemuksen tarjoaminen on sosiaali- ja terveystoimialalla keskeinen tavoite. Tiedolla johtamista vahvistetaan sekä eri kanavista saatavaa palautetta kerätään ja hyödynnetään systemaattisesti palvelujen kehittämisessä. Myös sosiaalinen raportointi voi tuottaa suoraan käytännön työhön sovellettavissa olevaa tietoa antirasististen käytäntöjen luomiseksi ja vahvistamiseksi.

Kaupungin henkilöstöä koskevat eettiset ohjeet korostavat yhdenvertaisuuslain mukaista syrjimättömyyttä. Eri väestöryhmien oikeutta omaan kieleen ja kulttuuriin kunnioitetaan eikä rasismi ole missään muodossa sallittua. Eettisiä ohjeita on käyty läpi laajasti henkilökunnan kanssa kaikissa työyhteisöissä.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
- 2 Yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 06.10.2020 § 189

HEL 2020-008038 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Haglundin ja 21 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta rasismikokemusten tutkimisesta sosiaali- ja terveystalvissa seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa nostetaan esille rasistinen syrjintä sekä yhteiskunnallisena ilmiönä että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden kokemuksena. Aloitteessa todetaan, että asiakkaiden kokemukset rasistisesta häirinästä ja syrjinnästä jäävät usein aliraportoituja. Valtuutetut esittävät, että kaupunki toteuttaa selvityksen sekä työntekijöiden, että asiakkaiden rasismikokemuksista sosiaali- ja terveystalvissa ja toimeenpanee johdonmukaiset käytännöt rasismin torjumiseen ja syrjintätapausten raportointiin.

Sosiaali- ja terveystoimiala osallistuu kaupunginkanslian syksyllä 2020 toteuttamaan kuntalaiskyselyyn rasismi- ja syrjintäkokemuksista ja henkilöstön osalta arvioi asiaa Kunta10-tulosten mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystoimialan yksi keskeisiä tavoitteita on hyvän asiakaskokemuksen tarjoaminen helsinkiläisille. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi kerätään asiakaspalautetta kaikista palveluista monien eri kanavien kautta. Yksi käytössä oleva kanava on kaupunkiyhteinen palautejärjestelmä. Tämän palautekanavan kautta tulee vuodessa noin 6 500–7 000 palautetta. Palautteet luokitellaan asiasisällön mukaisesti ja niistä tunnistetaan myös yhdenvertaisuuteen tai tasa-arvoon liittyvät asiat. Palautteet, joissa kuvataan koettua syrjintää, mutta ei välttämättä rasismia, muodostavat noin 3–5 prosenttia kaikista palautteista. Määrä on pysynyt samalla tasolla viimeiset kolme vuotta.

Saatua palautetietoa hyödynnetään entistä systemaattisemmin palvelujen kehittämisessä ja vahvistetaan tiedolla johtamista paremman asiakaskokemuksen aikaan saamiseksi.

Helsingin henkilöstöä koskevat uudet eettiset ohjeet korostavat yhdenvertaisuuslain mukaista syrjimättömyyttä. Eri väestöryhmien oikeutta omaan kieleen ja kulttuuriin kunnioitetaan, eikä rasismi ole missään muodossa sallittua. Eettisiä ohjeita on käyty laajasti läpi henkilökunnan kanssa kaikissa työyhteisöissä.

Kunta10-tutkimus selvittää kunta-alan henkilöstön työtä ja työssä tapahtuvia muutoksia sekä työelämän vaikutuksia henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin. Parhaillaan on menossa vuoden 2020 kysely. Vuodesta 2016 lähtien on kysytty työntekijöiden syrjintäkokemuksista. Aikaisemmissa mittauksissa noin 10 prosenttia vastaajista on kokenut syrjintää työssään. Tulokset ovat samalla tasolla koko kaupungissa ja sosiaali- ja terveystoimialalla sekä kansallisessa Kunta10-aineistossa.

Helsingin kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelman pohjaksi tehtiin keväällä 2019 kuntalaiskysely. Vastaaajista noin puolet kuuluivat erilaisiin vähemmistöihin. Kyselyn tulosten mukaan noin kolmasosa ilmoitti kokeneensa syrjintää sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa. Eniten syrjintää koettiin iän, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuolen ja sukupuoli-identiteetin ja etnisen taustan vuoksi.

Kaupunginkanslia suunnittelee parhaillaan uutta kuntalaiskyselyä, jossa kootaan tietoja seuraavan strategiakauden yhdenvertaisuussuunnitelman pohjaksi. Kysely toteutetaan tänä syksynä ja siihen sisältyy kysymyksiä koetusta rasismista ja syrjinnästä kaupungin eri toimialoilla, myös sosiaali- ja terveystoimialan palveluista. Selvityksen toteuttaa ulkopuolinen tutkimuslaitos.

Sosiaali- ja terveystoimialan lautakunta toteaa, että myös kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan ammattilaisten aiheesta toteuttama sosiaalinen raportti voisi tuottaa suoraan käytännön työhön sovellettavissa olevaa tietoa antirasististen käytäntöjen luomiseksi ja vahvistamiseksi.

Yhteenveto

Tiedon tuottaminen kuntalaisten ja henkilöstön rasismikokemuksista kaikissa kaupungin palveluissa, sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa, on ajankohtaista.

On tärkeää saada tietoa tästä ilmiöstä laajasti koko kaupungin tasolla. Tutkittu tieto auttaa kohdentamaan oikeita ja vaikuttavia toimenpiteitä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Rasismikokemukset heikentävät ihmisarvoa ja itsetuntoa. Näillä kokemuksilla on suoria vaikutuksia hyvinvointiin. Sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa tiedolla johtaminen on keskeistä palveluja kehittäessä. Kaikki tutkimustieto, joka lisää palvelujen yhdenvertaisuutta ja parantaa asiakaskokemusta, mahdollistaa asiakkaille vaikuttavat palvelut.

Käsittely

06.10.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystä siten, että lausuntoehdotukseen lisättiin ennen kohtaa "Yhteenveto" seuraava kappale:

"Sosiaali- ja terveystoimialan lautakunta toteaa, että myös kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan ammattilaisten aiheesta toteuttama sosiaalinen raportti voisi tuottaa suoraan käytännön työhön sovellettavissa olevaa tietoa antirasististen käytäntöjen luomiseksi ja vahvistamiseksi."

Esittelijä Juha Jolkkonen joutui poistumaan kokouksesta kesken asian käsittelyn ja terveys- ja päihdepalvelujen johtaja Leena Turpeinen siirtyi asian esittelijäksi.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Alekski Niskanen: Lautakunta ei kannata Mia Haglundin valtuustoaloitetta. Aloitteessa ei määritellä, mitä rasismi on ja mitä rasismi ei ole. Kun rasismia ei aloitteessa määritellä, syntyy suuri riski sille, että selvityksestä tulee tarkoituksenhakuinen, mikä johtaa helposti perättömiin rasismisyytöksiin. Perättömillä rasismisyytöksillä voidaan pahimassa tapauksessa tuhota työntekijän ammatillinen maine tai aiheuttaa vakavaa mainehaittaa työntekijöille ja yrityksille. Viime aikoina on Suomessa useita esimerkkejä siitä, että esimerkiksi virkaa tekevää poliisia, virkaa tekevää lipuntarkastajaa ja muitakin ammattikuntia on perusteetomasti syytetty rasismista, kun henkilöt ovat suorittaneet normaalisti työtehtäväänsä. Tällaisella perättömillä syytöksillä on vaikeutettu näiden ammattilaisten työn suorittamista. Lautakunta näkee, että tällainen selvitys johtaa helposti siihen, että sosiaali- ja terveystoimialalla alkavat lääkärit ja hoitohenkilökunta saamaan perättömiä rasismisyytöksiä, jotka vaikeuttavat heidän normaalia työn suorittamistaan.

Lisäksi aloitteessa ei ole kerrottu, mikä on selvityksen konkreettinen päämäärä. Aloitteessa todetaan seuraavaa: ”Valtuutetut esittävät, että kaupunki toteuttaa selvityksen sekä työntekijöiden, että asiakkaiden rasismikokemuksista sosiaali- ja terveyspalveluissa ja toimeenpanee johdonmukaiset käytännöt rasismien torjumiseen ja syrjintätapausten raportointiin.” Lautakunnan mielestä aloitteessa tulisi määritellä, mitä ovat johdonmukaiset käytännöt ja syrjintätapausten raportointi käytännön esimerkkeinä.

Jäsen Alekski Niskasén vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Jäsen Alekski Niskanen jätti sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnosta vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Pirkko Excell, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73867

09.11.2020

Asia/16

---

pirkko.excell(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 749

V 25.11.2020, Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite lastenvalvojan toiminnan ja palvelun kehittämisestä

HEL 2020-008045 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mirita Saxberg ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan lastenvalvojan toiminnan ja palvelun kehittämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan perheoikeudellisten asioiden yksikössä tehdään kehittämistoimia parhaillaan. Vanhemmuuden selvittämiseen sekä lapsen elatuksesta, huollosta ja tapaamisoikeudesta sopimiseen liittyvät sosiaalipalvelut kuuluvat viranomaistoimintana lastenvalvojan tehtäviin. Tasapuolisten ja puolueettomien palvelujen laatu ja saatavuus pyritään turvaamaan ohjausta, yhteistyötä ja toimintatapoja ja kehittämällä.

09.11.2020

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.09.2020 § 140

HEL 2020-008045 T 00 00 03

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mirita Saxbergin ja 15 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien lastenvalvoajatoiminnan kehittämistä ja palvelun laadun parantamista:

"Perheoikeudelliset palvelut ovat yksi sosiaalihuollon palvelutehtävistä, ja niiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) ja -asetuksessa (607/1983) sekä sosiaalihuoltolaissa mainituissa muissa laeissa. Perheoikeudellisten palvelujen tarkoituksena on turvata lapsen oikeus vanhemmuuteen, elatukseen, huoltoon ja vanhempiensa tapaamiseen. Vanhemmuuden selvittämiseen sekä lapsen elatuksesta, huollosta ja tapaamisoikeudesta sopimiseen liittyvät sosiaalipalvelut kuuluvat lastenvalvojien tehtäviin.

Lastenvalvojien tehtävien kannalta keskeiset lait ovat uudistuneet huomattavasti viime vuosina. Uusi isyyslaki (11/2015) tuli voimaan 1.1.2016 ja äitiyslaki (253/2018) 1.4.2019. Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983) on muuttunut merkittävästi 1.12.2019 al-

kaen, kun aikaisemmin tuomioistuimen toimivaltaan kuuluvia asioita on siirtynyt sopimusmenettelyn piiriin ja näin ollen lastenvalvojen tehtäviksi. Samassa yhteydessä myös lapsen elatuksesta annettuun lakiin on tullut joitakin muutoksia.

Perheoikeudellisten asioiden alayksiköllä on valtakunnallisesti merkittävä erityisasema. Kaikissa edellä mainituissa erityislaeissa on määritelty toimivaltaiseksi viranomaiseksi Helsingin sosiaalilautakunta tai Helsingin lastenvalvoja silloin, kun toimivalta on Suomen viranomaisilla eikä muuta toimivaltaista viranomista voida osoittaa. Perheoikeudellisten asioiden alayksiköllä on erityinen asema myös sikäli, että Helsingissä vahvistetaan vuosittain noin 10 prosenttia lasten huoltoa ja elatusta koskevista sopimuksista Suomessa. Vuonna 2019 Helsingissä vahvistettiin yhteensä 9 876 sopimusta, joista 4 606 koski lapsen huoltoa ja 5 270 lapsen elatusta.

Sosiaalihuoltoasetuksen mukaan sosiaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että tarpeellisissa asiayhteyksissä lapsen vanhemmille kerrotaan, miten vanhemmat voivat lain mukaan sopia lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta sekä elatuksesta. Sosiaalilautakunnan on myös huolehdittava siitä, että tarvittaessa vanhempia ohjataan ja avustetaan lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta sekä lapsen elatusta koskevien kirjallisten sopimusten tekemisessä. Lastenvalvojan tehtäviin ei kuulu lain mukaan vanhempien keskinäinen sovittelu, mutta lastenvalvojat työskentelevät sovittelin työtehtävien avulla avustaessaan vanhempia sopimukseen pääsemiseksi. Tarvittaessa vanhempia ohjataan perheasioiden sovitteluun, mikäli yhteisymmärrystä lasten asioissa ei näytä löytyvän.

Perheoikeudellisten asioiden alayksikössä on asiakastyössä yhteensä 15 lastenvalvojaa ja lakimies. Lastenvalvojista kolme on koulutukseltaan oikeustieteen maistereita ja muut yhteiskuntatieteiden tai valtiotieteiden maistereita erilaisilla pääaineilla. Suurimmalla osalla on työkokemusta lastenvalvojan työstä noin 5–10 vuotta. Lisäksi useimmilla on myös kokemusta lastensuojelusta tai muusta sosiaalityöstä.

Uutta työntekijää perehdytetään käytännön tehtäviin systemaattisesti vähintään 3–6 kuukautta ja tehtävät lisääntyvät sitä mukaa, kun osaaminen kasvaa. Työntekijöiden perehdyttäminen työhön ja osaamisen ylläpitäminen lastenvalvojatyössä on haastavaa. Lastenvalvojapalvelut ovat erittäin kysytyjä ja pääpaino työssä on asiakasvastaanotossa. Lastenvalvojan työ perustuu useisiin eri lakeihin. Lastenvalvojan on sovellettava työssään isyys- ja äitiyslakeja, elatuslakia ja lakia lapsen huollosta muiden sosiaalihuoltoa sääntelevien lakien lisäksi (esimerkiksi sosiaalihuollon asiakaslaki ja tietosuojalainsäädäntö). Kansainvälisiä liittymiä sisältävissä tapauksissa tulee lisäksi huomioida näitä asioita koskevat erityissäännökset. Lastenvalvojan tehtävään liittyvien erityis-

lakien soveltaminen on mahdollista oppia ainoastaan käytännön työssä.

Kaikki lastenvalvojat ovat mukana asiakaspalvelussa ja vanhempia ohjataan ja avustetaan tapaamisilla sekä päivittäin puhelimitse neuvonta-numerossa, johon kukin lastenvalvoja vastaa vuorollaan. Puhelinneuvonnassa on kuitenkin kysymys yleisestä neuvonnasta, ja yksityiskohdaisempi perheen tilanteen tarkastelu tapahtuu vanhempien yhteisellä varatulla ajalla lastenvalvojalle. Lastenvalvojapalveluissa keskustelut vanhempien kanssa käydään samanaikaisesti, jotta molemmat vanhemmat saavat saman informaation ja molempien vanhempien näkökulmat tulevat huomioiduiksi. Tästä periaatteesta joudutaan poikemaan silloin, kun perheessä on vakavaa väkivallan uhkaa tai määrätty lähestymiskielto.

Lastenvalvojapalvelun hyvä laatu on aloitteessa kuvatulla tavalla erittäin tärkeää. Ristiriitaisten neuvojen ja ohjeiden saaminen on omiaan kärjistämään perheiden tilanteita. Perheoikeudellisissa asioissa on valmisteltu ”Lastenvalvojan käsikirjaa”, johon on koottu keskeiset ohjeet ja linjaukset lastenvalvojatyöhön liittyen. Käsikirjan valmistelu on vielä kesken, ja tavoitteena on saada käsikirja valmiiksi tulevan syksyn ja ensi kevään aikana. Lastenvalvojatyöhön liittyy kuitenkin myös paljon kysymyksiä, joihin ei ole saatavilla valmiita tai oikeita vastauksia. Muun muassa neuvontapuhelimeen vastattaessa tulee huomioida tarkkaan se, että kysyttävästä ja mahdollisesti riitaisesta asiasta saadaan vain toisen osapuolen kertomus. Tästä syystä neuvontapuhelimeen vastaamisen laatuun tulee aina kiinnittää erityistä huomiota.

Lastenvalvojatyötä ei toistaiseksi ohjata valtakunnallisesti, joten sitä ohjataan paikallisesti. Pääkaupunkiseudun kuntien kesken on pyritty yhteistyöhön ja järjestetty työn sisältöihin liittyviä yhteisiä koulutuksia. Tällainen oli muun muassa yrittäjien maksukyvyn arvioimiseen liittyvä koulutuskokonaisuus viime vuonna.

Elatusapujen osalta oikeusministeriö on julkaissut vuonna 2007 oppaan elatusavun suuruuden arvioimiseksi. Kysymyksessä on suositus, jonka tarkoituksena on auttaa vanhempia arvioimaan elatusavun määrää sekä toisaalta ohjata kuntien sosiaalitoimia yhtenäiseen käytäntöön vanhempia opastettaessa sekä sovittujen elatusapujen vahvistamisessa. Ohjetta noudatetaan suosituksenomaisesti myös Helsingissä ja sen pohjalta on laadittu niin sanottu elatusapulaskuri, jonka avulla elatusavun määrää voidaan arvioida. Vanhemmat ilmoittavat tulonsa elatusapuohjeen mukaisessa varallisuusselvityksessä, joka sisältää elatusavun laskemiseksi tarvittavat tiedot.

Lastenvalvojapalvelun kehittämisessä on pyritty lisäämään ja parantamaan sähköisesti saatavilla olevaa tietoa. Helsingin kaupungin internet-sivuja päivitetään ja kehitetään koko ajan. Perheentuki-sivustolle on myös valmisteltu Lapsiperheiden eropalvelut -kokonaisuus, josta on löydettävissä kootusti erotilanteeseen liittyvät palvelut sekä tietoa aiheesta.

Neuvontaa on tarjolla asiakkaille viikoittain myös Kallion perhekeskuksessa. Eron ensiapupiste tarjoaa ohjausta ja neuvontaa erotilanteisiin, eroperheen erityiskysymyksiin ja lasten asioiden järjestämiseen. Eron ensiapupisteellä asiakkaita ottavat vastaan lastenvalvoja yhdessä eri järjestöjen edustajien kanssa.

Palveluiden laadun varmistamisen lisäksi on tärkeää pyrkiä turvaamaan palvelun saatavuus. Asiakaspalautteet lastenvalvojapalveluun liittyen ovat koskeneet pääsääntöisesti palvelun saatavuutta ja ajanvarausjonoja. Lastenvalvojapalvelussa onkin panostettu siihen, että vakanssien täyttöaste olisi mahdollisimman korkea sekä ylläpidetty omaa sijaisrekisteriä. Myös toimintatapoja on muutettu ja ajanvarausruuhkan purkamiseksi on aloitettu viikoittain ilman ajanvarausta toimiva walk in -palvelu niille vanhemmille, jotka tulevat yhdessä sopimaan lasta koskevan elatussopimuksen tai elatusapupäätöksen jatkamisesta tai muuttamisesta.

Hyvän hallinnon periaatteet edellyttävät viranomaistoiminnalta muun muassa tasapuolisuutta ja puolueettomuutta. Työskenteleminen kahden erimielisen osapuolen kanssa, erityisesti korostaen kolmannen eli lapsen oikeuksia, on haasteellinen tehtävä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lastenvalvojatoiminnan laadukas ja saatavissa oleva palvelu edesauttaa lapsiperheiden hyvinvointia vanhempien erotilanteen eri vaiheissa ja vanhemmuuden selvittämiseen liittyvissä tehtävissä."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Katja Niemelä, Perheoikeudellisten asioiden päällikkö, puhelin: 040 3347129
katja.niemela(a)hel.fi

§ 750

V 25.11.2020, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite puuston ja kasvillisuuden merkityksen selvittämisestä melu-, pöly- ja näkösuojana ennen harvennustöitä

HEL 2020-007758 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

Viidennen kappaleen viimeinen lause muutetaan muotoon: "Hoitotoimenpiteissä pyritään kiinnittämään nykyistä enemmän huomiota siihen, että toimenpiteet kohdennetaan paremmin alueille, joilla niistä on selkeintä hyötyä".

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhanen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Nuorteva ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että puuston ja kasvillisuuden harventamisen suunnitelmista tulee tiedottaa alueen asukkaille ja käyttäjille, ja tarjota mahdollisuus palautteen antamiseen ennen työn aloittamista. Lisäksi aloitteessa esitetään, että ennen harvennukseen ryhtymistä tulee tehdä arvio puuston

ja kasvillisuuden merkityksestä näkö-, melu- ja pölysteenä, ja pyrkiä säilyttämään nämä ominaisuudet maltillisesti suoritettavien hoitotoiden yhteydessä.

Kaupunginhallitus katsoo kaupunkiympäristölautakunnan tapaan, että suojametsiksi määriteltyjen metsien ja puistoalueiden sekä viheralueiden merkitys asukkaiden virkistyskäytössä on suuri. Tämän vuoksi viheralueiden harvennussuunnitelmista tiedotetaan selkeästi ja hyvissä ajoin lähialueen asukkaille ja käyttäjille, ja varmistetaan heidän mahdollisuutensa vaikuttaa suunnitelmiin.

Suojametsien, puistojen ja lähivirkistysalueiden hoitotoimenpiteissä pyritään vähentämään valtapuuston sekä pienpuuston harvennusten määrää. Erityisen tärkeää harvennusten vähentäminen on arvokkaiksi luontokohteiksi määritellyillä alueilla, tärkeissä virkistymetsissä sekä muuten puustorakenteeltaan monipuolisissa metsissä. Hoitotoimenpiteissä pyritään kiinnittämään nykyistä enemmän huomiota siihen, että toimenpiteet kohdennetaan paremmin niille kasvillisuuden ja puiden osille, joista niistä on selkeintä hyötyä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 703

HEL 2020-007758 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Käsittely

02.11.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.09.2020 § 561

HEL 2020-007758 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Johanna Nuorteva ja 16 muuta allekirjoittajaa esittävät valtuustoaloitteessaan tarvetta selvittää puuston ja kasvillisuuden merkitys melu-, pöly ja näkösuojana ennen harvennustöitä. He esittävät, että alueiden asukkailta ja käyttäjiltä tulisi koota palautetta harvennuksista ja puistojen kehittämisestä suunnittelun alkuvaiheessa. He esittävät myös, että puuston ja kasvillisuuden harventamisen suunnitelmista tiedotetaan kyseisen alueen asukkaille ja käyttäjille ja tarjotaan mahdollisuus palautteen antamiseen ennen työn aloittamista.

Valtuustoaloitteessa pidetään tärkeänä, että puiston ja metsien harvennuksessa poistetaan maltillisesti ainoastaan kasvun turvaamisen kannalta välttämätön puusto ja kasvusto, ja että tiheys ja kasvillisuuden sekä puuston monimuotoisuus ovat osa lähiluonnon virkistävyyttä ja että sitä olisi tärkeä vaalia.

Helsingin metsäalueiden hoitoa ohjaavat luonnonhoidon työohjeet sisältävät ohjeistuksen melu-, pöly- ja näkösuojana toimivien suojametsien hoitoon. Ne pohjautuvat metsien suojavaikutuksesta ja sen ylläpidosta tehtyyn tutkimukseen. Käytössä olevat ohjeet ovat asukkaille nähtävillä kaupungin luonnonhoitoa käsittelevillä nettisivuilla.

Suojametsien hoitotoimenpiteitä tehdään puuston kasvun turvaamiseksi, että ne säilyttäisivät elinvoimaisuutensa ja suojavaikutuksensa myös tulevaisuudessa. Hoitotoimenpiteitä ohjataan työohjeissa siten, että

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

puustorakenteessa säilyy kerroksellisuus ja että metsissä on eri-ikäisiä puita metsien jatkuvuutta ylläpitämässä. Suojapuustojen hoidossa on tärkeää huolehtia, että metsissä on sekä lehti- että havupuita. Erityisesti kuuset sopivat sekapuustona hyvin suojapuustoksi, koska niiden oksisto yltää maahan saakka ja ne ovat talvisinkin vihreitä. Suojametsät tarvitsevat lieviä säännöllisiä hoitoharvennuksia säilyttääkseen kasvunsa ja alas saakka ulottuvat oksistonsa. Suojametsissä turvataan myös luonnon monimuotoisuutta mm. jättämällä niihin lahopuuta.

Liikennemelulta suojaavien suojametsien ja puustojen suojavaikutuksista tehtyjen tutkimusten mukaan moottoritien ja asuinalueen välille tarvitaan vähintään 100 metrin levyinen suojametsä, jotta melutaso laskee asuinalueella hyväksyttävälle tasolle. Jos suojametsä on leveydeltään 50 metriä tai vähemmän, joudutaan melun vaimennukseen käyttämään meluvallia tai –aitaa. Vaikka puusto ei pystykään melua vaimentamaan edellä kuvatussa tapauksessa, jossa metsäalue on kapea, on sillä tärkeä tehtävä näköyhteyden katkaisijana, sillä tällöin ihmiset eivät koe melulähdettä niin häiritsevänä. Liikenteen epäpuhtauksien suodattajana toimivat monikerroksiset puustovyöhykkeet parhaiten, koska tällöin puuston sisään kulkeva ilmavirta vaimenee ja sen mukana kulkeutuvat pienhiukkaset kerääntyvät lehvästöön ja kasvillisuuteen eikä niitä päädy asuinalueelle.

Suojametsät luokitellaan eri kaupunginosille laadittavissa aluesuunnitelmissa sekä luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmissa omaan hoitoluokkaansa C3 suojametsät. Luokittelu tehdään arvioiden metsien laatu ja merkitys moniammatillisessa suunnittelutyöryhmässä, johon kuuluu niin maisema-arkkitehteja, biologeja kuin metsien hoidon suunnittelijoitakin. Aluesuunnitelmat sekä luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmat tehdään vuorovaikutteisesti asukkaiden ja asukasjärjestöjen kanssa, jolloin mm. suojametsien sijainnit ja niiden hoitotavoitteet ovat asukkaiden kommentoitavana. Tämän lisäksi kaikista luonnon- ja maisemanhoidon suunnitelmien mukaisista hoitotoista tiedotetaan lähialueiden asukkaita maastotiedottein Staran toimesta ennen töiden aloittamista.

Valtuustoaloitteessa esille tuodun Kuntähdenkentän puiston poistettavat, huonokuntoiset puut määriteltiin vuosina 2016-2017 tehdyn puiston puuvartisen kasvillisuuden inventoinnin perusteella. Poistettava puusto esitettiin puistosuunnitelmassa, joka oli nähtävillä vuonna 2018. Suunnitelma perustui vuonna 2017 julkaistuun puistohistoriallisen selvitykseen, jossa tunnistettiin Kustaa Vaasan tien varren reunapuuston arvo osana puistoa. Selvityksessä todettiin tarve siistiä reunan vesakkoa ja poistaa huonokuntoisia puita, jotta reunapuusto pysyy elinvoimaisena ja nuorempi puusto saa kasvuun tarvitsemansa valon.

Suojametsiksi määriteltyjen metsien ja puistoalueiden sekä viheralueiden merkitys asukkaiden virkistyskäytössä on suuri. Suojametsien, puistojen ja lähivirkistysalueiden hoitotoimenpiteissä pyritään vähentämään valtapuuston sekä pienpuuston harvennusten määrää. Erityisen tärkeää harvennusten vähentäminen on arvokkaiksi luontokohteiksi todetuilla alueilla, tärkeissä virkistysmetsissä sekä muuten puustorakenteeltaan monipuolisissa metsissä. Viheralueiden asukkaille ja käyttäjille tiedotetaan selkeästi ja hyvissä ajoin harvennussuunnitelmista ja varmistetaan mahdollisuus vaikuttaa suunnitelmiin. Hoitotoimenpiteissä pyritään kiinnittämään enemmän huomiota siihen, että toimenpiteet kohdennetaan paremmin niille kuvioille ja kuvion osille, joista niistä on selkeintä hyötyä.

Käsittely

29.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Suojametsiksi määriteltyjen metsien ja puistoalueiden sekä viheralueiden merkitys asukkaiden virkistyskäytössä on suuri. Suojametsien, puistojen ja lähivirkistysalueiden hoitotoimenpiteissä pyritään vähentämään valtapuuston sekä pienpuuston harvennusten määrää. Erityisen tärkeää harvennusten vähentäminen on arvokkaiksi luontokohteiksi todetuilla alueilla, tärkeissä virkistysmetsissä sekä muuten puustorakenteeltaan monipuolisissa metsissä. Viheralueiden asukkaille ja käyttäjille tiedotetaan selkeästi ja hyvissä ajoin harvennussuunnitelmista ja varmistetaan mahdollisuus vaikuttaa suunnitelmiin. Hoitotoimenpiteissä pyritään kiinnittämään enemmän huomiota siihen, että toimenpiteet kohdennetaan paremmin niille kuvioille ja kuvion osille, joista niistä on selkeintä hyötyä.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen.

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi

§ 751

V 25.11.2020, Valtuutettu Emma Karin aloite linjauksesta lintujen pesimäaikaisten hakkuiden lopettamiseksi

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy valmistelemaan linjausta, jolla lopetetaan kaikki kesäaikaiset puiden hakkut muista kuin aivan pakottavista syistä. Aloitteessa katsotaan, että huolellisella suunnittelulla rakennushankkeisiin liittyvät hakkut voidaan toteuttaa häiritsemättä lintujen pesimärauhaa.

Nykytilanteessa aloitteessa tarkoitetuissa puiden hakkuissa tulee noudattaa kaupungin rakennusvalvonnan puiden kaatamista koskevaa ohjetta, jossa todetaan seuraavaa: ”Lintujen pesäpuita ei saa kaataa, eikä puita kaadettaessa saa häiritä pesiviä lintuja 1.4.-15.8. välisenä aikana.” Kaupunki on järjestänyt omien luonnonhoitotöidensä aikataulut siten, että puunkaadot eivät ajoitu tälle välille.

Kaupunginhallitus katsoo, että aloite kesäaikaisten puiden hakkuiden lopettamisesta on perusteltua selvittää eri näkökulmista. Linjaus sen

vaatimine selvityksineen liitetään osaksi loppuvuodesta valmistumassa olevaa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa 2020–2028. Linjauksen valmistelussa tullaan ottamaan huomioon ainakin seuraavat näkökohdat: millainen vaikutus asialla on asuntotuotantoon, minkä kokoinen puuston raivaus tulkitaan metsänhakuksi (pinta-ala, puiden lukumäärä) ja millainen pakottava syy mahdollistaisi pesimäaikaisen hakkuun. Myös muutoksen vaikutus linnustolle on syytä arvioida edellä esitettyä tarkemmin. Samalla tulisi tarkastella, onko kaupungin nykyinen puiden kaatamista tonteilta koskeva ohje riittävä lintujen pesimärauhan turvaamiseksi.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupa- jaoston lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 704

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

02.11.2020 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 08.10.2020 § 188

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Lausunto

Emma Kari ja 22 muuta valtuutettua ovat allekirjoittaneet aloitteen, jonka mukaan Helsingin tulisi tehdä linjaus pesimäaikaisten hakkuiden lopettamiseksi muista kuin pakottavista syistä.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää antaa seuraavan lausunnon:

Luonnonsuojelulain 39 §:n rauhoitussäännökset kieltävät rauhoitettujen lintujen tahallisen tappamisen tai pyydystämisen, pesien sekä munien tahallisen vahingoittamisen ja tahallisen häiritsemisen, erityisesti lisääntymisaikana. Valtaosa lintulajeista on rauhoitettu läpi vuoden ja ns. haittalinnuillakin on pesimäaikainen rauhoitus metsästysasetuksen 25a §:n mukaan.

Helsingin rakennusvalvonnan puiden kaatamista koskevassa ohjeessa todetaan seuraavasti: ”Lintujen pesäpuita ei saa kaataa, eikä puita kaadettaessa saa häiritä pesiviä lintuja 1.4.-15.8. välisenä aikana.” Kaupunki on järjestänyt omien luonnonhoitotöidensä aikataulut siten, että puunkaadot eivät ajoitu tälle välille. Tonttien raivaamisessa ennen rakentamista on ollut yksittäisiä tapauksia, joissa puita on kaadettu lintujen pesimäaikana ja on herännyt epäilyjä siitä, että lintujen pesiä olisi tuhoutunut.

Metsissä ja siten myös metsäisillä tonteilla pesivän linnuston tiheys vaihtelee Etelä-Suomessa noin 2-7 pariin hehtaaria kohden. Useimmille pienille tonteille ei osu linnunpesiä, ellei niillä ole asuttuja linnunpönttöjä tai rakennuksissa pesiviä lintuja. Raivattavan alan kasvaessa todennäköisyys pesintöihin maassa tai puissa kasvaa.

Metsäympäristössä on elokuun alkupuoliskolla enää hyvin vähän muna- tai poikaspesiä. Pesimärauhan kannalta riittävä jakso olisi 1.4.-

31.7. Puidenkaato-ohjeessa päättymisaika 15.8. on perusteltu, koska siinä tarkastellaan yksittäisten pesintöjen mahdollisuutta.

Ohjeistuksen vahvistamisella ei ilmeisesti olisi laajaa luonnonsuojelubiologista merkitystä. Kysymys onkin periaatteellisesta luonnonsuojelulain 39 §:n mukaisen rauhoituksen kirjaimellisesta noudattamisesta ja myös eläinsuojelulain 1 §:n mukaisesta eläinten tarpeettoman kärsimyksen välttämisestä. Tämä tavoite on itsessään arvokas.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että aloitteen käsittelemä asia tulee selvittää eri näkökulmista. Näitä ovat ainakin seuraavat: millainen vaikutus asialla on asuntotuotantoon, minkä kokoinen puuston raivaus tulkitaan metsänhakuksi (pinta-ala, puiden lukumäärä) ja millainen pakottava syy mahdollistaisi pesimäaikaisen hakkuun. Myös muutoksen vaikutus linnustolle on syytä arvioida edellä esitettyä tarkemmin. Samalla tulisi tarkastella, onko Helsingin nykyinen puiden kaatamista tonteilta koskeva ohje riittävä lintujen pesimärauhan turvaamiseksi.

Ympäristö- ja lupajaosto esittää, että linjaus sen vaatimine selvityksiin liitetään osaksi loppuvuodesta valmistumassa olevaa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa 2020–2028.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

§ 752

V 25.11.2020, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite uusista uimalaitureista

HEL 2020-007756 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää uusien uimalaiturien rakentamisen Vuosaaren ja Munkkiniemeen, arvioi uimalaiturien perustamisen keskimääräisen kustannuksen ja selvittää uimalaiturien rakentamista myös muille ranta-alueille.

Kaupunginhallitus toteaa, että uusien uimalaiturien rakentaminen on kannatettava ajatus sekä liikuntamahdollisuuksien lisäämisen että meirellisen Helsingin paremman saavutettavuuden kannalta. Uusien uimalaiturien perustamiskustannukset ovat kuitenkin korkeat suhteessa niiden kävijämääriin. Kaupunginhallitus katsoo, että uusien uimalaiturien

rakentamista on tarkoituksenmukaista arvioida vasta sen jälkeen, kun Lauttasaaren tulevan uimalaiturin lopulliset kustannukset ja todelliset kävijämäärät ovat selvillä.

Lauttasaaren uimalaituri on osallistuvan budjetoinnin hanke, joka on kaupunkiympäristön toimialan suunnittelussa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut osallistuu uimalaiturin suunnitteluun ja tulee ylläpitämään laituria sen valmistuttua. Muita liikuntapalveluiden ylläpitämiä uimalaitureita on tällä hetkellä Munkkiniemen ja Rastilan uimarantojen yhteydessä.

Uusien uimalaiturien perustamisessa on huomioitava useita turvallisuuden liittyviä asioita. Uimapaikan turvallisuudesta on tehtävä riskiarvio ja siihen perustuva turvallisuusasiakirja. Liikuntapalvelujen arvion mukaan kaikki uimapaikat tulee rakentaa joko selkeästi eroteltuna uimalaana tai riittävän matkan päähän kaupungin vilkkaasta vesiliikenteestä. Esimerkiksi Aurinkolahden rantabulevardi ei ole sopiva paikka uimalaiturille vilkkaan veneilytoiminnan vuoksi.

Lauttasaaren suunniteltu uimalaituri on määrä sijoittaa saaren eteläkärkeen kallion jatkeeksi. Vaativa rakentamisaikakaava lisää laiturin perustamiskustannuksia, koska sen läheisyyteen on päästävä hälytysajoneuvolla. Ulkoilureittejä tulee leventää ja rantakallion yli rakentaa turvallinen ja esteetön käynti. Laiturin ja siihen liittyvien toimenpiteiden tämänhetkinen kustannusarvio on 300 000 euroa.

Uusien uimalaiturien suunnittelussa voidaan tarkastella osallistuvan budjetoinnin ja kaupunkilaisten ehdotuksia siitä, mille alueille uimalaitureita toivotaan. Lauttasaaren uimalaiturin lopullisten kustannusten selvittyä voidaan arvioida tarkemmin, kuinka laajasti uimalaitureita kannattaa perustaa.

Vastaus on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 708

HEL 2020-007756 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

02.11.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.10.2020 § 164

HEL 2020-007756 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää ajatusta uusien uimalaitureiden rakentamisesta kannatettavana. Lautakunta kuitenkin toteaa samalla, että uimalaitureiden perustamiskustannukset vaikuttaisivat olevan korkeita suhteessa laitureiden tuleviin kävijämääriin. Tilanteen selviämiseksi lautakunta ehdottaa, että odotetaan Lauttasaaren uimalaiturin lopullisten kustannusten ja todellisten kävijämäärien selviämistä.

Liikuntapalveluiden ylläpitämiä uimalaitureita on Munkkiniemen ja Ras-tilan uimarannan yhteydessä. Uimalaituri on uimapaikka, johon kohdistuu velvoitteita. Uimalaituri tulee liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan sijoittaa turvallisen matkan päähän kaupungin vilkkaasta vesiliikenteestä, joka nostaa laiturin perustamiskustannuksia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ei suunnittele Lauttasaareen avointa uimalaituria, vaan kyseessä osallistuvan budjetin hanke, joka on kaupunkiympäristön toimialan suunnittelussa. Lauttasaareen suunniteltu laituri on määrä sijoittaa saaren eteläkärkeen kallion jatkeeksi. Tämä lisää perustamiskustannuksia, koska laiturin läheisyyteen tulee päästä hälytysajoneuvolla, eli ulkoilureittejä tulee leventää sekä rantakallion yli tulee rakentaa turvallinen ja esteetön käynti laiturille. Hankkeen suunnittelu on edelleen kesken, mutta laiturin ja siihen liittyvien toimenpiteiden kustannusarvio on 300 000 euroa. Osallistuvan budjetoinnin hankkeista vastaavan henkilön mukaan kustannusarvio tarkentuu vielä suunnittelun edetessä. Liikuntapalvelut on osallistunut uimalaiturin suunnitteluun tulevana uimalaituritoiminnan ylläpitäjän roolissa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ehdottaa osallistuvan budjetin ja kaupunkilaisten ehdotusten tarkastelua siitä, mille alueille uimalaitureita toivotaan. Rakennettavien laituriin, kuten Lauttasaaren uimalaiturin lopullisen kustannusten perusteella voidaan arvioida tarkemmin, kuinka laajasti laitureita kannattaa perustaa. Tavoitteena on kaupunkilaisten laajempi pääsy vapaa-ajan viettoon merellisessä Helsingissä.

Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan ainoa tapa toteuttaa turvallinen uimapaikka kaupunkiympäristöön, jossa sijaitsee venesatamia sekä veneväyliä on toteuttaa se erillisenä uimalana, jolloin alue on selkeästi eroteltu ja uiminen on turvallista, tai vaihtoehtoisesti turvallisen matkan päässä venesatamista ja veneväylistä. Tämä huomioiden uintipaikkaa ei tule esimerkiksi toteuttaa Aurinkolahden rantabulevardin yhteyteen vilkkaan veneilytoiminnan vuoksi.

Uimapaikan perustamisessa tulee huomioida että, uimarannat ja uimapikat kuuluvat kuluttajaturvallisuuslainsäädännön piiriin. Kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011) määrää palvelun tarjoajalle huolellisuusvelvoitteen. Palvelun tarjoajan tulee huolehtia siitä, ettei kuluttajapalveluksesta aiheudu vaaraa. Palvelun tarjoajan tulee tuntea palveluun liittyvät riskit.

Uimarantojen ja uintipaikkojen turvallisuusjärjestelyiden tulee perustua riksiarviointiin. Riskien arvioinnissa tunnistetaan, mitä vaaroja toimitaan liittyä, missä tilanteessa vaaroja voi esiintyä ja millaisia tapaturmia tai onnettomuuksia toiminnassa voi tapahtua. Arvioinnin pohjalta toteutetaan toimenpiteitä vaarojen poistamiseksi, riskien pienentämiseksi ja tapaturmien ennaltaehkäisemiseksi. Kirjallinen riskien arviointi tulee sisällyttää osaksi turvallisuusasiakirjaa.

Opetusministeriön laatimassa uimarantojen rakentamiseen suunnatussa liikuntapaikkajulkaisussa ei oteta suoranaisesti kantaa kaupunkiympäristöön sijoitettuihin uimarantoihin tai uimapakkoihin. Julkaisu ohjeis-

taa hyvin mihin uimapaikkoja on hyvä toteuttaa ja mihin ei, esimerkiksi veneväylien ja venesatamien läheisyyteen niitä ei tule toteuttaa turvallisuussyistä. (Opetusministeriö Liikuntapaikkajulkaisu 90).

Uimapaikan perustamisessa on otettava huomioon seuraavat asiat:

- Hälytysajoneuvojen toimintaedellytykset (esimerkiksi pelastustiet)
- Pelastusvälineet
- Yleinen saavutettavuus (muun muassa parkkipaikat)
- Ympäristö (läheinen asutus)
- Veden uintikelpoisuus (läheiset viemärit ja mahdolliset virtaukset)
- Maisemointi (sopiiko uintipaikka ympäristöönsä)
- Erityisryhmien tarpeet (rampit ja muu esteetön käyttö)
- Palvelut (muun muassa WC, suihkut, jätehuolto, sähkö, pukeutumistilat)
- Ohjeet ja opasteet
- Rakenteellinen turvallisuus (muun muassa rantapohja, syvyys, valaistus)
- Liikenneturvallisuus (autot, pyörät ja veneet)
- Ympäristövaikutukset
- Toimintapaikat (auringonotto, kuntoilu)
- Vastuutaho (seura/yhdistys/kaupunki)

Haastavia tekijöitä erityisesti:

- Laivaväylät ja venereitit sekä venesatamat
- Veden laatu (esimerkiksi mattolaiturit)
- Uintipaikan ympärivuotisuus
- Laiturin turvalliset rakenteet
- Turvallinen uintialue rajattu selkeästi
- Selkeä havaittavuus uima-alueen ulkopuolelta

Käsittely

06.10.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Johanna Nuorteva:

Lisäys viidenneksi kappaleeksi: Lautakunta ehdottaa osallistuvan budjetin ja kaupunkilaisten ehdotusten tarkastelua siitä, mille alueille uimailaitureita toivotaan. Rakennettavien laituriin, kuten Lauttasaaren uimailaiturin lopullisen kustannusten perusteella voidaan arvioida tarkemmin, kuinka laajasti laitureita kannattaa perustaa. Tavoitteena on kaupunkilaisten laajempi pääsy vapaa-ajan viettoon merellisessä Helsingissä.

Kannattaja: Pauliina Saares

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Johanna Nuortevan vastaehdotuksen yksimielisesti.

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 753

V 25.11.2020, Valtuutettu Mai Kivelän aloite melojien harrastusmahdollisuuksien parantamisesta

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunki kartoittaa rantautumispaikkoja ja uusia säilytyspaikkoja.

Käsittely

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösehdotukseen kohta:

"Samalla kaupunki kartoittaa rantautumispaikkoja ja uusia säilytyspaikkoja."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Valtuutettu Mai Kivelä ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki edistää melontalajien harrastusmahdollisuuksia parantamalla rantautumispaikkoja ja tiedotusta sekä tarjoamalla säilytyspaikkoja melontavälineille.

Kaupunginhallitus toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut on kahtena viime kesänä lisännyt kahdentoista uimarannan yhteyteen poijuilla merkittyjä rantautumispaikkoja kajakeille ja sup-laudoille. Melontaseuroille on vuokrattu tiloja välineiden varastoinnista ja muuta toimintaa varten, mutta varastointitilat ovat tällä hetkellä täynnä eivätkä seurat pysty ottamaan uusia jäseniä tilanpuutteen vuoksi.

Luonteva paikka melontavälineiden varastoinnille olisi pienvenesatama, joita Helsingissä on 77. Pienvenesatamissa sijaitsevat laiturit eivät kuitenkaan sovellu kajakkien lähtölaitureiksi, koska ne ovat liian korkeita. Melontavälineille tulisi hankkia uutta varastointitilaa ja rakentaa niille soveltuvia laitureita. Varastointitilan vuokraaminen olisi mahdollista hoitaa venepaikkavarausjärjestelmän kautta, mutta uusien varastointitilojen ja laitureiden hankintaan ei ole varattu määrärahaa.

Melontalajeille soveltuvat rantautumispaikat on lueteltu kaupungin nettisivuilla. Melontareittien tiedottamisesta vastaa suurelta osin erilaiset yritykset ja yhdistykset.

Kaupunki on parhaillaan kehittämässä merellisten palvelujen AHTI-sovellusta, joka kerää yhteen kaupunkilaisia, veneilijöitä, turisteja, yrittäjiä, yhteisöjä ja merellisten kohteiden ylläpitäjiä. Sovellus luo kanavan palveluiden välittämiseksi ja tarjoaa järjestelmän kysynnän ja tarjonnan kohtaamiselle. Se on melontaseuroille ja -yrityksille oiva kanava tiedottaa melontakohteista ja reiteistä.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 709

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

02.11.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Mai Kivelän ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 154

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että kaupungin tulisi edistää melonnan harrastamista Helsingin vesialueilla.

Liikuntapalvelut on kahtena viime kesänä lisännyt 12 uimarannan (Aurinkolahti, Kallahti, Iso Kallahti, Rastila, Marjaniemi, Tuorinniemi, Laajasalo, Mustikkamaa, Hietaranta, Lauttasaari, Munkkiniemi, Pikkukoski) yhteyteen rantautumispaikkoja kanooteille ja sup-laudoille. Rantautumispaikat ovat uimarantojen viereen erillisillä poijuilla merkityjä rantautumiskaistaleita. Rantautumispaikat on lueteltu kaupungin nettisivuilla.

On kuitenkin huomioitava, että suurimmasta osasta kaupungin vesirajasta vastaa kaupunkiympäristön toimiala.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Liikuntapalvelut on vuokrannut tiloja kanoottiseuroille kanoottitoimintaa ja kanoottien varastoimista varten. Liikuntapalveluiden tiedon mukaan seurojen varastointitilat ovat täynnä, eivätkä pysty ottamaan uusia jäseniä tilan puutteen vuoksi.

Luonteva paikka kanoottien varastoinnille olisi pienvenesatama, joita Helsingissä on yhteensä 77 kpl. Kanoottien varastointitilan vuokraamisesta voitaisiin huolehtia venepaikkavarausjärjestelmän kautta. Kanooteille tulee hankkia varastointitila sekä kanoottitoiminnalle soveltuvia laitureita. Pienvenesatamissa sijaitsevat laiturit ovat tarkoitettu veneille ja ovat näin olleen liian korkeita, ja tästä johtuen ne eivät sovellu kanoottien lähtölaitureiksi. Hankinnat eivät ole mahdollisia ilman lisämäärärahoitusta. Liikuntapalveluiden talousarvioissa ei ole varattu erillismäärärahaa varastotilojen ja laitureiden hankintaan.

Melontareittien tiedottamista vastaa Suomessa suurilta osin erilaiset yritykset ja yhdistykset. Helsinki on kehittämässä merellisiä palveluita tarjoavaa AHTI-sovellusta. Sovelluksen tehtävä on kerätä yhteen merellisiä toimijoita, kaupunkilaisia, veneilijöitä, turisteja, yrittäjiä, yhteisöjä ja kohteiden ylläpitäjiä. Sovellus luo kanavan tiedon ja palveluiden välittämiseksi sekä tarjoaa järjestelmän kysynnän ja tarjonnan kohtaamiselle.

Sovellus on liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan oiva kanava melonnasta vastaaville tahoille tuoda esiin palveluitaan ja melontareittejä, joista he jo nytkin ilmoittavat omilla nettisivuillaan. Kaupungin ei tulisi lähteä erikseen luomaan omaa melontareittikanavaa ja -karttaa, vaan tukeuduttaisiin nykyisten yritysten ja yhteisöjen ilmoittamiin reitteihin.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 754

V 25.11.2020, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite tekonurmikenttien varaamisesta myös muille kuin urheiluseuroille

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Nuorteva ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että tekonurmikenttien varaaminen mahdollistettaisiin urheiluseurojen lisäksi esim. nuorisotaloille, asukasyhdistyksille ja koulujen kerhotoiminnalle, jolloin ne voisivat varata vuoroja alueen asukkaiden vapaaseen käyttöön. Aloitteessa ehdotetaan myös, että osa kentästä voitaisiin jättää varauksen ulkopuolelle, jotta asukkaat pääsisivät käyttämään sitä ilman varausta.

Kaupunginhallitus toteaa, että urheiluseuroihin kuulumattomille helsinkiläisille on varattu mahdollisuus hyödyntää tekonurmikenttiä. Yhteensä viideltätoista kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä on varattu va-

paaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Avoimien yleisövuorojen aikana tekonurmikentät ovat olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta. Elokuussa 2020 auennut Arabianrannan tekonurmikenttä on koko syksyn 2020 yleisessä käytössä eikä sille jaeta lainkaan vuoroja urheiluseuroille ennen vuotta 2021. Avoimien yleisövuorojen määrää on tarkoitus lisätä sitä mukaa, kun uusia tekonurmikenttiä valmistuu.

Kaupunki hallinnoi tällä hetkellä 30 tekonurmikenttää. Ne ovat erittäin suosittuja ja tehokkaassa käytössä usean eri urheilulajin toimesta. Jal-kapallon lisäksi tekonurmikenttiä käyttävät muun muassa pesäpallo, rugby, amerikkalainen jalkapallo, baseball ja lacrosse. Kaupungin edul-liset vuorot ovat merkittävin tukimuoto liikuntaseuroille.

Yksittäisten osien varaaminen tekonurmikentistä erikseen nuorisotalo- jen, asukasyhdistysten tai muiden vastaavien tahojen käyttöön ei vält- tämättä ajaisi sille asetettuja tavoitteita. Tekonurmivuoroja ei riitä jaet- tavaksi kaikille hakijoille, sillä vuoroja on paljon vähemmän kuin haluk- kaita käyttäjiä. Vuosittain useat pienet urheiluseurat, kaupungin toimi- jat, työyhteisöt ja kaveriporukat jäävät ilman peli- tai harjoitusaikaa te- konurmikentillä. Myös kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on lausunnos- saan kantanut huolta siitä, ettei tekonurmikenttiä ole tällä hetkellä riittä- västi avoimille yleisövuoroille eikä myöskään seuravuoroille.

Tekonurmikenttien merkittävin käyttäjäryhmä ovat jalkapalloilijat. Tämä on perusteltua, sillä helsinkiläisten lasten ja nuorten keskuudessa jal- kapallo on selvästi suosituin seuraharrastus. Kaupungin avustamissa jalkapalloseuroissa liikkuu noin 16 200 lasta ja nuorta sekä noin 4 300 aikuista. Jalkapalloseurat hyödyntävät kaupungilta saamiaan harjoitus- vuoroja tehokkaasti jakamalla kentän usean eri joukkueen kesken. Seurojen jäsenet koostuvat useimmiten lähiseutujen asukkaista, joten tekonurmikentät ovat seuratoiminnankin kautta pääosin alueen asuk- kaiden käytössä.

Avoimien yleisövuorojen lisäksi tekonurmikenttiä voi käyttää vapaasti aina silloin, kun niillä ei ole etukäteen varattua vuoroa. Ulkotekonurmi- kenttien lisäksi Myllypuron Pallomyllyssä ja Talin jalkapallohallissa jär- jestetään kaikille avoimia ns. kolikkovuoroja, joille osallistuminen on edullista. Vastaavanlaista liikuntatilaa löytyy myös kaupungin 30 hiek- kakentältä, joista merkittävä osa on hyvin pienellä käytöllä ja vapaiden vuorojen löytäminen onnistuu vaivattomasti. Kaupungin kaikkien liikun- tapaikkojen vapaita vuoroja voi hakea kaupungin nettisivuilla olevasta Liikuntatilakalenterista.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

09.11.2020

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 710

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

02.11.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.10.2020 § 166

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että yksittäisten osien, kuten 1/4, kategorinen varaaminen tekonurmiekonurmikentistä erikseen nuorisotalojen, asukasyhdistysten tai muiden vastaavien tahojen käyttöön ei välttämättä ajaisi sille asetettuja tavoitteita.

Helsingin kaupunki hallinnoi yhteensä 30 tekonurmikenttää. Kentät ovat tällä hetkellä erittäin suosittuja ja tehokkaassa käytössä usean eri urheilulajin toimesta. Tekonurmikenttiä hyödyntävät muun muassa jalkapallo, pesäpallo, rugby, amerikkalainen jalkapallo, baseball ja lacrosse.

Tekonurmikenttien merkittävin käyttäjäryhmä ovat jalkapalloilijat. Tämä on perusteltua, sillä helsinkiläisten lasten ja nuorten keskuudessa jalkapallo on selvästi suosituin seuraharrastus. Poikien keskuudessa jalkapallo on suosituin ja tyttöjen keskuudessa toiseksi suosituin urheilulaji. Avustettavissa helsinkiläisissä jalkapalloseuroissa liikkuu noin 16 200 lasta ja nuorta sekä noin 4 300 aikuista.

Jalkapalloilijoille myönnetään pääosin seurojen kautta tekonurmikenttävuoroja arkipäiville ja viikonlopuille. Näistä kiintiövuoroista noin 50 % käytetään Palloliiton otteluaikoihin. Jalkapallon jäljelle jäävästä kiintiöstä (noin 50 %) jaetaan vuoroja Helsingin 34:lle suurimmalle seuralle. Merkittävin osa näistä vuoroista myönnetään lasten ja nuorten (alle 20-vuotiaat) toimintaan.

Jalkapalloseurat hyödyntävät kaupungilta saamiaan harjoitusvuoroja lähtökohtaisesti tehokkaasti jakamalla kentän usean eri joukkueen kesken. Kenttiä hyödyntävien seurojen jäsenet koostuvat useimmiten lähiseutujen asukkaista ja nuorista. Näin ollen tekonurmikentät ovat pääosin alueen omien lähiasukkaidensa käytössä.

Vakiovuorojen lisäksi tekonurmikentillä järjestetään epäsäännöllisesti esimerkiksi turnauksia.

Tekonurmikenttävuoroja ei riitä jaettavaksi kaikille hakijoille, sillä vuoroja on paljon vähemmän kuin halukkaita käyttäjiä. Vuosittain useat pienet urheiluseurat, kaupungin toimijat, työyhteisöt ja kaveriporukat jäävät jakoprosessissa ilman peli- tai harjoitusaikaa tekonurmikentillä.

Seuroihin kuulumattomille kuntalaisille on varattu erillinen mahdollisuus hyödyntää tekonurmikenttiä. Yhteensä 15:sta kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä on varattu kaikille tarkoitettuja, matalankynnyksen ja vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Yleisövuorojen määrää on tarkoitus lisätä tulevaisuudessa sitä mukaan, kun uusia tekonurmikenttiä valmistuu. Näin toimittiin esimerkiksi elokuussa 2020 auenneen Arabianrannan teko-

nurmikentän kohdalla, joka on koko syksyn 2020 yleisessä käytössä. Seuroille ei jaeta laisinkaan vuoroja kyseiselle kentälle ennen vuotta 2021. Muiden kuin liikuntaseuroihin kuulumattomien vuorojen määrää pyritään kasvattamaan sitä mukaa, kun uusia kenttiä saadaan käyttöön.

Yleisövuorojen aikana kentät ovat olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta.

Yleisövuorojen lisäksi tekonurmikenttiä voi käyttää vapaasti aina silloin, kun niillä ei ole etukäteen varattua vuoroja. Tiedottamista näistä vapaista vuoroista on mahdollista kehittää.

Ulkotekonurmikenttien lisäksi Myllypuron Pallomyllyssä ja Talin jalkapallohallissa järjestetään kaikille avoimia niin sanottuja kolikkovuoroja, joille osallistuminen on yksilölle edullista. Tekonurmikenttien ohella vastaavanlaista liikuntatilaa löytyy kaupungin 30 hiekkakentältä. Näistä kentistä merkittävä on hyvin pienellä käytöllä ja niiltä vapaiden vuorojen löytäminen onnistuu vaivattomasti.

Helsingin kaupungin kaikkien liikuntapaikkojen vapaiden vuorojen tarkastaminen onnistuu osoitteesta hel.fi/liikuntatilojen varaaminen. Sivustolta löytyy Liikuntakalenteri. Lisäksi valitsemalla "Muu toiminta" näkee kaikkien liikuntamuotojen vuorot kentällä.

Linkki kalenteriin:

https://asiointi.hel.fi/wps/portal/sahkoinen-asiointi/applications/calendar-application!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfljo8ziPT1NjAw9TAx93R0dzQwCDQyCA40CgJSBqX5wWqZ-QbajlgAm23ny/

Kesän 2021 eri toimintojen (liikuntapalvelun ja nuorisopalvelun vuorot, yleisövuorot sekä eri lajeille osoitettavat seuravuorot) tarve käydään läpi syksyn 2020 aikana. Vuorojen jakamisessa otetaan huomioon kaupungin oma toiminta (esimerkiksi liikuntapalvelu ja nuorisopalvelu) ja yleisövuoroaika-tarve sekä se, että liikuntapalvelun edulliset vuorot ovat merkittävin tukimuoto liikuntaseuroille.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kantaa huolta siitä, että tekonurmikenttiä ei ole tällä hetkellä riittävästi avoimille yleisvuoroille, eikä myöskään seuravuoroille.

Käsittely

06.10.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Taina Korell. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Otto Meren poistuttua kokouksesta ennen tämän asian päätöksentekoa, valitsi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tämän asian ja loppujen kokousasioiden ajaksi hänen tilalleen pöytäkirjantarkastajaksi Sami Muttilaisen.

Vastaehdotus 1:

Johanna Nuorteva: Muutetaan kappaleessa yhdeksän seuraava virke: "Yleisövuorojen määrää on tarkoitus lisätä tulevaisuudessa sitä mukaan, kun uusia tekonurmikenttiä valmistuu." muotoon "Yleisövuorojen määrää on tarkoitus tulevaisuudessa lisätä."

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 2:

Johanna Nuorteva: Lisäys Arabianrannan tekonurmesta kertovan esimerkin perään kappaleessa yhdeksän: Arabianrannan tekonurmi rakennettiin OmaStadi -rahoituksella ja alueen asukkaiden aloitteesta. Tämän kentän osalta arvioidaan varauskriteereitä erikseen.

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 3:

Johanna Nuorteva: Poisto kappaleen 12 lopusta: Kenttiä hyödyntävien seurojen jäsenet koostuvat useimmiten lähiseutujen asukkaista ja nuorista. Näin ollen tekonurmikentät ovat pääosin alueen omien lähiasukkaidensa käytössä

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 4:

Sami Muttilainen: Lisätään lausunnon loppuun.

Lautakunta kantaa huolta siitä, että tekonurmikenttiä ei ole tällä hetkellä riittävästi avoimille yleisvuoroille, eikä myöskään seuravuoroille.

Kannattaja: Johanna Nuorteva

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 1 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 1 äänin 8–4 (1 poissa).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 2 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 2 äänin 8–4 (1 poissa).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 3 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 3 äänin 8–4 (1 poissa).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 4 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 4 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 0–12 (1 poissa).

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

§ 755

V 25.11.2020, Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelmavuosille 2021 - 2023

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2021-2023 (2)
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvio-aloitteisiin
- 3 Kaupungin htk TA 2021 lausunto kh

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2021 - 2023.

Esittelijän perustelut

Talousarvio vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelma vuosiksi 2021 - 2023 sisältyy liitteeseen 1. Vastaukset talousarvioaloitteisiin sisältyvät liitteeseen 2.

Esittelijä

pormestari

Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2021-2023 (2)
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvio-aloitteisiin
- 3 Kaupungin htk TA 2021 lausunto kh

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 714

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

02.11.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

29.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 21.10.2020 § 229

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös

Kansliapäällikkö päätti hyväksyä ehdotukset kaupunginkanslian (talousarvioluku 140) ja kaupunginkanslian irtaimen omaisuuden perushankinnan (ta-kohta 8 05 01) vuoden 2021 talousarvioksi ja 2021-2023 taloussuunnitelmaksi liitteen 1 mukaisesti sekä kaupunginkanslian talousarvion perustelutekstin (liite 2).

Lisäksi kansliapäällikkö päätti hyväksyä talousarvioluku 150 keskitetyksi maksettavat menot, kaupunginkanslian käytettäväksi, vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja 2021-2023 taloussuunnitelman (liite 1) sekä talousarvion perustelutekstin (liite 3).

Päätöksen perustelut

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 17.8.2020 vuoden 2021 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021–2023 laatimisohteet, jonka mukaan kaupungin vuoden 2021 talousarvion raami ja taloussuunnitelma 2021–2023 perustuu kaupunkistrategian taloustavoitteisiin ja 27.11.2019 hyväksytyyn vuoden 2020 talousarvioon sekä ohjeellisesti hyväksytyyn taloussuunnitelmaan 2021–2022.

Lisätiedot

Mari Paananen, talouspäällikkö, puhelin: 310 73 043

mari.paananen(a)hel.fi

Merja Koski, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 36 292

merja.koski(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 24.09.2020 § 144

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä liikenneliikelaitoksen (HKL) vuoden 2021 talousarvioesityksen ja vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaesityksen vastaehdotuksen mukaan jäljempänä mainituin muutoksin sekä lähettää ne edelleen kaupunginhallitukselle.

HKL:n johtokunta toteaa, että esitetty raami on vuoden 2021 osalta riittämätön ja pelkästään välttämättömien korjaus- ja ylläpitojen toteuttaminen edellyttää vähintään 40 miljoonan euron lisäystä.

Lisäksi johtokunta näkee, että kaupungin taloudellisen kokonaisedun, ilmastotavoitteiden, joukkoliikenteen toimintavarmuuden, korjausvelan ehkäisemisen ja turvallisuuden varmistamiseksi talousarvioesitykseen 2021 ja taloussuunnitelmaan 2021-2023 on tarpeellista tehdä seuraava-

vat lisäykset: Kruunusillat-hankkeen etupainotteiseen toteutusskenaarioon 36 milj. eur (josta vuodelle 2021 8 milj. eur), Kalasatama-Pasilaraitiotiehankkeeseen 59 milj. eur (josta vuodelle 2021 20 milj. eur), asemanseutujen pyöräpysäköintiin 3 milj. eur (josta vuodelle 2021 1 milj. eur) sekä metro-, juna- ja bussiasemien perusparannuksiin 74 milj. eur (josta vuodelle 2021 13 milj. eur).

Käsittely

24.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Johtokunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtaja Laura Rissasen tekemän ja varapuheenjohtaja Anu Suorannan kannattaman vastaehdotuksen mukaisen lisäyksen päätösehdotukseen:

HKL:n johtokunta toteaa, että esitetty raami on vuoden 2021 osalta riittämätön ja pelkästään välttämättömien korjaus- ja ylläpitojen toteuttaminen edellyttää vähintään 40 miljoonan euron lisäystä.

Lisäksi johtokunta näkee, että kaupungin taloudellisen kokonaisedun, ilmastotavoitteiden, joukkoliikenteen toimintavarmuuden, korjausvelan ehkäisemisen ja turvallisuuden varmistamiseksi talousarvioesitykseen 2021 ja taloussuunnitelmaan 2021-2023 on tarpeellista tehdä seuraavat lisäykset: Kruunusillat-hankkeen etupainotteiseen toteutusskenaarioon 36 milj. eur (josta vuodelle 2021 8 milj. eur), Kalasatama-Pasilaraitiotiehankkeeseen 59 milj. eur (josta vuodelle 2021 20 milj. eur), asemanseutujen pyöräpysäköintiin 3 milj. eur (josta vuodelle 2021 1 milj. eur) sekä metro-, juna- ja bussiasemien perusparannuksiin 74 milj. eur (josta vuodelle 2021 13 milj. eur).

17.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaituksen johtokunta 23.09.2020 § 33

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Merkittiin, että esittelijä muutti esitystään niin, että talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen liitteessä 5 vuodelle 2021 todettu asiakasko-

09.11.2020

kemustavoitearvo muutetaan tavoitearvoksi 3.6. Lisäksi esittelijä muutti talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitystään niin, että vuosien 2022-2023 tilikausien tulos asettuu nollan tasolle.

Merkittiin, että puheenjohtaja teki vastaehdotuksen esittäen, että liite 5 hyväksytään sisällöltään puheenjohtajan vastaehdotuksen mukaisesti niin, että siinä huomioidaan esittelijän tässä kokouksessa tehdyt muutokset.

Johtokunta päätti hyväksyä yksimielisesti Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaitoksen

- vuoden 2021 talousarvioesityksen liitteen 5 osalta puheenjohtajan esityksen mukaisena, sekä
- taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2022-2023 liitteiden 1-4 mukaisesti esittelijän esittämin vuosien 2022-2023 tilikausien tulosta koskevin muutoksin.

17.09.2020 Palautettiin

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Sirkka Ilmoniemi, kirjanpitoapäällikkö, puhelin: +358 9 310 27805
sirkka.ilmoniemi(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 538

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi kaupunkiympäristön toimialan talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021-2023.

Käyttömenoista:

Lautakunta toteaa, että budjettiehdotukseen ei sisälly hiilineutraali Helsinki ohjelman osana aloitettavan Energiarenessanssi –toiminnan rahoitusta yksityisten taloyhtiöiden energiatehokkuuskorjausten vauhdittamiseksi, ja lautakunta katsoo että tämän toiminnan rahoituksen tulee sisältyä varsinaiseen talousarvioon.

Investoinneista:

Lautakunta toteaa investointitasoa koskien, että se ei ole riittävällä tasolla vaan investointitasoa tulisi korottaa seuraaviin linjauksiin tukeu-

tuen.

- Tilahankkeiden osalta lautakunta katsoo että keskeisimpien koulu- ja päiväkotihankkeiden investointi- ja korjaushankkeita ei tule lykätä
- Liikenteen investointeihin tulee sisällyttää Kruunusiltaojen etupainotteinen vaihtoehto, Kalasataman-Pasilan raitiotien hankkeen alkaminen selvästi nyt esitettyä aiemmin, ja kestävä liikumisen kannalta keskeisimmät investoinnit esimerkiksi metroasemien peruskorjaushankkeiden osalta
- Asuntotuotannon edellytysinvestointien tulee olla tasolla joka mahdollistaa asuntotuotannon tavoitteiden saavuttamisen niin seuraavina vuosina kuin yli 2020-luvun puolivälin ja lautakunta kiinnittää huomiota siihen että näillä investoinneilla on selviä vaikutuksia kaupungin tuloihin
- Puistojen ja liikuntapaikkojen investointien tulee mahdollistaa merkittävien täydennysrakentamishankkeiden ja kaupunki-uudistusalueiden riittävät puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit, joiden on perusteltua ajoitua riittävän lähelle muuta toteuttamista.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Mikko Aho: Esittelijän esitystä on täydennetty seuraavasti:

Liite 1, sivu 14: Tarkennettu poistoja sekä käyttötalousraamin sisällä ti-liryhmien välisiä muutoksia henkilöstömenot/palvelujen ostot.

Liite 1, sivu 17: Päivitetty avustukseen Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskuksen osuus, mikä myös sisältyy käyttötalousraamiin.

Lisätty liite 2: Tilankäyttösuunnitelma.

Liite 3: Korjattu Palun yksikkökustannuksia (lisätty luottotappiot ennusteeseen, kustannukset / pysäköinnin valvontatapahtumaindeksi).

Lisätty liite 15: Puistojen ja liikunta-alueiden rakennusohjelma.

Lisätty liite 18: Hyte talousarviotavoitteet 2021 (jaettu pöydälle).

Vastaehdotus: Anni Sinnemäki:

Käyttömenoista:

Lautakunta toteaa, että budjettiehdotukseen ei sisälly hiilineutraali Helsinki ohjelman osana aloitettavan Energiarenessanssi –toiminnan rahoitusta yksityisten taloyhtiöiden energiatehokkuuskorjausten vauhdittamiseksi, ja lautakunta katsoo että tämän toiminnan rahoituksen tulee sisältyä varsinaiseen talousarvioon.

Investoinneista:

Lautakunta toteaa investointitasoa koskien, että se ei ole riittävällä ta-

solla vaan investointitasoa tulisi korottaa seuraaviin linjauksiin tuke-
tuen.

- Tilahankkeiden osalta lautakunta katsoo että keskeisimpien koulu- ja päiväkotihankkeiden investointi- ja korjaushankkeita ei tule lykätä
- Liikenteen investointeihin tulee sisällyttää Kruunusiltojen etupainotteinen vaihtoehto, Kalasataman-Pasilan raitiotien hankkeen alkaminen selvästi nyt esitettyä aiemmin, ja kestävän liikkumisen kannalta keskeisimmät investoinnit esimerkiksi metroasemien peruskorjaushankkeiden osalta
- Asuntotuotannon edellytysinvestointien tulee olla tasolla joka mahdollistaa asuntotuotannon tavoitteiden saavuttamisen niin seuraavina vuosina kuin yli 2020-luvun puolivälin ja lautakunta kiinnittää huomiota siihen että näillä investoinneilla on selviä vaikutuksia kaupungin tuloihin
- Puistojen ja liikuntapaikkojen investointien tulee mahdollistaa merkittävien täydennysrakentamishankkeiden ja kaupunki-uudistusalueiden riittävät puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit, joiden on perusteltua ajoitua riittävän lähelle muuta toteuttamista.

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinemäen vastaehdotuksen.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.09.2020 § 229

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle liitteenä olevan vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaehdotuksen perusteluineen.

Lautakunta katsoo, että toimialan talousarvioesityksen 2021 määrärahat ovat riittämättömät tavoitteiden mukaisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestämiseen eikä tuottavuustoimenpiteistä ole riittävästi tietoa päätöksenteon pohjaksi. Tuottavuustoimien tarvetta arvioidaan valtuustoryhmien neuvotteluissa.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli Tero Vuontisjärvi. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään esitysehdotukseen toiseksi kappaleeksi seuraavaa:

"Lautakunta katsoo, että toimialan talousarvioesityksen 2021 määrärahat ovat riittämättömät tavoitteiden mukaisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestämiseen eikä tuottavuustoimenpiteistä ole riittävästi tietoa päätöksenteon pohjaksi. Tuottavuustoimien tarvetta arvioidaan valtuustoryhmien neuvotteluissa."

Kannattaja: Emma Kari

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Pia Kopra: Poistetaan liitteestä 1 "kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen."

Lapsiin on panostettava. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten kuntalisän poistamispäätös olisi ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa kouluteuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista. Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

Pia Kopran vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Pia Kopra jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavin perusteluin:

Poistetaan liitteestä 1 "kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen."

Lapsiin on panostettava. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten kuntalisän poistamispäätös olisi ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo

09.11.2020

nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa koulutetuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista. Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 164

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä liitteen 1 mukaisen ehdotuksen sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 talousarvioksi ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaksi.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta totesi, että sosiaali- ja terveyspalveluissa talousarvioehdotus on hyvin tiukka. Väestön ikääntymistä ja väestönkasvua ei ole pystytty sisällyttämään raamiin, mikä yhdistettynä koronakriisin terveydellisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin näkyy helsinkiläisten palvelutarpeen kasvuna sosiaali- ja terveyspalveluissa. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa nopeasti (7 %) vuonna 2021 ja asettaa suuria haasteita vastata palvelutarpeeseen nykyisellä ympärivuorokautisten paikkojen määrällä samalla kun kotihoidon lisäpanostus on niukka. Lisämäärärahan tarve sosiaali- ja terveyspalveluihin on ilmeinen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että koronakriisi on vauhdittanut hyvää digitaalisten palvelujen käyttöönottoa. Lautakunta haluaa tukea tätä toimialan digitaalista muutostyötä, samoin kuin palvelurakenteen muutosta ikäihmisten palveluissa laitoshoidosta kohti tehostettua palveluasumista. Päihde- ja mielenterveyspuolella voidaan ympärivuorokau-

tisia palveluja vähentää vain, jos samalla kehitetään riittävän tukevaa avopalvelua. Laitosvaltaisuuden vähentäminen voi aikaansaada kestävä ja hyvää tuottavuuskehitystä, mutta 1 % tuottavuustavoite sote-palveluissa voi olla liian kunnianhimoisen ottaen huomioon toteutuneen kehityksen viime vuosina.

Sosiaali- ja terveyslautakunta myös huomautti, että esityksessä rakenneuudistukseen liittyvät laitospaikkojen vähennykset eivät näy riittävästi avohuollon vahvistamisena esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Psykiatria- ja päihdepalveluiden avohoitoa ja hoitopolkua pitää kehittää kunnianhimoisesti huolehtien myös haittoja vähentävästä hoidosta. Asumisketjua pitää kehittää kunnianhimoisesti myös toimialojen yhteistyönä.

Lastensuojelussa ja vammaispalveluiden palvelutarve on kasvanut jo useamman vuoden, eikä siihen olla riittävästi varauduttu ja palveluiden budjetti on vuosittain ylittynyt. Toimenpiteet lastensuojelun ja vammaispalveluiden kustannusten kääntämiseksi ovat käynnissä. Se ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, koska asiakkaiden määrä ja tarpeet ovat kasvaneet ja kaupungin kuuluu hoitaa lakisääteiset velvollisuutensa näiden palveluiden järjestämisessä. Sen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että talousarviossa lastensuojelun ja vammaispalveluiden budjetointi tehdään realistisesti perustuen viime vuosien toteutuneelle asiakasmäärälle. Lautakunta myös edellyttää, että lapsiperheiden varhaisen tuen sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehitystyötä viedään systemaattisesti eteenpäin, etteivät ongelmat kasaannu liian suuriksi, mikä osaltaan on kasvattanut lastensuojelun sijaishuollon ja erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Koronakriisin aiheuttamista kustannuksista niin suorat kuin välilliset (hoito- ja palveluvelka) on tärkeää budjetoida mahdollisimman realistisesti kaupunkitasolla. Lautakunta edellyttää, että koronapandemian aikana syntyneitä hoitovelkaa puretaan tehokkaasti ja etupainotteisesti kaupungin talousarvion puitteissa. Tällöin hoitamatta jääneet sairaudet tai niiden pahentuneet riskitekijät eivät johda vielä vakavampiin seurauksiin. Tarvittaessa hoitovelan purussa on hyödynnettävä myös kolmannen ja yksityisen sektorin tarjontaa esimerkiksi palvelusetelien avulla.

Työttömyys Helsingissä on kasvanut voimakkaasti 2020, ja erityisen huolestuttavaa on nuorten aikuisten työttömyyden raju kasvu. Tämä heijastuu väistämättä aikuissosiaalityöhön ja moniin muihin sosiaali- ja terveystoimen palveluihin. On varauduttava ja kehitettävä edelleen työtapoja myös siihen, että jos koronarajoitusten vuoksi joudutaan uudelleen sulkemaan avopalveluja, tukea tarvitsevat ihmiset eivät jää yksin ja tipu tuen piiristä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että toimialan henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittava erityisen tarkasti kriisin pitkittyessä, ja tähän tarvitaan niin kaupunkitasoisia kuin toimialan omia toimia. Kaupunkitasoinen palkkakehitysohjelma on toiminut palkkuoppien ja rekrytointihaasteiden ratkaisemisessa, ja sitä olisi syytä jatkaa.

Investoinnit

Sosiaali- ja terveystoimen investoinneista monet hankkeet viivästyivät edellisen hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen takia. Näitä kiireellisiä hankkeita ei tule lykätä yhtään enempää, vaan viedä eteenpäin mahdollisimman nopeasti muun muassa nykyvaatimusten mukaisten ympärivuorokautisen hoitopaikkojen takaamiseksi ikääntyneille. Mielen-terveyskuntoutujien ja asunnottomien tilahankkeita on syytä nopeuttaa.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että jatkossa terveys- asemien toiminnallisten tavoitteiden mittareiksi kehitetään hoitoon pääsyn ohella toiminnan tuottamaa terveyshyötyä paremmin kuvaavia mittareita. Näitä voisivat olla esimerkiksi merkittävien kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden hoidon tulokset. Erityinen painopiste tulisi olla monisairaiden ja paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamisella ja heidän saamiensa palveluiden vaikutusten mittaamisella.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohteet (liite 4).

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari, johtava controller Mikael Karell ja johtava arkkitehti Pirjo Sipiläinen olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään päätösehdotuksen toisesta kappaleesta alkaen seuraavaa:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystaloudessa talousarvioehdotus on hyvin tiukka. Väestön ikääntymistä ja väestönkasvua ei ole pystytty sisällyttämään raamiin, mikä yhdistettynä koronakriisin terveydellisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin näkyy helsinkiläisten palvelutarpeen kasvuna sosiaali- ja terveystaloudessa. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa nopeasti (7 %) vuonna 2021 ja asettaa

suuria haasteita vastata palvelutarpeeseen nykyisellä ympärivuorokautisten paikkojen määrällä samalla kun kotihoidon lisäpanostus on niukka. Lisämäärärahan tarve sosiaali- ja terveyspalveluihin on ilmeinen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että koronakriisi on vauhdittanut hyvää digitaalisten palvelujen käyttöönottoa. Lautakunta haluaa tukea tätä toimialan digitaalista muutostyötä, samoin kuin palvelurakenteen muutosta ikäihmisten palveluissa laitoshoidosta kohti tehostettua palveluasumista. Päihde- ja mielenterveyspuolella voidaan ympärivuorokautisia palveluja vähentää vain, jos samalla kehitetään riittävän tukevaa avopalvelua. Laitosvaltaisuuden vähentäminen voi aikaansaada kestävä ja hyvää tuottavuuskehitystä, mutta 1 % tuottavuustavoite sote-palveluissa voi olla liian kunnianhimoisen ottaen huomioon toteutuneen kehityksen viime vuosina.

Sosiaali- ja terveyslautakunta myös huomauttaa, että esityksessä rakenneuudistukseen liittyvät laitospaikkojen vähennykset eivät näy riittävästi avohuollon vahvistamisena esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Psykiatria- ja päihdepalveluiden avohoitoa ja hoitopolkua pitää kehittää kunnianhimoisesti huolehtien myös haittoja vähentävästä hoidosta. Asumisketjua pitää kehittää kunnianhimoisesti myös toimialojen yhteistyönä.

Lastensuojelussa ja vammaispalveluiden palvelutarve on kasvanut jo useamman vuoden, eikä siihen olla riittävästi varauduttu ja palveluiden budjetti on vuosittain ylittynyt. Toimenpiteet lastensuojelun ja vammaispalveluiden kustannusten kääntämiseksi ovat käynnissä. Se ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, koska asiakkaiden määrä ja tarpeet ovat kasvaneet ja kaupungin kuuluu hoitaa lakisääteiset velvollisuutensa näiden palveluiden järjestämisessä. Sen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että talousarviossa lastensuojelun ja vammaispalveluiden budjetointi tehdään realistisesti perustuen viime vuosien toteutuneelle asiakasmäärälle. Lautakunta myös edellyttää, että lapsiperheiden varhaisen tuen sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehitystyötä viedään systemaattisesti eteenpäin, etteivät ongelmat kasaannu liian suuriksi, mikä osaltaan on kasvattanut lastensuojelun sijaishuollon ja erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Koronakriisin aiheuttamista kustannuksista niin suorat kuin välilliset (hoito- ja palveluvelka) on tärkeää budjetoida mahdollisimman realistisesti kaupunkitasolla. Lautakunta edellyttää, että koronapandemian aikana syntyneitä hoitovelkaa puretaan tehokkaasti ja etupainotteisesti kaupungin talousarvion puitteissa. Tällöin hoitamatta jääneet sairaudet tai niiden pahentuneet riskitekijät eivät johda vielä vakavampiin seurauksiin.

Työttömyys Helsingissä on kasvanut voimakkaasti 2020, ja erityisen huolestuttavaa on nuorten aikuisten työttömyyden raju kasvu. Tämä heijastuu väistämättä aikuissosiaalityöhön ja moniin muihin sosiaali- ja terveystoimen palveluihin. On varauduttava ja kehitettävä edelleen työtapoja myös siihen, että jos koronarajoitusten vuoksi joudutaan uudelleen sulkemaan avopalveluja, tukea tarvitsevat ihmiset eivät jää yksin ja tipu tuen piiristä.

Sosiaali- ja terveystoimen lautakunta katsoo, että toimialan henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittava erityisen tarkasti kriisin pitkittyessä, ja tähän tarvitaan niin kaupunkitasoisia kuin toimialan omia toimia. Kaupunkitasoinen palkkakehitysohjelma on toiminut palkkuoppien ja rekrytointihaasteiden ratkaisemisessa, ja sitä olisi syytä jatkaa.

Investoinnit

Sosiaali- ja terveystoimen investoinneista monet hankkeet viivästyivät edellisen hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen takia. Näitä kiireellisiä hankkeita ei tule lykätä yhtään enempää, vaan viedä eteenpäin mahdollisimman nopeasti muun muassa nykyaikaisien ympärivuorokautisen hoitopaikkojen takaamiseksi ikääntyneille. Mielen-terveyskuntoutujien ja asunnottomien tilahankkeita on syytä nopeuttaa."

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

Sosiaali- ja terveystoimen lautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Aleks Niskanen: Muutetaan liitteen 1 "Sosiaali- ja terveystoimialan ehdotus talousarvioksi vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2022–2023" sivun 6 kohta "Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työllistymistä edistetään kehittämällä mahdollisuuksia tutkinnon laillistamisen edellyttämän työkokemuksen saamiseksi sosiaali- ja terveystoimessa" kuulumaan seuraavasti:

"Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työllistymistä edistetään kehittämällä mahdollisuuksia tutkinnon laillistamisen edellyttämän työkokemuksen saamiseksi sosiaali- ja terveystoimessa. Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työkokemuksen hankkimisessa on vaadittava riittävää suomen kielen taitoa. Puutteellinen suomen kieli hoitotyössä vaarantaa potilasturvallisuuden."

Jäsen Aleks Niskasen vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Alekski Niskanen: Lisätään päätösehdotukseen seuraavaa: "Lautakunta linjaa, että omaishoito on yksi palvelun muoto, jonka käyttöä tulisi lisätä varmistaen riittävät tukipalvelut."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Vastaehdotus 4:

Jäsen Alekski Niskanen: Lisätään päätösehdotukseen seuraavaa: "Lautakunta korostaa, että etähoidon varaan ei pidä laskea liikaa kotihoidossa. Kun kyseessä ovat esimerkiksi huonokuntoiset ja yksinäiset vanhukset, he tarvitsevat läsnäolevaa hoitoa."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Vastaehdotus 5:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään päätösehdotuksen loppuun seuraavaa: "Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että jatkossa terveysasemien toiminnallisten tavoitteiden mittareiksi kehitetään hoitoon pääsyn ohella toiminnan tuottamaa terveyshyötyä paremmin kuvaavia mittareita. Näitä voisivat olla esimerkiksi merkittävien kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden hoidon tulokset. Erityinen painopiste tulisi olla monisairaiden ja paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamisella ja heidän saamiensa palveluiden vaikutusten mittaamisella."

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

Vastaehdotus 6:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen viidennen kappaleen loppuun seuraavaa: "Tarvittaessa hoitovelan purussa on hyödynnettävä myös kolmannen ja yksityisen sektorin tarjontaa esimerkiksi palvelusetelien avulla."

Kannattaja: jäsen Cecilia Ehrnrooth

Vastaehdotus 7:

Jäsen Sandra Hagman: Poistetaan liitteen 1 sivulta 13 virke "Palvelusetelien käyttöä lisätään ja terveysasemapalveluja hankitaan lisäpalveluina".

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Alekski Niskanen)

Jaa-äännet: 10
Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 1
Aleksi Niskanen

Tyhjä: 2
Leo Bergman, Sandra Hagman

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 1 - 10 (tyhjää 2).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Alekski Niskanen)

Jaa-äännet: 8
Tapio Bergholm, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3
Katju Aro, Sandra Hagman, Alekski Niskanen

Tyhjä: 2
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 3 - 8 (tyhjää 2).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Seija Muurinen)

Jaa-äännet: 2
Tapio Bergholm, Karita Toijonen

Ei-äännet: 10
Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Pia Hytönen

nen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1
Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen äänin 10 - 2 (tyhjää 1).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 6 (jäsen Seija Muurinen)

Jaa-äännet: 4
Katju Aro, Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Ei-äännet: 8
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1
Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen äänin 8 - 4 (tyhjää 1).

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 7 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 9
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Aleksi Niskanen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4
Katju Aro, Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 4 - 9.

09.11.2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poiketen.

Jäsen Aleksi Niskanen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen tekemiensä vastaehdotusten mukaisin perusteluin.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 148

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotuksen (liite 1).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi kaupunginhallituksen vuoden 2021 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021–2023 laatimisohteet (liite 2).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi rakentamisohtelman, vuokra- ja osakehankintaehdotukset sekä liikuntapaikkarakentamisen ohjelmat vuosille 2021–30 (liitteet 3–5).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ymmärtää, että koronapandemian taloudellisten vaikutusten vuoksi investointiohtelmaa on tarve sopeuttaa, mikä tarkoittaa hankkeiden myöhentämistä suunnitellusta.

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta esittää huolensa raamin mukaisen talousarvioehdotuksen riittävästä käyttötalouden osalta. Koronakriisi on lisännyt palvelutarvetta esimerkiksi nuorisotyössä. Kulttuuri- ja liikunta-avustuksilla on pystyttävä tukemaan kriisistä pahoin kärsineitä toimijoita. Haastavassa taloustilanteessa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueelliseen tasa-arvoon ja palveluiden hyvään saavutettavuuteen. Resursseista ei pidä tinkiä henkilöstön hyvinvoinnin kustannuksella

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että tiukemmassakin taloudellisessa tilanteessa toteutetaan hankkeita, jotka parantavat

asuinalueiden vetovoimaa ja torjuvat eriarvoistumista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toivoo, että toteutukseen päätyvien hankkeiden osalta vielä arvioidaan tilaohjelmia niin, että toteutettavissa hankkeissa voidaan toteuttaa useamman käyttäjän tarpeita. Tämä tarkoittaa nykyistä merkittävästi tiiviimpää toimialojen yhteistyötä palveluverkon suunnittelussa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa kiinnittää erityistä huomiota koulurakennusten suunnitteluun tavalla, joka tukee myös kulttuurin, vapaa-ajan ja kansalaistoiminnan tarpeita.

Aluehankkeista lautakunta korostaa erityisesti Kontulan ostoskeskuksen ja Oulunkylän aseman uudistuksia. Molemmilla hankkeilla on merkittävä vaikutus kaupungin elinvoimaan ja kuntalaisten hyvinvointiin. Kontulan ostoskeskus on yksi Helsingin suurimpia kulttuurin ja vapaa-ajan palvelujen keskittymiä. Ostoskeskuksen kunnianhimoisen uudistaminen vastaa myös kaupungin tavoitteisiin eriarvoistumisen torjumisesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että muutamien hankkeiden myöhäistäminen ehdotetulla tavalla synnyttää suuria toiminnallisia ja taloudellisia riskejä. Lautakunta pitää tärkeänä, että hankeohjelmasta jatketaan neuvotteluja. Rakennetun omaisuuden käyttökelpoisuuden, turvallisuuden ja terveellisyyden varmistamisen, työturvallisuuden sekä palveluiden jatkuvuuden näkökulmasta seuraavien hankkeiden osalta tulee jatkaa neuvotteluja suhteessa kaupunkiympäristön toimialan esitykseen:

- Yrjönkadun uimahallin perusparannus
- Itäkeskuksen uimahallin perusparannus
- Rikhardinkadun kirjaston perusparannus
- Oulunkylän jäähallin ja liikuntapuiston huoltorakennuksen perusparannukset
- Pasilan pääkirjaston perusparannus
- Suuntimopuiston monitoimitalon uudisrakennus

Töölön kisahallin peruskorjauksen osalta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kiinnittää huomiota siihen, että peruskorjauksen siirtäminen neljällä vuodelle synnyttää merkittäviä toiminnallisia riskejä ja mitä todennäköisimmin tarpeita jo seuraavien vuosien aikana tehtäviin laajoihinkin korjauksiin. Töölön kisahallin peruskorjauksen poikkeuksellisen laajuuden vuoksi hankkeen aikataulusta tarvitaan vielä lisätietoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kiinnittää huomiota myös siihen, että merellisen strategian toteuttaminen edellyttää riittäviä tukitoimintoja merelliselle huollolle. Suunnitellun Kruunuvuorenrannan lisäksi sijainniksi selvitetään parhaillaan myös Santahaminaa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että nykyisten tukikohtien alueet on suunnitel-

tu käytettäväksi asuntorakentamiseen ja erilaiset väliaikaissijainnit tulevat kaupungille kalliiksi. Merellisen tukikohdan hanketta on aikaistettava, koska nykyisistä tukikohdista ei ole mahdollista luopua ennen uuden rakentamista.

Toiminnan taloudellisuuden ja jatkuvuuden kannalta olisi tärkeää, että Hakasalmen huvilan perusparannus toteutettaisiin samanaikaisesti Finlanditalon peruskorjauksen kanssa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalosta tulisi laatia peruskorjaussuunnitelma. Tämän lisäksi rakennukseen tulisi laatia käyttösuunnitelma siten, että nuorisotyön ja järjestöjen toimintaedellytykset selvitetäisiin ja suunniteltaisiin yhdessä alueen asukkaiden kanssa Harjun tulevaisuutta ajatellen. Alueellinen nuorisotyö tulee huomioida myös itäisessä kanta-kaupungissa.

Erittäin huolestuttavaa ohjelmaluonnoksessa on edelleen pienentyvä kohdentamattomien korjaushankkeiden rahoitusvaraus, jota tarvittaisiin entistä enemmän tilojen pitämiseen turvallisina ja käyttökuntoisina hankkeiden alkamiseen saakka. Pienentyvä kohdentamattomien korjaushankkeiden investointirahoitusvaraus aiheuttaa paineita erityisesti liikunnan osalta käyttötalousmäärärahoihin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa lisäksi kiinnittää huomiota irtaimen omaisuuden rahoihin. Irtaimen omaisuuden määrärahat vaikuttavat tilojen turvallisuuteen ja viihtyisyyteen ja mielikuvaan niiden kunnosta. Irtaimen omaisuuden määrärahoilla toteutetaan myös suuri osa Helsingin taidehankinnoista ja uusitaan liikuntapalvelujen työkoneet. Kesällä 2020 toteutettu kaupunkitasoinen laaduntarkkailuhanke nosti esille, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluissa asiakkaita palvellaan ystävällisesti ja tilat ovat siistissä kunnossa. Samalla laaduntarkkailijat kiinnittivät huomiota opasteiden puutteisiin sekä saavutettavuuden ja esteettömyyden ongelmiin. Näihin asioihin tarvitaan juuri irtaimen omaisuuden määrärahoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että Roihuttarien noustua Superpesikseen Roihuvuoren pesäpallokenttä vaatii remontin. Lautakunta katsoo, että investointi on välttämätön. Tästä syystä talousarvioon tarvitaan määräraha kentän kunnostamista varten.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta lausuu huolensa Maunulatalon teknisten henkilöiden riittämättömyydestä. Maunulatalossa ei ole tällä hetkellä teknistä henkilökuntaa ollenkaan. Korkeatasoisen salitekniikan huomioiden se on välttämätöntä.

Lopuksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että kaikkein heikoimmassa asemassa oleville kaupunkilaisille suunnattujen palveluiden takaaminen on erityisen tärkeää. Lautakunta

kannustaa toimialaa huomioimaan positiivisen erityiskohtelun näkökulman kaikessa toiminnassa ja toteaa, että positiivisen erityiskohtelun edistämiseen on varauduttava myös talousarviossa.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana olivat talous- ja suunnittelupäällikkö Ari Tirri, tilapalvelupäällikkö Matti Kuusela, liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre ja ulkoilupalvelupäällikkö Stefan Fröberg. Asiantuntijat poistuivat kuumemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Sami Muttilainen: Lisätään esitysehdotuksen loppuun.

Lautakunta lausuu huolensa Maunulatalon teknisten henkilöiden riittämättömyydestä. Maunulatalossa ei ole tällä hetkellä teknistä henkilökuntaa ollenkaan. Korkeatasoisen salitekniikan huomioiden se on välttämätöntä.

Kannattaja: Pauliina Saares

Vastaehdotus 2:

Sami Muttilainen: Lisätään kappaleen (10) loppuun.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalosta tulisi laatia peruskorjaussuunnitelma. Tämän lisäksi rakennukseen tulisi laatia käyttösuunnitelma siten, että nuorisotyön ja järjestöjen toimintaedellytykset selvitettäisiin ja suunniteltaisiin yhdessä alueen asukkaiden kanssa Harjun tulevaisuutta ajatellen. Alueellinen nuorisotyö tulee huomioida myös itäisessä kantakaupungissa.

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 3:

Pauliina Saares: Lisätään esityksen loppuun:

“Lopuksi lautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että kaikkein heikoimmassa asemassa oleville kaupunkilaisille suunnattujen palveluiden takaaminen on erityisen tärkeää. Lautakunta kannustaa toimialaa huomioimaan positiivisen erityiskohtelun näkökulman kaikessa toiminnassa ja toteaa, että positiivisen erityiskohtelun edistämiseen on varauduttava myös talousarviossa.”

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Pauliina Saareksen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 4:

Nasima Razmyar: Lisätään esityksen loppuun:

"Lautakunta toteaa, että Roihuttarien noustua Superpesikseen Roihuvuoren pesäpallokenttä vaatii remontin. Lautakunta katsoo, että investointi on välttämätön. Tästä syystä talousarvioon tarvitaan määräraha kentän kunnostamista varten."

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 5:

Nasima Razmyar: Lisätään kappaleen (4) jälkeen:

"Kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunta esittää huolensa raamin mukaisen talousarvioehdotuksen riittävydestä käyttötalouden osalta. Koronakriisi on lisännyt palvelutarvetta esimerkiksi nuorisotyössä. Kulttuuri- ja liikunta-avustuksilla on pystyttävä tukemaan kriisistä pahoin kärsineitä toimijoita. Haastavassa taloustilanteessa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueelliseen tasa-arvoon ja palveluiden hyvään saavutettavuuteen. Resursseista ei pidä tinkiä henkilöstön hyvinvoinnin kustannuksella."

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 1

Otto Meri

Ei-äännet: 8

Jussi Chydenius, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjo-kari

Tyhjä: 4
Silja Borgarsdóttir Sandelin, Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Nasima Razmyar

Poissa: 0

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 1–8. (4 tyhjää).

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi
Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 22.09.2020 § 60

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä liitteen mukaisen tarkastuslautakunnan ja -viraston talousarvioehdotuksen vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021–2023.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: 310 36581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 22.09.2020 § 26

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Työterveysliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi vuoden 2021 talousarvioehdotuksen sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2022-2023 liitteiden 1-2 mukaisesti.

09.11.2020

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tiina Pohjonen

Lisätiedot

Katariina Niemelä, hallintopäällikkö, puhelin: +358931054082
katariina.niemela(a)hel.fi

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 17.09.2020 § 75

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi Staran talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021 – 2023 liitteen mukaisena.

Samalla johtokunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäällikkö, puhelin: 310 76524
simo.aapro(a)hel.fi

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta 17.09.2020 § 14

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä taloushallintopalveluliikelaitoksen talousarvioehdotuksen vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021 - 2023 sekä lähettää talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen liitteineen kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ulla Kukkonen

Lisätiedot

Kaisa Okkeri, talouspäällikkö, puhelin: 310 25106
kaisa.okkeri(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 15.09.2020 § 44

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Pelastuslautakunta päätti äänestyksen jälkeen hyväksyä pelastuslaitoksen muutetun vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja 2022-2023 taloussuunnitelman esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle. Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusumma on 61 953 000 euroa.

Pelastuslaitoksen toiminnot

Pelastuslaitoksen palvelutuotanto muodostuu seuraavista päätoiminnoista:

1. Pelastuslain mukainen pelastustoimi, joka muodostuu seuraavista palveluista:
  1. Pelastustoiminta
  2. Onnettomuuksien ehkäisy
  3. Alusöljyvahinkojen torjunta
  4. Väestönsuojeluun varautuminen
2. Terveydenhuoltolain mukainen kiireellinen ensihoitopalvelu

Lisäksi pelastuslaitos vastaa Helsingin kaupungin yleisten väestönsuojien hallinnosta ja ylläpidosta.

Toiminnan painopisteet 2021

Talousarviossa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2023 toiminnan painopisteet ovat seuraavat:

1. Pelastustoimen valmiuden ja palvelutason kasvattaminen valvontaviranomaisen velvoitteiden täyttämiseksi.
2. Ensihoitopalvelun palvelutason ja potilasturvallisuuden varmistaminen.
3. Johtamisen ja esihenkilötyön erinomaisuuden tavoittelu.
4. Tietojohtamisen, palvelutuotannon omavalvonnan ja pelastustoimen tietojärjestelmähankkeiden edistäminen.
5. Kaupunkiyhteisen pelastustoiminnan, väestönsuojelun ja varautumisen yhteistoiminnan ja valmiuden kehittäminen.

Lisäksi palomiesten palkkausta kehitetään talousarvion määrärahojen puitteissa kaupunginkanslian kanssa erikseen sovittavassa aikataulussa.

Toimintaympäristön muutosten ja palveluiden kehittämisen vaikutukset taloussuunnitelmiin

Pelastustoimen valvontaviranomaisen asettamien velvoitteiden täyttäminen sekä ensihoitopalvelun palvelutason ylläpitäminen tilaajan asettaman palvelutason mukaisesti ovat toiminnan kehittämisen kärjet vuosina 2021-2023. Palvelutuotannon kehittämiseen kytkeytyvät kiinteästi lisäksi Uudenmaan yhteisen johtokeskuksen valmistelu, onnettomuuksien ehkäisyn kansallisen tietojärjestelmän käyttöönotto ja useat muut kansallisen tason pelastustoimen tietojärjestelmähankkeet.

HR-toimintojen, johtamisen, esihenkilötyön ja tietojohdamisen kehittäminen jatkuu vahvana. Riittävästä resursoinnista näiden tukemiseksi huolehditaan.

Erittäin voimakkaan palveluiden ja muun kehittämistoiminnan seurauksena pelastuslaitoksen kustannusten kasvun arvioidaan ylittävän Helsingin kaupungin keskimääräiset kokonaistuottavuuden kehittämisen tavoitteet.

1 Suhdanneltilanne ja pandemian vaikutukset

Talouden ennusteet ovat muuttuneet voimakkaasti ja nopeasti vuoden 2020 aikana. Viimeisimmässä noususuhdanteessa voimakkaaksi noussut kasvu on Suomessakin muun euroalueen tapaan ollut hidastumassa ja kuntatalouden näkymät olivat huolestuttavat jo aiemmin ottaen huomioon väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja suhdanneltilanteen heikkeneminen. Väestönkasvun Helsingissä ennustetaan jatkuvan noin 1 % vauhdilla vuosittain.

Korona-pandemian vaikutukset Helsingin kaupungin taloudelliseen tilanteeseen ovat merkittävät ja heijastuvat myös pelastuslaitoksen talousarvioon vuonna 2020. Pelastuslaitos on toistaiseksi selviytynyt pandemiasta ilman merkittäviä vaikutuksia palvelutuotantoon. Kevään poikkeustilanne heijastui palvelutuotantoon vähentyneinä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun tehtävinä. Tilanne on kesän aikana normalisoitunut.

2 Pelastustoimen valvontaviranomaisen velvoitteet

Hallinto-oikeus on ratkaissut Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasoa ja siihen liittyvää uhkasakkovelvoitetta koskevan asian. Päätöksen mukaan Helsingin pelastustoimen I riskiruuduissa esiintyvistä pelastustoiminnan toimintavalmiutta koskevista puutteista on korjattava 1/4 vuoden 2022 loppuun mennessä 1 000 000 euron sakon uhalla ja edelleen kunakin seuraavana vuonna 1/4 vuosittain kutakin vuotta koskevan 1 000 000 euron sakon uhalla. Velvoitteet on oltava täytetty täysimääräisesti vuoden 2025 loppuun mennessä.

Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasopäätöksen voimassaolo päättyy 31.12.2020. Vuosien 2021-2024 palvelutasopäätöksen valmistelussa on huomioitu valvontaviranomaisen velvoittama pelastustoiminnan kehittämistarve. Vuonna 2020 Konalan alueelle on lisätty kärkiyksikkö. Vuonna 2021 Kontulaan sijoitetaan toinen kärkiyksikkö ja samalla vahvistetaan onnettomuuksien ehkäisyn, omavalvonnan ja turvallisuusviestinnän toimintaa riskiperusteisesti.

Vuonna 2022 käynnistetään kärkiyksikön toiminta Tapanilan alueella ja Konalan kärkiyksikkö vahvennetaan pelastusyksiköksi. Vuonna 2023 operoinnin aloittaa uusi kärkiyksikkö, jonka sijaintipaikaksi on tässä vaiheessa suunniteltu Vuosaarta. Myös Uudenmaan pelastuslaitosten uusi yhteinen johtokeskus on suunniteltu käynnistettäväksi vuonna 2023.

Pelastustoimen palvelutason kehittämisestä ja valvontaviranomaisen asettamista velvoitteista aiheutuva kustannustason nousun huomioiva käyttömenojen lisäys vuodelle 2021 on noin 1,015 miljoonaa euroa ja henkilöstölisäys 15 vakanssia. Vuoden 2021 palvelutason lisäykset kytkeytyvät vuosien 2022-2023 taloussuunnitelmaan, koska henkilöstö uusille toiminta-alueille on rekrytoitava huomattavan etupainotteisesti. Palvelutason saattaminen valvontaviranomaisen edellyttämälle tasolle edellyttää taloussuunnitelman mukaista resurssien portaittaista kasvattamista joka vuosi ja kehittämissuunnitelman mukaisesti aina vuoteen 2030 ulottuen.

3 Ensihoitopalvelun palvelusuunnitelman toteutumisen varmistaminen

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin akuuttiyksikön mukaan ensihoidon palvelusuunnitelman mukainen tehtäväsidonaisuusaika ei toteudu Helsingissä. Palvelusuunnitelman mukainen tavoite on 31-45 % ja keskimääräinen yksiköiden toteutunut tehtäväsidonaisuusaika 49 %. Resurssipula ja yksiköiden korkea tehtäväsidonaisuus voivat vaarantaa potilasturvallisuuden. Myös pelastuslaitoksen ensihoidon tehtävämäärä on kasvanut Helsingissä viimeisten vuosien aikana jatkuvasti eikä aiempina vuosina saaduilla lisäresurssilla ole pystytty korvaamaan vuosien saatossa syntynyttä vajetta. Vuosina 2009-2019 tehtävämäärä on noussut 21 219 tehtävän verran ja samassa ajassa koko Helsingin alueelle on tehty vain 2,5 kokovuorokautisen ensihoitoyksikön lisäresursointi, mikä ei ole suhteessa tapahtuneeseen tehtävämäärän ja tehtäväsidonaisuuden kasvuun. Sovitun ensihoitovalmiuden ohella lisävalmiuksia on tarvittu jatkuvasti, jotta potilasturvallisuus on kyetty säilyttämään vaadittavalla tasolla.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri on esittänyt, että Helsingin pelastuslaitoksen ensihoitoresursseja lisätään välttämättömillä ja kriitti-

sillä lisäyksillä vuoden 2021 alusta yhteensä 12 vakanssilla, millä varaudutaan kahden osa-aikaisen ensihoitoyksikön lisäykseen. Kustannustason nousun huomioiva käyttömenojen lisäys vuodelle 2021 on noin 0,64 miljoonaa euroa.

Ensihoitopalvelussa tehtävämäärän kasvun ennakoitaan jatkuvan 1-2 % vuodessa, mikä ilman lisäresursseja heijastuu ensihoitopalvelun henkilöstön entistä suurempaan kuormittumiseen sekä palveluviiveisiin. Ensihoitopalvelun resurssien kasvutarpeeksi taloussuunnitelmakaudella arvioidaan keskimäärin 12 uutta vakanssia vuodessa.

4 Väestönsuojien ylläpito ja väestönsuojeluun varautuminen

Pelastusasemien ja väestönsuojien uudis- ja korjausrakentamisen investoinnit kuuluvat kaupunkiympäristön toimialan päätettäväksi. Näistä tarpeista on annettu lausunto kaupunkiympäristön toimialalle. Väestönsuojien korjausvelka uhkaa kasvaa entisestään taloussuunnitelmakaudella.

Pelastuslautakunta on kesäkuussa 2020 tehnyt esityksen, että kaupunginkanslia ryhtyy toimenpiteisiin normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen erityis- ja väestönsuojelutehtäviin varattavien henkilöiden hallinnointiin ja rekisteröintiin tarvittavan tietojärjestelmän määrittelyä ja hankkimiseksi Helsingin kaupungin toimialojen, liikelaitosten, kaupungin omistamien yhtiöiden ja pelastuslaitoksen yhteiskäyttöön. Tavoitteena on hankkia kaupunkiyhteinen järjestelmä, jolla huolehditaan Helsingin kaupungin palvelutuotannon jatkuvuuden turvaamiseksi tarvittavan kriittisen osaamisen ja kyvykkyyksien kartoittamisesta ja ylläpidosta sekä huolehditaan kyvykkyyden täyttävän henkilöstön varamisesta palvelutuotannon tarpeisiin henkilöstön väestönsuojelumuodostelmiin sijoittamisen lisäksi. Järjestelmän myötä voidaan tehokkaasti varmistaa valmiuslain 12 §:n mukaisen Helsingin kaupungin varautumisvelvollisuuden sekä saman lain 120 §:n mukaisten kunnan, pelastustoimen ja väestönsuojelun erityisjärjestelyiden toteuttaminen poikkeusoloissa.

Koska Helsingin kaupungin työntekijät muodostavat olennaisen osan järjestelmän tietosisällöstä, olisi järjestelmän määrittely ja hankinta käynnistettävä siten, että sen käyttöönotto voidaan huomioida osana Helsingin kaupungin HR-järjestelmien uudistamista vuosina 2021 ja 2022.

Vastuullinen taloudenpito ja tuottavuus

Helsingin kaupungin talousarvion valmisteluohjeiden mukaan kustannustasoa olisi korona-pandemian aiheuttamien talousvaikutusten laimentamiseksi sopeutettava 1,7 % vuoden 2020 tulosbudjetin tasoon

verrattuna. Pelastuslaitoksen osalta täysipainoiset sopeuttamistoimet eivät ole mahdollisia puuttumatta pelastustoimen palvelutason kehittämistoimiin tai vaarantamatta ensihoidon potilasturvallisuutta ja henkilöstön työssä jaksamista. Talousarviossa kuluja on ennen toiminnallisista muutoksista johtuvia lisäyksiä sopeutettu noin 0,9 % verrattuna 2020 tasoon. Yleinen kustannustason muutos on huomioitu 1,0 % tasolla vuoteen 2020 verrattuna palkkoja koskevien sopimusratkaisujen lisäksi.

Helsingin tavoitteena on kehittää kaupungin kokonaistuottavuutta siten, että kustannusten vuotuinen kasvu on 0,5 prosenttiyksikköä pienempi kuin väestönkasvun ja peruspalveluiden hintaindeksin kasvu. Pelastuslaitoksen käyttömenoista pääosan muodostavat palvelutuotantoon sidotut henkilöstö-, vuokra-, materiaali- ja palvelukustannukset. Huomioiden palvelutuotannon mittavat kehittämistoimet vuonna 2020 ja edelleen vuosina 2021-2023, ei talousarviossa tai taloussuunnitelmassa ole erikseen huomioitu tuottavuustavoitetta. Pelastuslaitos varautuu kehittämistoimien täysimääräiseen toimeenpanoon. On mahdollista, että henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet vaikuttavat positiivisesti toteutuviin kustannuksiin. Tätä ei kuitenkaan ole talousarviossa huomioitu siihen liittyvän epävarmuuden johdosta.

Vuoden 2020 talousarviosta lähtien pelastuslaitoksen toiminnan tuottavuutta seurataan pelastuslaitoksen käyttömenojen yksikkökustannuksilla ennen poistoja, joka jakautuu pelastustoimen (78 % käyttömenoista) ja ensihoitopalvelun (22 %) yksikkökustannuksiin. Vuonna 2019 pelastuslaitoksen yksikkökustannukset olivat 82,88, pelastustoimen 64,74 ja ensihoitopalvelun 18,14 euroa/asukas.

Vuonna 2021 pelastustoimen käyttömenojen arvioidaan nousevan 5,5 %, josta palvelutason kehittämisen osuus on 2,8 prosenttiyksikköä. Ensihoitopalvelun käyttömenojen kasvuksi arvioidaan 4,0 %, josta palvelutason kehittäminen noin puolet. Asukasluvun ja peruspalveluidenhintaindeksin muutoksella korjattujen yksikkökustannusten arvioidaan vuonna 2021 nousevan pelastustoimen osalta 70 euroon (64,7 euroa v. 2019) ja ensihoitopalvelun osalta 19,5 euroon (18,1 euroa v. 2019) asukasta kohden. Taloussuunnitelman toteutuessa pelastuslaitoksen inflaatiokorjattu yksikkökustannusindeksi (2019=100) on 107,9 vuonna 2021 ja 116,4 vuonna 2023.

Pelastuslaitoksen irtaimen investoinneista tärkeimpiä vuonna 2020 ovat ensihoito- ja pelastusajoneuvojen elinkaaren mukaiset korvaushankinnat, yhteensä noin 3,2 miljoonaa euroa, sekä kärkiyksiköiden uushankinnat, väestöhälytinjaarjestelmän ja palvelinjaarjestelmien suunnittelu ja uusinnat. Irtaimen vuotuinen investointitaso on säilytettävä noin 5,3 mil-

joonan euron tasolla vuosina 2022-2023, jotta palvelutuotannon kehittämistoimet voidaan toteuttaa.

Talousarvioaloitteet

Talousarvioaloitteissa HEL 2020-003272, HEL 2020-003275 ja HEL 2020-003295 on esitetty palomiesten palkkojen korjaamista. Pelastuslautakunta on 9.6.2020 kannattanut aloitteita ja todennut, että Helsingin kaupungin tulee laatia palomiehille palkkaohjelma, jolla palomiesten palkkaus korjataan muiden Uudenmaan pelastuslaitosten palomiesten palkkaukseen nähden kilpailukykyiselle tasolle.

Pelastuslaitoksen vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusummaan varataan 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi vuonna 2021. Määrärahojen käytössä vuonna 2021 ensisijaisesti toteutetaan toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen.

Talousarvioehdotuksen 2021 lisäksi vuoden 2022 taloussuunnitelmassa palkkaohjelmaan on varattu 730 000 euroa ja vuoden 2023 taloussuunnitelmassa 800 000 euroa. Varaus sisältää palomiehen tehtäväkohtaisen palkan korjaamisen Keski- ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten palkan tasolle sekä ylipalomiesten palkan korjaamisen 20 euroa tämän tason yläpuolelle. Varaus ei sisällä määrärahaa palomies-ensihoidtajien tai paloiesimiesten palkkatason muuttamiseen.

Määrärahat taloussuunnitelmaan 2022-2023 on varattu talousarvioehdotuksen laatimisen ajankohdan mukaisen henkilöstöennusteen perusteella ja edellyttäen, että palomiesten tehtävä- ja palkkaus rakenne pysyy ennallaan. Pelastuslautakunta toteaa, että Uudenmaan pelastuslaitosten keskenään erilaisesta palkkarakenteesta riippumatta Helsingin pelastuslaitoksen palkkojen korjauksessa on huolehdittava siitä, että palomiesten ja ylipalomiesten vertailukelpoinen kokonaiskuukausipalkka on vähintään samalla tasolla Uudenmaan muiden pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten ja ylipalomiesten palkkauksen kanssa.

Pelastuslautakunta toteaa edelleen, että palomies-ensihoidtajien saataavuus on kriittinen menestystekijä pelastustoimen ja ensihoitopalvelun synergian täysimääräiseksi hyödyntämiseksi erityisesti suuronnettomuuksissa, muissa vakavissa monipotilastilanteissa ja poikkeusoloissa. Perustason palkkojen korjaamisen yhteydessä on huolehdittava siitä, että tehtävien vaativuuseroon perustuva palkkaero perustason palomiesten ja hoitotason palomies-ensihoidtajien välillä ei kavennu merkittävästi ja että paloiesimiesten palkkaus on oikeassa suhteessa palomies-ensihoidtajien palkkaukseen. Nämä muutokset on huomioitava ta-

loussuunnitelmassa nyt vuosille 2022-2023 varattujen määrärahojen lisäksi.

Palomiesten tehtäväkohtaisesta palkasta ja palkkausrakenteesta päättää Helsingin kaupungin henkilöstöjohtaja tai se, jolle toimivalta hallintosäännön mukaisesti on annettu. Pelastuslautakunta toteaa, että lopullinen määrärahatarve tarkennetaan 2021 tulosbudjetissa ja vuosien 2022 ja 2023 talousarvioehdotuksissa sen jälkeen, kun tehtävä- ja palkkarakenne ja niitä koskevan palkkakehitysohjelman toteutusaikataulu on suunniteltu yhdessä kaupunginkanslian kanssa.

Palomiesten palkkojen korjaamiseen varatuilla määrärahoilla ei ole vaikutusta suoritemääriin tai muutoin palvelutuotantoon.

Kaupunkistrategian ja sen tavoitteiden toteuttaminen

1 Yleinen viihtyisyys ja turvallisuus

Pelastuslaitos huolehtii Helsingin turvallisuudesta kaupungin kasvun ja valvontaviranomaisen asettamien velvoitteiden mukaisesti.

Jatkuvalla riskianalyysillä, monipuolisilla onnettomuuksien ehkäisyn menetelmillä sekä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun saatavuuden tarkoituksenmukaisella mitoituksella varmistetaan yleistä turvallisuutta Helsingin kaupunkirakenteen kehittyessä. Sopimuspalokuntien ja Helsingin pelastusliiton roolia pelastuslaitoksen viranomaistoiminnan tukena onnettomuuksien ehkäisyssä vahvistetaan.

Pelastustoiminnassa kärkiyksikön toimintamallilla vastataan kustannustehokkaasti sekä pelastustoiminnan että ensihoitopalvelun valitun riskiprofiilin mukaisiin tehtäviin katvealueilla.

2 Digitaalisuus

Turvallisuusviestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin kanaviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian perusteella.

Pelastuslaitos on aktiivisessa roolissa kehittämässä valtakunnallista tietojärjestelmää valvontatoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn palveluprosessien, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi.

Digitaalista viestintää kehitetään palvelutuotannon, työnantajamielikkyyden sekä sisäisen viestinnän tarpeisiin.

Pelastuslaitos varautuu tukemaan kaupunginkansliaa, mikäli kaupunkiyhteisen varautumisen ja väestönsuojelun tietojärjestelmän hankin-

nan valmistelu toteutuu. Järjestelmä kytkeytyy kaupungin strategiaan sekä digitalisaation, että turvallinen kaupunki -näkökulmien kautta.

3 Henkilöstön hyvinvointi ja johtaminen

Pelastuslaitoksen tavoitteena on erinomainen ihmisten johtaminen. Sitä ja työhyvinvointia mittaavien indikaattoreiden arvot paranevat.

Kertapalkitsemiseen on varattu 1 % henkilöstön vuotuisesta säännöllisen työajan palkkasummasta.

4 Taloudellisesti kestävä kehitys

Pelastustoimen käyttömenojen yksikkökustannukset ilman poistoja ovat vertailuryhmän keskiarvoa paremmat.

Ensihoitopalvelun käyttömenojen yksikkökustannukset ilman poistoja ovat vertailuryhmässään kilpailukykyiset.

Pelastuslaitoksen henkilöstösuunnitelma 2021 – 2023

Henkilöstösuunnitelma kattaa pelastustoimen palvelutason ja ensihoitopalvelun kehittämistarpeiden perusteella suunnitellut henkilöstöresurssit.

Pelastuslaitos perustaa 27 uutta vakanssia vuonna 2021, joista Kontulan kärkiyksikköön 12 ja onnettomuuksien ehkäisyn toimintaan 3. Ensihoitoon lisätään 12 vakanssia, joten vuoden 2021 talousarvio sisältää yhteensä 734 palkkaa saavaa.

Vuonna 2022 pelastustoimeen lisätään 26 vakanssia Konalan ja Tapanilan valmiuteen ja lisäksi 12 vakanssia ensihoitoon myöhemmin tarkennettavaan sijaintiin. Vuoden 2022 palkkaa saavien määrä on 772.

Vuonna 2023 pelastustoimeen lisätään 12 vakanssia Vuosaaren kärkiyksikön tarpeisiin ja lisäksi 12 vakanssia ensihoitoon myöhemmin tarkennettavaan sijaintiin. Vuoden 2023 palkkaa saavien määrä on 796.

Ansiotason muutoksena on huomioitu 2,05 % vuonna 2021, 0,4 % vuonna 2022 ja 1,0 % vuonna 2022 sekä varauduttu pelastushenkilöstön palkkatason korjaukseen Uudenmaan muiden pelastuslaitosten tasolle vuosina 2022-2023.

Tilankäyttösuunnitelma 2021 - 2023

Konalaan valmistuu uusi pelastusasema vuonna 2022. Kontulaan ja Tapanilaan rakennetaan kevytasemat ja Kontulan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään. Vuosaareen suunnitellaan kevytasemaa.

Malmin aseman korvaava väliaikainen asema on valmistunut kesällä 2020. Konalan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään vuonna 2020 ja Kontulan aseman rakentaminen vuonna 2023.

Uudenmaan laajuisen pelastustoiminnan johtokeskus sekä keskuspelastusaseman vesi- ja viemärikorjaus valmistuvat vuonna 2023.

Yleiset väestönsuojat ovat nykyisin pelastuslaitoksen hallinnassa. Maakuntauudistukseen liittyen neuvotellaan väestösuojien hallinnan ja ylläpidon ratkaisusta niiden toiminnan häiriöttömän jatkuvuuden turvaamiseksi. Väestönsuojien korjausvelan ratkaisemisesta neuvotellaan kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Digitalisaatio ja tietotekniikka palvelutuotannon ja prosessien kehittämisessä

Pelastuslaitos kehittää aktiivisesti valtakunnallista valvontatoiminnan tietojärjestelmää palveluprosessin, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi valvontatoiminnassa.

Pelastuslaitos varautuu tukemaan kaupunginkansliaa varautumisen ja väestönsuojelun tietojärjestelmän hankinnan valmistelussa.

Turvallisuusviestinnän ja muun ulkoisen viestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin kanaviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian perusteella.

Taloussuunnitelmaan liittyvät uhkat

1 Henkilöstön saatavuus ja Pelastuskoulun asema

Pelastushenkilöstön saatavuus on merkittävä uhka pelastustoimen palvelutason kehittämiselle. Voimassa olevan toimiluvan mukaan Helsingin Pelastuskoulun viimeinen pelastajakurssi valmistuu syksyllä 2023. Pelastuskoulun toiminnan jatkuvuus on kriittinen tekijä henkilöstön saatavuuden edistämiseksi.

Vallitsevassa suhdanteessa ja ympäröivien pelastustoimen alueiden korkeamman palkkatason johdosta pelastuslaitos ei kykene kilpailemaan työvoiman saatavuudessa Uudellamaalla, mikä aiheuttaa jatkuvaa resurssivajetta pelastuslaitoksen eri toiminnoissa. Ongelman ratkaisemiseksi pelastushenkilöstön tehtäväpalkkoja nostetaan vuosina 2022-2023. Lisäksi pelastuslaitos panostaa ennakkolliseen rekrytointiin sekä työnantajakuvan kehittämiseen kriittisten osaamistarpeiden ja käytettävissä olevan työvoiman kohtaamisen parantamiseksi.

2 Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä koskeva uudistus

---

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kesällä 2020 hallitus on antanut esityksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi. Perustettaville uusille maakunnille siirrettäisiin vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä. Uuttamaata koskevan erilliskorjausten mukaan Helsingin kaupunki vastaisi sote-maakuntien tehtävistä Helsingin alueella. Kokonaiskuvan muodostaminen uudistuksen rahoitusmallista, taloudellisista vaikutuksista sekä vaikutuksista Helsingin kaupungin pelastustoimeen on lähes mahdotonta. Pelastuslakiin ehdotettavat muutokset eivät sisälly hallituksen esitykseen ja Helsingin pelastustoimen alueen erityispiirteitä ja toiminnan tuloksia ei ole riittävästi huomioitu uudistuksen valmistelussa.

Ehdotettu sote- ja maakuntauudistuksessa suunniteltu maakunnan ja pelastustoimen strategisen ohjauksen keskittäminen valtiolle uhkaa rapauttaa Helsingin pelastustoimen mahdollisuudet päättää pelastustoimen palvelutasosta paikallisesti tarkoituksenmukaisimmalla tavalla vuoden 2023 alusta lukien.

Uudistuksessa pelastustoimen rahoitus on ehdotettu siirrettäväksi valtiolle osana sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen yleiskatteellista rahoitusta. Ehdotettuun lakipakettiin sisältyvien rahoituslaskelmien mukaan Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus alentuisi 144 miljoonaa euroa eli 222 euroa asukasta kohden. Pelastustoimen osalta laskennallinen vähennys olisi 0,86 miljoonaa euroa eli 1 euroa/asukas. Uudistusta koskevassa esityksessä ei ole riittävästi huomioitu pelastustoimen palveluverkon kasvattamisesta, tietojärjestelmäkehityksestä ja tiedonhallintaan ja asiantuntijatyön kasvuun liittyviä kustannuspaineita. Merkittävänä uhkana on, että sote- ja maakuntauudistuksen toteutuessa pelastustoimen yhteinen kansallinen rahoituspohja ja Helsingin pelastustoimen osuus eivät riitä kattamaan pelastustoimen kustannuksia tulevaisuudessa.

Uudistusta koskevan lakipaketin valmistelussa ei ole riittävästi huomioitu myöskään niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat pelastustoimen palvelutason ja muun kehittämisen sekä päällekkäisten hallinnollisten ohjausmekanismien johdosta tulevina vuosina. Helsingin pelastustoimen alueen osalta ehdotettu rahoitusmalli vaarantaa pelastustoimen tuottavan järjestämisen.

Lakiuudistuksen keskeneräisyyden vuoksi siihen liittyviä seikkoja ei ole ollut mahdollista huomioida tämän taloussuunnitelman valmistelussa.

3 Väestönsuojien korjausvelka

Väestönsuojien jatkuvasti kasvava korjausvelka vaarantaa poikkeusolojen lisäksi väestönsuojien normaaliajan käytön sekä kasvattaa väestönsuojien ylläpito- ja korjauskustannuksia käyttömenoilla.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Outi Alanen: Esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi:

Esitys 500 000 € lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi alkaen jo vuodesta 2021. Pelastuslaitos on esittänyt suunnitelmassaan (8.9.2020) 1,5 M lisärahoitusta vuosille 2022-23. Pitkään jatkuneen epäkohdan viivyttämiseen ei ole riittäviä perusteita. Helsingin pelastuslaitos on noudattanut tiukkaa talouskuria jo 8 vuotta. Olisi kohtuullista että 1,7 % säästötavoitteesta luovutettiin yhdeksi vuodeksi, koska henkilöstö ei jaksakaan enää odottaa lupauksen täyttämistä ja etsii töitä muualta. Ylitöitä on teetetty tänä vuonna lähes tuplasti enemmän kuin edellisvuonna. Henkilöstö on joutunut venymään ja sopeutumaan normaalia enemmän poikkeusoloissa, kun ylitöihin ei ole saatu aina riittävästi henkilöstöä.

Avin edellyttämän pelastusvalmiuden parantaminen neljässä vuodessa nyt kevytyksiköllä ja ensihoitovalmiuden lisääminen HUSin vaatimuksesta kaventavat ylijäämän +0,9 prosenttiin. Todettakoon että 0,9 % on pelastuslaitoksen budjetissa juuri tuo 0,5 M. Henkilöstölle on luvattu, että palkkaus on tärkein prioriteetti, tahdosta teoiksi. Vastuullisuutta ei ole säästää sieltä missä ei ole säästettävää ja ylläpitää Suomen huonointa palkkatasoa yhdessä Suomen arvostetuimmista ammateista. Vastuullisuutta on käynnistää palkkaohjelma viipymättä ja turvata Suomen koulutetuimpien palomiesten pysyminen Helsingissä ja korjata vääristynyt työnantajakuva. Helsinki tulee varmasti tekemään koronasta huolimatta vähintään kymmenien miljoonien ylijäämän, jossa 0,5 M satsaus turvallisuuteen ja houkuttelevuuteen on pieni summa.

Palkkaohjelmasta on tehty kolme valtuustoaloitetta, joissa palkkaepäkohta on tunnistettu. Aloitteet ovat saaneet kannatusta ja myös pelastuslautakunta oli 9.6.2020 asian takana. Palkkaohjelman 1. osa on taktisesti keskeistä saada läpi jo ensi vuodelle, koska keväällä on jo uudet vaalit. Valtuuston osittain vaihduttua, vaikuttamistyö alkaa alusta. Mutta jos pohjalla on jo aloitettu palkkaohjelma, tulevat palkkojen lisäerät menevät helpommin läpi.

Kannattaja: Anja Malm

Vastaehdotus 2:

Matias Turkkila: Esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi ja priorisointijärjestys:

Vuoden talousarvioehdotuksen loppusummaan lisätään Alasen ehdotuksen mukaisesti 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi jo vuonna 2021. Lisäksi määrärahojen käytössä vuonna 2021 toteutetaan ensisijaisesti esittelijän ehdotuksen mukaiset toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen. Muilta osin vastaehdotus on esittelijän ehdotuksen mukainen.

Kannattaja: Maria Landén

1. äänestys:

JAA-ehdotus: Outi Alasen vastaehdotus

Ei-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen

Ei-äännet: 5

Sanna Aivio, Jarmo Kelo, Maria Landén, Dennis Pasterstein ja Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjä, 1 poissa).

2. äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Sanna Aivio, Jarmo Kelo ja Dennis Pasterstein

Ei-äännet: 5

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen, Maria Landén ja Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjä, 1 poissa).

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

pelastuskomentaja vs.
Henri Nordenswan

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi
Kari Virtanen, tekninen päällikkö, puhelin: 310 31400
kari.virtanen(a)hel.fi

§ 756

V 11.11.2020, Vuoden 2021 tuloveroprosentin määrittäminen

HEL 2020-011127 T 02 03 01 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto ottaa asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuusto päättää vahvistaa vuoden 2021 tuloveroprosentiksi 18,0 %.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

päätösehdotukseen lisätään teksti ”kaupunginvaltuusto ottaa asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla”.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää vahvistaa vuoden 2021 tuloveroprosentiksi 18,0 %.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan

tulee ilmoittaa verohallinnolle tuloveroprosentin suuruus viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Tuloveroprosentti ilmoitetaan neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella.

Vuonna 2020 Helsingin verotulojen kehitys on ollut koronaepidemian talousvaikutusten seurauksena kaikki veromuodot huomioiden talousarviossa odotettua heikompaa. Kunnallisverotulojen kehitys on ollut kulluvana vuonna keväällä pelättyä parempi. Yhteisöverossa koronaviruksen vaikutus alkoi näkyä huhtikuun tilityksistä alkaen ja se on heikentänyt yhteisöverotilitysten kertymää. Talouden sulkutoimia on lievennetty suurelta osin, mutta koronavirusepidemian aiheuttama epävarmuus tuleviin verotuloihin on yhä ilmeinen. Vaikutukset näkyvät viiveellä kunnallisveron ja yhteisöveron aiemmin ennakoitua heikompana tuottona. Osa tästä heikennyksestä tulisi työllisyyden ja sitä kautta palkkasumman aiemmin oletettua heikomman kehityksen sekä yritysten oletettua heikomman kannattavuuden myötä.

Työllisyys supistuu vuonna 2020 runsaasti ja myös palkkasumma kääntyy valtakunnallisessa ennusteessa (VM:n Taloudellinen katsaus 5.10.2020) kahden prosentin laskuun. Ansioiden nousun ja työllisyyden kasvun myötä palkkasumman ennakoidaan kääntyvän vuosina 2021 ja 2022 runsaan 2,5 prosentin vuosittaiseen nousuun. Palkkasumman kehitykseen vaikuttaa työllisyyden kehityksen lisäksi nimellisansioiden kehitys. Sopimuskorotusten ja nimellisansioiden nousuvauhti olisi ensi vuonna siten 2,5 %. Eräät tänä vuonna solmitut työehtosopimukset ulottuvat alkuvuoteen 2023 saakka.

Vuoden 2021 talousarvio perustuu kunnallisveroprosenttiin 18,0 % ja tuotoksi vuonna 2021 arvioidaan 2 750 milj. euroa. Yhden veroprosenttiyksikön tuotto on noin 153 milj. euroa.

Tämä on 0,5 % vuoden 2020 ennustetta enemmän. Verohallinnon verokortt uudistus sekä tulorekisterin ilmoitusongelmat siirsivät verotilityksiä vuodelle 2020, mistä syystä vuoden 2020 kunnallisverotulon muutos muodostuu palkkasumman ja muun ansioverotulopohjan kehitykseen nähden korkeaksi.

Vuosien 2020 ja 2021 kunnallistuloverojen, sekä myös yhteisöverojen, veroennusteeseen liittyy tavanomaista suurempaa epävarmuutta johdun koronavirusepidemian aiheuttamasta taloudellisesta epävarmuudesta.

Helsingin ansiotuloveropohjan kehitys

Työllisten määrä kasvoi Helsingissä kolme prosenttia ja pääkaupunki-seudulla viisi prosenttia vuodesta 2017 vuoteen 2019 Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen ennakkotiedon mukaan. Vuoden 2020 ensimmäi-

sellä puoliskolla työllisten määrä pieneni pääkaupunkiseudulla ja koko maassa prosentilla.

Vuoden 2020 kesällä Helsingin työllisyysaste oli pudonnut yhden prosenttiyksikön vuoden takaisesta koronakriisin seurauksena. Koko maassa pudotus oli kaksi prosenttiyksikköä. Helsingin työllisyysaste oli vuoden 2020 toisella vuosineljänneksellä 73,8 prosenttia.

Työttömyys väheni Helsingissä usean vuoden, mutta työttömien määrä jäi silti korkeaksi verrattuna vuonna 2008 alkanutta taantumaa edeltävään aikaan. Vuodesta 2017 vuoteen 2019 työttömien määrä pieneni Helsingissä 11 prosentilla. Vuoden 2019 lopussa työttömien määrä ei enää laskenut ja vuoden 2020 alussa työttömiä oli saman verran kuin vuotta aiemmin. Koronaepidemiaan liittyvät rajoitukset vuoden 2020 toisella vuosineljänneksellä kaksinkertaistivat työttömien määrän. Suurista kaupungeista vain Espoossa työttömien määrä on kasvanut Helsinkiä voimakkaammin. Työttömiin työnhakijoihin lasketaan varsinaiset työttömät ja kokoaikaisesti lomautetut.

Työttömien työnhakijoiden määrä nousi Helsingissä yli 65 000:en, ja lomautettujen osuus tästä oli korkeimmillaan 40 prosenttia keväällä 2020 ja samalla nousi kokonaan työttömien määrä. Loppukesästä yhä useampi lomautettu pääsi palaamaan töihin ja myös työttömien määrän kasvu pysähtyi. Elokuun 2020 lopussa Helsingin työttömyysaste oli 14,3 prosenttia ja työttömiä työnhakijoita oli kaikkiaan 50 200. Kokonaan työttömien määrä oli kasvanut vuoden takaisesta noin 8 200 hengellä ja lomautettuja oli 10 800.

Ansiotulojen summan vuosikasvu oli vuonna 2019 Helsingissä 3,9 prosenttia ja koko maassa 3,1 prosenttia. Muissa kuusikkokunnissa ansiotulojen summan suhteellinen kasvu oli hieman Helsinkiä nopeampaa (esim. Espoossa 4,0 ja Vantaalla 5,2 prosenttia). Helsingin ansiotulojen summan muita hitaamman kasvun selittää tulonsaajien lukumäärän nopeampi kasvu muissa kuusikkokunnissa. Esimerkiksi Vantaalla tulonsaajien määrä kasvoi vuodessa 3,2 prosenttia, mutta Helsingissä vain vajaan puoli prosenttia.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

09.11.2020

Asia/24

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 715

HEL 2020-011127 T 02 03 01 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

02.11.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

29.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

§ 757

V 11.11.2020, Vuoden 2021 kiinteistöveroprosenttien määrittäminen

HEL 2020-011128 T 02 03 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto ottaa asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuusto päättää määrätä vuoden 2021 kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,93
- voimalaitosten veroprosentti 3,10

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

päätösehdotukseen lisätään teksti ”kaupunginvaltuusto ottaa asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla”.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää määrätä vuoden 2021 kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,93
- voimalaitosten veroprosentti 3,10

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella. Jokaisen kunnan on vahvistettava aina yleinen kiinteistöveroprosentti, vakituisten asuinrakennusten veroprosentti sekä muiden asuinrakennusten veroprosentti. Kunta voi halutessaan vahvistaa erillisen veroprosentin voimalaitoksille, yleishyödyllisille yhteisöille ja eräin edellytyksin myös rakentamattomalle rakennuspaikalle. Viimeksi mainitun osalta eräiden kuntien (Helsingin seutu) on KiintVL:n 12 b §:n mukaan määrättävä rakentamattomalle rakennuspaikalle erillinen veroprosentti.

Vuoden 2021 verotuksessa lainsäädännössä määritellyt kiinteistöveroprosenttien rajat ovat seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41–1,00
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93–2,00
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 2,00–6,00, KiintVL:n 12 b §:ssä mainituissa kunnissa alaraja on valtuuston määräämä yleinen veroprosentti +3,00, veroprosentiksi voidaan määrätä kuitenkin enintään 6,00 prosenttia
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti 0,00–2,00
- voimalaitosrakennukset ja -rakennelmat kiinteistöveroprosentti 0,93–3,10

Kiinteistöveroprosenttien rajoissa ei ole muutosta vuoteen 2020.

Vuonna 2020 kiinteistöveroprosentit ovat Helsingissä seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93 (vuonna 2020 tuottoarvio noin 216 milj. euroa (huomioiden yleishyödylliset yhteisöt))
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41 (vuonna 2020 tuottoarvio noin 54 milj. euroa)
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93 (vuonna 2020 tuottoarvio noin 0,15 milj. euroa)

- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,93 (vuonna 2020 tuottoarvio noin 2,8 milj. euroa)
- voimalaitosten veroprosentti 3,10 (vuonna 2020 tuottoarvio noin 0,75 milj. euroa)

Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2021 on arvioitu 282 milj. euroa. Vuoden 2020 tilitysarvio on 274 milj. euroa.

Kiinteistöverotuoton 2,9 prosentin nousu vuodelle 2021 johtuu pääosin kiinteistökannan kasvusta ja sitä kautta veropohjan ennakoidusta noususta. Lisäksi vuonna 2020 koronavirusepidemian taloudellisten vaikutusten lieventämiseksi toteutetun verotuksen maksujärjestelyjen ehtojen huojennuksen seurauksena kiinteistöverotulojen kertymää siirtyy koko maan tasolla vuodelta 2020 arviolta 9 milj. euroa vuosille 2021 ja 2022. Tällä tilitysten siirtymällä on myös Helsingin kiinteistöverotulojen jaksottumiseen pieni vaikutus.

Kunnan tulee ilmoittaa kiinteistöveroprosentit verohallinnolle viimeistään marraskuun 17. päivänä.

Kiinteistöverotuksen kokonaisuudistuksen lainsäädäntövalmistelu

Hallitusohjelman mukaisesti käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan siten, että uudistus tulee pääosaltaan voimaan vuoden 2023 verotuksessa. Uudistus siirtyy aiemmin suunnitellusta vuodella, koska linjauksia varten tarvitaan lisää tietopohjaa ja analyysiä vaikutuksista. Samalla taataan, että Verohallinnolla on riittävästi aikaa toteuttaa uudistuksen vaatimat järjestelmämuutokset.

Uudistuksen tavoitteena on huomioida aiempaa paremmin maapohjien ja rakennusten käyvät verotusarvot, jotka ovat jäljessä yleisestä kustannus- ja hintakehityksestä nykyisessä järjestelmässä. Verotusarvot nousevat keskimäärin noin kaksinkertaiseksi ja nousu vaihtelee rakennustyyppittäin sekä alueittain rakennuskustannusten kehityksen mukaan uudessa järjestelmässä. Maapohjien verotusarvot nousevat vastaavasti keskimäärin kaksinkertaisiksi nykytasosta koko maassa. Maapohjien verotusarvojen muutoksiin liittyy huomattavasti suurempi vaihtelu kuin rakennusten verotusarvojen muutoksiin.

Helsingiläisten asuntojen hintakehitys on ollut nopeampaa kuin muualla Suomessa. Käytössä olevan kiinteistöverojärjestelmän käyvät arvot ovatkin todennäköisesti jääneet jälkeen eniten Helsingissä. Niinpä uuden maapohjan arvottamisjärjestelmän suurin korotuspaine kohdistuu-kin Helsinkiin. Maan arvo ja sen kehitys vaihtelevat paljon Helsingin sisällä, mistä johtuen kiinteistöveron korotukset kohdistuvat erisuuruusina eri alueille. Helsingin kalleimmilla alueilla maapohjan arvottamisjärjestelmän käyvät arvot ovat jääneet jälkeen eniten.

Vaikka asuntojen hintojen nousu on ollut Helsingissä muuta maata suurempaa, on asukasta kohden laskettu kiinteistöverokertymä kasvanut hitaammin kuin verrokkikunnissa. Tätä selittää Helsingin muista kaupungeista poikkeava maapolitiikka. Helsingissä tontinluovutus perustuu pitkälti maanvuokraukseen, eikä vuokratonteilla sijaitsevista kohteista makseta kiinteistövero. Kiinteistöverojärjestelmän muutokset maapohjan ja rakennusten arvottamisperusteissa nostavat Helsingin kiinteistöverotuottoja, mikäli kiinteistöveroasteeseen ei tehdä muutoksia. Maan arvo on aliarvioitu nykyisessä järjestelmässä, minkä vuoksi suurimmat korotukset Helsingissä kohdistuvat järjestelmä uudistuksessa maapohjaan.

Rakennus- ja kiinteistörekisteritietojen kehittämisprojektin vaikutus kiinteistöveron verotusarvoihin

Helsingin kaupunki on selvittänyt vuosina 2017, 2018 ja 2020 Verohallinnon kiinteistöveroluettelon ja kaupungin omien rekisteritietojen vastaavuutta. Tehtyjen selvitysten perusteella on todettu, että eri viranomaisten ylläpitämien rekistereiden tiedoissa on olemassa eroavaisuuksia.

Rekisteritietojen oikeellisuus vaikuttaisi ensi vaiheessa suorimmin kiinteistöveron perusteena oleviin verotusarvoihin ja sitä kautta kaupungille kertyviin kiinteistöverotuloihin sekä kiinteistöveron oikeudenmukaisuuden paranemiseen verovelvollisen näkökulmasta. Muissa suurissa kaupungeissa on käynnistetty ja tehty vastaavaa rekisteritietojen tarkistamistyötä ja tehdyllä työllä on ollut selkeä vaikutus kiinteistöverotuloja lisäävästi.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 716

HEL 2020-011128 T 02 03 02 00

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.11.2020

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että perusteluista poistetaan sulkeissa oleva teksti "(viimeksi mainittu hallituksen esityksen 174/2016 laiksi kiinteistöverolain muuttamisesta)".

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

29.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

§ 758

Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite koripallokentästä Vuosaareen

HEL 2020-007153 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ville Jalovaara esittää aloitteessaan, että Vuosaaren liikuntapuistoon sijoitetaan koripallon virallisten sääntöjen mukainen asfaltoitu koripallokenttä.

Kaupunginhallitus toteaa, että koripallokentän rakentaminen Vuosaareen on otettu kaupunkiympäristön toimialan työsuunnitelmaan ja se on tarkoitus toteuttaa ensi kevään aikana.

Koripallokentän rakentaminen Vuosaaren liikuntapuistoon on hyvä ja perusteltu hanke, joka täydentää hyvin Vuosaaren ulkoliikuntapaikkojen tarjontaa. Koripallon harrastusmahdollisuudet eivät tällä hetkellä ole Vuosaaressa kovin hyvät, sillä alueella on vain kuusi lähinnä koripallon harjoittelupaikoiksi luonnehdittavaa aluetta eikä yhtään virallista koripallon ulkokenttää. Liikuntapalvelut on myös todennut tämän puutteen korjaavansa palvelutarjontaansa ja esittänyt kaupunkiympäristön toimialalle koripallokentän rakentamista.

Vastaus on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.10.2020 § 167

HEL 2020-007153 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa uuden koripallokentän rakentamista Vuosaaren.

Aloitteessa esitetty koripallokentän rakentaminen Vuosaaren Kartanon liikuntapuistoon on hyvä ja perusteltu hanke, joka täydentää hyvin Vuosaaren ulkoliikuntapaikkojen tarjontaa. Koripallon harrastusmahdollisuudet Vuosaarella tällä hetkellä eivät ole kovin hyvät, sillä alueella on vain kuusi lähinnä koripallon harjoittelupaikoiksi luonnehdittavaa aluetta, ei yhtään virallista koripallon ulkokenttää.

Liikunnan palvelukokonaisuus on myös todennut tämän puutteen korjattaessaan palvelutarjontaansa ja esittänyt kaupunkiympäristön toimialalle koripallokentän rakentamista Kartanon liikuntapuistoon. Kaupunkiympäristö on ottanut kyseisen koripallokentän työsuunnitelmaansa ja toteuttaa kentän ensi kevään aikana.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

§ 759

Teknisten palvelujen palvelustrategia ja Staran kehittäminen

HEL 2020-009608 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana olivat tekninen johtaja Kari Pudas ja strategiapäällikkö Marko Karvinen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakentamispalveluliikelaitos Staran tilaaja- ja tuottajatoiminnot sekä rooli kaupungin sisäisenä palveluntuottajana
- 2 Teknisten palvelujen palvelustrategiset linjaukset -työryhmän loppuraportti
- 3 Staran kehittäminen -loppuraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy teknisten palvelujen palvelustrategiseksi linjauksiksi ja tavoitetilaksi vuonna 2024:

- Infrarakentamisen suuria hankkeita hankitaan kilpailutuksen kautta nykyistä enemmän ja pienempiä hankkeita keskitetään Staralle. Tavoitetilassa Staran tuotannon osuus kaupungin infrarakentamisen kokonaisuudesta on n. 20 %.
- Yleisten alueiden ylläpidon tavoitetilassa Staran tuotannon osuus kaupungin yleisten alueiden ylläpidon kokonaispinta-alasta on 50

%. Ylläpidon kilpailuttamisen laajentamiseen varaudutaan Staran toimintaa kehittämällä.

- Korjausrakentamisen pienet hankkeet keskitetään Staralle. Tavoite-tilassa Staran osuus rakennustekniikan kokonaisuudesta on n. 20 %.

Linjausten toteuttamiseksi ja tavoitetilan saavuttamiseksi kaupunginhallitus kehottaa

- Kaupunkiympäristön toimialaa käynnistämään tilaamisen tavoitetilaan johtavan kehittämissuunnitelman valmistelun
- Staraa käynnistämään kehittämis- ja tuottavuusohjelman valmistelun
- Kaupunginkansliaa, kaupunkiympäristön toimialaa, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaa sekä Staraa valmistelevaan merellisten palvelujen kehittämis ehdotukset erillistä päätöksentekoa varten
- Kaupunginkansliaa, kaupunkiympäristön toimialaa, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaa sekä Staraa toteuttamaan pelastusposteihin ja kalustohankintoihin liittyvät toiminnan muutokset
- Kaupunginkansliaa ohjaamaan ja koordinoimaan em. kokonaisuuksia

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa ottamaan kokonaisuuden huomioon osana toiminnan ja talouden suunnittelua ja talousarvioprosessia niin, että tavoitetilaan johtavia toimenpiteitä sisällytetään vuoden 2021 tulosbudjetteihin.

Esittelijän perustelut

Kehotus selvitystyön tekemisestä Staran tilaaja ja tuottaja -roolin erottamiseksi toisistaan sisältyi Helsingin kaupungin talousarvioon 2018.

Kansliapäällikkö asetti 25.4.2018 (§ 108) työryhmän selvittämään rakentamispalveluliikelaitos Staran tilaaja ja tuottaja -roolien erottamista toisistaan sekä tarkastelemaan Staran roolia ja tehtäviä kaupungin sisäisenä palveluntuottajana. Selvityksessä tuotettiin nykytilan kuvaus, suurten kaupunkien vastaavien ratkaisujen vertailu ja ratkaisuvaihtoehtojen määrittely.

Teknisten palvelujen nykytilan kuvaukseen sisältyi kaupunkiympäristön toimialan teknisten palvelujen hankintojen kokonaisuus, kaupunkiympäristön toimialan ja Staran organisaatiot sekä näiden välisen tilaaja-tuottajamallin toimintamalli ja volyymit. Selvityksessä tekniset palvelut tunnistettiin n. 750 miljoonan euron vuosittaiseksi kokonaisuudeksi, joka muodostui n. 200 miljoonan käyttötalouden menoista ja n. 550 miljoonan euron investointimenoista.

Tilaaaja ja tuottaja -rooleissa ei tunnistettu merkittäviä, välitöntä ratkaisua vaativia päällekkäisyyksiä. Työn johtopäätöksenä todettiin, että tilaaaja ja tuottaja -roolien selkiyttäminen edellyttää teknisten palvelustrategisten linjausten laatimista. Palvelustrategisten linjausten pohjalta voidaan valmistella tarvittavat muutokset tilaaaja-tuottaja-toimintoihin. Jatkotoimenpiteinä todettiin myös kaupungin teknisen toimen tuotantoon liittyvien päällekkäisyyksien poistaminen sekä tarve asettaa Staran toiminnalle kustannusten läpinäkyvyyteen ja tuottavuuteen liittyvät selkeät tavoitteet. Selvityksessä havaitut toimintojen päällekkäisyydet olivat teknisen palvelun kokonaisuuteen nähden kuitenkin pienehköjä.

Kaupungin johtoryhmä käsitteli selvitystä 10.12.2018 ja kansliapäällikkö asetti 20.2.2019 (§ 35) työryhmän, jonka tehtävänä oli valmistella ehdotus kaupungin teknisten palvelujen palvelustrategisista linjauksista, joissa selkeästi määritellään kaupungin teknisten palvelujen oma- ja ostotuotanto. Lisäksi tehtävänä oli tehdä ehdotukset tarvittavista muutoksista teknisen toimen tilaaaja-tuottaja -toimintoihin, selvittää teknisen toimen palvelutuotannon päällekkäisyydet ja ehdottaa Staralle asetettavat tavoitteet kustannusten läpinäkyvyyteen ja tuottavuuteen liittyen.

Työryhmän työtä käsiteltiin kaupungin johtoryhmässä 3.2.2020 ja 3.3.2020. Johtoryhmä päätti, että aiheesta teetetään ulkopuolinen arvio. Kevään 2020 aikana tilattiin kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan yhteistyönä konsulttiselvitys Staran kehittämisestä. Konsulttiselvityksen tulokset tukivat työryhmän ehdottamia palvelustrategisia linjauksia ja tarkensivat teknisten palvelujen tuottavuuspotentiaalia. Tulokset käsiteltiin kaupungin johtoryhmässä elokuussa 2020 ja esiteltiin kaupunginhallituksen aamukoulussa 3.9.2020.

Teknisten palvelujen kokonaisuus

Tekniset palvelut ovat laaja palvelu- ja tavaraostojen kokonaisuus. Palvelut järjestävä kaupunkiympäristön toimiala hankkii kokonaisuudessa palveluja ja tavaroita markkinoilta sekä kaupungin sisäisesti Staralta. Kaupungin ensimmäisen sisäisen työryhmän työssä käytiin kokonaisuus läpi ja määriteltiin teknisten palvelujen ylätaso. Kokonaisuuden kaupunkiyhteistä tarkastelua ja läpinäkyvyyttä hankaloittaa, että kaupunkiympäristön toimialan näkökulmasta hankinnat jakautuvat käyttötalouden hankintoihin ja investointeihin liittyviin hankintoihin. Staran oman sisäisen seurannan näkökulmasta kirjanpidollinen jaottelu käyttötalouteen ja investointeihin ei ole merkityksellinen.

Asiaa selvittänyt työryhmä tarkasteli kaupunkiympäristön toimialan tavara- ja palveluhankintoja 12 kuukauden ajanjaksolla, josta muodostettiin teknisten palvelujen kokonaiskuva.

Kokonaisuutena vuosittaisista n. 750 miljoonan euron teknisten palvelujen käyttötalouden ja investointien hankinnasta Staran osuus oli n. 28 %.

Käyttötalouden ylläpidon noin 200 miljoonan euron vuosittaisista hankinnoista kohdistui noin n. 74 miljoonaa euroa (37 %) Staralle. Tämän kokonaisuuden sisällä on kaksi osaa. Yleisten alueiden ylläpidon n. 78 miljoonan euron menoista kohdistuu n. 61 miljoonaa euroa (78 %) Staralle. Katujen ja puistojen ylläpitoa tehdään siis pääosin kaupungin omana tuotantona Starassa. Rakennusten ylläpidon n. 83 miljoonan euron menoista kohdistui n. 11 miljoonaa euroa (13 %) Staralle. Rakennusten ylläpitoon liittyvää korjaustoiminta ostetaan siis pääosin markkinoilta.

Investointitalouden vuosittaisista noin 550 miljoonan euron hankinnoista 136 miljoonaa euroa (24 %) kohdistuu Staraan. Pääosa investointihankkeista ostetaan siis markkinoilta. Tämän kokonaisuuden sisällä suurimmat kokonaisuudet ovat rakennukset (uudisrakentaminen ja perusparantaminen) n. 200 miljoonaa euroa (Staran osuus 25 %), katujen ja puistojen rakentaminen n. 180 miljoonaa euroa (Staran osuus 29 %), liikennehankkeet ja muille tehtävät hankkeet n. 120 miljoonaa euroa (Staran osuus 8 %) ja esirakentaminen n. 55 miljoonaa euroa (Staran osuus 41 %).

Staran liikevaihto on viime vuosina vaihdellut vuoden 2017 212 miljoonan euron, ja vuoden 2019 250 miljoonan euron välillä. Ennuste vuodelle 2020 on n. 248 miljoonaa euroa. Pääosa Staran liikevaihdosta tulee kaupunkiympäristön toimialan tilauksista (88 % vuonna 2017).

Kaupunkiympäristön toimialan ja Staran tilaaja-tuottajamalli

Kaupunkiympäristön toimialan ja Staran toiminta on teknisissä palveluissa järjestetty keskinäisin sopimuksin.

Toimialan ja Staran välillä on laaja yhteistyösopimus, joka koskee katujen, puistojen ja viheralueiden rakentamista ja ylläpitoa, luonnonhoitoa ja kaupunginpuutarhan palveluja, asiantuntijapalveluja, talonrakentamista, ajoneuvojen siirtoa sekä kalustopalveluja.

Lisäksi toimialan ja Staran välillä on erilliset sopimukset yleisten alueiden ylläpitopalveluista koskien katu- ja puistoalueiden palveluja sekä luonnonhoitoa ja kaupunginpuutarhaa (yhteensä n. 52 miljoonaa euroa/vuosi).

Kaupunkiympäristön toimialan ja Staran välisiin sopimuksiin perustuva toimintaa ovat mm.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

- Talonrakentaminen ja konepajapalvelut
- Katujen, puistojen ja kunnallistekniikan rakentaminen
- Asiantuntijapalvelut (sisältää kartoitukset, pohjatutkimukset, pilaantuneet maat sekä katu- ja maalaboratoriopalvelut)
- Yleisten alueiden erilliset alueurakkasopimukset
- Ajoneuvojen siirto-, vaalitelineiden ja julisteiden järjestämis- sekä tilapäiset liikennejärjestelyt kaupungin tapahtumissa -palvelut
- Kalustopalvelut

Kaupunkiympäristön toimiala ja Stara ja ovat kehittäneet yhteistyötään ja palvelusopimuksia kaupunkiympäristön toimialan ja Staran strategisten tavoitteiden pohjalta.

Sopimusrakenne tulee uudelleenarvioitavaksi käynnistettävän kehittämishankkeen aikana. Ottaen huomioon, että kaupunkiympäristön toimiala ja Stara ovat saman kaupunkioikeushenkilön osia, sopimussanaa käytetään tässä yksinkertaisuuden vuoksi kuvaamaan kaupungin sisäisten toimintojen välistä yhteisymmärrystä kuvaavaa asiakirjaa. Kyse ei ole varsinaisesta sitovasta oikeustoimesta.

Tilaja- ja tuottajatehtävien organisointi

Tilaja-tuottaja-mallin arvioimiseksi selvitettiin kaupunkiympäristön toimialan tilaajatoiminnon luonne. Selvityksen mukaan kaupunkiympäristön toimialalta osallistui kilpailutuksiin päätyönään 17 työntekijää ja oman työn ohella 239 työntekijää. Ostamista ja tilaamista teki päätyönään 42 työntekijää ja oman työn ohella 264 työntekijää. Edellisestä työntekijämäärästä osallistuu Starasta ostamiseen ja tilaamiseen 13 työntekijää päätyönään ja 79 oman työn ohella.

Kilpailuttamisessa suurin henkilöstöresurssi päätyönä tekevästä on hallinto- ja tukipalvelut -palvelukokonaisuudessa kahdeksan työntekijää sekä rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuudessa kahdeksan työntekijää. Oman työn ohella kilpailutuksiin osallistuu 159 työntekijää rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuudesta. Ostamista ja tilaamista päätyönään tekevät ovat käytännössä rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden työntekijöitä.

Kaupunkiympäristön toimialan tekemistä hankinnoista antaa kokonaiskuvan tilausten määrän tarkastelu. Vuoden ajanjaksolla kaupunkiympäristön toimialan palvelukokonaisuuksissa tehtiin noin 43 600 tilausta. Kaikista tilauksista noin 79 % tehtiin rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuudesta (RYA) ja euromääräisesti se kattoi 67 prosenttia tilauksista. Maankäytön ja kaupunkirakenteen (MAKA) -palvelukokonaisuudesta tilauksia tehtiin huomattavasti vähemmän eli noin 9 prosenttia tilauksista, mutta euromääräisesti tilaukset kattoivat

lähes 32 prosenttia. Kaupunkiympäristön toimialan tilauksista 88 prosenttia tehtiin edellisistä palvelukokonaisuuksista.

Stara on lähtökohtaisesti tuottaja eikä tilaaja. Sen saamat tulot tulevat muilta toimialoilta, joilla on käytössään käyttötalouden ja investointitalouden määrärahoja. Kaupunkiympäristön toimiala tekee Staralta hankinnat ilman kilpailutusta. Stara antaa investoinneista hankekohtaisen ja ylläpidossa palvelusopimuksen mukaisen tarjouksen. Koska Stara on osa kaupunkiorganisaatiota, se ei saa osallistua markkinoilla tarjouskilpailuihin. Kaupungin näkökulmasta Stara toimii pääosin tuottajana, jolta kaupunkiympäristön toimiala tilaa. Stara toimii kuitenkin osaltaan myös tilaajana tilaamalla töitä alihankintana. Tätä tehdään erityisesti Staran ylläpitopalveluissa ja kaupunkitekniikassa. Esimerkiksi rakennustekniikan ja kaupunkitekniikan rakentamisen palveluissa toiminnan luontees- ta johtuen teetetään isot ja erikoisosaamista vaativat työt pääsääntöisesti kilpailutetuilla aliurakoitsijoilla. Aliurakoitsijoita käytetään myös ruuhkahuipuissa. Staran teettämän alihankinnan määrä suhteessa omaan työhön ei merkittävästi poikkea markkinoilla toimivien pääura- koitsijoiden vastaavasta.

Starassa työskentelee päätoimisesti hankintojen kilpailutuksessa noin 5 henkilöä ja oman työn ohella hankintoja kilpailuttaa noin 33 henkilöä. Työntekijöitä, joille on delegoitu osto- ja tilaamisvaltuuksia, on yhteensä noin 270. Omaan toimintaansa liittyvien palvelu- ja materiaalihankintojen lisäksi Stara toimii logistiikkayksikkönsä kautta kaupungin keskitet- tynä hankintaorganisaationa erikseen sovituille hankintakokonaisuuksil- le.

Tilanne muissa suurissa kunnissa

Osana selvitystyötä on kartoitettu muiden suurten kuntien teknisen toi- men ratkaisuja koskien tilaaja-tuottaja -malleja. Selvityskohteena olivat Turku, Tampere, Oulu, Lahti, Jyväskylä, Espoo, Vantaa ja Mikkeli.

Teknisen toimen järjestämisen vaihtoehtoja on monia eikä minkään mallin etuja voi pitää yksiselitteisesti parempina verrattuna muihin.

Teknisen toimen tuotannon muutoksissa on toteutettu useita vaihtoehtoja eikä selkeätä trendiä ole tunnistettu. Vaihtoehtoja ovat mm.

- virastomallin vahvistaminen (Espoo, Vantaa)
- siirtyminen yksityiseen palvelutuotantoon (Lahti, Mikkeli)
- olemassa olevan kaupungin liikelaitoksen tai yhtiön roolin vahvista- minen ja samalla muiden teknisen toimialan järjestelyjen teko (Oulu, Tampere)

Toimivimman järjestämismuodon valitsemiseen vaikuttavat muiden muassa kunnan sijainti, suuruus, tarjoajatilanne sekä alueen erityispiirteet. Muutoksia eri järjestämistapojen välillä on aiheuttanut tehokkuuden tavoittelun lisäksi vuoden 2013 kuntalain muutos, jolla lopetettiin liikelaitosten harjoittama toiminta kilpailluilla markkinoilla.

Kaupungin kahdessa sisäisessä työryhmässä on vallinnut näkemys, että liikelaitosmallilla toimiva kaupungin rakentamispalvelu on kaupungin kokonaisedun kannalta järkevä toimintamalli. Sisäisen tuottajan tulee kuitenkin toiminnassaan huolehtia tehokkuudesta ja tuottavuudesta ja sen toimintaa on vertailtava markkinoiden hintatasoon.

Havaitut kehittämiskohdat

Kaupungin kahdessa työryhmässä ja ulkopuolisen konsultin arviossa tunnistetut kehittämisalueet ovat:

- Staran toimintaa kannattaa nykyistä paremmin kohdentaa vaikeasti kilpailutettaviin, kiireellisiin ja tilaajalle ennakoimattomia riskejä sisältäviin kohteisiin, sekä erityisosaamista vaativiin kohteisiin, joissa kaupungin oman tuotannon edut ovat vahvimmillaan
- yleisten alueiden ylläpidossa Staran kustannusero vertailukelpoisilla alueilla on merkittävä, joten kaupungin kannattaa hyödyntää enemmän markkinoita
- kaupungin palvelutilojen pienemmissä perusparannus- ja korjaushankkeissa Stara on kilpailukykyinen. Lisäksi tilaajan valvontaresurssien tarve on Staran kohteissa pienempi
- uudisrakentamishankkeissa voidaan käyttää enemmän markkinoita
- esirakentamisen hankkeissa voidaan käyttää enemmän markkinoita
- logistiikassa kehittämisen prioriteettina on hankinta ja operatiivisen tekemisen lisäarvoa tulee tarkastella toiminnoittain
- hallinto- ja tukipalveluita sekä toimipisteverkostoa tulee kehittää operatiivisen toiminnan kustannustehokkuutta tukeviksi
- Staran tuottavuuteen ja kustannusten läpinäkyvyyteen tulee asettaa tarkemmat tavoitteet ja konkreettinen tuottavuusohjelma
- kaupunkiympäristön toimialan tulee kehittää omaa toimintamalliaan hankinnoissa ja tilaamisessa
- kaupungin toimijoiden työnjakoa tulee kehittää erityisesti merellisissä palveluissa

Helsingin teknisen toimen laajuuden ja monimuotoisuuden kannalta on tärkeää, että osa teknisistä palveluista järjestetään myös tulevaisuudessa kaupungin omana tuotantona. Stara on tarpeellinen kaupungin kokonaisedun kannalta.

Staran vahvuus ovat hankkeet, joissa on paljon riskejä tai jotka pitää toteuttaa kiireellisesti. Riskikohteissa Stara on kilpailukykyinen, koska Stara laskuttaa vain toteutuneiden riskien perusteella. Tilaajan toiminnalle on etu, että Staran palveluja ei tarvitse kilpailuttaa. Stara pystyy ottamaan tämän takia esimerkiksi kesken jääneen hankkeen nopeasti haltuun tai tekemään nopeasti jonkin pienemmän, mutta kiireesti toteutettavan hankkeen tai tehtävän. Staralla on tehtäviä kaupungin varautumis- ja valmiusasioissa (mm. poikkeustilanteet ja öljyntorjunta). Näihin liittyvistä velvoitteista ei ole kuitenkaan sovittu niin, että niiden aiheuttamat kustannukset tulisivat näkyviksi. Varautumisen kustannukset ja kustannustehokkuuden parantaminen tullaan käsittelemään osana palvelustrategisten linjausten toimeenpanoa ja Staran kehittämistä.

Palvelustrateginen tavoitetila

Teknisten palvelujen kokonaisuudessa on tunnistettu kolme palvelustrategista osa-aluetta ja niiden tavoitetila: infrarakentaminen, katujen ja puistojen ylläpito sekä korjausrakentaminen.

Infrarakentamisessa kaupunkiympäristön toimiala kilpailuttaa suuria hankkeita enemmän ja pienempiä hankkeita keskitetään Staralle. Tavoitetilassa Staran tuotannon osuus kaupungin infrarakentamisen kokonaisuuden arvosta on n. 20 %.

Katujen ja puistojen ylläpidossa kilpailuttamisen osuutta lisätään. Tavoitetilassa Staran tuotannon osuus kaupungin yleisten alueiden ylläpidon kokonaispinta-alasta on 50 %

Korjausrakentamisessa pieni korjausrakentaminen hankitaan pääsääntöisesti Staralta. Tavoitetilassa Staran osuus rakennustekniikan kokonaisuudesta on n. 20%.

Nyt tehtävä päätös on jatkovalmistelua linjaava päätös. Mahdolliset päätökset uusista kilpailutuksista tehdään aikanaan niissä toimitelmissä, joille päätösvalta kaupungin hallintosäännön mukaisesti kuuluu.

Kaupungin oman tuotannon ja markkinoilta hankittavan tuotannon osuuksien tarkkaa määrittelyä vaikeuttaa tarkasteltavan kokonaisuuden suuri euromääräinen koko ja vuosivaihtelu. Tarkasteltavassa usean sadan miljoonan euron vuosittaisessa kokonaisuudessa yhden prosenttiyksikön muutos voi merkitä useiden miljoonien vaihtelua. Päätettävän tavoitetilan prosenttiosuudet kuvaavat strategista tahtotilaa, jota kohti kaupunki etenee muutaman vuoden kehityspolulla. Suunnitelmaa toteutetaan etenemällä selkeästi ja pitkäjänteisesti kohti tavoitetilaa. Tavoitetilan laskentamallia ja tavoitteita tarkastellaan säännöllisesti kaupunginkanslian, kaupunkiympäristön toimialan ja Staran yhteistyössä. Tarkastelussa otetaan huomioon, että kehittämis- ja tuottavuusohjel-

man toteuttaminen vaikuttaa Staran palveluiden vertailuun markkinatarjonnan kanssa.

Toteutuksen eteneminen esitetään vuosittain vuodesta 2022 alkaen kaupungin talousarviossa. Vuoden 2021 tulosbudjeteissa otetaan huomioon suunnitelman toteuttaminen.

Muutoksen toteuttaminen

Muutos toteutetaan kaupunkiyhteisenä muutoksena kahdella päälinjalla: tilaamisen muutos ja Staran kehittäminen. Kaupunkiympäristön toimiala valmistelee tavoitetilaan johtavan tilaamisen muutossuunnitelman. Suunnitelma tulee laatia siten, että se vaikuttaa jo vuoden 2021 toimintaan.

Stara käynnistää tuottavuus- ja kehittämisohjelman valmistelun, jolla tehostetaan Staran toimintaa ja mahdollistetaan palvelustrategisten linjauksien toteuttaminen.

Muutoksesta saatavien hyötyjen toteutuminen edellyttää myös kaupunkiympäristön toimialan toimintamallien uudistamista.

Lisäksi toteutetaan pienempiä työnjaon muutoksia sekä jatketaan merkittävien palvelujen työnjaon kehittämistä.

Muutoksen toteuttamista ohjaamaan on tarkoitettu asettaa kaupunkitasoinen ohjausryhmä.

Yhteistoimintaa henkilöstön kanssa on toteutettu ja sitä jatketaan kaupungin yhteistoimintamenettelyjen mukaisesti. Muutoksen valmistelua on heti sen käynnistyttyä käsitelty kaupunkitasoisessa yhteistoiminnassa sekä Staran ja toimialojen yhteistoimintaelimissä. Muutoksen valmistelua varten on laadittu kaupunkitasoinen yhteistoiminta- ja viestintäsuunnitelma, joka on käsitelty kaupungin henkilöstötoimikunnassa 19.10.2020. Henkilöstötoimikunta totesi yhteistoiminnan toteutuneen valmistelun tässä vaiheessa.

Teknisiin palveluihin liittyvät työnjaon muutokset kaupungin sisällä

Teknisten palvelujen palvelustrategiset linjaukset –työryhmän työssä käsiteltiin teknisten palvelujen toiminnoissa olevien työnjakojen päällekkäisyyksiä.

Palvelujen kaupunkitasoisen yhdenmukaisen laadun varmistamiseksi esitetään pelastuspostien ylläpidon siirtoa kaupunkiympäristön ylläpito-vastuulle kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta. Kulttuurin ja vapaa-ajan liikuntapalvelujen kalustohankinnat keskitetään kokonaan Staran hoidettaviksi. Pelastuspostien vuosittainen kustannusarvio on pienehkö.

Hankittavan kaluston arvo on suurempi. Molempien muutosten henkilöstövaikutukset ovat pieniä.

Merellisten palvelujen kehittäminen on laajempi kokonaisuus, jota on kehitetty myös osana valtuustokauden merellisen strategian hanketta kaupunginkanslian, kaupunkiympäristön toimialan, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran yhteistyönä. Merellisten palvelujen kehittämisehdotukset on suunniteltu tuotavan erikseen päätettäväksi.

Lausunnot

Kaupunkiympäristölautakunta totesi lausunnossaan 27.10.2020 muun muassa, että kokonaisuutena teknisten palvelujen palvelustrategiset linjaukset ja sen arvioinnin yhteydessä ehdotetut toimenpiteet tilaaja-toimintojen kehittämiseksi ja Staran kehittämisohjelman käynnistämiseksi ja suuntaviivoiksi antavat hyvät lähtökohdat teknisten palveluiden järjestämiseksi nykyistä tehokkaammalla tavalla. Se luo myös innostavan vision Starasta nykyistä kokoaan pienempänä, mutta ketterämpänä ja tehokkaampana ylläpitoon ja rakentamiseen keskittyvänä nopean toiminnan yksikkönä, jolla on keskeinen rooli kaupungin kannalta erityisten palveluiden tuottajana.

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta totesi lausunnossaan 29.10.2020 muun muassa, että Staran kehittämisohjelma kustannustehokkuuden parantamiseksi on tarpeellinen, mutta se tulee toteuttaa siten, että Staran asema sisäisenä palveluntuottajan säilyy vahvana ja tehtävät muutokset ajoitetaan riittävän pitkälle aikavälille. Kehittämisohjelmassa tulee kiinnittää myös huomiota Staran kustannusten läpinäkyvyyteen sekä lukujen laadulliseen vertailtavuuteen. Johtokunta pitää esitettyjä palvelustrategisia linjauksia oikeansuuntaisina ja kehittämisohjelman tavoitteena tulee olla tuottavuuden nosto siten, että Staran tuottaisi Helsingille palveluja nykyistä edullisemmalla hinnalla.

Vaikutusarviointi

Muutoksella on arvioitu saatavan kaupunkitasolla noin 15 miljoonan euron säästö vuoteen 2024 mennessä. Arviot ovat alustavia ja niitä tarkennetaan työn edetessä.

Muutoksen henkilöstövaikutuksista suurin kohdistuu Staraan, jonka henkilöstömäärä tulee vähenemään muutoksen myötä. Muutokset toteutetaan kaupungin henkilöstöpoliittisten linjausten mukaisesti. Helsinki ei irtisano vakinaista henkilöstöä tuotannollisista tai taloudellisista syistä. Kaupunki harjoittaa vastuullista henkilöstöpolitiikkaa ja panostaa hyvään johtajuuteen. Muutos edellyttää kaupunkiympäristön toimialalla ja Starassa henkilöstön valmiutta ja joustavuutta kehittyvässä tehtäväkokonaisuudessa. Osaamisen ja monitaitoisuuden edistäminen on vält-

tämätöntä niin työnantajan kuin työntekijöidenkin näkökulmasta. Muutos edellyttää henkilöstön eläköitymisen ja muun vaihtuvuuden hyödyntämistä vuodesta 2021 alkaen.

Muutoksella ei ole suoria ympäristövaikutuksia, koska muutos kohdistuu teknisten palvelujen järjestämistapaan ja linjaukset eivät sisällä muutoksia teknisten palvelujen sisältöihin.

Toimivalta

Kaupunginhallitus seuraa, että kaupungin toimielimet, keskushallinto ja toimialat toimivat kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti sekä asettaa kaupungin toimielimille, keskushallinnolle ja toimialoille tavoitteita ja seuraa niiden toteutumista (hallintosääntö 8 luku 1 § 1 mom).

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017-2021 todetaan, että toimintaympäristön muuttuessa ja palvelutuotannon vaihtoehtojen lisääntyessä kaupungin oman organisaation ja kaupunkikonsernin rakennetta tarkastellaan avoimesti sen varmistamiseksi, että kaupungin toimintojen ja palvelujen kokonaisuus on järjestetty tarkoituksenmukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakentamispalveluliikelaitos Staran tilaaja- ja tuottajatoiminnot sekä rooli kaupungin sisäisenä palveluntuottajana
- 2 Teknisten palvelujen palvelustrategiset linjaukset -työryhmän loppuraportti
- 3 Staran kehittäminen -loppuraportti

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Rakentamispalveluliikelaitos

09.11.2020

Asia/27

Päätöshistoria

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 29.10.2020 § 90

Kaupunkiympäristölautakunta 20.10.2020 § 610

Kaupunginhallitus 03.09.2020 § 509

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Käsiteltävä tässä kokouksessa

§ 760

Perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistaminen

HEL 2020-009208 T 12 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä tartuntatautilain 58 §:n nojalla, että Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien perusopetuslain mukaista perusopetusta antavien oppilaitosten tiloja voidaan käyttää perusopetuksen antamiseen seuraavin edellytyksin.

Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 4.8.2020 antamaa liitteenä olevaa suositusta (liite 1).

Päätös on voimassa ajan 11.11.-10.12.2020 tai kunnes asiasta toisin päätetään.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Asian käsittelyn ajan paikalla oli kaupunginsihteeri Katja Rimpilä. Asiantuntija poistui tämän jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 09 310 36554
anna.kukkola(a)hel.fi
Kustaa Piha, johtava ylilääkäri, puhelin: 09 310 27043
kustaa.piha(a)hel.fi

Liitteet

1 OKM THL suositus - opetus ja varhaiskasvatus 4.8.2020

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Opetushallitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriö

Terveysten ja hyvinvoinnin lait-
tos

Etelä-Suomen aluehallintovi-
rasto

Helsingin ja Uudenmaan sai-
raanhoitopiiri

Yksityiset sopimuskoulut

Yksityiset ja valtion peruskou-
lut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tässä päätöksessä määrätään oppilaitosten tilojen turvallisesta käytös-
tä perusopetukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen antaman suosituksen tarkoitus on tukea kouluja toteuttamaan koulun-
käynti koronaepidemian aikana siten, että se on turvallista lapsille ja
henkilökunnalle. Suositusta noudattamalla voidaan hallita tartuntariskiä
eli vähentää tartuntoja ja rajata mahdollisissa altistustilanteissa altistu-
neiden joukko mahdollisimman pieneksi. Toimintaa suunniteltaessa on
tärkeää sovittaa yhteen lapsen etu ja oikeudet ja tartuntatautien torjun-
nan periaatteet. Helsingissä tilojen turvallinen käyttö tarkoittaa muun
muassa, että oppilaat opiskelisivat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähio-
petuksen yhdistelmämallin mukaisesti, jossa osa luokista työskentelee
kukin vuorollaan ja lyhytaikaisesti etäopetuksessa. Oppilaiden oikeus
opetukseen turvataan myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden ai-

kana. Päätös koskee lähtökohtaisesti kaikkea Helsingissä annettavaa perusopetusta. Poikkeukselliset opetusjärjestelyt eivät kuitenkaan koske esiopetuksen oppilaita, perusopetuksen 1 - 3 vuosiluokkien oppilaita, erityisen tuen päätöksen saaneita oppilaita, pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita eikä valmistavan opetuksen oppilaita. Näiden oppilaiden opetus järjestetään lähiopetuksena.

Perusopetus järjestetään lähtökohtaisesti lähiopetuksena. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tapahtuu opetuksen järjestäjän päätöksellä. Kaupunginhallitus teki edelliset tätä asiaa koskevat päätökset 10.8.2020 § 411, 31.8.2020 § 495 ja 5.10.2020 § 627.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen 4.8.2020 antama suositus koskee myös varhaiskasvatusta ja esiopetusta ja niiden tilankäyttöä, mutta mahdollisuutta ja tarvetta etäyhteyksien hyödyntämisen ja läsnäolon yhdistelmämalliin ei niissä toiminnan luonteen vuoksi ole.

Säädösperusta

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja. Tartuntatautilain 9 §:n mukaan kunnan velvollisuutena on järjestää alueellaan tartuntatautilaissa tarkoitettu tartuntatautien vastustamistyö osana kansanterveystyötä siten kuin kansanterveyslaissa (66/1972), terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja tartuntatautilaissa säädetään.

Tartuntatautien vastustamistyöhön kuuluu tartuntatautilaissa tartuntatautien ehkäisy, varhaistoteaminen ja seuranta, epidemian selvittämiseksi tai torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn tutkimus, hoito ja lääkinnällinen kuntoutus sekä hoitoon liittyvien infektioiden torjunta.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Perusopetuslain (682/1998) 29 § mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Nyt tehtävällä päätöksellä tilo-

jen turvallisesta käytöstä turvataan lasten oikeutta turvalliseen opetusympäristöön.

Perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin mukaan, jos opetusta ei tartuntatautilain 58 §:n nojalla annettavan päätöksen johdosta voida järjestää turvallisesti lähiopetuksena koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa, voidaan opetuksessa siirtyä opetuksen järjestäjän päätöksellä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin enintään yhden kuukauden ajaksi kerrallaan, jos se opetuksen järjestämiseksi on välttämätöntä. Oppilaan oikeus opetukseen tulee turvata myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana. Perusopetuslain muutos, jolla 20 a § lisättiin lakiin, tuli voimaan 1.8.2020 ja se on voimassa määräaikaisesti vuoden 2020 loppuun. Muutoksen tarkoituksena on mahdollistaa paikallinen päätöksenteko, jolla varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestäminen voidaan hoitaa turvallisesti epidemian ajanakin.

Perusopetuslain 20 a §:n säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 86/2020 vp) mukaan aluehallintovirastot ovat tehneet päätökset opetustilojen käyttämisestä 12.5.2020. Aluehallintovirastojen päätöksissä edellytetään, että huomioidaan tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä noudatetaan opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen antamaa suositusta opetuksen järjestäjille koronavirusepidemian aikana. Hallituksen esityksessä arvioidaan, että vastaavia päätöksiä saattaa olla välttämätön tarve tehdä myös syysluku-kaudella 2020 eli 1.8.-31.12. välisen ajanjakson aikana. Edelleen hallituksen esityksessä todetaan, että mikäli opetuksen järjestämisessä ei pystyttäisi noudattamaan tartuntatautiviranomaisen päätökseen sisältyvää ohjeistusta opetustilojen turvallisesta käyttämisestä tai opetustilat suljettaisiin osittain tai kokonaan tartuntatautilain 58 §:n nojalla, voitaisiin opetuksessa siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin (HE 86/2020 vp, s. 16-17). Muussa julkaistussa lainvalmisteluaineistossa ei ole esitetty tästä poikkeavia kantoja. Niinpä lain esitöistä saadaan tukea sille, että tällainen päätös voidaan tarvittaessa tehdä. Tartuntatautilain 58 § soveltuu siis sanamuodostaan huolimatta kokonaan tai osittain sulkemista koskevan päätöksen lisäksi myös päätöksiin, joilla annetaan velvoittavia ohjeita tai määräyksiä pykälän tarkoittamien tilojen käytöstä.

Edellytyksenä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymiselle on lisäksi se, että se on välttämätöntä. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tehdään tästä päätöksestä erillisessä päätöksenteossa. Siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin edellyttää aina välttämättömyysharkintaa, joka tehdään lain esitöiden mukaan yhteistyössä kunnan epidemiologisen toiminnan kanssa.

Epidemiologinen arviointi

Suomen tilanne

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden SARS-CoV-2:n aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti. Maailman terveysjärjestö WHO on julistanut SARS-CoV-2 -viruksen aiheuttaman Covid-19 -taudin pandemiaksi 11.3.2020. Toinen aalto on tavoittanut Suomen, mutta edellisten 14 vrk aikana uusien koronavirustapausten lukumäärä on taipunut lievään laskuun Suomessa. Helsingissä on noin 32 % Suomen Covid-19 -tapauksista. Helsingin ja Suomen väestöstä valtaosa on yhä altis tartuntariskille.

Helsingin kaupungin alueen tilanne

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan epidemiologinen toiminta seuraa alueen epidemiatilannetta jatkuvasti. Seurannassa on havaittu, että 1) Helsingin kaupungin eri kanavia pitkin tulevien oireperusteisten yhteydenottojen määrä on säilynyt suurena, kuten myös tehtyjen koronatestien lukumäärä päivässä. 2) Covid-19-tapausten määrä 14 vrk aikana on pysynyt viimeisen kahden viikon ajan korkealla, noin 125/100 000 asukasta tasolla Helsingissä. 3) Erilaisten joukkoaltistustilanteiden lukumäärä on pysynyt korkealla tasolla, joukkoaltistusten lähteinä korostuvat koulut ja opistot, vapaa-ajan harrastukset, päiväkodit ja yksityiset juhlat. Ravintola-altistusten määrä on laskenut sen jälkeen, kun anniskeluun on tehty rajoituksia. Sairaalahoidon tarve on lievässä kasvussa. Koronavirustestien näytteenottoon pääsyssä ja analytiikassa ei ole merkittäviä viiveitä. Tartunnanjäljityksessä olleet jonot on saatu purettua. Koronaepidemia on pääkaupunkiseudulla kiihtymisvaiheessa, mutta päivittäisten tartuntojen määrä on lievässä laskussa. Tapausmäärät voivat kuitenkin kääntyä uudelleen kasvuun nopeastikin.

Helsingin alueen koulujen tilanne

Helsingin kaupungin alueella on syksyn aikana todetuissa koulualtistus-tapahtumissa altistunut ala-asteilla yhteensä 1075 lasta ja 122 aikuista, yläasteilla yhteensä 804 lasta ja 127 aikuista. Todettuja jatkotartuntoja oli ala-asteilla 5, joista neljässä altistajana oli yksi ja sama aikuinen, yhdessä toinen oppilas. Todettuja jatkotartuntoja oli yläasteilla 9, joissa altistajana oli toinen oppilas. Voidaan kuitenkin todeta, että jatkotartuntojen määrät ovat olleet pieniä, huolimatta altistuneiden suurista määristä.

Suosittelavat toimenpiteet epidemian rajaamiseksi kouluissa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Syksyn aikana on voitu todeta, että turvavälien pitäminen, hygieniavaroitimet ja kohdennetut rajoitustoimenpiteet ovat olleet keinoja tautausmäärien pitämisessä maltillisina. Tilanteet, joissa oleskellaan pitkiä aikoja sisätiloissa ilman, että turvavälejä voidaan ylläpitää, ovat omiaan lisäämään altistus- ja tartuntatapauksia. Helsingin kaupungin alueen päiväkodeista ja kouluista tehdyn analyysin perusteella päiväkot-, esi-koulu- ja ala-asteikäiset lapset ovat sekä pienemmässä riskissä saada Covid-19 -tautia että vähäisemmin levittävät SARS-CoV-2 -virusta. Yläasteikäisten kohdalla riski on suurempi.

Syyskauden aikana on peruskoulun opetus järjestetty lähiopetuksessa, joskin opetusta on pyritty järjestämään luokkahuoneiden ja koulutilojen ulkopuolella. Ruokailutilanteita on porrastettu ja hygieniatoimia on tehostettu. Nämä keinot ovat olleet tärkeitä rajaamaan jatkotartuntojen määriä. Myös jatkossa tulee kouluikäiset ohjata lievissäkin oireissa koronavirustestiin ja heidän tulee jäädä pois koulusta.

Mikäli tapausmäärät kasvavat nykyisestä merkittävästi, voi pääsääntöisesti sisätiloissa annettava lähiopetus muodostaa selvän riskin Covid-19 -tapauksen leviämiseksi, ilman erityisiä toimenpiteitä riittävän ilmanvaihdon, turvavälien ja hygieniavaroitusten varmistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 4.8.2020 antaman suosituksen tarkoituksena on tukea kouluja ja varhaiskasvatuksen toimintayksiköitä toteuttamaan koulunkäynti tai varhaiskasvatus lapsille ja henkilökunnalle koronaepidemian aikana siten, että se on turvallista lapsille ja henkilökunnalle.

Epidemiologisen toiminnan näkemyksen mukaan suosituksen mukaiset toimenpiteet ovat Helsingin kaupungin alueella vallitsevan epidemiatilanteen vuoksi välttämättömiä. Suositusten mukaisten toimenpiteiden soveltaminen tulee tapahtua koulu- ja toimipistekohtaisesti harkiten ja huomioiden epidemiatilanteen kehitys.

Terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö Helsingissä

Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukainen päätös on edellytys sille, että opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa päättää perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin nojalla poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirryttäessä lähiopetusta kuitenkin aina annetaan 1-3 -luokkalaisille, erityisen tuen ja valmistavan opetuksen oppilaille sekä pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille. Oppilaiden yhdenvertaisuus huomioon ottaen opetus järjestetään niin, että oppilas saa pääsääntöisesti lähiopetusta, ja etäyhteyksiä hyödyntävät opetusjaksot ovat mahdollisimman lyhyitä.

Mikäli poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin joudutaan opetuksen järjestäjän päätöksellä siirtymään, mahdollistaa nyt tehtävä päätös Helsingin kaupungille opetuksen järjestäjänä sen, että opiskelu voidaan tehdyn suunnittelun perusteella järjestää siten, että vuosiluokkien 4-10 oppilaat opiskelevat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähiopetuksen yhdistelmämallin mukaisesti. Vuosiluokkien 4-6 ja 7-10 opetus järjestettäisiin pääsääntöisesti kolmen viikon jaksoissa siten, että 1 tai 2 vuosiluokkaa on viikon etäopetuksessa ja kaksi viikkoa lähiopetuksessa. Mikäli koulun tilat mahdollistavat, niin opetus järjestetään 4-5 -luokkalaisille lähiopetuksena. Rehtori ja koulun johto suunnittelevat oppilaiden lukujärjestyksen siten, että taito- ja taideaineiden opetus tapahtuu pääsääntöisesti lähiopetusjaksoilla.

Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisessä opetuksen järjestäminen etäyhteyksiä hyödyntäen suunnitellaan koulu- ja toimipistekohteisesti. Suunnittelussa otetaan huomioon, miten suosituksen mukaisia toimenpiteitä voidaan noudattaa ja mistä syystä poikkeukselliset opetusjärjestelyt toteutetaan edellä mainittuja pääperiaatteita noudattamalla järjestelyt koulukohtaisesti rätätöiden. Suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen osalta laaditaan koulukohtaiset taulukot, joista ilmenee luokat, jotka ovat kunakin viikon jaksona etäopetuksessa. Alustavien tarkastelujen perusteella 88 suomenkielisestä koulusta 7 erityiskoulu ja 21 koulua olisi kokonaan lähiopetuksessa ja 14 ruotsinkielisestä koulusta yksi on kokonaan lähiopetuksessa. Muissa kouluissa opiskeltaisiin yhdistelmämallin mukaisesti. Päätös poikkeuksellisista opetusjärjestelyistä on voimassa enintään kuukauden ajan, mutta poikkeusjärjestelyjen tarpeellisuutta tarkastellaan jatkuvasti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala päättää mahdollisesta poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä yhteistyössä epidemiologisen toiminnan kanssa.

Tartuntatautilain 58 §:n 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole. Kaupunginhallitus seuraa tilannetta ja tarvittaessa muuttaa päätöstä tai kumoaa päätöksen, jos osoittautuu, että tartunnan vaaraa ei enää ole.

Yksityisille sopimuskouluille ja valtion kouluille on varattu hallintolain 34 §:n mukainen mahdollisuus lausua mielipiteensä koskien valmistelussa olevaa Helsingin kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n mukaista päätöstä oppilaitosten tilojen käyttämisestä ja siihen liittyvästä perusopetuksen poikkeusjärjestelyiden mahdollistamisesta edellistä päätöstä valmisteltaessa. Kuulemiskirjeet lähetettiin 11.9.2020 ja määräaikaan 18.9.2020 mennessä saatiin saatu yksi vastaus. Tässä vastauksessa todetaan, että kaupunginhallituksen päätös on tarpeellinen tai tarkem-

min ottaen välttämätön turvallisen opetuksen järjestämiseksi tartuntatauti-altistuksen tai -karanteenin kohdistuessa koulun henkilöstöön tai oppilaisiin.

Helsingissä kaupunginhallitus toimii hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 8b kohdan mukaan tartuntatauti torjunnasta vastaavana toimielimenä. Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukainen päätös on edellytys sille, että opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa päättää perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin nojalla poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä. Jotta mahdollinen päätös poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä voitaisiin perustaa aina uusimpaan tilannetietoon, joudutaan päätös todennäköisesti tekemään kiireellisellä aikataululla. Päätöksenteon mahdollinen viivästyminen saattaisi aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, minkä vuoksi viivästyttömän käsittelyn takaamiseksi on tarkoituksenmukaista siirtää poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtämisestä päättäminen opetuksen järjestäjälle. Myös Espoon ja Vantaan kaupunginhallituksissa on tehty vastaavat päätökset.

Kaupunginhallitus päätti edellisen kerran poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen mahdollistamisesta 10.8.2020 § 411 ajalle 10.8-10.9.2020, 31.8.2020 § 495 ajalle 11.9.-10.10.2020 ja 5.10.2020 § 627 ajalle 11.10.-10.11.2020.

Päätös on valmisteltu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä.

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 09 310 36554
anna.kukkola(a)hel.fi
Kustaa Piha, johtava ylilääkäri, puhelin: 09 310 27043
kustaa.piha(a)hel.fi

Liitteet

1 OKM THL suositus - opetus ja varhaiskasvatus 4.8.2020

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Opetushallitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriö

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Yksityiset sopimuskoulut

Yksityiset ja valtion peruskoulut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Sosiaali- ja terveystoimiala

Kaupunginkanslia

Palvelukeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 05.10.2020 § 627

HEL 2020-009208 T 12 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä tartuntatautilain 58 §:n nojalla, että Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien perusopetuslain mukaista perusopetusta antavien oppilaitosten tiloja voidaan käyttää perusopetuksen antamiseen seuraavin edellytyksin.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 4.8.2020 antamaa liitteenä olevaa suositusta (liite 1).

Päätös on voimassa ajan 11.10.-10.11.2020 tai kunnes asiasta toisin päätetään.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

05.10.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Palautusehdotus:

Veronika Honkasalo: Esitän asian palauttamista valmisteluun siten, että kaupunginhallitukselle esitetään tarkemmat perustelut poikkeusjärjestelyiden välttämättömyydestä nykyisen epidemiatilanteen valossa sekä selvitys, miten päätöksessä toteutuu lain vaatimus lähiopetuksen järjestämisestä ensisijaisena opetuksen lähtökohtana.

Kannattaja: Mai Kivelä

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Veronika Honkasalon palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 12

Fatim Diarra, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Mikko Särelä, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Mai Kivelä

Poissa: 1

Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 12 - 2 (1 poissa).

31.08.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

10.08.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.11.2020

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36256

katja.rimpila(a)hel.fi

Timo Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 21012

timo.korhonen(a)hel.fi

Anna Kukkola, kaupunginasiames, puhelin: 09 310 36554

anna.kukkola(a)hel.fi

Kustaa Piha, johtava ylilääkäri, puhelin: 09 310 27043

kustaa.piha(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 761

Virkojen perustaminen kaupunkiympäristön toimialalle 1.1.2021 lukien

HEL 2020-011569 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti kaupunkiympäristön toimialalle rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuteen seuraavat virat 1.1.2021 lukien:

- infrapäällikön virka (yleiset alueet -palvelu)
- tilapäällikön virka (tilat-palvelu)
- seitsemän yksikön päällikön virkaa (tilat-palvelu)
- 10 tiimpäällikön virkaa (tilat-palvelu).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä organisaatiouudistus, jonka tavoitteena on muodostaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuteen nykyisen viiden palvelun sijaan kolme prosessilähtöistä palvelua siten, että tilat, yleiset alueet ja asuntotuotanto muodostavat jatkossa omat palvelunsa.

Organisaatiomuutoksen tavoitteena on sujuvoittaa prosesseja ja vahvistaa projekti- ja asiakaslähtöisyyttä sisäisten roolien selkiytyksen kautta. Asiakasnäkökulma on toiminut lähtökohtana koko organisaatio-

rakenteen tarkistamiselle. Organisaatiomuutoksen avulla selkiytetään johtamista ja parannetaan edellytyksiä yhteistyön kehittämiseksi sekä toimintojen ja prosessien kehittämiseksi.

Esitettyjen virkojen tehtäviin liittyy julkisen vallan käyttöä, minkä vuoksi tehtävät edellyttävät virkasuhdetta. Tehtäviin liittyy delegeoitua päätösvaltaa, taloudellista ja juridista vastuuta sekä laajat hankintavaltuudet. Viranhaltijat toimivat toisten viranhaltijoiden sijaisina.

Virkojen täyttämässä huomioidaan viranhaltijalain (304/2003) 5 luvun 24 §:n määräys, jonka mukaan henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen, johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhteestaan koskevien uudelleenjärjestelyjen vuoksi.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtaja lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle. Perustettavaksi esitettävien virkojen kuukausipalkoista on päätetty seuraavasti:

Tehtävän vaativuuden ja kokemuksen mukaan määräytyvät kokonaispalkat (Korn Ferry Hay -tehtävän vaativuusarviointimenetelmä):

- infrapäällikön virka: 7 400,00 euroa (Hay-luokka 21)

- tilapäällikön virka: 8 300,00 euroa (Hay-luokka 22)

Kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten ja tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella määräytyvät tehtäväkohtaiset palkat:

- kaksi yksikön päällikön virkaa (hanke 1 ja hanke 2): 5 500,00 euroa

- yksikön päällikön virka (tilaomaisuus): 5 500,00 euroa

- kaksi yksikön päällikön virkaa (asiakkuus, sosiaali- ja terveystoimiala ja asiakkuus, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala): 5 500,00 euroa

- yksikön päällikön virka (asiakkuus, muut toimialat): 5 300,00 euroa

- yksikön päällikön virka (asiakkuus, yritystilat): 5 300,00 euroa

- tiimipäällikön virka (vuokrauksen tuki): 3 725,91 euroa

- viisi tiimipäällikön virkaa (projektit 1 - 5): 4 950,00 euroa

- tiimipäällikön virka (LVI-tekniikka): 4 600,00 euroa

- tiimipäällikön virka (omaisuuden hallinta): 4 400,00 euroa
- tiimipäällikön virka (myynti): 4 400,00 euroa ja
- tiimipäällikön virka (yritysvuokraus): 4 140,40 euroa.

Perustettaviksi esitettäville viroille on varattu määräraha kaupunkiympäristön toimialan talousarviossa.

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.11.2020

Asia/30

§ 762

Virkojen perustaminen kaupunginkanslian strategiosaostolle 1.1.2021 alkaen

HEL 2020-011572 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti seuraavat virat kaupunginkanslian strategiosaostolle 1.1.2021 lukien:

- digitalisaatiojohtaja
- ICT-palvelujohtaja
- kehityspäällikkö ja
- kehitysyksikön päällikkö.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Kaupunginkanslian strategiosaoston digitalisaatioyksikköön esitetään perustettavaksi digitalisaatiojohtajan, ICT-palvelujohtajan ja kehityspäällikön virat sekä kehitysyksikköön kehitysyksikön päällikön virka.

Digitalisaatioyksikön vastuulla ovat kaupunkiyhteiset digitaaliset palvelut ja niihin liittyvät alustat ja ratkaisut, data- ja analytiikkaratkaisut sekä digitaalisen perustan infra- ja perustietotekniikan palvelut ja sovellukset.

Digitalisaatiojohtaja vastaa yksikön merkittävistä kaupunkitasoisista digitaalisiin palveluihin, perustietotekniikan palveluihin sekä tietotekniseen infrastruktuuriin liittyvistä hankinnoista. Digitalisaatiojohtajan alaisena on virassa olevia henkilöitä.

Digitaalisen perustan tiimiä johtaa ICT-palvelujohtaja, joka päättää kaikkien toimialojen ja liikelaitosten perustietotekniikan hankinnoista sekä kaupungin tietotekniseen infrastruktuuriin liittyvistä merkittävistä hankinnoista.

Digitaaliset palvelut -tiimiä johtaa kehityspäällikkö, joka päättää kaupunkiyhteisiin digitaalisiin palveluihin ja palvelualustoihin liittyvistä merkittävistä hankinnoista.

Kehitysyksikkö tukee kaupungin organisaatioita kaupunkistrategian toteuttamisessa. Yksikön vastuulla ovat strategisen ohjelma- ja hankehallinnan tuki, kaupunkiyhteisen palveluiden uudistamisen menetelmät ja tukipalvelut sekä strategian toimeenpanoon tarvittavien kansainvälisten kumppanuuksien tunnistaminen ja kehittäminen.

Kehitysyksikön päällikkö valmistelee kaupunkistrategian toimeenpanon kannalta tärkeitä hanke- ja muutokokonaisuuksia strategiajohtajalle ja kaupungin johdolle päätöksentekoon. Hän vastaa EU-hankerahoituksen koordinoinnista ja hankerahoitushakemusprosessista sekä kaupungin kansainvälisten asioiden koordinoinnista ja kumppanitoiminnasta.

Viranhaltijat toimivat toisten viranhaltijoiden sijaisina.

Perustettaviksi esitettävissä viroissa edellytetään virkasuhdetta, koska tehtäviin sisältyy edellä mainitulla tavalla julkisen vallan käyttöä.

Hallintosäännön 12 luvun 3:n § 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtaja lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Tehtäväkohtainen palkka määräytyy kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten ja tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella. Kokonaispalkka määräytyy viran vaativuuden ja kokemuksen perusteella. Perustettavaksi esitettyjen virkojen kuukausipalkat ovat seuraavat:

- digitalisaatiojohtaja: kokonaispalkka 9 609,83 euroa

- ICT-palvelujohtaja: tehtäväkohtainen palkka 6 800,00 euroa

09.11.2020

- kehityspäällikkö: tehtäväkohtainen palkka 6 200,00 euroa ja

- kehitysyksikön päällikkö: kokonaispalkka 8 400,00 euroa.

Perustettavaksi esitettävälle neljälle viralle on varattu määräraha kaupunginkanslian talousarviossa.

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Taloushallintopalveluliikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 763

Lainan myöntäminen Setlementtiasunnot Oy:lle

HEL 2020-008564 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Setlementtiasunnot Oy:lle 690 000 euron suuruisen sosiaalisen lainan talousarvion kohdalta 9 01 02 04, sosiaaliin tarkoituksiin myönnettäviä lainoja varten, Postipuistoon rakennettavan vuokratalon liiketilan rahoittamiseen seuraavin ehdoin:

Laina-aika: Laina on maksettava takaisin tasalyhennyksin 20 vuoden kuluessa kuitenkin siten, että kaksi ensimmäistä vuotta ovat lyhennyksistä vapaita.

Lainan korko: Lainasta maksettava korko on 1,94 %.

Lainan vakuus: Lainan vakuudeksi on pantattava kiinteistöön kiinnitettyjä panttikirjoja tai muuta kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston hyväksymää vakuutta.

Lisäksi sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 hyväksymiä yleisiä velka-, panttaus- ja takausehtoja.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston rahoitusyksikköä laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lainahakemus Setlementtiasunnot 3.7.2020 henkilötiedot peitetty
- 2 Lainahakemuksen liite, Postipuiston Setlementtiasunnot esittely

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Setlementtiasunnot Oy rakennuttaa Postipuistoon valtion korkotukilainalla sosiaalisia asuntoja mm. iäkkäiden henkilöiden tarpeisiin. Asuntojen yhteyteen on rakennettava kaavan edellyttämät, esim. vanhusten tai lasten päivätoimintaan soveltuvat 160 m² liiketilat, joihin Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) ei myönnä valtion korkotukilainaa.

Setlementtiasunnot Oy hakee kaupungin lainaa Postipuistoon rakennettavan vuokratalon yhteistilojen rahoittamiseen 690 000 euroa.

Sosiaali- ja terveystalokunta on lausunnossaan puoltanut haetun rahoituksen myöntämistä.

Ao. liiketilan rakentamisen rahoittamiseen myönnettävän lainan koron tulee olla markkinaehtoinen. Lainan korko, 1,94 % pa., perustuu Euroopan komission tiedonannon mukaiseen lainansaajakohtaiseen riskilisään (2,2 %), sekä siihen lisättyyn Suomen referenssikorkoon (1.10.2020 alkaen: -0,26 %). Lainan edellyttämät antolainamäärärahat on varattu talousarvion kohdalle 9 01 02 04, sosiaaliin tarkoituksiin myönnettävät lainat.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisestikaan arvioituna voida katsoa vaarantuvan yksittäiselle yhteisölle myönnetyn 690 000 euron lainan perusteella.

Lainaehtojen voidaan katsoa olevan markkinaehtoisia, kun lainalta perittävä korko on korkeampi kuin Euroopan komission tiedonannossa viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta (2008/C14/02) on määritelty. Lainalta perittävän korkotason ollessa tiedonannossa määritelty tuen määrän korkotaso tai korkeampi voidaan koron katsoa olevan markkinaehtoinen, jolloin järjestelyyn ei sisälly valtiontueksi katsottavaa taloudellista etua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lainihakemus Settlementtiasunnot 3.7.2020 henkilötiedot peitetty
- 2 Lainihakemuksen liite, Postipuiston Settlementtiasunnot esittely

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.09.2020 § 137

HEL 2020-008564 T 02 05 03 00

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Settlementtiasuntojen lainahakemuksesta Postipuiston kohteeseen:

"Settlementtiasunnot Oy hakee Helsingin kaupungilta lainaa Postipuiston Settlementtiasuntojen valtion korkotukilainalla rahoitettavassa kerrostalossa olevaan monikäyttötilaan (160 m²), joka valmistuu arviolta heinäkuussa vuonna 2022. Taloon tulee ikääntyneille 17 erityisasuntoa, jotka sijoittuvat talon eri puolille. Talon kaikki yhteistilat ovat myös heidän käytössään. Monikäyttötilaan tulee ensisijaisesti pyrkiä saamaan alueen asukkaita ja erityisesti ikääntyneitä palveleva toimija, esimerkiksi ikääntyneiden päivätoimintaa tarjoava yritys. Monikäyttötilassa on

09.11.2020

valmius muuttaa tila ravintolaksi, jolloin ravintola voi tehdä ruuan kotiin toimituspalvelua erityisesti alueen ikääntyneille asukkaille.

Rakentaminen alkaa vuoden 2020 lopussa. Lainaa haetaan kattamaan monikäyttötilan rakennuskustannukset 690 000 euroa. Lisäksi lainaan sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 hyväksymiä yleisiä velka-, panttaus- ja takausehtoja. Lainasta perittävä korko on 1,89 %. Laina maksetaan takaisin tasalyhennyksin 20 vuoden kuluessa kuitenkin siten, että kaksi tai vähintään yksi ensimmäistä vuotta ovat lyhennyksistä vapaita. Sosiaali- ja terveyslautakunta ei näe estettä lainan myöntämiselle."

18.08.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tapio Senne, suunnittelija, puhelin: 310 43895
tapio.senne(a)hel.fi

§ 764

Lyhennysvapaan myöntäminen Jätkäsaaren Pysäköinti Oy:n lainoille

HEL 2020-011392 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Jätkäsaaren Pysäköinti Oy:n lainoille lyhennysvapaata

A

Atlantinkaaren pysäköintilaitoksen lainalle 30.11.2023 saakka ja

B

Saukonlaiturin pysäköintilaitoksen lainalle 30.11.2025 saakka.

Lainojen laina-aikoja ei pidennetä vaan tasalyhennykset lasketaan uudelleen lyhennysvapaan jälkeiselle laina-ajalle jäljellä olevan pääoman perusteella. Mahdolliset ylimääräiset lyhennykset eivät lyhennä laina-aikaa, ellei jäljellä olevaa lainapääomaa makseta kokonaan ennenaikaisesti takaisin. Lainoille kertyneet korot laskutetaan normaalisti. Muut lainaehdot pysyvät ennallaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 JSP_hakemus lainojen lyhennysvapaasta_nimi peitetty

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Jätkäsaaren Pysäköinti Oy on vuonna 2012 perustettu yhtiö, joka kuuluu Helsingin kaupunkikonserniin. Yhtiön toimialana on maanvuokrauksen perusteella omistaa, toteuttaa, hallinnoida ja ylläpitää Helsingin kaupungin 20. kaupunginosan (Länsisatama) Jätkäsaaren uuden asuin- ja toimitila-alueen osayleiskaavan nro 11350 rajaamalle alueelle rakennettavia kahta tai useampaa korttelia palvelevia yhteispysäköintilaitoksia sekä niihin mahdollisesti sijoittuvia yhteisväestönsuoja- ja muita tiloja. Yhtiö voi lisäksi järjestää näihin liittyviä alueellisia palveluita ja harjoittaa vuorottaispysäköintiin liittyvää toimintaa. Yhtiö toimii omakustannusperiaatteella eikä sen tarkoituksena ole tuottaa voittoa. Yhtiö ei jaa osakkeenomistajilleen osinkoa vaan mahdollinen voitto käytetään yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen.

Jätkäsaaren Pysäköinti Oy on rakennuttanut maanalaisen kalliopysäköintilaitoksen, joka otettiin käyttöön tammikuussa 2017. Pysäköintilaitokseen rakennettiin 900 velvoiteautopaikkaa ja 9000 VSS-paikkaa, jotka palvelevat Jätkäsaaren alueen asuin- ja toimitilatontteja. Yhtiö on rakennuttanut maanalaisen pysäköintilaitoksen lisäksi kaksi maanpäällistä pysäköintilaitosta (Atlantinkaari ja Saukonlaituri) Jätkäsaaren alueelle rakennettavien asuin- ja kiinteistöyhtiöiden velvoitepaikoiksi. Kaupunginhallitus myönsi 21.10.2019, 695 §, rakennusaikaiset lainat maanpäällisten pysäköintilaitosten väliaikaiseksi rahoitukseksi. Lopullinen rahoitus katetaan osakemerkinnöillä alueelle rakennettavien kiinteistöjen toimesta. Atlantinkaaren pysäköintilaitoksessa on yhteensä 421 autopaikkaa ja Lidl Suomi Ky on rakennuttanut kahteen alimpaan kerrokseen alueen asukkaita palvelevan myymälän ja pysäköintitilan 52 autolle. Saukonlaiturin pysäköintilaitoksessa on yhteensä 598 autopaikkaa, kierrätyspiste sekä kaksi noin 400 m²:n suuruista varikkotilaa, joista toinen on varattu Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle ja toinen alueelliselle kiinteistöhuoltoyritykselle.

Yhtiö on rakennuttanut pysäköintilaitokset etupainotteisesti, jotta alueelle jo rakennetuille ja tulevaisuudessa rakennettaville kiinteistöille saadaan järjestettyä alueen asemakaavan ja kiinteistön tontinvaraussehtojen edellyttämät velvoitepysäköintipaikat. Atlantinkaaren laitoksen lainapääoma 12,7 miljoonaa euroa on nostettu kokonaan ja laina-aika päättyy 31.5.2025. Saukonlaiturin laitokselle myönnetystä 21 miljoonan euron lainapääomasta on nostettu 7 miljoonaa euroa ja yhtiö katsoo tämän riittävän, jolloin loppuosa lainasta voidaan jättää nostamatta. Saukonlaiturin laitoksen laina-aika päättyy 31.5.2030. Molempien lainojen alkuperäisen takaisinmaksuohjelman mukaiset ensimmäiset lyhenykset olivat toukokuussa 2020, mutta rahoitusjohtaja myönsi kaupun-

ginhallituksen 6.4.2020, § 234, antamalla valtuutuksella 12.5.2020, § 31, yhtiön lainoille lyhennysvapaata toukokuun erille pidentämällä laina-aikaa kuudella kuukaudella.

Pysäköintilaitosten toiminta-alueiden tontinluovutusten tilanteesta ja aikatauluista johtuen laitosten täyttöasteet ovat vielä joitakin vuosia vähäisiä. Kaupungin alueen kaavoituksesta vastaavien tahojen kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella arvioidaan, että Atlantinkaaren laitoksen osakemerkinnät voisivat toteutua vuosiin 2023-2024 mennessä. Vastaavasti Saukonlaiturin laitoksen merkinnät voivat toteutua kokonaisuudessaan vasta vuoden 2025 jälkeen. Lainoihin kohdennettavat tulot muodostuvat täysin uusien osakkeenomistajien maksamista merkintähinnoista. Jätkäsaaren Pysäköinti Oy:llä on hyvin rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa toiminta-alueidensa uusien tontinluovutusten aikatauluihin, mikä luo epävarmuuden ja epäsäännöllisyyden tulevien vuosien osakemerkinnöistä saatavien tulojen määriin.

Jätkäsaaren Pysäköinti Oy hakee Atlantinkaaren laitoksen lainaan lyhennysvapaata 30.11.2023 saakka, jolloin ensimmäinen maksuohjelman mukainen lyhennys erääntyy 31.5.2024. Saukonlaiturin laitoksen lainaan haetaan lyhennysvapaata 30.11.2025 saakka, jolloin ensimmäinen maksuohjelman mukainen lyhennys erääntyy 31.5.2026. Lainojen laina-aikoja ei pidennetä. Kaupunginhallituksen 20.4.2015, § 402, hyväksymien velan yleisten ehtojen mukaan velallisella on oikeus maksaa velka osittain tai kokonaan ennen aikaisesti takaisin ilman kuluja. Yhtiön hallituksen esityksen mukaisesti se sitoutuu tekemään ylimääräisiä lyhennyksiä lainoihin uusia osakemerkintöjä vastaavilla määrillä jo lyhennysvapaan aikana korkokulujen pienentämiseksi. Ylimääräiset lyhennykset eivät myöhemmin lyhennä voimassa olevan maksuohjelman mukaista enimmäislaina-aikaa vaan lyhennyserät lasketaan lyhennysvapaan päätteeksi uudelleen jäljellä olevien pääomien mukaisesti.

Kuntalaki ja valtiontuki

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Jätkäsaaren Pysäköinti Oy on osa kaupunkikonsernia ja lainalle asetetaan tavanomaisiksi katsottavat vakuudet. Tytäryhteisöjen toiminnan lainoittamiseen sisältyvää riskiä pienentää se, että tytäryhteisöt ovat kaupungin omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan alla ja velvollisia noudattamaan toiminnassaan kaupungin konserniohjetta ja kaupungin

antamaa konserniohjausta. Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella arvioituna voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisesti arvioituna voida katsoa vaarantuvan yksittäiselle yhteisölle myönnettyjen miljoonien tai edes kymmenien miljoonien eurojen lainoista tai takauksista.

Lainaehtojen voidaan katsoa olevan markkinaehtoisia, kun lainalta perittävä korko on korkeampi kuin Euroopan komission tiedonannossa viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta (2008/C 14/02, myöh. tiedonanto) on määritetty. Kun lainalta peritään tiedonannossa määritellyn laskentamenetelmän mukaista korkoa, voidaan koron katsoa olevan markkinaehtoinen, jolloin järjestelyyn ei sisälly valtiontueksi katsottavaa taloudellista etua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 JSP_hakemus lainojen lyhennysvapaasta_nimi peitetty

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kanslia

§ 765

Lyhennysvapaan myöntäminen Koillis-Helsingin lähimmäistyö Milja ry:n lainoille

HEL 2020-010753 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Koillis-Helsingin lähimmäistyö Milja ry:n lainoille 3400001789 ja 3400001792 lyhennysvapaata marraskuun lyhennyseriä koskien (yhteensä 16 467,40 euroa) kuudeksi kuukaudeksi siten, että laina-aika pitenee vastaavasti. Muut lainaehdot pysyvät ennallaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Lainojen lyhennysvapaa-anomus, henkilötiedot peitetty

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Koillis-Helsingin lähimmäistyö Milja ry on vuonna 1995 perustettu voittoa tavoittelematon yhdistys, joka tarjoaa vanhuksille ryhmäasumista ja palveluja Malmin alueella. Kaupunki ostaa tällä hetkellä yhdistykseltä 12 tehostettua palveluasumisen paikkaa muistisairaille vanhuksille. Palvelutalo on rakennutettu vuonna 2002 ja palvelutalon toiminta on alkanut keväällä 2003. Yhdistys on perustanut Miljakiinteistöt Oy –nimi-

sen yhtiön palvelutalon omistajaksi ja se omistaa koko kiinteistöosa-
keyhtiön osakekannan.

Kaupunginhallitus on myöntänyt yhdistykselle 521 000 euron suuruisen
lainan 2.4.2002, § 479, sekä 79 000 euron suuruisen lisälainan
15.12.2003, § 1456, osarahoituksena palvelutalon rakentamiskustan-
nuksiin. Kaupunginhallitus on lisäksi myöntänyt lainoille 30.11.2015,
§ 1153, lyhennysvapaata kolmelle lyhennyserälle laina-aikaa pidentä-
mällä. Lainojen jäljellä oleva maksamaton pääoma on tällä hetkellä
181 141,51 euroa.

Yhdistyksen taloudellinen tilanne on tällä hetkellä haastava. Toiminnan
järjestämisestä on vaikeuttanut vallitsevat poikkeusolot. Tulojen menetyk-
siä on aiheutunut ravintola- ja kuntosalitoiminnoista, jotka ovat olleet
suljettuina ulkopuolisilta asiakkailta. Edelleen henkilöstökulut ovat kas-
vaneet merkittävästi sairauspoissaolojen ja erityisjärjestelyiden vuoksi.
Rahoitusjohtaja myönsi kaupunginhallituksen 6.4.2020, § 234, antamal-
la valtuutuksella 12.5.2020, § 31, yhdistyksen lainoille lyhennysvapaata
toukokuun erille pidentämällä laina-aikaa kuudella kuukaudella. Poik-
keusolojen jatkumisen vuoksi yhdistys on hakenut lyhennysvapaata
myös marraskuun erille helpottaakseen taloudellista tilannettaan.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus
tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa sää-
detyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta
vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut
tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että
kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin
varovaisestikaan arvioituna voida katsoa vaarantuvan yhteisöille
myönnettyjen lyhennysvapaiden johdosta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Lainojen lyhennysvapaa-anomus, henkilötiedot peitetty

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kanslia

§ 766

Erään valtionperinnön käyttötarkoituksen vahvistaminen

HEL 2017-008665 T 02 07 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa kaupungille 20.12.2019 vastaanotetun valtionperinnön käyttötarkoitukseksi:

1. sosiaali- ja terveyslautakunnan avustukset järjestöille toimintaan, jolla tuetaan voimassa olevan strategiasuunnitelman toteuttamista helsinkiläisten terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi sekä
2. kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan myöntämät avustukset kulttuuritoimintaan, joka lisää arkiaktiivisuutta ja eri väestöryhmien tasavertaista kohtaamista ja tekemistä eri kaupunginosissa.

Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkansliaa valmistelemaan talousarviossa vuosittain kulttuurin ja vapaa-ajan ja sosiaali- ja terveystoimialoille osoitettavat avustusmäärärahat sekä kehotti em. toimialoja valmistelemaan yhteistyönä tarkemmat avustusohjeet ja -kriteerit, omat avustushakunsa sekä nimittämään kanslian ja toimialojen yhteisen avustushakemusten arviointi- ja seurantaryhmän.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että avustuksista päätettäessä huomioidaan kulloinkin voimassa oleva kaupunkistrategia ja kaupungin hyvinvointisuunnitelma sekä noudatetaan kulloinkin voimassa olevia kaupungin avustusten yleisohjeita sekä toimialalautakuntien voimassa olevia avustusten jakoperusteita.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Perintökaaren (40/1965) 5 luvun 1 §:n mukaan perintö menee valtiolle, jollei perillistä ole. Perintökaaren 5 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan omaisuus voidaan luovuttaa myös sille kunnalle, jossa perittävä viimeksi asui. Kiinteä omaisuus voidaan lisäksi luovuttaa sille kunnalle, jossa omaisuus sijaitsee.

Valtionperintöjen käyttötarkoitus Helsingissä

Kaupunginhallitus vahvisti 8.6.2020 valtionperintönä kaupungille tulevien kuolinpesien varojen käyttötarkoitukseksi sosiaali- ja terveystoimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan myöntämät avustukset toimintaan, jolla tuetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Kyseessä olevan valtionperinnön hakuperusteet, käyttötarkoitus ja perinnön vastaanottaminen

Kaupunginlakimies on 25.9.2017, § 129 hakenut Valtiokonttorilta kyseessä olevan valtion perintönä saaman omaisuuden luovuttamista Helsingin kaupungille käytettäväksi sosiaali- ja terveyslautakunnan myöntämiin avustuksiin järjestöille toimintaan, jolla tuetaan voimassa olevan strategiasuunnitelman toteuttamista helsinkiläisten terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan myöntämiin avustuksiin kulttuuritoimintaan, joka lisää arkiaktiivisuutta ja eri väestöryhmien tasavertaista kohtaamista ja tekemistä eri kaupunginosissa. Kaupunginlakimies on ottanut päätöksellään 20.12.2019, 48 § valtionperinnön vastaan Valtioneuvoston päätöksessä mainituin ehdoin ja todennut, että kaupunginhallitus tekee erillisen päätöksen omaisuuden osoittamisesta sosiaali- ja terveystoimialalle ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle Valtioneuvoston luovutus päätöksen mukaisiin käyttötarkoituksiin.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 12 luvun 5 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan kaupunginlakimies hakee valtion perintönä saaman omaisuuden luovuttamista kaupungille ja ottaa sen vastaan.

Kyseessä olevan valtionperinnön arvo

Valtionperintö on suurin yksittäinen kaupungille luovutettu valtionperintö. Kaupungille luovutetun perinnön perunkirja-arvo oli noin 11,7 miljoonaa euroa. Omaisuus koostuu rahavaroista sekä asunto-osakkeista. Kaupunkiympäristön toimiala on ryhtynyt toimenpiteisiin asunto-osakkeiden realisoimiseksi. Perinnön lopullinen kokonaisarvo on riippuvainen asunto-osakkeiden myyntihinnoista.

Talousarviokäytännöt

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Valtionperintöjen kirjanpidollinen käsittely muuttui vuoden 2019 alusta. Aiemmin valtionperintöjä käsiteltiin taseessa. Vuoden 2018 tilinpäätöksessä taseessa olleet valtionperintövarat noin 4,6 miljoonaa euroa tuloutettiin sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdalle. Vuoden 2019 alusta lukien valtionperinnöt on kirjattu tuloiksi sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdalle. Tässä päätöksessä kyseessä olevan valtionperinnön tulot on vuonna 2020 kirjattu kaupunginhallituksen käyttövaroihin. Vuoden 2021 talousarviossa perustetaan erillinen talousarviokohta valtionperinnöt, johon kaikkien valtionperintöjen tulot ja menot jatkossa kirjataan.

Kaupungin tulee pyydettäessä osoittaa Valtiokonttorille, mihin valtionperinnöt on käytetty ja sen vuoksi tehdä seuranta valtionperintöjen käytöstä.

Kyseessä olevasta valtionperinnöstä osoitettavat avustusmäärärahat osoitetaan toimialoille pääosin talousarviossa. Kaupunginhallituksen yleisen toimivallan perusteella voidaan valtionperinnöistä tarvittaessa osoittaa määrärahoja toimialoille myös kesken vuoden kaupunginhallituksen erillispäätöksellä.

Avustushaut toimialoilla

Vuonna 2021 avustukset kohdennetaan iäkkäiden ihmisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn tukemiseen lisäämällä mahdollisuuksia liikkumiseen ja kulttuuritoimintaan. Sosiaali- ja terveystalouden avustukset kohdennetaan liikkumisen edistämiseen ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustukset kulttuuritoiminnan edistämiseen.

Avustuksen kohdentaminen tukee vuoden 2021 kaupunkiyhteisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kaupunkiyhteistä tavoitetta ”Vahvistetaan ikäihmisten hyvinvointia ja toimintakykyä parantamalla mahdollisuuksia liikkumiseen ja liikkeelle lähtöön” sekä palautumisohjelman tavoitteita. Toimialojen yhteisellä, pitkäjänteisellä työllä tarjotaan matalan kynnyksen palveluja kuntalaisille. Huomiota kiinnitetään erityisesti iäkkäiden ihmisten mahdollisuuteen elää laadukasta ja kokemusrikasta elämää. Ennaltaehkäisevillä ja hyvinvointia lisäävillä toimenpiteillä vastataan väestön ikääntymisen tuomiin haasteisiin.

Avustushaut valmistellaan toimialojen yhteistyönä. Avustukset kohdennetaan pitkäjänteisesti kaupunkistrategian ja hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteuttamiseen huomioiden väestörakenteen muutokset.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

09.11.2020

Asia/34

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kulturi- ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Hallinto-osasto Oikeuspalvelut Kaupunginlakimies
20.12.2019 § 48

HEL 2017-008665 T 02 07 02

Oike PK 20171357

Päätös

Valtioneuvoston päätös 19.6.2019

Dnro VM/833/02.06.00/2019; annettu Helsingin kaupungille tiedoksi
24.6.2019

Perittävä

*****

Kuolinpäivä

30.10.2016

Päätös

Kaupunginlakimies päätti ottaa valtionperinnön vastaan Valtioneuvoston päätöksessä mainituin ehdoin.

Kaupunginlakimies kehottaa kaupunkiympäristön toimialaa ryhtymään tarvittaviin toimiin valtionperintöön sisältyvien asunto-osakkeiden realisoimiseksi. Lisäksi kaupunginlakimies kehottaa taloushallintopalveluja huolehtimaan varojen kirjaamisesta.

Päätöksen perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginlakimies on 25.9.2017, § 129 hakenut Valtiokonttorilta valtion perintönä saaman omaisuuden luovuttamista Helsingin kaupungille käytettäväksi sosiaali- ja terveyslautakunnan myöntämiin avustuksiin järjestöille toimintaan, jolla tuetaan voimassa olevan strategiasuunnitelman toteuttamista helsinkiläisten terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan myöntämiin avustuksiin kulttuuritoimintaan, joka lisää arkiaktiivisuutta ja eri väestöryhmien tasavertaista kohtaamista ja tekemistä eri kaupunginosissa.

Valtioneuvosto on edellä mainitulla päätöksellään pysyttänyt osan pesän omaisuudesta valtiolla. Muu kuolinpesän valtiolle perintönä tulevaan osuuteen kuuluva omaisuus on luovutettu Helsingin kaupungille hakemuksen mukaiseen käyttötarkoitukseen.

Kaupunginhallitus tekee erillisen päätöksen omaisuuden osoittamisesta sosiaali- ja terveystoimialalle ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle Valtioneuvoston luovutuspäätöksen mukaisiin käyttötarkoituksiin.

Perintökaaren 5 luvun 2 §:n mukaan voidaan päättää, jos se havaitaan olosuhteisiin nähden kohtuulliseksi, että valtion perintönä sama omaisuus luovutetaan kokonaan tai osittain perittävän läheiselle. Omaisuutta ei voida luovuttaa, jos sen pysyttämiseen valtion omistuksessa tai sen käyttämiseen muulla tavoin on erityistä syytä. Kaupungilla ei siten ole lakiin perustuvaa ehdotonta oikeutta saada kuolinpesän omaisuutta eikä Valtioneuvoston päätökseen ole siksi ollut aihetta hakea muutosta.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 12 luvun 5 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan kaupunginlakimies hakee valtion perintönä saaman omaisuuden luovuttamista kaupungille ja ottaa sen vastaan.

Lisätiedot

Anna Koskinen, lakimies, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Keskushallinto Kaupunginkanslia Oikeuspalvelut Kaupunginlakimies 25.09.2017 § 129

HEL 2017-008665 T 02 07 02

Oike PK 20171357

Päätös

Perittävä

*****

Kuolinpäivä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.11.2020

Asia/34

30.10.2016

Päätös

Va. kaupunginlakimies päätti hakea Valtiokonttorilta valtion perintönä saaman omaisuuden luovuttamista Helsingin kaupungille käytettäväksi sosiaali- ja terveyslautakunnan myöntämiin avustuksiin järjestöille toimintaan, jolla tuetaan voimassa olevan strategiasuunnitelman toteuttamista helsinkiläisten terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan myöntämiin avustuksiin kulttuuri-toimintaan, joka lisää arkiaktiivisuutta ja eri väestöryhmien tasavertaista kohtaamista ja tekemistä eri kaupunginosissa.

Päätöksen perustelut

Perintökaaren 5 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan valtion perintönä saama omaisuus voidaan luovuttaa kunnalle, jossa perittävä oli viimeksi asunut.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 12 luvun 4 §:n 6 kohdan mukaan kaupunginlakimiehen toimivaltaan kuuluu hakea ja ottaa vastaan kaupungille tulevia valtion perintöjä.

Lisätiedot

Tiina Kettunen, osastosihteeri, puhelin: 310 36194
tiina.kettunen(a)hel.fi

§ 767

Oikaisuvaatimus elinkeinojohtajan päätöksestä 28.5.2020 § 65 koskien yksinyrittäjien toimintatukea

HEL 2020-007695 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä elinkeinojohtajan 28.5.2020 § 65 päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen ja myöntää avustusta yksinyrittäjän taloudellisen toiminnan vakauttamiseen *****

Avustusta myönnetään 2000 euroa. Avustuksen myöntäminen perustuu valtioneuvoston asetukseen yksinyrittäjien tukemiseen tarkoitetuista valtionavustuksista kunnille (199/2020).

Tällä päätöksellä Helsingin kaupungin ja avustuksensaajan välille syntyy valtionavustuslain (688/2001) 7 § 3 momentin mukainen sopimus, johon sovelletaan avustushakemuksessa eriteltyjä ehtoja.

Avustuksen kustannukset maksetaan talousarvion kohdalta 140 01, projektinumero 1801058 kaupunginkanslian elinkeino-osaston uudet yritykset -yksikölle osoitetusta määrärahasta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mirkka Kesti-Helia, suunnittelija, puhelin: 310 36198
mirkka.kesti-helia(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulKL (621/1999) 24.1 § 20 k)
- 2 Oikaisuvaatimus 9.6.2020, saate
- 3 Salassa pidettävä (JulKL (621/1999) 24.1 § 20 k)
- 4 Oikaisuvaatimus, täydennys 10.6.2020, saate 11.6.2020
- 5 Oikaisuvaatimus, täydennys 19.10.2020, lisäselvityspyyntö
- 6 Elinkeinojohtaja 28.5.2020 § 65

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen joh-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

dosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimus

***** on hakenut Helsingin kaupungilta yksinyrittäjän toimintatukea COVID-19 -epidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi 15.5.2020 saapuneella hakemuksella. Elinkeinojohtaja on päätöksellään 28.5.2020 § 65 hylännyt hakemuksen. Hakemus on hylätty, koska yksinyrittäjän yritystoimintaa ei ole arvoitu kannattavaksi COVID-19 -epidemian jälkeen.

***** on hakenut oikaisua elinkeinojohtajan päätökseen 25.5.2020 § 65.

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitetun toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Oikaisuvaatimuksen saa 137 §:n mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätösote on toimitettu oikaisuvaatimuksen tekijälle tiedoksi 28.5.2020 ja oikaisuvaatimus on saapunut kaupungin kirjaamoon 9.6.2020. Oikaisuvaatimus on osoitettu oikealle viranomaiselle ja se on saapunut säädetyssä määräajassa. Oikaisuvaatimuksen tekijää on 28.9.2020 pyydetty toimittamaan lisäselvitystä vaatimuksensa perusteista 12.10.2020 mennessä. Oikaisuvaatimuksen tekijä on toimittanut pyydetyn lisäselvityksen 19.10.2020. Vaikka oikaisuvaatimuksen tekijän lisäselvitys on saapunut määräajan jälkeen, voidaan selvitys ottaa huomioon, koska se on saapunut ennen asian ratkaisemista.

Oikaisuvaatimuksen perustelut

***** vaatii päätöstä oikaistavaksi siten, että yksinyrittäjälle myönnetään avustusta COVID-19 -epidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi.

Oikaisuvaatimuksessa ***** tuo esille, että ***** on harjoittanut taksiliikennetoimintaa Helsingin kaupungissa jo pitkään ja että liiketoiminta on ollut taloudellisesti kannattavaa. Oikaisuvaatimuksen tekijä toteaa, että taksiliikenne on ollut vahvasti säänneltyä lähes koko ***** liiketoiminnan harjoittamisen ajan, mutta vuonna 2018 voimaan tullut laki liikenteen palveluista (320/2018) vaikutti merkittävästi taksitoimialaan ja siten oikaisuvaatimuksen tekijän yritystoimintaan. Taksiliikenteen harjoittamisen sääntelyn muututtua oleellisesti, aloitti Helsingissä merkittävä määrä uusia taksiryttäjiä toimintansa. Samaan aikaan markkinat eivät kasvaneet. Yksinyrittäjä on sopeuttanut yritystoimintaansa vuosien 2018 ja 2019 aikana niin nopealla aikataululla kuin se on ollut mahdollista vallitsevissa olosuhteissa. Oikaisuvaatimuksessa tuodaan esille, että vuoden 2019 tilikauden tulos johtui poistoista ja sopivan työvoiman saatavuuteen liittyvistä ongelmista. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa todetaan COVID-19 -epidemian vaikuttaneen taksitoimialaan negatiivisesti, jonka vuoksi yksinyrittäjän keväälle 2020 suunniteltua toiminnan tehostamista ei voitu toteuttaa aiotulla tavalla.

Oikaisuvaatimuksen tekijältä on pyydetty lisäselvitystä siitä, työllistikö ***** yksinyrittäjän toimintatuen hakemushetkellä 15.5.2020 oikaisuvaatimuksen tekijän lisäksi muita henkilöitä. Lisäselvityksessä oikaisuvaatimuksen tekijä toteaa, että 15.5.2020 tehdyn toimintatukihakemuksen aikana yrityksellä ei ollut työntekijöitä.

Oikaisuvaatimuksen käsittely ja päätöksen perustelut

Valtioneuvosto on 9.4.2020 voimaan tulleella asetuksella säätänyt yksinyrittäjien tukemiseen tarkoitetuista valtionavustuksista kunnille (199/2020).

Asetuksen (199/2020) 2 §:n mukaan yksinyrittäjällä tarkoitetaan toiminnan oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta riippumatta, yksin taloudellista toimintaa harjoittavaa Suomessa toimivaa päätoimista yrittäjää, jolla ei ole palveluksessaan palkattua työvoimaa ja jolla on yrittäjän eläkevakuutus (YEL-vakuutusnumero) tai joka voi esittää vähintään vuosittaisen 20 000 euron yrittäjätulon tai laskutuksen.

Asetuksen 5 §:n mukaan valtionavustusta saa käyttää yksinyrittäjien taloudellisen toiminnan vakauttamiseen edellyttäen, että

1) kunta tekee avustusta koskevan sopimuksen valtionavustuslain 7 §:n 3 kohdan mukaisesti avustuksen vastaanottavan yksinyrittäjän kanssa;

2) yksinyrittäjän taloudellinen tilanne ja liikevaihto ovat heikentyneet COVID-19 -epidemian takia 16 maaliskuuta 2020 jälkeen;

3) yksinyrittäjällä arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan liiketoimintaan; ja

4) yksinyrittäjän saama avustus on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetun komission asetuksen (EU) N:o 1407/2013 mukainen

Asetuksen (199/2020) 7 §:n mukaan valtionapuviranomaisena toimii työ- ja elinkeinoministeriö. Työ- ja elinkeinoministeriön ohjeistuksen mukaan taloudellisen tilanteen tulkitaan heikentyneen, mikäli yrityksen myyntituotot ja myyntisaatavat 16.3.2020 jälkeen ovat laskeneet yli 30 prosenttia. Tuottoja arvioidaan vuoden 2020 kuukausittaisen kirjanpidon tai tiliotteiden perusteella. Lisäksi työ- ja elinkeinoministeriön ohjeistuksen mukaan lähtökohtana kannattavalle liiketoiminnalle on, että vuoden 2019 tilinpäätöksestä tai annetusta veroilmoituksesta ilmenee, että tilikauden tulos on ollut positiivinen. Kannattavan toiminnan arvioinnissa voidaan ottaa huomioon yksinyrittäjän selvitys poikkeuksellisesta tilanteesta vuonna 2019.

***** hakemus yksinyrittäjän toimintatuesta on hylätty elinkeinojohtajan päätöksellä 25.5.2020 § 65, koska yksinyrittäjän yritystoimintaa ei ole arvoitu kannattavaksi COVID-19 -epidemian jälkeen. Oikaisuvaatimuksessa hakija on esittänyt, että vuoden 2019 tilikauden tulokseen on vaikuttanut poistot, sopivan työvoiman saatavuuteen liittyvät ongelmat sekä taksitoimialan merkittävä muutos johtuen vuonna 2018 voimaan tulleesta taksiliikennettä säätelevän lain uudistuksesta. Lisäksi oikaisuvaatimuksen tekijä on toimittanut vaatimuksensa tueksi selvityksen siitä, että yksinyrittäjän toimintatuen hakemushetkellä 15.5.2020 ***** ei työllistänyt oikaisuvaatimuksen tekijän lisäksi muita henkilöitä.

Yksinyrittäjä on näin ollen esittänyt hyväksyttävän selvityksen tilikauden 2019 tuloksesta ja hänellä katsotaan olevan asetuksen (199/2020) 5 §:n 1 momentin 3- kohdan tarkoittamalla tavalla edellytykset kannattavaan liiketoimintaan. Oikaisuvaatimuksessa esitetyn selvityksen perusteella arvioituna yksinyrittäjän taloudellinen tilanne ja liikevaihto ovat lisäksi heikentyneet COVID-19 -epidemian takia 16. maaliskuuta 2020 jälkeen.

Oikaisuvaatimuksessa ja lisäselvityksessä esitetyn perusteella oikaisuvaatimuksen tekijän katsotaan täyttävän tuen myöntämisen ehdot.

Edellä mainitun perusteella kaupunginhallitus päättää hyväksyä elinkeinojohtajan päätöksestä 28.5.2020 § 65 tehdyn oikaisuvaatimuksen ja myöntää avustusta yksinyrittäjän taloudellisen toiminnan vakauttamiseen oikaisuvaatimuksen tekijälle.

Ehdot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kunnan myöntäessä tämän avustuksen, syntyy avustuksensaajan ja kunnan välille valtionavustuslain (688/2001) 7 § 3 momentin mukainen sopimus, johon sovelletaan avustushakemuksessa eriteltyjä ehtoja. Avustuksensaaja on hakemuksen toimittaessaan hyväksynyt seuraavat ehdot:

Avustusta saa käyttää yksinyrittäjän taloudellisen tilanteen vakauttamiseen koronaepidemian aikana ja sen jälkeen. Avustusta saa käyttää ainoastaan tähän tarkoitukseen. Avustusta ei saa siirtää toisen tahon tai henkilön käytettäväksi.

Avustuksen määrä on 2 000 euroa. Avustus on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetun komission asetuksen (EU) N:o 1407/2013 mukaista vähämerkityksistä valtiontukea (de minimis -tuki).

Kunta maksaa avustuksen hakemuksessa ilmoitetulle pankkitilille.

Avustuksensaajan tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa avustus. Väärinkäyttöpauksessa kunta voi periä maksetun avustuksen takaisin.

Avustuksensaaja sitoutuu antamaan tarvittaessa avustuksen myöntäneelle kunnalle tarvittavat tiedot sen varmistamiseksi, että avustusta ei ole käytetty ehtojen vastaisesti.

Mikäli avustus maksetaan ennen päätöksen lainvoimaisuutta, avustuksensaaja sitoutuu palauttamaan jo maksetut avustukset, jos päätös muutoksenhaun johdosta muuttuu ja/tai elleivät avustuksen edellytykset täyty.

Valtiontukiarviointi

Myönnettyyn avustukseen sisältyy de minimis -tukea 2000 euroa. Komission asetuksen (EU) N:o 1407/2013 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (Euroopan unionin virallinen lehti L 352, 24.12.2013) perusteella julkista tukea voidaan yritykselle myöntää de minimis -tukena enintään 200 000 euroa (Maanteiden tavarankuljetuspalveluja tarjoaville yrityksille tuen määrä on enintään 100 000 euroa) kuluvan verovuoden ja kahden sitä edeltäneen verovuoden muodostaman jakson aikana.

Avustuksen saaja vastaa siitä, että eri tahojen (mm. ministeriöt, ministeriöiden alaiset viranomaiset, Business Finland, Finnvera Oyj, kunnat, maakuntien liitot) myöntämien de minimis -tukien yhteismäärä ei ylitä tätä määrää. Avustuksen saaja on avustushakemuksessa ilmoittanut

09.11.2020

kunnalle kaikkien saamiensa de minimis -tukien määrät ja myöntöajankohdat.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mirkka Kesti-Helia, suunnittelija, puhelin: 310 36198
mirkka.kesti-helia(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)
- 2 Oikaisuvaatimus 9.6.2020, saate
- 3 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)
- 4 Oikaisuvaatimus, täydennys 10.6.2020, saate 11.6.2020
- 5 Oikaisuvaatimus, täydennys 19.10.2020, lisäselvityspyyntö
- 6 Elinkeinojohtaja 28.5.2020 § 65

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

§ 768

Oikaisuvaatimus vs. elinkeinojohtajan päätöksestä 29.7.2020 § 152 koskien yksinyrittäjien toimintatukea

HEL 2020-009084 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hylätä vs. elinkeinojohtajan päätöksestä 29.7.2020 § 152 tehdyn oikaisuvaatimuksen, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aiheutta päätöksen muuttamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mirkka Kesti-Helia, suunnittelija, puhelin: 310 36198
mirkka.kesti-helia(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)
- 3 Oikaisuvaatimus 29.7.2020, saatteet
- 4 Vs. Elinkeinojohtaja 29.7.2020 § 152

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimus

***** on hakenut Helsingin kaupungilta yksinyrittäjän toimintatukea COVID-19 -epidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi 22.7.2020 saapuneella hakemuksella. Vs. elinkeinojohtaja on päätöksellään 29.7.2020 § 152 hylännyt hake-

muksen. Hakemus on hylätty, koska yritys on saanut ELY-keskuksen häiriöajan tukea.

***** on hakenut oikaisua vs. elinkeinojohtajan päätökseen 29.7.2020 § 152.

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitetun toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Oikaisuvaatimuksen saa 137 §:n mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuu-teen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kun- nan jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätösote on toimitettu oikaisuvaatimuksen tekijälle tiedoksi 29.7.2020 ja oikaisuvaatimus on saapunut kaupungin kirjaamoon 29.7.2020. Oi- kaisuvaatimus on osoitettu oikealle viranomaiselle ja se on saapunut säädetyssä määräajassa.

Oikaisuvaatimuksen perustelut

***** vaatii päätöstä oikaistavaksi siten, että yksinyrittäjälle myön- netään avustusta COVID-19 -epidemian aiheuttaman tilapäisesti hei- kentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi.

Oikaisuvaatimuksessa ***** tuo esille saaneensa heinäkuussa 2020 ELY-keskusten rahoitusta yrityksille koronaviruksen aiheuttamas- sa poikkeustilanteessa 7200 euroa. Oikaisuvaatimuksen tekijä kertoo jättäneensä hakemuksen ELY-keskukselle 25.4.2020, jolloin yrityksellä oli kaksi henkilöä palveluksessaan. Oikaisuvaatimuksen tekijä kertoo, että yksinyrittäjän toimintatukea haettaessa hänellä ei ollut palveluk- sessa henkilöitä.

Oikaisuvaatimuksen käsittely ja päätöksen perustelut

Valtioneuvosto on 9.4.2020 voimaan tulleella asetuksella säätänyt yk- sinyrittäjien tukemiseen tarkoitetuista valtionavustuksista kunnille (199/2020). Asetusta sovelletaan valtionavustuksen myöntämiseen kunnille kustannuksiin, jotka aiheutuvat COVID-19 -epidemian aiheut- taman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi yksityisyrityksille myönnettävästä avustuksesta. Asetuksen 7 §:n mukaan valtionapuviranomaisena toimii työ- ja elinkeinoministeriö.

09.11.2020

Työ- ja elinkeinoministeriön 30.4.2020 julkaiseman ohjeistuksen mukaan yrityksille koronatilanteesta selviytymiseen tarkoitettuja tukia ei ole tarkoitus käyttää samanaikaisesti. Tukea ei voi myöntää samaan tarkoitukseen kahta kertaa. Yksinyrittäjien tuen myöntää kunta, 1–5 henkeä työllistävien tuen ELY-keskus ja suurempien yritysten tuen Business Finland.

***** hakemus yksinyrittäjän toimintatuesta on hylätty elinkeinojohtaja päätöksellä 29.7.2020 § 152, koska yksinyrittäjä on saanut ELY-keskuksen häiriöajan tukea. Oikaisuvaatimuksessa ***** esittää, että ELY-keskuksen häiriöajan tuen hakuhetkellä 24.5.2020 yrityksellä oli kaksi henkilöä palveluksessaan, mutta yksinyrittäjän toimintatuen hakuhetkellä 22.7.2020 ***** ei työllistänyt muita henkilöitä yrittäjän lisäksi.

***** on saanut ELY-keskukselta rahoitusta koronavirustilanteessa 7 200 euroa. Valtionapuviranomaisena toimivan työ- ja elinkeinoministeriön ohjeistuksen mukaan yrityksille koronatilanteesta selviytymiseen tarkoitettuja tukia ei ole tarkoitus käyttää samanaikaisesti. ***** ei ole oikeutettu kunnan myöntämään yksinyrittäjän toimintatukeen, koska yritykselle on jo myönnetty koronatilanteesta selviytymiseen tarkoitettua tukea ELY-keskukselta.

Oikaisuvaatimus tulee hylätä, sillä siinä ei ole esitetty sellaisia laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, joiden johdosta elinkeinojohtajan päätös olisi kumottava tai joiden johdosta päätöstä olisi muutettava.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mirkka Kesti-Helia, suunnittelija, puhelin: 310 36198
mirkka.kesti-helia(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)
- 3 Oikaisuvaatimus 29.7.2020, saatteet
- 4 Vs. Elinkeinojohtaja 29.7.2020 § 152

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

09.11.2020

Asia/36

Oikaisuvaatimuksen tekijä Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen joh-
dosta annettu päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.11.2020

Asia/37

§ 769

Oikaisuvaatimus elinkeinojohtajan päätöksestä 13.10.2020 § 211 koskien yksinyrittäjien toimintatukea

HEL 2020-011585 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hylätä elinkeinojohtajan päätöksestä 13.10.2020 § 211 tehdyn oikaisuvaatimuksen, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aiheutta päätöksen muuttamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mirkka Kesti-Helia, suunnittelija, puhelin: 310 36198
mirkka.kesti-helia(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 2 Oikaisuvaatimus 20.10.2020, liite, rahoituspäätös
- 3 Elinkeinojohtaja 13.10.2020 § 211

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimus

***** on hakenut Helsingin kaupungilta yksinyrittäjän toimintatukea COVID-19 -epidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi 23.9.2020 saapuneella hakemuksella. Elinkeinojohtaja on päätöksellään 13.10.2020 § 211 hylännyt hakemuksen. Hakemus on hylätty, koska avustuksen myöntämisen edelly-

09.11.2020

tykset eivät avustushakemuksen perusteella täyttyneet, eikä hakija toimittanut lisäselvitystä puutteelliseen hakemukseensa täydennyskehoituksessa asetetussa määräajassa. Hakemuksesta puuttui Business Finlandin tukipäätös.

***** on hakenut oikaisua elinkeinojohtajan päätökseen 13.10.2020 § 211.

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitetun toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Oikaisuvaatimuksen saa 137 §:n mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätösote on toimitettu oikaisuvaatimuksen tekijälle tiedoksi 14.10.2020 ja oikaisuvaatimus on saapunut kaupungin kirjaamoon 20.10.2020. Oikaisuvaatimus on osoitettu oikealle viranomaiselle ja se on saapunut säädetyssä määräajassa.

Oikaisuvaatimuksen perustelut

***** vaatii päätöstä oikaistavaksi siten, että yksityrittäjälle myönnetään avustusta COVID-19 -epidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi.

Oikaisuvaatimuksessa ***** esittää Business Finlandin tukipäätöksen, josta selviää, että yritykselle on myönnetty Business Finlandin tuki koronaviruksen aiheuttaman liiketoiminnan häiriötilanteen perusteella.

Oikaisuvaatimuksen käsittely ja päätöksen perustelut

Valtioneuvosto on 9.4.2020 voimaan tulleella asetuksella säätänyt yksityrittäjien tukemiseen tarkoitetuista valtionavustuksista kunnille (199/2020). Asetusta sovelletaan valtionavustuksen myöntämiseen kunnille kustannuksiin, jotka aiheutuvat COVID-19 -epidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi yksityrittäjille myönnettävästä avustuksesta. Asetuksen 7 §:n mukaan valtionapuviranomaisena toimii työ- ja elinkeinoministeriö.

Työ- ja elinkeinoministeriön 30.4.2020 julkaiseman ohjeistuksen mukaan yrityksille koronatilanteesta selviytymiseen tarkoitettuja tukia ei ole tarkoitus käyttää samanaikaisesti. Tukea ei voi myöntää samaan

09.11.2020

tarkoitukseen kahta kertaa. Yksinyrittäjien tuen myöntää kunta, 1–5 henkeä työllistävien tuen ELY-keskus ja suurempien yritysten tuen Business Finland. Business Finlandin myöntämän koronatuen alkuvaiheessa rahoituksen hakijalle ei asetettu työntekijöiden määrään liittyvää rajoitusta. Mikäli yksinyrittäjä on tuolloin saanut Business Finlandin tukea, ei hän ole enää oikeutettu saamaan yksinyrittäjän tukea. Mikäli yksinyrittäjä on saanut aiemmin muuhun kuin koronatilanteeseen tarkoitettua tukea, tukiharkinta tehdään normaalisti mm. de minimis -säädökset huomioon ottaen.

***** hakemus yksinyrittäjän toimintatuesta on hylätty elinkeinojohtaja päätöksellä 13.10.2020 § 211, koska avustuksen myöntämisen edellytykset eivät avustushakemuksen perusteella täyttyneet, eikä hakija toimittanut lisäselvitystä puutteelliseen hakemukseensa täydennyskehotuksessa asetetussa määräajassa. Hakemuksesta puuttui Business Finlandin tukipäätös.

Oikaisuvaatimuksen yhteydessä ***** on esittänyt Business Finlandin tukipäätöksen, josta selviää, että ***** on saanut Business Finlandilta liiketoiminnan kehitysrahoitusta häiriötilanteessa 10 000 euroa. Valtionapuviranomaisena toimivan työ- ja elinkeinoministeriön ohjeistuksen mukaan yrityksille koronatilanteesta selviytymiseen tarkoitettuja tukia ei ole tarkoitus käyttää samanaikaisesti. ***** ei ole oikeutettu kunnan myöntämään yksinyrittäjän toimintatukeen, koska yritykselle on jo myönnetty koronatilanteesta selviytymiseen tarkoitettua tukea Business Finlandilta.

Oikaisuvaatimus tulee hylätä, sillä siinä ei ole esitetty sellaisia laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, joiden johdosta elinkeinojohtajan päätös olisi kumottava tai joiden johdosta päätöstä olisi muutettava.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mirkka Kesti-Helia, suunnittelija, puhelin: 310 36198
mirkka.kesti-helia(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulKL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 2 Oikaisuvaatimus 20.10.2020, liite, rahoituspäätös
- 3 Elinkeinojohtaja 13.10.2020 § 211

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

09.11.2020

Asia/38

§ 770

Valtuutettu Alviina Alametsän toivomusponsi selvittää mahdollisuuksia toteuttaa sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöille suunnattu korttelitalo yhdessä sateenkaariyhteisöjen kanssa

HEL 2019-011616 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 6.11.2019 hyväksymän toivomusponnen (Alviina Alametsä) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Nitin Sood, suunnittelija, puhelin: 09-310 36063
nitin.sood(a)hel.fi

Liitteet

1 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 18.9.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään kunnan asukkaan aloitteita 1.1.-30.6.2019 kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Alviina Alametsän ehdottaman toivomusponnen:

”Hyväksyessään kaupunginhallituksen vastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuuksia toteuttaa sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöille suunnattu korttelitalo yhdessä sateenkaariyhteisöjen kanssa. Talossa voi olla tarjolla esimerkiksi neu-

vontaa ja tukipalveluita sateenkaariperheille ja ihmisille, harrastustoimintaa, sukupuolitautilien testauspiste, avointa tilaa ja muita matalan kynnyksen palveluita. Vastaavista taloista on hyviä kokemuksia kansainvälisesti.”

Asukastalot ovat kaikille avoimia kohtaamis- ja tapahtumapaikkoja. Niissä tavoitteena on lisätä hyvinvointia ja ehkäistä yksinäisyyttä. Talloissa voi osallistua erilaisiin ryhmiin ja tapahtumiin. Asukastaloissa toteutetaan osallistavaa toimintaa asukkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa sekä luovutetaan tiloja ilta- ja viikonloppukäyttöön järjestöille ja vertaisryhmille. Helsingissä on tällä hetkellä 47 asukastilaa, jotka toimivat helsinkiläisten yhteisenä olohuoneena.

Kampin palvelukeskus ja Kinaporin seniorit ovat suorittaneet Seta ry:n sateenkaarisertifiointin. Sertifiointi voidaan ottaa käyttöön laajemminkin kaupungin toiminnassa ja palveluissa. Sertifiointi edistää kaikkien osapuolten hyvinvointia ja parantaa palveluiden laatua. Palvelukeskuksissa on toiminut myös keväästä 2020 saakka sateenkaariseniorien tuki- ja vertaisryhmiä.

Helsingin kaupungin nuorisopalvelu järjestää yhdessä Helsinki Pride ry:n kanssa IrisHelsinki-toimintaa. Se tarjoaa sateenkaarisensitiivistä toimintaa ympäri Helsinkiä 13–29-vuotiaille seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluville ja sateenkaarisiteemoja pohtiville nuorille. Yhteistyötä tehdään myös muiden järjestöjen, kuten Regnbågsankanin ja Sirkus Magentan kanssa. IrisHelsinki tunnettiin aiemmin nimellä Happi Pride. Palvelujen saavutettavuutta lisätään kaikille sateenkaarinuorille tarjoamalla sateenkaarisensitiivistä nuorisotoimintaa ympäri kaupunkia.

Helsingin kaupunki oli tänä vuonna yksi Helsinki Pride -tapahtuman pääyhteistyökumppaneista. Lisäksi kaupunki järjesti omaa toimintaa viikon aikana, kuten esimerkiksi ensimmäisen sateenkaariasukasillan. Kaupunki pyrki sateenkaariasukasillan myötä lisäämään erityisesti seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen osallisuutta ja mahdollisuutta vaikuttaa kaupungin päätöksentekoon.

Helsingin kaupungin tavoitteena on tehdä sateenkaarisensitiivistä työtä läpileikkaavasti kaikessa kaupungin toiminnassa. Tämä tarkoittaa, että kaikkien Helsingin kaupungissa työskentelevien pitää kohdata kaikki asiakkaat yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti. Henkilöstön tasa-arvosuunnitelman mukaisesti kaupungin työyhteisöjen käyttöön on keväällä 2020 laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusverkkovalmennus, jossa käsitellään muun muassa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjä koskevia kysymyksiä. Lisäksi kaupunki tukee sateenkaarijärjestöjä muun muassa avustusten muodossa.

Helsingin osallisuusmallin yhtenä periaatteena on avata tiloja entistä enemmän kuntalaisten ja yhteisöjen käyttöön. Nämä tilat ovat käytettävissä myös sateenkaarijärjestöille ja -kaupunkilaisille oman toiminnan edistämiseksi. Sosiaali- ja terveystoimiala on todennut, että nykyiset avoimet tilat ja niiden tarjoama toiminta ovat riittävät helsinkiläisille, myös erilaisille vähemmistöryhmille.

Kaupunginhallituksen vastaus on sosiaali- ja terveystoimialan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Nitin Sood, suunnittelija, puhelin: 09-310 36063
nitin.sood(a)hel.fi

Liitteet

1 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 18.9.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 720

HEL 2019-011616 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

02.11.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Nitin Sood, suunnittelija, puhelin: 09-310 36063
nitin.sood(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 18.9.2020

HEL 2019-011616 T 00 00 03

Sosiaali- ja terveystoimiala antaa lausunnon valtuutettu Alviina Alamet-
sän toivomusponnosta koskien mahdollisuutta toteuttaa sukupuoli- ja
seksuaalivähemmistöille suunnattu korttelitalo yhdessä sateenkaariyh-
teisöjen kanssa. Talossa voi olla tarjolla esimerkiksi neuvontaa ja tuki-
palveluita sateenkaariperheille ja –ihmisille, harrastustoimintaa, suku-
puolitautien testauspiste, avointa tilaa ja muita matalan kynnyksen pal-
veluita. Vastaavista taloista on hyviä kokemuksia kansainvälisesti.

Helsingissä on 47 asukastilaa, joista yhdeksän on sosiaali- ja terveys-
toimen ylläpitämää asukastaloa. Asukastalot toimivat helsinkiläisten
yhteisenä olohuoneena, jossa henkilökunta neuvoo ja ohjaa palveluihin
hakeutumisessa ja arjen kysymyksissä.

Asukastaloissa toteutetaan osallistavaa toimintaa asukkaiden ja yhteis-
työkumppaneiden kanssa sekä luovutetaan tiloja ilta- ja viikonloppu-
käyttöön järjestöille ja vertaisryhmille. Asukastaloissa noudatetaan tur-
vallisen tilan ja yhdenvertaisuuden periaatteita ja toiminta on suunnattu
kaikille helsinkiläisille.

Kampin palvelukeskus ja Kinaporin seniorikeskus ovat suorittaneet Se-
ta ry:n sateenkaarisertifioinnin. Henkilökunta on koulutautunut yhden-
vertaisuuteen ja tunnistamaan mahdollista syrjintää. Sertifiointi edistää
kaikkien osapuolten hyvinvointia ja parantaa palveluiden laatua. Palve-
luksuksissa on kevästä 2020 saakka toiminut sateenkaariseniorien
tuki- ja vertaisryhmiä. Palvelukeskusten tiloja voi myös varata ryhmien

käyttöön. Ryhmät ovat Korona-tilanteen vuoksi tauolla 31.10. saakka, jonka jälkeen arvioidaan, voidaanko ryhmätoimintaa käynnistää turvallisesti uudelleen.

Perhekeskuksissa toimii perhekahvila, jonne erilaiset järjestöt jalkautuvat kertomaan toiminnastaan ja tarjoamaan tukea. Tukea tarjotaan erilaisille perheille, myös sateenkaariperheille. Korona-pandemian aikana perhekahvilatoiminta on toistaiseksi keskeytetty. Perhekeskusten neuvoloissa kohdataan ja tuetaan kaikenlaisia perheitä ja neuvoloissa on saatu paljon koulutusta sukupuolen ja seksuaalisuuden moninaisuudesta.

Toimiala tukee muun muassa sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjä edustavaa Helsinki Pride -yhteisöä 50 000 eurolla vuonna 2020. Toimialan avustukset kohdistuvat usein järjestöjen tilavuokriin ja muihin resursseihin sekä itse toimintaan. Toimiala mahdollistaa järjestöavustuksilla sellaista tärkeää toimintaa, joka edistää helsinkiläisten hyvinvointia ja terveyttä sekä kumppanuuksia.

Helsingin osallisuomallin yhtenä periaatteena on avata tiloja entistä enemmän kuntalaisten ja yhteisöjen käyttöön.

Nykyiset avoimet tilat ja niiden tarjoama toiminta ovat riittävät helsinkiläisille, myös erilaisille vähemmistöryhmille.

Lisätiedot

Pirkko Excell, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73867
pirkko.excell(a)hel.fi

§ 771

Valtuutettu Pilvi Torstin toivomusponsi lähipäiväkotiperiaatteen valmistelun mahdollisuuksien selvittämisestä

HEL 2019-012431 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tomi Sevanderin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 27.11.2019 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.11.2019 valtuutettu Pilvi Torstin ehdottaman toivomusponnen: "Hyväksyessään vuoden 2020 talousarvion valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet valmistella lähipäiväkotiperiaate aikataulullisesti niin, että asia saadaan päätökseen siten, että se voidaan huomioida vuoden 2021 budjettivalmistelussa."

Helsingin kaupunkistrategiassa korostetaan varhaiskasvatusta ja perusopetusta lähipalveluina. Vuosina 2018 – 2020 käyttöön otetut uudet päiväkotitilat noin 3 000 lapselle parantavat entisestään mahdollisuutta tarjota lähipäiväkotipaikka perheille ja yhä useampi lapsi on omalla asuinalueellaan varhaiskasvatuksessa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ei ole selvitetty erillisen lähipäiväkotiperiaatteen valmistelua, mutta uusitut suomenkielisen varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen palveluverkkosuunnittelun periaatteet, uudet varhaiskasvatuspaikan myöntämisen periaatteet sekä uusittava asiointin tietojärjestelmä tukevat mahdollisimman saavutettavan hoitopaikka valintaa tätä vastaavalla tavalla.

Palveluverkkosuunnittelussa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen palveluja ja palvelutarvetta tarkastellaan suurpiirteisellä yhdessä siten, että lapsen opinpolku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen on sujuva ja että lähipäiväkotijärjestelmän periaatteet toteutuvat mahdollisimman hyvin. Palveluverkkosuunnittelun periaatteet otettiin käyttöön 1.8.2020 alkaen.

Uusien, 1.1.2021 voimaan tulevien varhaiskasvatuspaikan myöntämisen periaatteiden mukaan lapselle myönnetään tarkoituksenmukainen paikka kotia lähellä olevaan varhaiskasvatuksen toimipaikkaan. Matkan arvioinnissa käytetään lyhintä kävely- tai julkisen liikenteen reittiä.

Uuden, rakenteilla olevan asiointin tietojärjestelmän avulla asiakas voi hakeutua ja ilmoittautua vuorovaikutteisesti kasvatuksen ja koulutuksen palveluihin. Tietojärjestelmän ensimmäinen osio koskee varhaiskasvatukseen hakemista sekä paikan saamista ja sen pilottivaihe on aloitettu ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen osalta syksyllä 2020.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n 4 momentin mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

09.11.2020

Asia/39

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 721

HEL 2019-012431 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

02.11.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Tomi Sevanderin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 214

HEL 2019-012431 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Pilvi Torstin toivomusponnosta valmistella lähipäiväkotiperiaate käyttöön siten, että se voidaan ottaa huomioon vuoden 2021 budjettivalmistelussa:

Varhaiskasvatuksen järjestämisestä

Jokaisella lapsella on oikeus varhaiskasvatuksen. Kunnan tulee järjestää varhaiskasvatus tarvetta vastaavasti. Velvoitetta varhaiskasvatukseen osallistumiseen ei ole.

Varhaiskasvatuslaissa todetaan, että kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuk-

sen sijainti sekä liikenneyhteydet. Helsingin kaupunkistrategiassa korostetaan varhaiskasvatusta ja perusopetusta lähipalveluina.

Kunnallisissa suomenkielisissä päiväkodeissa oli hoidossa vuoden 2019 aikana keskimäärin 1140 lasta enemmän kuin vuoden 2017 aikana ja ruotsinkielisissä palveluissa noin 90 lasta enemmän. Kunnallisen suomenkielisen päiväkotihoidon osallistumisaste oli vuoden 2019 lopussa 62,3 % (v. 2017 58,8 %).

Helsinkiin on vuosina 2018 ja 2019 otettu käyttöön uusia päiväkotitiloja yhteensä noin 2 300 lapselle. Vuonna 2020 uusia paikkoja on suunnitelmassa reilut 700. Nämä uudet paikat parantavat lähipäiväkotipaikan tarjoamista perheille.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla seurataan vuosittain eri tavoin, miten lähipalvelun järjestäminen kehittyy. Osallistuminen varhaiskasvatukseen vaihtelee Helsingissä peruspiireittäin.

Helmikuun 2020 tietojen perusteella tehdyn selvityksen mukaan suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa keskimääräinen asiakkaan kävelymatka kotoa varhaiskasvatuspaikkaan oli noin 1,1 km ja matka-aika julkisella liikenteellä noin 11 minuuttia. Tämä oli säilynyt edellisen vuoden tasolla. Yli 30 minuuttia päiväkotimatkaan käyttävien osuus oli hieman pienentynyt. Entistä useampi lapsi oli omalla asuinalueella varhaiskasvatuksessa. Oman asuinalueen tilastollisen peruspiirin alueella varhaiskasvatuksessa oli 86,7 % lapsista. Tämä osuus on noussut 1,2 % edellisvuoteen verrattuna.

Palveluverkkosuunnittelun periaatteet

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on vuonna 2019 valmistunut selvitys suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnittelun periaatteiden yhtenäistämistä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi kokouksessaan 3.3.2020 suomenkielisen varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen palveluverkkosuunnittelun periaatteet 1.8.2020 alkaen.

Periaatteiden mukaan suomenkielinen varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus jakaantuvat seitsemään yhteiseen alueeseen, jotka perustuvat pääosin kaupungin suurpiirijakoon kuitenkin siten, että itäinen ja Östersundomin suurpiiri muodostavat yhden alueen. Palveluverkkosuunnittelussa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen palveluja ja palvelutarvetta tarkastellaan ko. suurpiiritasolla yhdessä siten, että lapsen opinpolku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen on sujuva ja että lähipäiväkotij- ja lähikouluperiaate toteutuvat mahdollisimman hyvin. Lisäksi suomenkielisen varhaiskasva-

tuksen sekä esi- ja perusopetuksen muodostamalla yhteisillä alueilla tavoitellaan samanlaista palvelutarjontaa eri puolilla kaupunkia.

Palveluverkkosuunnittelussa palvelun järjestämisen ennakkoinnin ja riittävien palveluiden sekä niiden tarvitsemien tilojen näkökulmasta korostuu alueellisuus ja tarkasteltava alue. Osa palveluista on tarkoituksenmukaista järjestää keskitettyinä alueellisina suurpiiritasoisina palveluina esimerkiksi kielikyöpy-, vuorohoitopalvelu tai jokin muu erityispalvelu.

Varhaiskasvatuksen suunnitteluun vaikuttaa myös perheiden valinnat esim. osallistumisen sekä kotihoidon ja yksityishoidon tuen osalta.

Nykytilanne varhaiskasvatukseen sijoittamisessa

Varhaiskasvatuspaikka pyritään osoittamaan HSL:n reittioppaan nopeimman kulkuyhteyden perusteella enintään puolen tunnin matkan päästä kotoa, jos se on mahdollista perheen toiveet, kuljettamismahdollisuudet ja lapsen tarpeet huomioon ottaen.

Vuorohoito, varhaiskasvatus erityisryhmässä ja esimerkiksi kielikyöpy ovat suurpiiritasolla toteutuvia palveluja, jolloin etäisyys kotoa voi olla pidempi. Suuri osa perheistä hakee päiväkotipaikkaa omalta asuinalueelta, mutta varhaiskasvatukseen voi myös halutessaan hakeutua eri puolille kaupunkia.

Eniten lapsia päiväkodeissa aloittaa alkusyksystä ja vuoden alussa. Alkusyksystä hoidon aloittavilla on mahdollista saada paikka lähipäiväkodista helpommin, kun osa lapsista siirtyy kouluun ja paikkoja vapautuu yhden ikäluokan verran. Vuodenvaihteessa lähipäiväkodissa ei ehkä ole vapaita paikkoja ja hoitopaikka järjestyy kauempaa. Pääosin perheet, jotka tuolloin jättävät siirtohakemuksen päiväkotiin lähemmäksi asuinalueitaan, saavat paikan lähipäiväkodista seuraavana syksynä.

Päiväkotitiloihin varautumisessa otetaan huomioon lasten määrän vaihtelu. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että tilat mitoitetaan kevään lapsimäärän mukaan. Tällä pyritään varmistamaan, että päiväkotitiloja on käytettävissä riittävästi vuoden aikana omalla asuinalueella, ja hoidon aloitusajankohdan vaikutus lähipäiväkotipaikan saamiseen vähenee.

Esiopetuksen oppilaaksiottoalueet

Esiopetuksessa olevista lapsista suurin osa tarvitsee myös täydentävää varhaiskasvatusta. Esiopetus tulee järjestää siten, että lapsen oikeus kokonaiseen päivään ja varhaiskasvatukseen toteutuu.

Helsingissä ensimmäisen luokan oppilaaksiottoalueita on yhteensä 76 kun taas esiopetusalueita on 41. Lähipalvelun suunnittelun ja järjestämisen näkökulmasta tarvitaan yhtenäiset varhaiskasvatuksen, esiopetuksen

tuksen sekä perusopetuksen tilastolliset alueet, jolloin toimintaa voidaan suunnitella saman väestöpohjan ja palvelun käytön mukaisesti. Yhtenäiset aluejaot lähipalveluille helpottaisivat palvelutarpeen ennakointia ja muun muassa riittäviin tilaresursseihin varautumista ja kasvatuksen ja koulutuksen tilojen käytön joustavaa ja taloudellista suunnittelua.

Lähipäiväkotiperiaate

Varhaiskasvatuspalvelua tarvitsevan perheen ja lapsen näkökulmasta olennaista on palvelun saavutettavuus suhteessa omaan asuinpaikkaan, etäisyys kotoa. Varhaiskasvatuksessa palvelun järjestymisen onnistumista on tarkasteltava pienemmällä alueella, kuten esimerkiksi peruspiirin tasolla ja toisaalta kodin ja varhaiskasvatuspaikan välisen etäisyyteen toteutumisena.

Lähipäiväkotiperiaatetta ei ole toistaiseksi määritelty tai päätetty.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaoston päätöksen (8.9.2020 § 34) mukaiset uudet varhaiskasvatuspaikan myöntämisen periaatteet tulevat voimaan 1.1.2021 alkaen. Niiden mukaan lapselle myönnetään tarkoituksenmukainen paikka kotia lähellä olevaan varhaiskasvatuksen toimipaikkaan, huomioiden varhaiskasvatuksen toimipaikkojen paikkatilanne. Matkan arvioinnissa käytetään HSL:n reittioppaan mukaista lyhintä kävely tai julkisen liikenteen matkaa lapsen kotoa varhaiskasvatuksen toimipaikkaan. Lyhimmän matkan arvioinnissa huomioidaan perheen mahdollisten muiden lasten sijoittuminen muihin varhaiskasvatuksen toimipaikkoihin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala rakentaa parhaillaan uutta asiointin tietojärjestelmää jonka avulla asiakas voi yhdestä paikasta, vuorovaikutteisesti, hakeutua ja ilmoittautua kasvatuksen ja koulutuksen palveluihin, huolehtia omista tiedoistaan, valita ja seurata opintoja ja olla vuorovaikutuksessa käyttämiin palveluihin ja niihin liittyviin ajankohtaisiin asioihin. Asiointin tietojärjestelmää rakennetaan palvelu kerrallaan ja ensimmäinen osio koskee varhaiskasvatukseen hakemista sekä paikan saamista. Pilottivaihe on aloitettu ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen osalta syksyllä 2020. Seurantatietoa hakemisen, paikan järjestämiseen ja paikan sijainnin toteutumisten suhteen tullaan uuden asiointin tietojärjestelmän kautta saamaan kehitystyön edetessä. Tiedon kautta haetaan lisää perusteita ja ymmärrystä siihen, miten lähipäiväkotiperiaate voidaan määrittää.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

09.11.2020

Satu Järvenkallas, varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 43368
satu.jarvenkallas(a)hel.fi
Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 772

Alueen varaaminen Eteläsatamasta laatu- ja konseptikilpailua varten (Kaartinkaupunki, Ullanlinna, Kaivopuisto)

HEL 2020-007033 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus varasi Eteläsatamasta alueen laatu- ja konseptikilpailua varten seuraavin ehdoin:

- Kilpailualue määräytyy liitekartan 1 mukaisesti.
- Alueen pinta-ala on noin 6,7 hehtaaria.
- Kilpailualue on määritetty ohjeellisesti ja alueen laajuus tarkentuu tulevassa kilpailuohjelmassa sekä asemakaavoituksessa.
- Kilpailun yhteydessä voidaan tutkia myös kauppahallin ja sen alueen kehittämistä.
- Kilpailun ja kilpailuohjelman valmistelun muut lähtökohdat ovat liitteessä 3.
- Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyy kilpailuohjelman sekä tarkennetut maankäytön kehittämissperiaatteet.
- Varaus on voimassa 31.12.2022 saakka.

Käsittely

Asian käsittelyn ajan paikalla oli kaupunginsihteeri Maria Nelskylä. Asiantuntija poistui tämän jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään uusi ranskalainen viiva päätösehdotuksen viidenneksi kohdaksi:

“Ennen Eteläsataman konsepti- ja suunnittelukilpailun käynnistämistä järjestetään yleinen arkkitehtuurikilpailu Arkkitehtuuri- ja designmuseon rakentamisesta. Yleisen kilpailun tulos toimii konsepti- ja suunnittelukilpailun lähtökohtana.”

Liitteestä kolme poistetaan virke: "Mahdollisesta arkkitehtuuri- ja designmuseosta järjestetään erillinen arkkitehtuurikilpailu."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

---

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Jaa-äännet: 13

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 13 - 2.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausalue
- 2 Maankäytön kehittämissinjaukset
- 3 Kilpailun ja kilpailuohjelman valmistelun lähtökohdat

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 tavoitteena on kehittää Olympiaterminaalilta Kauppatorille ulottuvaa rantavyöhykettä siten, että alueesta muodostuu keskustan elinvoimaisuutta tukeva toiminnallinen kokonaisuus. Kaupungin merellisen strategian mukaan ranta-alueet ovat kaikkien käytössä oleva yhtenäinen kokonaisuus. Kaupungin tavoitteena on muuttaa tällä hetkellä pääasiassa sataman terminaalitoimintoihin ja pysäköintiin käytettävä alue julkiseksi ja viihtyisäksi käveltäväksi kaupunkitilaksi, joka yhdistää Kauppatorin ja Kaivopuiston sekä mahdollistaa pääsyn meren ääreen.

Vanhalta kauppahallilta Olympiaterminaalille ulottuva alue kuuluu niin valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön kuin merellisen Helsingin kansallismaisemaan. Paikan ainutlaatuisen luon-

teen vuoksi parhaan suunnitteluratkaisun löytämiseksi on tarkoituksenmukaista järjestää kaksivaiheinen laatu- ja konseptikilpailu. Kilpailu käsittää myös arkkitehtuuri- ja designmuseolle suunnitellun alueen, jolla pyritään muun ohella valmistamaan museon liittyminen luontevaksi osaksi alueen korkeatasoista kokonaisuutta.

Laatu- ja konseptikilpailu

Laatu- ja konseptikilpailun keskeisenä tavoitteena on tuottaa kaupungin maankäytöllisiä ja kaupunkikuvallisia sekä muita tavoitteita toteuttava, laadullisesti ja toiminnallisesti erittäin korkeatasoinen maankäytön kokonaissuunnitelma, joka toimii alueen tulevan kehittämisen, asemakaavoituksen sekä toteutuksen pohjana. Tavoitteena on, että kilpailu vie-
dään läpi vuosien 2021–2022 aikana.

Kilpailussa alueelle on mahdollista esittää kulttuuri-, palvelu- liike- ja muuta toimitilarakentamista, kuten esimerkiksi hotelli. Lisäksi alueelle on varattava tilaa kansainvälistä huipputasoa edustavan arkkitehtuuri- ja designmuseokokonaisuuden toteuttamiselle. Asumista alueelle ei sallita. Kilpailussa on tarkoitus ideoida myös Vanhan kauppahallin merenpuoleista edustaa (Lyypekinlaituri) sekä kilpailualueen eteläosassa Laivasillankadun ja Armi Ratian puiston välistä puistoaluetta. Kilpailun yhteydessä voidaan tutkia myös kauppahallin ja sen alueen kehittämistä. Kilpailu voi käsittää myös arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamisen, jolloin kilpailun voittaja toimii museorakennuksen toteuttajana ja investorina.

Kilpailualueen tulevan kehittämisen maankäytölliset sekä alueen kehittämisen kannalta keskeiset, tällä hetkellä tiedossa olevat, tekniset ja laadulliset reunaehdot sekä tavoitteet on määritetty liitteenä 2 olevassa maankäytön kehittämissuunnitelmassa. Näitä tarkennetaan ja täydennetään kilpailuohjelman laadinnan yhteydessä tehtävien jatkoselvitysten perusteella. Keskeisiä tarkennettavia ja selvitettäviä asioita ovat muun muassa mahdollinen uusi arkkitehtuuri- ja designmuseo ja sen toteutuskonsepti sekä Helsingin Sataman toimintojen tulevaisuus kilpailualueella. Arkkitehtuuri- ja designmuseon osalta jatkoselvitykset tehdään tiiviissä yhteistyössä valtion kanssa ja satamatoimintojen osalta Helsingin Sataman kanssa. Mainituilla tekijöillä on merkittävä vaikutus kilpailun valmisteluun ja alueen tulevan maankäytön suunnitteluun.

Kilpailu on kaksivaiheinen ja se suunnataan ammattimaisille rakennus- ja kiinteistöalan toimijoille tai näiden muodostamille konsortioille. Voittajaksi esitettävällä toimijalla tulee olla riittävä osaaminen sekä tekniset ja taloudelliset resurssit erittäin korkeatasoisen ja vaativan hankkeen toteuttamiseksi voittaneen ehdotuksen ja sen pohjalta laadittujen suunnitelmien mukaisesti. Alueen erityispiirteistä johtuen kilpailun aikana

kiinnitetään erityistä huomiota muun ohella asukasvuorovaikutukseen ja tästä syystä kilpailuehdotukset asetetaan kilpailun molemmissa vaiheissa julkisesti nähtäväksi ja kommentoitavaksi. Korkeatasoisten kaupunkikuvallisten tavoitteiden täyttymiseksi kaupungille varataan mahdollisuus edellyttää, että jokaisen tontin osalta järjestetään myöhemmin erillinen arkkitehtuurikilpailu ennen lopullisia tontinluovutuksia. Erillinen arkkitehtuurikilpailu tulee joka tapauksessa järjestää arkkitehtuuri- ja designmuseon tontin osalta riippumatta sen tulevasta toteutuskonseptista.

Kilpailun arviointi suoritetaan esitettyjen suunnitelmien laatuun perustuen. Varausehtojen mukaisesti arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota suunnitelmien kaupunkikuvalliseen laatuun, konseptin toimivuuteen ja toteutuskelpoisuuteen, kävely-ympäristön ja kaupunkitilan laatuun sekä Hiilineutraali Helsinki 2035-toimenpideohjelman toteutumista edistäviin ratkaisuihin. Kaupungille tulevaa taloudellista hyötyä voidaan käyttää arviointikriteerinä, jos ehdotukset ovat laadullisesta tasaveroista. Mikäli arkkitehtuuri- ja designmuseon rakennuksen toteutuskonsepti määräytyy siten, että laatu- ja konseptikilpailun voittaja toimii myös museon toteuttajana ja investorina, otetaan kilpailuohjelmaan myös tätä koskevat arviointikriteerit.

Kilpailun ratkettua kaupunki tekee päätöksen kehittämisvarauksesta kilpailun voittajalle. Tavoitteena on, että kehittämisvarausesitys olisi päätöksenteossa vuoden 2022 aikana. Kehittämisvarauksen aikana tehdään tarvittavia teknisiä ja muita lisäselvityksiä. Lisäksi aloitetaan alueen kaavoitus. Kehittämisvarauksen aikana neuvotellaan, päätetään ja tehdään tarvittavat alueen toteutusta ja tulevaa tontinluovutusta koskevat sopimukset ja toteutukseen tähtäävä tontinvaraus. Kilpailun voittaneen yrityksen tai yritysten muodostaman konsortion toteutusvastuulle tuleva alue määritellään myöhemmin toteutukseen tähtäävässä tontinvarauspäätöksessä ja edellä mainituissa sopimuksissa.

Arkkitehtuuri- ja designmuseohanke

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Helsingin kaupunki päättivät asettaa ajalle 8.10.2018 –28.2.2019 valmisteluhankkeen edistämään uuden kansainvälistä huipputasoa edustavan arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamista Helsinkiin. Valmisteluhankkeessa laadittiin konseptisuunnitelma uudesta arkkitehtuuri- ja designmuseosta. Konseptisuunnitelmaehdotus valmistui 28.3.2019, jossa museorakennus esitettiin toteutettavaksi Eteläsataman alueelle osana alueen laajempaa kokonaiskehittämistä.

Suomen hallitus on sitoutunut osallistumaan uuden perustettavan arkkitehtuuri- ja designmuseon säätiön pääomittamiseen 60 miljoonalla eu-

rolla lisätalousarviossaan 2.6.2020. Päätös kaupungin konkreettisesta osallistumisesta hankkeeseen tehdään erikseen, alustavan arvion mukaan vuoden 2021 aikana. Laatu- ja konseptikilpailu käsittää myös arkkitehtuuri- ja designmuseolle suunnitellun alueen, jolla pyritään muun ohella valmistamaan museon liittyminen luontevaksi osaksi alueen korkeatasoista kokonaisuutta.

Varausalue

Varausalue ulottuu Kolera-altaalta Laivasillankadun ja Armi Ratian puiston väliselle puistoalueelle. Varausalueen koko on noin 6,7 hehtaaria. Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on liike- ja palvelukeskusta-alueita C1 sekä satama-alueita ja kantakaupunkialueita C2, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena keskustana. Kaupunki omistaa varausalueen maa- ja vesialueet. Alue on pääosin Helsingin Sataman hallinnassa. Helsingin Sataman vuokrasopimukset tulee päättää ennen tulevien tonttien luovuttamista.

Kilpailun jälkeen kaavoitettavat tontit tullaan luovuttamaan kaupunginhallituksen 1.4.2019 § 220 hyväksymien tontinluovutusta koskevien linjauksen mukaisesti. Luovutusmuodosta ja -ehdoista päätetään myöhemmin erikseen.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:m 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallituksen toimivallassa on päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausalue
- 2 Maankäytön kehittämislinjaukset
- 3 Kilpailun ja kilpailuohjelman valmistelun lähtökohdat

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 724

HEL 2020-007033 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

02.11.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.09.2020 § 468

HEL 2020-007033 T 10 01 01 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle alueen vaaramista Eteläsatamasta konsepti- ja suunnittelukilpailua varten seuraavin ehdoin:

- Kilpailualue määräytyy liitekartan 1 mukaisesti. Alueen pinta-ala on noin 6,7 hehtaaria. Kilpailualue on määritetty ohjeellisesti ja alueen laajuus tarkentuu tulevassa kilpailuohjelmassa sekä asemakaavoituksessa. Kilpailun yhteydessä voidaan tutkia myös kauppahallin ja sen alueen kehittämistä.
- Kilpailun ja kilpailuohjelman valmistelun muut lähtökohdat:
  - Kilpailualueen tulevan kehittämisen maankäytölliset, alueen kehittämisen kannalta keskeiset tekniset ja laadulliset reunaehdot sekä tavoitteet määritetään liitteenä 2 olevien alustavien maankäytön kehittämislinjausten pohjalta.
  - Kilpailu suunnataan rakennus- ja kiinteistöalan toimijoille tai näiden muodostamille konsortioille, joilla on tekniset, taloudelliset- sekä muut edellytykset erittäin vaativan ja

laadukkaan rakentamiskokonaisuuden toteuttamiseksi asetetussa määräajassa

- Kilpailu voi käsittää myös arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamisen, jolloin kilpailun voittaja toimii museorakennuksen toteuttajana ja investorina.
  - Kilpailu on kaksivaiheinen. Kilpailuehdotukset asetetaan julkisesti nähtäville molemmissa arviointivaiheissa.
  - Kilpailu ratkaistaan laadullisin perustein. Kilpailun laadullisessa arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota ainakin seuraaviin tekijöihin: (1) suunnitelmien kaupunkikuvallinen ja maisemallinen laatu sekä vaikutukset Eteläsataman merelliseen julkisivuun ja Helsingin silhuettiin, (2) paikan merkityksen ja ympäristön arvojen huomioon ottaminen, suhde olemassa olevaan ympäristöön, (3) konseptin toimivuus ja toteutuskelpoisuus, (4) kävely-ympäristön ja kaupunkitilan laatu, vetovoimaisen ympäristön syntyminen, (5) liitteenä 2 olevien alustavien maankäytön kehittämislinjausten pohjalta laadittavien maankäytön tavoitteiden sekä (6) Hiilineutraali Helsinki 2035 – ohjelman toteutuminen. Ehdotuksesta kaupungille koituvat taloudellinen hyöty voidaan ottaa arvioinnissa huomioon, jos kilpailuehdotukset ovat laadultaan tasaväkisiä.
  - Kilpailun ensimmäisen vaiheen ehdotusten perusteella valitaan toiseen vaiheeseen 2-4 laadultaan parasta ehdotusta. Toiseen vaiheeseen valitut kilpailijat jättävät lopullisen projektisuunnitelman yhteydessä myös indikaatiivisen euromääräisen tarjouksen.
  - Kilpailun ratkettua kaupunki tekee päätöksen kehittämisvarauksesta kilpailun voittajalle. Kehittämisvarauksen aikana neuvotellaan ja päätetään toteutukseen tähtäävästä tontinvarauksesta sekä alueen toteutusta ja muodostettavien tonttien luovutusta koskevista sopimuksista. Kilpailun voittajan toteutusvastuulle tuleva alue ja toteutusvastuun laajuus määritellään lopullisesti tontinvarauspäätöksessä. Mahdollisesta arkkitehtuuri- ja designmuseosta järjestään erillinen arkkitehtuurikilpailu.
- Kilpailuohjelman sekä tarkennetut maankäytön kehittämisperiaatteet hyväksyy kaupunkiympäristölautakunta.
  - Varaus on voimassa 31.12.2022 saakka.

Käsittely

08.09.2020 Ehdotuksen mukaan

Mikko Aho: Otsikko muutetaan muotoon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Eteläsataman alueen varaamiseksi laatu- ja konseptikilpailua varten (Kaartin-kaupunki, Ullanlinna, Kaivopuisto)

Sama tekninen korjaus tehdään esitysehdotuksen 1. kappaleeseen.

Vastaehdotus:

Noora Laak: Lisätään uusi ranskalainen viiva listan toiseksi kohdaksi: "Ennen Eteläsataman konsepti- ja suunnittelukilpailun käynnistämistä järjestetään yleinen arkkitehtuurikilpailu Arkkitehtuuri- ja designmuseon rakentamisesta. Yleisen kilpailun tulos toimii konsepti- ja suunnittelukilpailun lähtökohtana."

Poistetaan kohta: "Mahdollisesta arkkitehtuuri- ja designmuseosta järjestetään erillinen arkkitehtuurikilpailu."

Kannattaja: Mia Haglund

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään uusi ranskalainen viiva listan toiseksi kohdaksi: "Ennen Eteläsataman konsepti- ja suunnittelukilpailun käynnistämistä järjestetään yleinen arkkitehtuurikilpailu Arkkitehtuuri- ja designmuseon rakentamisesta. Yleisen kilpailun tulos toimii konsepti- ja suunnittelukilpailun lähtökohtana." Poistetaan kohta: "Mahdollisesta arkkitehtuuri- ja designmuseosta järjestetään erillinen arkkitehtuurikilpailu."

Jaa-äännet: 11

Sirpa Asko-Seljavaara, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Jape Lovén, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 2

Mia Haglund, Noora Laak

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen äänin 11-2.

01.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mia Kajan, erityisasiantuntija, puhelin: 310 15820
mia.kajan(a)hel.fi

Marjaana Yläjääski, johtava arkkitehti, puhelin: 310 37045
marjaana.ylajaaski(a)hel.fi

§ 773

Kaupunginvaltuuston 4.11.2020 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 4.11.2020 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

288 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

289 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

290 §, Ilmoitus valtuustoryhmien yhdistymisestä

Ei toimenpidettä.

291 §, Kyselytunti

Ei toimenpidettä.

292 §, Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston jäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkieliselle jaostolle ja Taloushallintoliikelaitokselle.

293 §, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille sekä Helsingin käräjäoikeudelle.

294 §, Omavelkaisen takauksen myöntäminen Oy Apotti Ab:lle

Kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita allekirjoittamaan takauspäätöksen mukaiset takaussitoumukset.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Oy Apotti AB:lle, HUS:lle, Vantaan kaupungille, Kirkkonummen kaupungille, Tuusulan kunnalle, Keravan kaupungille, Loviisan kaupungille, Kauniaisten kaupungille, Siuntion kunnalle ja Inkoon kunnalle.

Tiedoksi kaupunginkanslialle.

295 §, Käpylän peruskoulun Untamo-rakennuksen perusparannuksen hankesuunnitelma

Tiedoksi kasvatus- ja koulutuslautakunnalle sekä kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle.

296 §, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuin-, liike- ja toimitilatontille (Länsisatama, Jätkäsaari, AL-1 tontti 20026/7)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote varauksensaajalle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle.

297 §, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuinkerrostalotontille (Länsisatama, Jätkäsaari, tontti 20830/3)

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle.

298 §, Jätkäsaaren Saukonkadun asuinkorttelin asemakaavan muuttaminen (nro 12643)

Kaupunginvaltuusto pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle sekä Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle sekä rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle sekä asemakaavoitukselle.

299 §, Laajasalon ratikkakorttelin asemakaavan muuttaminen (nro 12546)

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Kaupunginvaltuusto pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle sekä Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle sekä rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunginmuseolle, liikennelaitokselle sekä asemakaavoitukselle.

300 §, Valtuutettu Kauko Koskisen aloite Malmin lentokentän säilyttämisestä lentokäytössä asemakaavan vahvistumiseen saakka

Ei toimenpidettä.

301 §, Valtuutettu Petrus Pennasen aloite petoeläinten pesimisen tukemisesta

Ei toimenpidettä.

302 §, Valtuutettu Seija Muurisen aloite kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kiinteistöjen myyntipolitiikasta

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

303 §, Valtuutettu Petrus Pennasen aloite viihtyvyyden ja yhteisöllisyyden edistämisestä korttelipihapilotilla

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

304 §, Valtuutettu Atte Harjanteen aloite viherkertoimen käytön edistämisestä kaavaprosessissa

Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

305 §, Valtuutettu Eveliina Heinäluoman aloite HKL:n pääkonttori Itäkeskuksen Jokkerikorttelin yhteyteen

Ei toimenpidettä.

306 §, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite mielenterveyden ensiapukoulutuksesta oppilaille ja opettajille

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

307 §, Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Huslabin näytteenottopisteen perustamisesta Jakomäen terveysasemalle

Ei toimenpidettä.

308 §, Valtuutettu Paavo Arhinmäen aloite Kontulan asukkaiden kokoontumistilojenparantamisen selvittämisestä

Ei toimenpidettä.

309 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Aloitteet 22 - 24 kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Käsittely

Esteelliset: Marja-Leena Rinkineva

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

294 §, Omavelkaisen takauksen myöntäminen Oy Apotti Ab:lle

Lisätään teksti: "kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita allekirjoittamaan takauspäätöksen mukaiset takaussitoumukset".

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunginvaltuuston 4.11.2020 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

288 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

289 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

290 §, Ilmoitus valtuustoryhmien yhdistymisestä

Ei toimenpidettä.

291 §, Kyselytunti

Ei toimenpidettä.

292 §, Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston jäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkieliselle jaostolle ja Taloushallintoliikelaitokselle.

293 §, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille sekä Helsingin käräjäoikeudelle.

294 §, Omavelkaisen takauksen myöntäminen Oy Apotti Ab:lle

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Oy Apotti AB:lle, HUS:lle, Vantaan kaupungille, Kirkkonummen kaupungille, Tuusulan kunnalle, Keravan kaupungille, Loviisan kaupungille, Kauniaisten kaupungille, Siuntion kunnalle ja Inkoon kunnalle.

Tiedoksi kaupunginkanslialle.

295 §, Käpylän peruskoulun Untamo-rakennuksen perusparannuksen hankesuunnitelma

Tiedoksi kasvatus- ja koulutuslautakunnalle sekä kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle.

296 §, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuin-, liike- ja toimitilatontille (Länsisatama, Jätkäsaari, AL-1 tontti 20026/7)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote varauksensaajalle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle.

297 §, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuinkerrostalotontille (Länsisatama, Jätkäsaari, tontti 20830/3)

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle.

298 §, Jätkäsaaren Saukonkadun asuinkorttelin asemakaavan muuttaminen (nro 12643)

Kaupunginvaltuusto pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle sekä Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle sekä rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle sekä asemakaavoitukselle.

299 §, Laajasalon ratikkakorttelin asemakaavan muuttaminen (nro 12546)

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Kaupunginvaltuusto pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle sekä Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle sekä rakennusten ja yleisten alueiden

jaostolle, kaupunginmuseolle, liikennelaitokselle sekä asemakaavoitukseksi.

300 §, Valtuutettu Kauko Koskisen aloite Malmin lentokentän säilyttämisestä lentokäytössä asemakaavan vahvistumiseen saakka

Ei toimenpidettä.

301 §, Valtuutettu Petrus Pennasen aloite petoeläinten pesimisen tukemisesta

Ei toimenpidettä.

302 §, Valtuutettu Seija Muurisen aloite kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kiinteistöjen myyntipolitiikasta

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

303 §, Valtuutettu Petrus Pennasen aloite viihtyvyyden ja yhteisöllisyyden edistämisestä korttelipihapilottilla

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

304 §, Valtuutettu Atte Harjanteen aloite viherkertoimen käytön edistämisestä kaavaprosessissa

Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

305 §, Valtuutettu Eveliina Heinäluoman aloite HKL:n pääkonttori Itäkeskuksen Jorikerikorttelin yhteyteen

Ei toimenpidettä.

306 §, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite mielenterveyden ensiapukoulutuksesta oppilaille ja opettajille

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

307 §, Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Huslabin näyttö- ja vastaanottoalueen perustamisesta Jakomäen terveysasemalle

Ei toimenpidettä.

308 §, Valtuutettu Paavo Arhinmäen aloite Kontulan asukkaiden kokoontumistilojen parantamisen selvittämisestä

Ei toimenpidettä.

309 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Aloitteet 22 - 24 kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 774

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 45

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

3.11.2020

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto

3.11.2020

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta

3.11.2020

- ympäristö- ja lupajaosto

5.11.2020

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

3.11.2020

- kulttuuri- ja kirjastojaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

3.11.2020

- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

09.11.2020

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 766, 770, 771, 772, 773 ja 774 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 760 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisella saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihminen tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

09.11.2020

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

09.11.2020

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 760 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viran-

09.11.2020

omainen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

09.11.2020

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.11.2020

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 761, 762, 763, 764 ja 765 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

09.11.2020

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

5 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 767, 768 ja 769 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

09.11.2020

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.11.2020

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden

09.11.2020

vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikeusvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

09.11.2020

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Asta Vennelä
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Reetta Vanhanen

Marcus Rantala

Anni Sinnemäki

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 24.11.2020.